

Linköpings kommun

**Nämndernas delårsrapporter
per den 31 augusti 2017**

Innehållsförteckning

	Sid
Kommunfullmäktige -----	3
Kommunens revisorer-----	6
Kommunstyrelsen-----	10
Kommunstyrelsens anställningsmyndighet -----	17
Överförmyndarnämnden -----	29
Valnämnden -----	37
Äldrenämnden-----	39
Omsorgsnämnden-----	51
Barn- och ungdomsnämnden -----	66
Bildningsnämnden -----	92
Kultur- och fritidsnämnden-----	113
Samhällsbyggnadsnämnden -----	124
Socialnämnden -----	134
Bygg- och miljönämnden -----	144
Utförarnämnden-----	152
Pensionsenheten -----	155
Intern finansiering, resursmedel -----	158

Kommunfullmäktige

Nämndens viktigaste mål för 2017

Medborgare som kontaktar kommunfullmäktiges utskott ska snabbt hänvisas till rätt instans.

Indikatorer för måluppfyllelse

Andel medborgare som hänvisas till rätt instans inom tre dagar.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Utskottsledamöterna får kunskap om målet samt att utskottssekreterarna kan se till att frågan/synpunkten kommer till rätt instans.

Analys och bedömning

Synpunkter och frågor som inkommer till de geografiska utskotten från medborgare besvaras skyndsamt av utskottssekreterare eller ledamöter alternativt skickas vidare för att besvaras av berörd förvaltning eller nämnd. Vissa frågor föranleder informationsinhämtning och kommunikation innan frågan kan besvaras. I vissa fall resulterar synpunkter i skriftliga yttranden som i sin tur förmedlas vidare till nämnd eller förvaltning. Målet bedöms vara uppfyllt.

Kommunfullmäktiges utskott ska ta initiativ till offentliga möten kring olika frågor i utskottsområdena.

Indikatorer för måluppfyllelse

Minst ett offentligt möte per geografiskt utskott och år eller deltagande vid olika stadsdelsaktiviteter som Skäggetorpsdag, Nygårdsdag, Lambohovsdag och Bergadag. Viktigt är också att utskottsledamöterna är representerade vid samrådsmöten som anordnas lokalt i utskottsområdena.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Allmänhetens frågestund.

Analys och bedömning

Vreta kloster närråd, geografiska utskottet Väst, Åkerbo, Lambohov, Ryd, Skäggetorp och Berga har genomfört ett eller flera dialogmöten där kommuninvånarna har getts tillfälle att förmedla lokalt aktuella frågor till de förtroendevalda. Ledamöterna från geografiska utskotten Väst, Åkerbo, Ryd Johannelund och Landeryd har varit representerade på de särskilda områdesdagar som har anordnats. Alla utskott har besökt verksamheter och föreningar inom sina geografiska områden.

De flesta geografiska utskott har utskottsledamöter representerade i lokala samverkans- och/eller trygghetsråd. Ryds geografiska utskott sammanträder med det lokala samverkansrådet två gånger varje år. Utöver ovanstående aktiviteter deltar utskottsledamöter vid trygghetsvandringar, trygghetsråd, samverkansråd med mera och har kontakt med enskilda medborgare/föreningar/byalag i olika frågor. Under våren har ledamöterna i geografiska utskotten mött skolungdomar i samband med Öppet Stadshus.

Alla planerade aktiviteter har ännu inte genomförts och följs upp i samband med bokslut.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål och majoritetens samverkansprogram uppnås

De geografiska utskotten har i stort intensifierat och höjt ambitionerna avseende utskottens dialog med kommuninvånarna, bland annat genom att pröva nya metoder i dialogen samt att få till bättre kontaktyvägar in till kommunens förvaltningar. De geografiska utskottens aktiviteter kan på ett tydligt sätt kopplas till "Koalition för Linköpings övergripande mål 2015-2018", som bland annat uttrycker att man ska ha möjlighet att påverka och bidra till Linköpings utveckling, oavsett var i kommunen man bor.

EKONOMI

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring
Kommunfullmäktige, arvoden m m	3 383	3 325	58
Verksamhetsutskott, ekonomi	74	55	19
Geografiska utskott	672	665	7
Partistöd	4 160	4 007	153
Representation, minnesgåvor, KF's middag	388	463	-74
Summa	8 677	8 515	162

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Kommunfullmäktige, arvoden m m	5 699	5 837	138	5 011
Verksamhetsutskott, ekonomi	81	81	0	87
Geografiska utskott	1 184	1 184	0	1 060
Partistöd	4 160	4 160	0	4 007
Representation, minnesgåvor, KF's middag	1 742	1 742	0	1 521
Summa	12 867	13 004	137	11 686
<i>varav kostnader</i>	<i>13 057</i>	<i>13 194</i>	<i>137</i>	<i>11 931</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>190</i>	<i>190</i>	<i>0</i>	<i>245</i>

Kommentarer

Mindre överskott prognostiseras inom arvoden även om avvikelserna är små, För övrigt beräknas alla verksamhetsområden hålla sig inom budget.

Kommunens revisorer

Stadsrevisorers kommentar

Årets revisionsarbete följer budget och fastställd revisionsplan för 2017. För närvarande finns inga indikationer på avvikelser från budget för året. Kontorets har under året inte varit fullt bemannat, av fyra inrättade tjänster har två omsatts under året. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har förtydligat god revisionsbedömning, och på kontoret pågår ett utvecklingsarbete för att tillmötesgå dessa förändringar. Sammantaget medför detta att kontoret har en ansträngd arbetssituation.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

De övergripande målen är att enligt lagstiftningen och god revisionssed

- lämna tillräckliga och tillförlitliga underlag till revisionsberättelserna som skall ligga till grund för fullmäktiges prövning och beslut i ansvarsfrågan
- lämna tillräckliga och tillförlitliga underlag som skall ligga till grund för lekmannarevisorernas uttalande i granskningsrapporterna avseende bolagen
- ge underlag till förändring och utveckling i verksamheterna

Revisionsåret avslutas i april när kommunfullmäktige beslutat i ansvarsfrågan.

Indikatorer för måluppfyllelse

- Revisorerna lämnar väl underbyggda revisionsberättelser avseende nämnder och utskott samt granskningsrapporter avseende kommunens bolag.
- Revisionen lämnar revisionsrapporter över genomförda granskningar med angivande av områden som kan/bör förändras och när så är revisionellt möjligt ge förslag till förbättringar.
- Genomförda grundläggande och fördjupade granskningar som ger vägledning i ansvarsutövandet.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Revisionsåret avslutas i april när kommunfullmäktige beslutat i ansvarsfrågan. I revisionsplanen för 2017 har revisionen planerat för granskningsarbetet av nämnder, kommunala bolag och förbund. Revisionen kommer under hösten fortsatt att följa nämndernas och bolagens arbete, utveckling och interna kontroll. Revisionen har under hösten 2017 avsatt tid för att genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för styrelser och nämnder i kommunen. Analysen utgör grund för revisionsplanen 2018.

Viktiga aktiviteter är de inplanerade träffarna med presidierna i kommunens styrelse, nämnder och bolag samt med andra verksamhetsföreträdare.

Nämndens analys samt bedömning

Följsamheten mot revisionsplanen som bygger på god revisionssed indikerar att det övergripande målet kommer att uppnås.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

Den del i god revisionsred som behandlar verksamhetsrevisionen har förtydligats. Detta har medfört att revisorerna och revisionskontoret har behov av att utveckla granskningsinsatserna i kommunen och bolagen. Ett utvecklingsarbete har påbörjats.

I revisorernas uppdrag ingår att granska efterlevnaden av kommunfullmäktiges beslut. Genom att de iakttagelser revisorerna gjort vid sin granskning återförs till nämnder och styrelse, bidrar revisorernas granskningsinsatser till att kommunen får en mer ändamålsenlig och tillfredställande verksamhet och att efterlevnaden av fullmäktiges beslut förbättras.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Revision	2 846	2 996	-150	-451
Summa	2 846	2 996	-150	-451

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Revision	4 941	4 941	0	4 766
Summa nettokostnader, tkr	4 941	4 941	0	4 766
<i>varav kostnader</i>	<i>5 711</i>	<i>5 711</i>		<i>5 483</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>770</i>	<i>770</i>		<i>717</i>

Kommentarer

Kommunens revisorer redovisar en nettokostnad på 2 846 tkr per den 31 augusti 2017, vilket är en positiv avvikelse på 451 tkr jämfört med periodiserad budget (3 297 tkr) för samma period. Då kontoret inte är fullt bemannat under 2017 finns behov av externt tjänsteköp för granskningar, dessa granskningsinsatser kommer att genomföras under hösten. Prognosen för helår är en nettokostnad på 4 941 tkr, vilket är enligt budget.

Investeringar

Kommunens revisorer har inga planerade investeringar för 2017.

Kommunstyrelsen

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstemans kommentar

Några av kommunstyrelsens viktigaste bidrag till kommunfullmäktiges mål under perioden berör mål 2 En kommun med ett växande näringsliv, mål 3 En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor, mål 4 En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv, mål 5 En ekologiskt hållbar kommun, mål 6 Fler bostäder för en växande kommun, mål 9 En kommun med bra arbetsvillkor, mål 10 En ekonomiskt hållbar kommun, och mål 11 En stark röst regionalt, nationellt och internationellt. Insatserna kommenteras översiktligt nedan. De tre mål som kommunstyrelsen särskilt fokuserar på beskrivs under rubriken, ”Nämndens viktigaste mål för 2017” nedan.

Arbetet med planering och förhandling kring Ostlänkens dragning genom Linköping fortgår med såväl Sverigeförhandlingen och Trafikverket. En lokaliseringsutredning för passagen genom Linköping ska genomföras av Trafikverket. Kommunstyrelsen bevakar att de överenskommelser som gjorts med Sverigeförhandlingen om ungefärlig stationslokalisering, möjligheter till bostadsbyggande och fortsatt stadsutveckling beaktas i det kommande arbetet. Under perioden har överenskommelsen med Sverigeförhandlingen förtydligats och överförs i faktiska avtalsförslag.

Samråd har genomförts för Fördjupad översiktsplan för Mjärdevi och Västra Valla, Trafikplan för Linköpings innerstad samt Miljö- och riskfaktorer. Utställning pågår för Arkitekturprogram. Vision för Ytterstadens utveckling har beslutats. Planerna bidrar till majoritetens övergripande mål om en kommun med växande näringsliv, en ekologiskt hållbar kommun, fler bostäder i en växande kommun och en sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet. En vinnare har också utsetts i arkitekttävlingen för Nya Kungsberget.

Kommunstyrelsens arbete med att Linköping ska vara en säker och trygg stad att både bo och vistas i fortsätter. För att uppnå målet samverkar Linköpings kommun och Polismyndigheten genom en samverkansöverenskommelse med ett medborgarlöfte för ett tryggare Linköping. Vid sidan av detta bedrivs en mängd aktiviteter och förebyggande insatser bland annat genom handlingsplan för skydd mot olyckor, trygghetsvandringar, grannsamverkan, Risklinjen, Seniorsäkerhet, Purple flag, trygghetsråd, lokala krisgrupper samt samverkansmöten med civilsamhället. Särskilt arbete har bedrivits i Berga inom ramen för försöksverksamheten med medborgardialog i komplexa samhällsfrågor (SKL projekt).

Kommunstyrelsen bidrar till målet om en ekologiskt hållbar kommun bland annat genom att genomföra Linköpingsinitiativet där tio företag verksamma i kommunen deltar i ett nätverk, med målet att tillsammans med kommunen arbeta för ett koldioxidneutralt Linköping. Kommunen driver också på utvecklingen mot en ekologiskt hållbar kommun genom att tydliggöra ställa miljökrav i samband med upphandlingar och förhyrningar av verksamhetslokaler. Etableringen av samordnad varudistribution är ett viktigt bidrag till målet en ekologiskt hållbar kommun samt målet en kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor.

Det långsiktiga arbetet med att utveckla arbetsgivarerbjudandet och säkra kompetensförsörjningen pågår, viktiga komponenter i detta är införande av rätt till önskad sysselsättningsgrad, försöksverksamhet med användning av alternativa kompetenser på socialförvaltningen och tydliggjorda krav och målsättningar kring arbetsmarknadsinsatser som ett led i personalförsörjningen.

Kommunstyrelsen har också bland annat fattat beslut eller förslagit Kommunfullmäktige att fatta beslut om att underteckna en deklaration om folkhälsa i Östergötland, antagit en ny VA-(vatten) policy för landsbygden, aktualitetsprövat handelspolicy för Linköpings kommun, antagit riktlinjer för ett hållbart arbetsmarknadsåtagande, antagit policys rörande våldbejakande extremism samt avhopparverksamhet. Vidare har Kommunstyrelsen fastställt en studentstrategi för kommunen.

Effekterna av medlemskapet i den ekonomiska föreningen Kommuninvest märks genom minskade lånekostnader hos bolagen jämfört med tidigare finansieringsalternativ, detta kommer att påverka kommunens finansiella intäkter positivt.

Totalt visar helårsprognosen per sista augusti för kommunstyrelsen ett överskott på 8,6 mnkr inkl. nämndens verksamhet. Största differensen återfinns inom personal som visar ett överskott med ca 7 mnkr, främst beroende på 100-projektet.

Nämndens viktigaste mål för 2017

Kommunstyrelsen har beslutat om tre mål att särskilt fokusera på 2017. Dessa är "Kompetensförsörjning", "Hållbarhet o koldioxidneutralitet" och "Service, tillgänglighet o delaktighet". Dessa beskrivs utförligare nedan. Bedömningen att vid årets slut kommer målen "Kompetensförsörjning" och "Hållbarhet o koldioxidneutralitet" att vara uppfyllda och "Service, tillgänglighet o delaktighet" delvist uppfyllt. Kommunstyrelsen har utöver dessa tre mål, ytterligare mål för sin specifika nämndverksamhet. Dessa redovisas separat i måluppföljningsdokumentet.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Koppling till Linköpings övergripande mål – 9. En kommun med bra arbetsvillkor

Linköpings kommun har goda arbetsplatser, där varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Innovativt arbete ska främjas för att för utveckla verksamheterna och stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Kommunens arbetsplatser ska kännetecknas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor, där medarbetare behandlas lika och ges lika möjligheter att utvecklas. I Linköpings kommun ska medarbetarna ha möjlighet att arbeta heltid eller önskad tjänstgöringsgrad.

Indikator och måltal för måluppfyllelse

- Linköpings kommuns Attraktiv Arbetsgivarindex (AVI).
 - Måltal: Ska öka i förhållande till 2015 års värde som uppgår till 114 poäng
 - Utfall: Årets värde uppgår till 111, d v s en minskning med 3
- Kvinnor i chefsbefattning
 - Måltal: Ska öka i förhållande till 2015 års personalbokslut
 - Utfall: Årets värde uppgår till 0,95 vilket är en ökning med 0,04
- Heltidsanställning
 - Måltal: Ska öka i förhållande till 2015 års personalbokslut
 - Utfall: Årets värde uppgår till 80,1, vilket är en ökning med 1,9
- Tjänstgöringsgrad
 - Måltal: Ska öka i förhållande till 2015 års personalbokslut
 - Utfall: Årets värde uppgår till 95,5, en ökning med 0,7
- Andel chefer med utomnordiskbakgrund
 - Måltal: Ska öka i förhållande till 2015 års personalbokslut
 - Uppföljning ej möjlig i tertial 2, jämförbara värden i samband med årsuppföljning

Målet bedöms bli uppfyllt

HÅLLBARHET O KOLDIOXIDNEUTRALITET

Kommunens klimatarbete ska styras av målet om koldioxidneutralitet år 2025

Koppling till Linköpings övergripande mål - 5. En ekologiskt hållbar kommun

Indikator och måltal för måluppfyllelse

- Andel biogas som drivmedel i kommunens bilpool.
 - Måltal: 70 %.
 - Utfall: Statistiken hittills för 2017 visar på att målet är uppnått. Andelen biogas uppgår till drygt 76 %.
 -
- Andelen som använder E-möten
 - Måltal: Ska öka jämfört med 2016.
 - Utfall: Antal användare 2017 är 662 st., vid årsskiftet 2016/2017 var det 559 st. det vill säga en ökning 103 användare

- Öka effektivitet och minska pappersanvändning genom att stegvis övergå till e-arkivering
 - Måltal: E-arkiv börjar implementeras i kommunen och två pilotprojekt färdigställs samt en handbok tas fram.
 - Utfall: E-arkivet är under implementering, handboken är framtagen och pilotprojekten är genomförda.

Målet bedöms bli uppfyllt

SERVICE, TILLGÄNGLIGHET O DELAKTIGHET

Kommuninvånarna ska uppleva att kontakten med Linköpings kommun ska präglas av högklassig service och tillgänglighet och vår kommunikation ska aktivt bidra till insyn, påverkan och dialog.

Indikatorer för måluppfyllelse

- Deltagande i SKL:s webbplatsundersökning
 - Linköpings kommun deltar 2017. Resultatet redovisas av SKL i november
- Strategiska mätpunkter via Google Analytics, Linköping Play
 - Kommunfullmäktiges sammanträden har visats 315 gånger i Linköping Play per sista augusti 2017, vilket är en halvering jämfört med 2016. Det beror troligen på att livesändning på Facebook lockar allt fler tittare. Där är motsvarande siffra 16 100 visningar t.o.m. augusti.
- Användartester inom webb- respektive e-tjänsteutveckling ska utnyttjas vid minst ett tillfälle vardera
 - Djupintervjuer av medarbetare kring användning av Linweb genomfördes maj 2017. Användartester kring e-tjänsteutveckling är inte genomfört.
- Kundenkät på Medborgarkontoren
 - Medborgarkontoret genomförde i slutet av 2015 en undersökning riktad till besökare vid informationsdisken. Antalet som besvarade enkäten var 280 personer och syftet var att öka kunskapen om deras upplevelse vid besöket. Frågorna handlade om bemötande, tillgänglighet och faktisk hjälp med själva sakfrågan. En klar majoritet anser att de får ett bra bemötande och är nöjda med den hjälp de får vid besöket. En uppföljande enkät är planerad till hösten 2017.
- Handlingsplaner för respektive område inom stadsdelssamordning
 - En viktig beståndsdel i stadsdelssamordningen i såväl Berga som Skäggetorp är de kommunala nätverk som har bildats med företrädare för samtliga förvaltningar. Stadsdelssamordnarna har tillsammans med nätverken, kommunala aktörer samt övriga aktörer i respektive område lagt en handlingsplan med gemensamma satsningar och aktiviteter. Fr om 2017-01-01 har en ny tjänst som stadsdelssamordnare i Ryd tillkommit med samma uppdrag som övriga samordnare. Här har fokus i handlingsplanen lagts på samspelet med aktörer, studenter och övriga boende i området.
- Införande av E-arkiv
 - E-arkivet är under införande.
- Linköpingsförslaget (tidigare medborgarförslag/E-petition)
 - Under året har 160 förslag mottagits varav 115 uppfyller kriterierna för att vara Linköpingsförslag. Tillämpningsanvisningar, instruktioner, kommunikationsplan samt broschyrer har tagits fram. Dialog förs med förvaltningarna i syfte att ytterligare utveckla hanteringen.

Målet bedöms delvis bli uppfyllt

- Anledningen till bedömningen är endast delvis uppfyllt är att av de 7 indikatorerna är endast tre som faktiskt är uppfyllda. Övriga är främst ännu inte mätta för 2017 och i ett fall inte uppfyllt.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

Linköping växer och det ställer allt högre krav på att kommunikation om Linköping lokalt/nationellt intensifieras. Inte minst gäller det en fortsatt satsning kring utveckling av digitala kommunikationskanaler som stöd för kommunikation med våra målgrupper utifrån deras olika behov, vilket har bäring på målet om en sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet. Internt inom kommunen är det viktigt att kunna erbjuda moderna digitala stöd för medarbetarna som underlättar deras dagliga arbete och även bidrar till att stärka arbetsgivarvarumärket.

Även förväntningarna på en öppen, tillgänglig och effektiv kommun har ökat och en effektiv e-förvaltning är en förutsättning för detta. Projekt drivs för att digitalisera nämndshandlingar i hela dess livslängd i samband med införandet av e-arkiv i kommunen. Det pågår även projekt tillsammans med SKL för att effektivisera administrationen genom processdrivna interna e-tjänster. Det är flera förvaltningar som är intresserade och som ser stor nytta med systemen och e-tjänsterna, både vad gäller ökad effektivitet men också för att kvalitetssäkra processerna. En informations säkerhets handbok är under framtagande och ska implementeras i kommunen under 2017 och 2018. Det är en del i kommunens arbete för att uppfylla kraven i dataskyddsförordningen som träder i kraft i maj nästa år. Handboken kräver ett omfattande arbete och förväntas kunna avslutas under våren 2018.

Återuppbyggnaden av det civila försvaret som diskuteras på nationell nivå och inom SKL har påverkat kommunen. Förmågan avseende incident- och krisberedskap har höjts, dels genom utbildningar i stabsmetodik samt stabschefsutbildningar. Här har fokus legat på kommunalteknisk försörjning och några utbildningar återstår. 72-timmarskampanj för att höja civilbefolkningens förmåga att hantera kriser har genomförts med gott resultat.

Ett mål är att Linköping ska vara en säker och trygg stad att både bo och vistas i. För att uppnå detta mål samverkar Linköpings kommun och Polismyndigheten genom en samverkansöverenskommelse med ett medborgarlöfte för ett tryggare Linköping, ett arbete som ska bedrivas långsiktigt och uthålligt. Vid sidan av detta bedrivs en mängd aktiviteter och förebyggande insatser bland annat genom handlingsplan för skydd mot olyckor, trygghetsvandringar, grannsamverkan, Risklinjen, Seniorsäkerhet, Purple flag, trygghetsråd, lokala krisgrupper samt samverkansmöten med ”goda krafter” inom samhället. Det bedrivs också ett strategiskt och operativt arbete avseende våldsbejakande extremism.

Samråd har genomförts för Fördjupad översiktsplan för Mjärdevi och Västra Valla, Trafikplan för Linköpings innerstad samt Miljö- och riskfaktorer. Utställning pågår för Arkitekturprogram. Vision för Ytterstadens utveckling har beslutats. Planerna bidrar till majoritetens övergripande mål om en kommun med växande näringsliv, en ekologiskt hållbar kommun, fler bostäder i en växande kommun och en sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet.

Utifrån övergripande målet om ett växande näringsliv är en utmaning idag den arbetskraftsbrist som finns inom många branscher. Det råder högkonjunktur, många företag har stark tillväxt och behöver ständig tillgång till rätt kompetens. Det pågår samtidigt en omställning till en ny ekonomi och nya affärsmodeller, drivet av såväl krav på långsiktigt hållbara lösningar och det tekniksprång som pågår och som ställer nya kompetenskrav.

Det genomförs bl a aktiviteter för att fortsätta lyfta Linköping som en attraktiv plats att flytta till, liksom för att få studenterna vid LiU att stanna kvar efter färdiga studier. Det pågår också aktiviteter med bäring på utbildning och kompetensutveckling.

Ett växande näringsliv kräver ett företagsklimat i topp, och där genomförs ett antal aktiviteter som omfattar utbildningsinsatser inom den kommunala organisationen på temat ”service och bemötande”, upprättandet av en företagservice som ska fungera som ”en väg in” liksom löpande informations och utbildningsinsatser ut mot näringslivet, bl a om offentlig upphandling.

Våra utvecklings- och klustermiljöer ska hålla toppklass och därmed locka såväl investerare som nya tillväxtföretag. Här pågår arbeten med att identifiera hur vi kan bli ännu bättre på att samordna och fokusera de insatser kommunen gör i förhållande till regionen och andra aktörer. Det genomförs också ökade satsningar på stöd för nyföretagande och entreprenörskap i skolan.

Med bäring på målet om en ekologiskt hållbar kommun, genomförs Linköpingsinitiativet där tio företag verkamma i kommunen deltar i ett nätverk, med målet att tillsammans med kommunen arbeta för ett koldioxidneutralt Linköping.

Ett annat arbetssätt för att driva på utvecklingen mot en ekologiskt hållbar kommun sker genom att ställa miljökrav i samband med upphandlingar och förhyrningar av verksamhetslokaler. Start av samordnad varudistribution är ett viktigt bidrag till målet en ekologiskt hållbar kommun samt målet en kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor.

Målet om att vara en nationell röst för Linköping möts bland annat genom att medlemskapet i Stockholm Business Alliance tydligare aktiveras och att vi i ännu större utsträckning etablerar kontakter och samarbeten på nationell nivå. För att klara kompetensförsörjningen måste vi som arbetsgivare tillse så att rätt kompetens används till rätt arbetsuppgifter vilket har direkt bäring på målet "En kommun med goda arbetsvillkor". Vi behöver skapa strukturer för att genomföra en analys av professionseffektivisering och testa nya innovativa organisationsformer mot våra bristyrkesgrupper. Här pågår därför bl a ett pilotprojekt med att lyfta in alternativa kompetenser till socialsekreterare på socialförvaltningen. Införandet av rätten till önskad högre sysselsättningsgrad är en viktig pusselbit i detta arbete. Här har en handlingsplan för ett långsiktigt hållbart införande tagits fram och ett antal piloter genomförts under 2018.

Ett annat viktigt område är hur vi arbetar utifrån ett livslångt lärande. Behovet att stärka våra strukturer för omskolning eller att uppdatera sina kunskaper inom samma bransch är stort. Vi behöver skapa en tydlig modell/kedja där yrkesgrupper som är aktuella inom våra bristyrken omfattas. Arbete med karriärutvecklingstrappor inom sektorn vård och omsorg och projekt som barnskötare till förskollärare eller satsningen från undersköterska till specialist är exempel på aktiviteter inom detta område.

Det arbete som påbörjats för att skapa en lönestruktur med en ökad lönedifferentiering har fullföljts och bl a har analysen och förarbetet i den årliga processen tidigare lagts för att ge mer tid till genomförandet ute på respektive förvaltning. Ett skriftligt stödmaterial att sätta i händer på chefer och personalfunktion för att göra syfte, lönebildningsprocess och lönepolitik tydligare är i slutförande

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en självklar del i arbetet med att uppnå en kommun med goda arbetsvillkor. Ett stöd för mer systematisk uppföljning och analys för ett hållbart arbetsliv är framtaget. Ett mål är satt för kommunen som arbetsgivare om att sjuktalet inte ska överstiga 6 %. Ett beslut är också taget om att HME-frågorna (SKL-frågor om hållbart medarbetarengagemang) ska mätas årligen och kopplas samman med mått som sjukfrånvaro, personalomsättning samt verksamhets och kvalitetsuppföljning. Ett antal främjande och förebyggande insatser har genomförts med stöd från centralt håll i syfte att främja arbetsmiljön och sänka sjuktalet. Socialförvaltningen deltar i STAMINA-projektet där en specifik metod prövas för att kartlägga arbetsmiljön och ta fram åtgärder. På Utbildningsförvaltningen genomförs projektet Sjuk-frisk där syftet är att utveckla ett arbetssätt för uppföljning av tidiga signaler med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö.

Arbetet med ett hållbart arbetsmarknadsåtagande har förutom målet om en kommun med bra arbetsvillkor också bäring på målet om en sammanhållen kommun. För att klara kompetensförsörjningen måste vi som arbetsgivare kvalitetssäkra arbetet med arbetsmarknadsåtagningar och kommunen som arbetsgivare så att vi kan rikta arbetsmarknadsinsatserna mot våra bristyrken. En tydlig strategi och riktlinje för ett hållbart arbetsmarknadsåtagande har tagits fram och fastställts. Vi har också tydliggjort vår ambition och inriktning för kommunen som arbetsgivare och fastställt prioriterade grupper och hur många arbetsmarknadsanställningar vi ska ta emot årligen.

Arbetet med att bygga ett starkt arbetsgivarevarumärke fortsätter. Exempel på aktiviteter är externa karriärsidor på linkoping.se som har tagits fram. Nytt utseende för annonser Sidan "Jobba i Linköpings kommun" startades på Facebook där vi berättar om Linköpings kommun som arbetsplats. PR insats kring "vårt engagemang gör idéer till verklighet" där vi fick en artikel i Corren (december 2016) och i Skolvärlden (december 2016). Ett samlat arbetssätt kring mässor påbörjades där vi börjat jobba mer med nya aktiviteter i vår monter. Digital introduktion har tagits fram som kommer att användas kommunövergripande till samtliga nyanställda. Arbetet med interna karriärsidor, din utveckling har påbörjats. Den är till för alla som jobbar i Linköpings kommun som vill bli inspirerade om möjligheter att växa i sin roll eller att gå vidare inom kommunen

Med bäring mot målet "en kreativ kommun" har en satsning gjorts på att stärka det innovativa ledarskapet i kommunen där vi bl a nu erbjuder utbildning i innovationsledning för både första linjens chefer och högre chefer. Tester görs också kopplat till tjänstedesign där grupper från bl a Leanlink och Socialförvaltningen genomför en satsning.

Med fokus mot målet en stark röst regionalt har vi bl a etablerat ett ökat samarbete med regionens 13 kommuner och bedriver idag fem etablerade samarbeten inom regional kompetensförsörjning såsom Medarbetarakademi, regionalt ledarskapsprogram, studentmedarbetarsatsning m m och vi har för avsikt att starta upp två nya samarbeten under hösten.

EKONOMI

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring
Politik, gemensamma avgifter	30 037	26 955	3 082
Administration och säkerhet	84 213	79 801	4 412
Mark- och översiktsplanering	5 083	2 331	2 752
Näringsliv	20 309	24 196	-3 887
Ekonomi	19 036	21 388	-2 352
Kommunikation o Hållbarhet	39 953	31 756	8 197
Personal	38 915	19 015	19 900
Nämndens verksamhet	-2 926	-2 753	-174
Summa	234 619	202 690	31 929

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Politik, gemensamma avgifter	58 375	56 996	-1 379	44 957
Administration och säkerhet	120 123	121 534	1 411	118 823
Mark- och översiktsplanering	11 917	11 917	0	11 767
Näringsliv	35 249	35 049	-200	37 946
Ekonomi	39 406	41 373	1 967	37 631
Kommunikation o Hållbarhet	81 758	80 672	-1 086	65 158
Personal	58 182	65 228	7 046	39 477
Nämndens verksamhet	-853	0	853	-2 423
Summa	404 157	412 769	8 612	353 335
<i>varav kostnader</i>	<i>462 157</i>	<i>441 467</i>	<i>-20 690</i>	<i>408 390</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>58 000</i>	<i>28 698</i>	<i>-29 302</i>	<i>55 055</i>

Kommentarer

Totalt visar helårsprognosen per sista augusti för kommunstyrelsen på ett överskott på 8,6 mnr inkl. nämndens verksamhet. Största differenserna är inom verksamhetsområde personal som visar på ett överskott med drygt 7 mnr. Främsta orsaken är 100 satsningen (budgeterad till 8 mnr) inte har genomförts i den omfattning som var planerat.

Verksamhetsområdet personal går med ett överskott på ca 7 mnr beroende på att kostnaderna för 100 projektet d v s arbetsmarknadsåtgärden för att få in fler unga i arbete är väsentligt lägre än beräknat. Anledningen till detta är dels att utöver de 8 mnr som fanns inom ram för arbetsmarknadsanställningar för unga (100 projektet) tillkom 20 miljoner i åskande för arbetsmarknadsåtgärder 2017 och kostnader för 100 projektet tagits inom ramen för de 20 miljoner som finansierades utom ram 2017. En annan anledning är att målgruppen som 100 satsningen vänder sig till (unga vuxna med gymnasieutbildning) idag inte längre är i behov av en arbetsmarknadsåtgärd då de till allra största del går vidare direkt till arbete eller studier.

Det pågår en omorganisation som omfattar en verksamhetsövergång från NuLink AB, det näringslivsbolag som drivit näringslivsarbetet, in till den kommunala organisationen. Då ingen verksamhet kommer att drivas i bolaget framåt, kommer bolaget inte att kvarstå.

Arbetet med verksamhetsövergång och övriga aktiviteter kopplat till omorganisationen och bolaget medför vissa engångskostnader, som tills stor del bärs av NuLink AB och därmed inte i någon större utsträckning kommer att belasta kommunen. Till följd av denna verksamhetsövergång kommer det däremot till budget 2018 vara aktuellt med en budgetjustering mellan kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen.

Verksamhetsområdet ekonomi visar prognosen på ett överskott med nästan 2 mnkr. Prognosavvikelsen återfinns framförallt ekonomi och beslutstöd och inom IT- verksamhet. En orsak till avvikelsen inom IT är att tjänsten som IT-strateg/digitaliseringsdirektör varit vakant under året och utvecklingsarbetet inte genomförts enligt det planerade. Prognosöverskottet inom Ekonomi och beslutstödssystem beror också på personalomsättning som gjort att planerade utvecklingsinsatser har skjutits framåt i tiden.

Inom kommunikationsområdet har en upphandling av ny webbyrå överprövats i början av 2017. På grund av denna överprövan försenades utveckling av webbplatserna Linweb och linkoping.se med cirka sex månader. Ett nytt avtal tecknades precis innan semesterperioden och uppstart med ny leverantör kunde ske först i slutet av augusti. Projekt för nytt intranät/digital arbetsplats har därför också blivit kraftigt försenat. Totalt uppskattas överskottet till omkring 750 tkr för webbplatserna. Överskottet kommer att påverkas av hur snabbt ny leverantör kommer igång med utveckling och uppstart av webbprojekt. Extra kommunikationsinsatser har genomförts i samband med Vallastaden vilket inneburit viss omdisposition av ekonomiska resurser.

Övriga delar visar mindre avvikelser och håller sig inom budget även om administration och säkerhet visar ett överskott på drygt 1,4 mnkr. Orsaken till det är flera och beror inte på någon särskild del utmärker sig.

Investeringar

Investeringar Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 Netto	Investerings- ram 2017
Mark o byggnader*	8 840	0	8 840	0	8 840	8 840
It-utveckling	645	0	645	0	645	650
Diverse investeringar	316	0	400	0	400	350
Reservaggregat	550	550	550	550	0	0
Summa	10 350	550	10 435	550	9 885	9 840

* - budget enligt beslut (KS 2016-08-23 §272 och KS 2016-11-29 §449)

Kommentarer

Kommunen har fortsatt sitt förvärv av strategisk markreserv genom att köpa mark i bostadsområdena Ekängen - Roxtuna (Linköping Rystads-Torp 2:4). Genom statliga krisberedskapsmedel har ett reservkraftaggregat införskaffats, dessa medel finansierar köpet fullt ut. Övriga investeringar som gjorts inom perioden är i linje med ordinarie verksamhet.

Kommunstyrelsens anställningsmyndighet

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstemans kommentar

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

Från och med 1 april 2017 infördes en ny organisation på Kommunledningsförvaltningen. Syftet med organisationsförändringen är att ge förutsättningar för direktörerna att hantera strategiska/kommunövergripande frågor ur ett helhetsperspektiv. Respektive direktör och biträdande förvaltningschefs ansvarsområden/funktionsansvar har definierats. Stabdirektörerna har ett ansvar för helheten och ska aktivt bidra till kommunens samlade utveckling samt företräda kommunens tjänstemannaledning och verka i hela kommunkoncernen samt aktivt ta ett sidledes ansvar genom att bidra till ett samordnat arbetssätt.

Biträdande kommundirektör har tillsatts i syfte att ansvara för delar av Kommundirektörens ansvarsområde såsom kommunens styr- och ledningssystem avseende verksamhetsresultat och kvalitet, samt beredning av Kommunstyrelsens budget och funktionsansvar för hållbar utveckling, övergripande infrastrukturfrågor, verksamhetsresultat och kvalitet. Biträdande förvaltningschef har tillsatts i syfte att fullgöra kommundirektörens uppdrag som förvaltningschef för kommunledningsförvaltningen i samtliga avseenden förutom för de medarbetare som är direkt underställda kommundirektören/direktörerna. Uppdraget syftar till att säkerställa och effektiva och kvalitetssäkrade processer inom förvaltningen interna processer. Förvaltningens verksamheter är organiserade i ett kontor. Dessa verksamheter får som tidigare uppdrag från direktörerna (KS uppdrag) och beställningar från andra nämnder/förvaltningar.

Från och med 2017-05-17 är Kommundirektören Stadshus VD och Ekonomidirektören är Stadshus vice VD.

Ny HR-direktör har tillsatts. HR-direktören har ansvar för styr och ledningssystemet för det kommunövergripande HR-strategiska uppdraget, strategier för att säkra kommunens personal- och kompetensförsörjning, arbetsmarknad ur ett arbetsgivarperspektiv, kommunövergripande HR-arbete samt löne- och kollektivavtalsfrågor och arbetsrätt.

Näringslivsdirektör har tillsatts med ansvar för styr och ledningssystemet i det kommunövergripande näringslivs-politiska uppdraget. Näringslivsdirektören har ansvar för strategier inom näringslivsområdet, företagsetablering, internationella samarbeten, entreprenörskap/utvecklingsmiljöer, företagservice, varumärkesstrategiskt arbete mot näringslivssegmentet samt regional och nationell samverkan inom näringslivsutveckling.

Förberedelse och rekryteringsarbete pågår gällande ny Kommunikationsdirektör och Digitaliseringsdirektör.

Förvaltningen ska genomföra uppdrag att ta fram organisation och arbetssätt för Kontaktcenter. En kontaktcenterfunktion ska vara "en väg in" för medborgarna, oavsett ärende eller kanal. Funktionen står för medborgarens naturliga väg in till kommunens service och dialog. Kontaktsättet är i första hand digitalt men nås även via andra kanaler.

Kontaktcenter ger information och vägledning om kommunens samtliga verksamheter, tar emot ansökningar, svarar på ärendestatus och handlägger rutin- och regelstyrda ärenden. Intern projektledare/Kontaktcenterchef är under rekryteringsprocess.

Förvaltningen fortsätter arbetet med ett processinriktat arbetssätt. En gemensam dag för förvaltningens medarbetare har genomförts där ett av områdena var processinriktat arbetssätt. Två workshops har genomförts med cheferna i syfte att arbetet ska förankras och att varje chef ska planera för ett processinriktat arbetssätt.

Översyn av befintliga lokaler och införande av aktivitetsbaserad kontorsmiljö har påbörjats på förvaltningen. Andra identifierade förbättringsområden är samordnad administration och en tydlig strategi och metoder för internkommunikation på förvaltningen.

UTBILDNINGSFÖRVALTNING

Under våren 2017 har flera förändringar på chefsbefattningar beslutats och aviserats. Rekrytering av ny skolchef med verksamhetsansvar förskola, grundskola, fritidshem har avklarats. En genomlysning har visat på behovet av att utveckla den nuvarande områdeschefsmodellen i grundskola och förskola med en förstärkning av ledning för förskolan och tydligare roller för cheferna i skolområdena som del av styrkedjan i förhållande till huvudman och verksamhet. Från hösten 2017 finns fyra områdeschefer med ansvar för grundskola, en av dessa med ansvar för

grundskola. Vidare finns två områdeschefer med ansvar för förskola. Under våren 2017 har förvaltningschefen sagt upp sin anställning och lämnat sitt uppdrag den sista maj. Kommundirektören ansvarar för rekrytering av ny utbildningsdirektör. En TF förvaltningschef för en övergångsperiod är utsedd. Den fortsatta utvecklingen med fler riktade statsbidrag inom utbildningsområdet genererar ett mer omfattande administrativt arbete på utbildningskontoret. Ansöknings-, rekryterings- och redovisningsrutiner för olika statsbidrag saknar gemensamma strukturer och tidsmässig samordning. För att klara den nu gällande volymen av statsbidrag har omdisponeringar och förstärkningar varit nödvändiga på ekonomiavdelningen.

Den snabba tillväxten ställer även krav på de centrala stödprocesserna personal-/kompetensförsörjning och lokalplanering. En pilot för samordnad rekrytering inom utbildningsförvaltningen startar hösten 2017. Piloten sker i samråd med HR-direktör och kommungemensam HR-funktion. Till HR-avdelningen har rekryterats en kommunikatör som i huvudsak kommer att fokusera på kommunikation och marknadsföring kopplat till att rekrytera och behålla medarbetare. En systeminventering har inletts ute i verksamheten. Den växande användningen av digitala läromedel, en ny dataskyddsförordning, statliga direktiv gällande digitalisering under 2018 samt en ny förvaltningsmodell kommer kräva nya investeringar samt en genomlysning av både support- och prestandakrav liksom roller. Den nyinrättade lokalförsörjningsgruppen har under första tertialet utöver löpande uppdrag reviderat nämndernas lokalförsörjningsplaner och säkerställt underlag för nämndernas budgeter avseende lokalförsörjning. Till gruppen har även en ny medarbetare rekryterats.

SOCIALFÖRVALTNING

Våren 2017 har varit utmanande med fortsatta rekryteringssvårigheter, vakanser har uppstått när medarbetare har gått på föräldraledigheter eller av annan anledning lämnat socialförvaltningen. Ärendeflödet har fortsatt varit stort och utredningar har inte avslutats inom lagstadgad tid. Bemanningsföretag har anlitas för att stabilisera upp situationen med det höga ärendeflödet. Arbetsmiljöverket har utfört tillsyn, dom konstaterade en verksamhet med hög stressnivå och tydliggjort brister som måste åtgärdas, exempelvis att systematiskt kartlägga hur resurser möter upp ärendebelastningen och att åtgärda trångboddheten i lokalerna på Barnhemsgatan. Åtgärder är vidtagna. Två grupper flyttar ut i november månad då vi får tillgång till fler lokaler på Hertig Karlsgatan där vi sedan tidigare förhyr lokaler. Skyddsronder som kommer att genomföras under hösten kommer ha ett fokus på den psykosociala arbetsmiljön. Arbetsmiljöverket kommer att följa upp situationen under oktober månad. Ett helt nytt introduktionsprogram är framtaget för att ge stöd till nyanställda. Detta tillsammans med mentorskap har gett positiv effekt vid uppföljning av hur nyanställda upplever sin första tid inom förvaltningen. För att få en ökad delaktighet har förvaltningen antagit ett erbjudande om att vara med i ett arbetsmiljöprojekt (Stamina) som följs av forskare från Uppsala. Kompetensutveckling genomförs utifrån den trappa som förvaltningen tagit fram.

Mottagandet av nyanlända och nya regler för ensamkommande barn (EKB) har varit en utmanande situation för medarbetarna. Tillfälliga medel i budget för 22 tjänster finansierar mottagandet och det kan bara konstateras att behovet kommer fortsätta vara stort av insatser även 2018.

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING

Linköping växer och Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har en central roll för stadens tillväxt. För att kunna möta denna utmaning har förvaltningen fortsatt med utvecklingsarbetet kopplat till arbetssätt, kvalitet och service där förvaltningen bland annat arbetar enligt ett processororienterat arbetssätt. En viktig framgångsfaktor är att förvaltningen har den kompetens som uppdragen och projekten kräver. Förvaltningen har ett kontinuerligt rekryteringsbehov och det är många tjänster som är svårrekryterade då konkurrensen är hård från både privata marknaden och andra arbetsgivare inom offentlig sektor. De många arbetena som nu utförs inom verksamheten gör också att våra medarbetare blir ännu mer attraktiva för andra arbetsgivare och vi behöver agera proaktivt med tanke på kommande pensionsavgångar och annan extern rörlighet.

För att kunna vara en attraktiv arbetsgivare, men även möta framtida behov behöver lokalsituationen förändras. Det är en utmaning i en dynamisk förvaltning samt även ett krav för att underlätta det processororienterade arbetssätt som förvaltningen arbetar efter.

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNING

Förvaltningen har under första halvåret fortsatt arbetet med att stärka den inre organisationen för att bättre kunna möta upp uppdrag och utmaningar, samt stärka arbetet med nämndens mål. Bland annat har förändringar i förvaltningens organisationsstruktur genomförts, samt ny idrottsutvecklingschef och nya medarbetare rekryterats. Ett viktigt led i utvecklingsarbetet är fortsatt nära samarbete med andra förvaltningar och kommunala bolag.

Under första halvåret har även implementeringsarbetet med förvaltningens identitet och kärnvärden – *Puls och Passion* följts upp. Detta har bland annat resulterat i ett tvåårigt aktivitetshjul för det fortsatta arbetet med identitet och kärnvärden. Kultur- och fritidsförvaltningen har även arbetat inom ramen för kommunövergripande satsningar, såsom rekrytering av ny studentmedarbetare och insatser via *Jobbslussen* med mera.

Arbetet med omvärldsbevakning har fortgått där förvaltningen varit på studiebesök och/eller konferenser internationellt (inom både ramen för EU-projekt) och nationellt/lokalt. Under perioden genomförde även förvaltningsledningen tillsammans med kultur- och fritidsnämnden gemensamma strategidagar i Uppsala, där bland annat nämndens budget 2018 med plan 2019-2021 behandlades. Förvaltningsledningen har under andra tertialen tillsammans med nämnden påbörjat planeringsarbetet med nämndens internbudget.

Under våren initierade och påbörjade förvaltningen planeringen av en internationell kulturkonferens, där Guangzhou och andra vänorter har bjudits in. Kulturkonferensen ska genomföras under september i samband med Vallastadens invigning. Arbetet med evenemangsagenterna har fortgått med gott resultat och planeringsarbetet med audition (sker efter sommaren) för 2017/2018 års agenter har påbörjats.

OMSORG- OCH ÄLDREFÖRVALTNING

Inom förvaltningen pågår ett förbättringsarbete inom det systematiska arbetsmiljöområdet. Det pågår utbildningar för chefer och medarbetare samt upprättande av nytt arbetssätt och mötesformer. Det är av stor vikt att systematiken fungerar i detta arbete för att vi ska ha en arbetsplats med god arbetsmiljö och där vi snabbt fångar upp saker vi kan förbättra. Under 2016 startade ett ingående samarbete med upphandlingscentrum i samarbete med upphandlingsstrategen i kommunen. Syftet med samarbetet är att underlätta, säkerställa och likställa underlagen på förvaltningen. Vi har kommit en bra bit på vägen och projektfasen förväntas vara klar och övergå i ordinarie arbete under hösten.

En översyn av kontorets organisation och funktioner har påbörjats. Centralt HR-stöd är kopplat till denna process året ut. Styrgruppen för detta arbete består av HR-stöd, HR-chef och förvaltningschef. Målsättningen är att en ny organisation ska vara i full drift till årets slut. Målsättningen med översynen är att skapa en organisation som möter framtidens vård och omsorg och som präglas av professionalism, samverkan, mod och där helheten går före delarna. Vi ska skapa en organisation som stödjer ett processororienterat arbetssätt.

Nämndens viktigaste mål för 2017

Linköpings kommun har goda arbetsplatser, där varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Innovativt arbete ska främjas för att för utveckla verksamheterna och stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Kommunens arbetsplatser ska kännetecknas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor, där medarbetare behandlas lika och ges lika möjligheter att utvecklas.

Gemensamma indikatorer för måluppfyllelse – kommunstyrelsens anställningsmyndighet

Indikatorer för måluppfyllelse

- Insatser i handlingsplanen för kompetensförsörjning ska vara planerade för perioden 2016-2017.

Utfall: Samlade målet är delvis uppfyllt

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

Indikatorer för måluppfyllelse

- Insatser i handlingsplanen för kompetensförsörjning ska genomföras.
Utfall: Flera av aktiviteterna i handlingsplanen för personal- och kompetensförsörjning är genomförda. Arbetet med att införa ett processorienterat arbetssätt fortlöper enligt plan.
- Stressindex ska minska vid medarbetarenkäten 2016.
Utfall: I medarbetarundersökningen 2016 kan vi konstatera att stressindex inte har minskat utan snarare ökat för förvaltningens totala resultat. Det var vid tidigare mätning ett index på 5 och nu har det ökat till 10. Det är en relativt stor variation mellan olika avdelningar och grupper vad gäller stressindex. Medarbetarundersökningen genomförs vartannat år varför inget nyare resultat kan redovisas. Medarbetarenkät genomförs 2018 nästa gång.
- Frånvaro och övertid ska minska jämfört med 2016.
Utfall: Vad det gäller uttag av övertid så har det minskat jämfört med 2016 för kommunledningskontoret. Sjukfrånvaron har ökat på helår 2016 till 2017 från 3.1% till 3.2%

UTBILDNINGSFÖRVALTNING

Indikatorer för måluppfyllelse

- Insatser i handlingsplanen för kompetensförsörjning ska genomföras
Utfall: Pågår
- Stressindex ska minska vid medarbetarenkäten 2016
Utfall: Medarbetarenkät genomförs nästa gång 2018. Åtgärder pågår
- Frånvaro och övertid ska minska jämfört med 2015
Utfall: Samma procentuella nivå som tidigare. Har ökat i timmar
- Antal legitimerade förskollärare ska öka
Utfall: Ej uppnått, andelen har minskat trots fler legitimerade
- Ökad andel anställda med utomnordisk bakgrund
Utfall: Har ökat i både antal och i andel av totalt antal anställda
- Sjukfrånvaron ska minska
Utfall: Uppnått, har minskat
- Antal underställda per första linjens chef ska minska
Utfall: Ej uppnått, antalet underställda per första linjens chef har ökat
- Beskrivning av karriärmöjligheter ska finnas för samtliga tjänster
Utfall: Ej uppnått, Ej aktuellt längre
- Index för kompetensutveckling ska öka vid medarbetarenkät 2016
Utfall: Medarbetarenkät genomförs nästa gång 2018
- Stressindex ska minska vid medarbetarenkät 2016
Utfall: Medarbetarenkät genomförs nästa gång 2018
- Alla nyutexaminerade lärare och förskolelärare ska ha en introduktionsplan med utsedd mentor
Utfall: Går ej att mäta.

SOCIALFÖRVALTNING

Indikatorer för måluppfyllelse

- Insatser i handlingsplanen för kompetensförsörjning ska vara planerade för perioden 2016-2017
Utfall: Insatser är planerade och merparten av dessa pågår eller har påbörjats.
- Arbeta med ett processororienterat arbetssätt på förvaltningen för ökad delaktighet.
Utfall: Förvaltningen använder Lean och arbetar kontinuerligt med processer. En processhandbok har tagits fram och under hösten har processkartläggning skett avseende rekryteringsprocessen. Inför 2017 har löneökningens behov tagits fram inför beslut om särskilda satsningar i personalutskottet.
- Arbeta fram en strukturerad modell för mentorskap samt anställa senior advisors
Utfall: En strukturerad modell för mentorskap har tagits fram och börjat användas. Det är i nuläget inte aktuellt att anställa senior advisors. Satsningen på aspiranttjänster pågår och kommer att fortsätta.

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING

Indikatorer för måluppfyllelse

- Ett processororienterat arbetssätt är infört på förvaltningen
Utfall: Arbetet med utveckling av arbetssätt, kvalitet och service på förvaltningen pågår. Huvud- och stödprocesser revideras och följs upp kontinuerligt. Under den senaste perioden har även en mötesplan gällande processarbetet tagits fram.
- Att vi har infört en strukturerad modell för mentorskap samt anställt senior advisors
Utfall: Strukturerad modell för introduktion och mentorskap är under uppbyggnad och en senior advisor har anställts.
- Ökad andel medarbetare med utomnordisk bakgrund
Utfall: Utfall sammanställs på årsbasis.

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNING

Indikatorer för måluppfyllelse

- Stressindex enligt medarbetarundersökningen ska minska eller kvarstå
Utfall: Stressindex har mellan 2014 och 2016 minskat från 9 till 2 i medarbetarundersökningen. Medarbetarundersökningen genomförs vartannat år varför inget nyare resultat kan redovisas.
- Andel anställda med utomnordisk bakgrund ska öka
Utfall: Antal anställda med utomnordisk bakgrund har i jämförelse med motsvarande period 2016 (jan-aug) ökat från 9 till 13. Upplysningarna från SCB är ej tillgängliga för 2017, varför inget nyare resultat kan redovisas.
- Engagemangsindex (delindex) enligt medarbetarundersökningen ska öka eller kvarstå
Utfall: Engagemangsindex har mellan 2014 och 2016 ökat från 66 till 72 i medarbetarundersökningen. Medarbetarundersökningen genomförs vartannat år varför inget nyare resultat kan redovisas.
- Kompetensutvecklingsindex (delindex) enligt medarbetarundersökningen ska öka
Utfall: Kompetensutvecklingsindex har mellan 2014 och 2016 ökat från 61 till 66 i medarbetarundersökningen. Medarbetarundersökningen genomförs vartannat år varför inget nyare resultat kan redovisas.
- Genomförda satsningar avseende kompetensutveckling ska öka
Utfall: På förvaltningen har flera kompetensutvecklingsinsatser genomförts som exempelvis jämställdhetsutbildning, medarbetarakademin, ledarskapsakademin, Vinna vinna-utbildningen samt studieresor, externa konferenser. Vidare har kompetensutvecklingsinsatser genomförts för förvaltningens ledningsgrupp såsom "Mitt Liv".
- Sjukfrånvaro ska minska
Utfall: Den totala sjukfrånvaron av planerad tid har i jämförelse med motsvarande period 2016 (jan-aug) ökat från 3,7 till 4,2 procent. Sjukfrånvaron har ökat bland kvinnorna och minskat bland männen, ökningen gäller för både kort- och långtidssjukfrånvaro.

OMSORG- OCH ÄLDREFÖRVALTNING

Indikatorer för måluppfyllelse

- Säkerställa kompetensen på förvaltningen samt kompetensutvecklingen
- Öka samverkans index i medarbetarenkäten till 80
- Säkerställa upphandlingsprocessen/ underlagen framåt utveckla formerna
- Upprätta en ledningsgrupps strategi – strategi på kort och lång sikt - hantera komplexa och framtidsinriktade uppdrag – ledningsgruppen. Större gemensamt åtagande av leda och styra.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

- Uppdatera en kompetensförsörjningsplan för förvaltningen
- Arbeta fram en ny organisation som möter förvaltningens uppdrag och ökar samverkan på förvaltningen
- Skapa delaktighet på förvaltningen för att öka samverkans index
- Arbeta fram en strategi och nytt arbetssätt för upphandlingsprocessen
- Jobba med ledarskapsutveckling och ledningsgrupps strategier
- Jobba fram nya former för att säkerställa det systematiska arbetsmiljöarbetet

Utfall: arbeta pågår inom alla områden där flera delar kommer implementeras under året

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

Kompetensförsörjningsfrågan är vår allra viktigaste utmaning och just därför är det viktigt att attrahera befintliga och presumtiva medarbetare, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare i samtliga våra verksamheter. På kommunledningsförvaltningen ställs höga krav på medarbetarnas kompetens och deras bidrag till verksamheternas utveckling. Förvaltningen kommer fortsatt arbeta strategiskt och aktivt arbeta med ett hållbart medarbetarskap och ledarskap för att möta upp kommande utmaningar som vår förvaltning står inför.

Linköping står inför en intensiv utvecklingstid där kommunledningsförvaltningen har en central roll för stadens tillväxt och utveckling som en del av helheten. Kompetensförsörjning är redan idag en stor utmaning för Linköpings kommun där vi måste vara en attraktiv arbetsgivare både ur perspektivet behålla medarbetare samt attrahera nya. Vi behöver se över så att kompetens används på rätt sätt, att vi arbetar målmedvetet mot digitalt först både i information/kommunikation och i det vardagliga arbetet.

Vi måste fortsätta arbetet med ett processinriktat arbetssätt och processerna service- och bemötande samt smart förvaltning. Hur uppdrag uppstår, fördelas och planeras tillsammans med olika kompetenser är en nyckelfaktor i framtiden för en effektiv och ändamålsenlig organisation. Att ta tillvara medarbetarnas idéer är en annan viktig nyckel till framgång. Hur vi kan klä på våra egna medarbetare inom chef och ledarskap är fortsatt viktigt för framgång.

Linköpings kommun och kommunledningsförvaltningen behöver agera proaktivt med tanke på kommande pensionsavgångar och annan extern rörlighet och satsa än mer på hur vi agerar för att vara en sammanhållen kommun där alla delar bidrar. Linköpings kommun måste på olika sätt möta upp i konkurrensen om arbetskraften genom att vara en attraktiv arbetsgivare.

UTBILDNINGSFÖRVALTNING

Förvaltningens största utmaning de kommande åren är inom personalområdet och omfattar främst personalförsörjningen inom förskola och skola. Efterfrågan på personal till förskola och grundskola kommer att ställa stora krav på förvaltningens förmåga att hitta nya vägar att attrahera personal att både söka sig till Linköpings kommun men även att vara en attraktiv arbetsgivare som gör att personalen stannar kvar i kommunen. Utbildningsförvaltningen har stora utmaningar när det gäller rekrytering och bemanning. En översyn av hur dessa frågor på bästa hand ska tas om hand i framtiden pågår och även nya arbetstidsmodeller är viktiga för att klara utmaningen nu och i framtiden. Den befintliga personalen måste kläs på nya kunskaper och kompetenser och detta måste ske dels genom kontinuerlig kompetensutveckling men även särskilda punktinsatser inom kompetensutveckling.

En stor utmaning är hur respektive verksamhet arbetar på nya sätt med ny arbetsfördelning och med nya kompetenser som kan göra sekvenser inom en uppgift så att de mest sårbara bristyrkesgrupperna kan göra de uppgifter som de är utbildade för. Arbetet med förebyggande och främjande arbete är viktigt för ett hållbart arbetsliv. Förvaltningen har påbörjat ett hälsofrämjande projekt där bland annat en modell med företagshälsovården sjuk/frisk ska prövas. Detta innebär att den som är sjuk anmäler detta till företagshälsovården och får då råd från sjuksköterska första dagen av sjukskrivningen. Chefen kan på ett enkelt sätt följa de olika sjukskrivningsärendena direkt i början av perioden.

SOCIALFÖRVALTNING

Utmaningarna har beskrivits kort i inledningen och förvaltningen bidrar på följande vis till att majoritetens mål ska uppnås;

Genom kompetensutveckling, lika med gemensam plattform för all personal (Mi och Systemteori) som sedan fylls på utifrån specifikt uppdrag. Detta tillsammans med en fördjupad samverkan internt och externt bidrar vi till:

- att Linköping ska få fler människor i egen försörjning,
- en kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor
- en kommun med bra arbetsvillkor (också en av förvaltningens stora utmaningar)
- Genom Leanarbetet (processarbete där syfte är att hitta förbättringar och minska slöseri) tar vi vara på medarbetarnas kreativa förmåga.

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING

En viktig framgångsfaktor är att förvaltningen har den kompetens som uppdragen och projekten kräver. Förvaltningen har ett kontinuerligt rekryteringsbehov och det är många tjänster som är svårrekryterade då konkurrensen är hård från både privata marknaden och andra arbetsgivare inom offentlig sektor. De många arbetena som nu utförs inom verksamheten gör också att våra medarbetare blir ännu mer attraktiva för andra arbetsgivare och vi behöver agera proaktivt med tanke på kommande pensionsavgångar och annan extern rörlighet.

För att kunna vara en attraktiv arbetsgivare, men även möta framtida behov behöver lokalsituationen förändras. Det är en utmaning i en dynamisk förvaltning samt även ett krav för att underlätta det processorienterade arbetsätt som förvaltningen arbetar efter.

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNING

Förvaltningens utmaningar inom personalområdet omfattar främst personalförsörjningen av utbildade bibliotekarer, men även bibliotekschefer. Efterfrågan på bibliotekarer påverkas bland annat av i vilken utsträckning skolor och kommuner har bemannade bibliotek. En annan av förvaltningens utmaningar är kompetensförsörjningen av specialisttjänster på både kort och på längre sikt. Inom förvaltningskontoret finns specialisttjänster som är svåra att återbesätta och där kompetensöverföring behöver ske under en längre period, vilket medför en sårbarhet i organisationen. Exempel på specialisttjänst är arbetet med anläggningar och programsättning av nya anläggningar. För att förstärka förvaltningsorganisationen finns behov av ytterligare specialisttjänster, vilka är insatta i och kan arbeta med området. En annan utmaning är att förvaltningen idag saknar resurser att på ett tillfredsställande sätt och med hög kvalitet följa upp nämndens avtal med både interna och externa entreprenörer samt leverantörer.

OMSORG- OCH ÄLDREFÖRVALTNING

Genom Leanarbetet (processarbete där syfte är att hitta förbättringar och minska slöseri) tar vi vara på medarbetarnas kreativa förmåga.

Omsorgsförvaltningens uppdrag handlar i stort om att skapa förutsättningar för ett antal särskilt utsatta grupper; äldre och funktionshindrade. Kommunens övergripande mål om att alla ska kunna leva ett hälsosamt och meningsfullt liv, ha en bostad samt i vissa fall kunna försörja sig på den öppna arbetsmarknaden är de mål som ligger närmast förvaltningens arbete. Arbetet bedrivs via upphandlingar verksamhetsuppdrag och andra former av överenskommelser.

EKONOMI

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, tkr	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Verksamhet				
Kommunledningsförvaltning	61 446	54 844	6 602	0
Utbildningsförvaltningen	15 959	16 996	-1 037	964
Socialförvaltningen	124 684	113 077	11 607	0
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	80 071	75 382	4 689	0
Kultur- och fritidsförvaltningen	5 552	5 638	-86	147
Omsorg- och äldreförvaltningen	11 893	10 430	1 463	0
Summa	299 605	276 367	23 238	1 111

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Verksamhet				
Kommunledningsförvaltning	88 092	88 092	0	85 665
Utbildningsförvaltningen	27 572	27 572	0	26 678
Socialförvaltningen	193 544	199 544	6 000	176 352
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	116 025	116 025	0	112 453
Kultur- och fritidsförvaltningen	8 785	8 785	0	8 894
Omsorg- och äldreförvaltningen	19 113	19 113	0	18 338
Summa nettokostnader, tkr	453 131	459 131	6 000	428 380
<i>varav kostnader</i>	<i>-600 497</i>	<i>-615 289</i>	<i>-14 792</i>	<i>581 047</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>166 479</i>	<i>156 158</i>	<i>-10 321</i>	<i>152 667</i>

Kommentarer

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

Kommunledningsförvaltningen prognosticerar för helåret ett nollresultat. För tillfället bedöms budgeten vara underfinansierad men räddas av ett antal vakanser på olika poster inom förvaltningen.

UTBILDNINGSFÖRVALTNING

Utbildningsförvaltningens resultat för perioden visar ett överskott med 482 tkr vilket är bättre än periodiserad budget för perioden. Överskottet kan bl a förklaras med lägre personalkostnader. Årsutfallsprognosen för år 2017 bedöms bli ett noll resultat.

SOCIALFÖRVALTNING

Resultatet för socialförvaltningen per den 31 augusti visar ett överskott med 8 345 tkr jämfört med budget.

En av orsakerna till överskottet är en hög rörlighet i bemanningen och fortsatta utmaningar med att rekrytera personal och förvaltningen har därmed haft vakanser på flera tjänster under året. Förvaltningen har erhållit temporära medel i budget 2017 för flyktingmottagandet och den del som avsåg avdelningen för försörjningsinsatser har börjat disponeras först nu i september när en ny grupp tillsatts på avdelningen; mottagning integration. Fortsatta problem har funnits beträffande trångboddhet och i november kommer två grupper flytta ut från Barnhemsgatan då förvaltningen hyrt ytterligare två våningsplan på Hertig Karlsgatan 4 vilket kommer att öka lokalkostnaderna framåt och även innebära behov av att införskaffa ytterligare utrustning.

Statsbidrag har sökts och erhållits för att förstärka bemanning inom barn och unga samt kompetensutvecklingsinsatser. Statliga medel har även erhållits för arbetet med våld i nära relationer. Totalt rör det sig om cirka 2 500 tkr från socialstyrelsen avseende år 2017 och medlen kommer att disponeras under hösten. Förvaltningen har under 2017 vissa kvarvarande markeringsmedel, bland annat för kompetensutvecklingsinsatser inom ramen för Kompetenstrappan med fortsatta insatser under hösten. Vakanserna får en avsevärd konsekvens för socialnämndens budget då handläggning inte kan ske inom lagstadgad tid. Åtgärder vidtas för att behålla och attrahera personal, men problemet är nationellt. Beslutade medel för tjänster till bland annat barngrupperna (KF 2015-11-24, § 483) med motsvarande 8 950 tkr har ännu inte lagts till i förvaltningens kommunbidrag.

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING

Plankontoret och kontoret för verksamhetsstöd har under perioden haft kostnader kopplade till ökat bostadsbyggande samt Bo-expot i Vallastaden. Förvaltningens ambition är att få kostnaderna att rymmas inom ordinarie budgetram, men redan nu ser vi att förvaltningen förmodligen kommer behöva nyttja den tilläggsbudget som beslutades enligt Dnr KS 2016-997. Prognosen budgetavvikelse på noll är baserat på antagandet att tilläggsbudget nyttjas.

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNING

Kultur-och fritidsförvaltningen redovisar ett överskott med 86 tkr jämfört med periodiserad budget för januari-augusti 2017. Årsutfallsprognosen för år 2017 beräknas bli noll.

OMSORG- OCH ÄLDREFÖRVALTNING

En del vakanser har under årets första månader resulterat i överskott. Under hösten tillkommer kostnader varför ett noll resultat förväntas för hela året

Investeringar

Investeringar	Redovisning	Redovisning	Prognos	Prognos	Prognos	Investeringsram 2017
Belopp tkr	31/8 2017	31/8 2017	2017	2017	2017	
Ändamål	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Netto	
Kommunstyrelsen förvaltning						
<i>Kontorsinredning</i>	0	0	100	0	100	100
Utbildningsförvaltningen						
<i>Kontorsmöbler</i>	0	0	200	0	200	200
Socialförvaltningen						
<i>Löpande inventarieutbyte</i>	0	0	250	0	250	250
<i>Brandsäkra aktskåp</i>	73	0	150	0	150	150
Miljö och samhällsbyggnad						
<i>Kontorsinventarier</i>	253		390	0	390	390
Summa	326	0	1 090	0	1 090	1 090

Kommentarer

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

Diverse kontorsinredning som byts ut men framförallt övertagande av möblemang från tidigare Nulink som tas över av förvaltningen.

UTBILDNINGSFÖRVALTNING

Utbildningsförvaltningen kommer under året att investera i kontorsmöbler samt upprustning av sammanträdeslokaler. Bedömningen är att förvaltningens investeringsmedel kommer att gå åt.

SOCIALFÖRVALTNING

Enligt tidigare plan har ett antal aktskåp vid förvaltningen bytts ut till brandsäkra aktskåp. Ytterligare utbyte av sådana kommer att ske i samband med att personal flyttar ut från Barnhemsgatan till nya lokaler på Hertig Karls-gatan 4 under hösten. Det kommer även att ske inköp av ytterligare kontorsinventarier i samband med flytten.

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING

Kontorsinventarier prognosticeras landa på budgetnivå, det vill säga 390 tkr till slutet av året.

UPPFÖLJNING AV LOKALFÖRSÖRJNINGSPLANEN

Inom kommunledningsförvaltningen pågår en större översyn av lokalfrågorna där även aktivitetsbaserat arbets sätt diskuteras. Från första oktober tog kommunledningsförvaltningen över tidigare Nulinks kontrakt för Storgatan 58 (kommunen hyrde tidigare del av de lokalerna men har nu förstahandskontraktet). Inom Utbildningsförvaltning och Socialförvaltningen diskuteras andra lösningar på lokalbeförsljningen, dels på grund av trångboddhet och dels att lokalerna inte är ändamålsenliga.

En större uppföljning av lokalbeförsljningsplanen kommer att göras i samband med årsbokslut.

Typ av lokal	Yta per plats (kvm)	Lokalkostnad per plats (Årshyra i Tkr)
Administrativa lokaler		
Kommunledningskontoret		
Stadshuset, KS Förvaltning	41	24
Ågatan 40, HR	23	38
Ågatan 40, Statistikkontoret	28	48
Storgatan 58, Kommunikationsavd	42	55
S:t Larsgatan 41, Facken	26	33
S:t Larsgatan 41, Överförmyndaren	28	51
Storgatan 50, Ekonomiservice	24	41
Medborgarkontor, City	46	96
Medborgarkontor, Skäggetorp	80	75
Medborgarkontor, Berga	33	129
Stadsarkivet <i>(inkl. magasindepåer, forskarrum etc.)</i>	176	137
Omsorg och äldreförvaltningen		
Drottninggatan 16, Omsorgskontoret	24	51
Mos Förvaltning		
Drottninggatan 45, MOS Förvaltning	36	45
Drottninggatan 47, MOS Förvaltning	35	42
Djurgårdsgatan 2, MOS Förvaltning	17	16
Socialförvaltningen		
Barnhemsgatan 2, Socialkontoret	23	33
Hertig Karlsgatan 4, Socialkontoret	21	29
Storgatan 39 D, Socialkontoret	28	40
Utbildning samt KoF		
Apotekaregatan 13, Utb kultur och Fritid	25	40
Revision		
Kommunrevisorerna		
Östgötagatan 17	67	51

Överförmyndarnämnden

Nämndansvarig tjänstemans kommentar

Överförmyndarnämndens viktigaste uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare, vilket innebär att granska hur dessa ställföreträdare sköter sina uppdrag att på olika sätt företräda sina huvudmän. Nämndens mål syftar till att öka rättssäkerheten och därmed tryggheten för huvudmännen, säkerställa att rätt insats ges samt stärka ställföreträdarna i sin roll. Överförmyndarenheten består av tjänstemän som arbetar på nämndens uppdrag och utgör en del av kommunledningsförvaltningen.

Verksamheten arbetar med att utveckla metoder för lämpliga och likartade bedömningar i tillsynen, information och utbildning till ställföreträdarna i syfte att kvaliteten på deras redovisningar ska förbättras samt med att tydliggöra innehåll och omfattning i deras uppdrag. Det finns också ett stort behov av att i större utsträckning nå ut och informera om överförmyndarverksamheten och ställföreträdarrollen till andra verksamheter, myndigheter med flera. Det arbete som verksamheten bedriver bidrar till kommunfullmäktiges mål, som bland annat uttrycker att stödinsatser ska utmärkas av hög kvalitet och att den enskilde ska känna social och ekonomisk trygghet.

Överförmyndarnämndens resultat för perioden januari-augusti 2017 visar på ett överskott om 1 774 tkr i förhållande till budget. Det ekonomiska resultatet för hela 2017 tyder på ett överskott motsvarande 2 448 tkr. En stor del av överskottet härrör sig från extra medel som tillförts nämnden inom ramen för ensamkommande barn på grund av nya statsbidragsregler. Dock har Migrationsverket ersatt en större del av kostnaderna än beräknat varför medlen inte kommer att nyttjas fullt ut.

Antalet godmanskap för ensamkommande barn minskar successivt i och med lågt inflöde och att många ungdomar fyller 18 år. Många väntar fortfarande på beslut och Migrationsverkets genomsnittliga handläggningstid beräknades i juli till 17 månader.

Vid halvårsskiftet 2017 trädde ny lagstiftning i kraft gällande framtidsfullmakter och behörighetsregler för anhöriga. På vilket sätt dessa förändringar kommer att påverka verksamheten är i dagsläget svårt att bedöma. Ett antagande är att antalet godmanskap kan komma att minska med hänsyn till att anhöriga får agera inom ramen för anhörigbehörigheten. På sikt kommer enheten att beröras av utökade arbetsuppgifter i form av granskning av framtidsfullmakter. Verksamheten måste fortsatt bevaka, analysera och förbereda för dessa förändringar.

En av de återkommande utmaningarna är att hitta personer med tillräckliga och lämpliga kvalifikationer, som är beredda att åta sig de allt mer komplexa uppdragen. Eftersom överförmyndarenhetens roll är tillsyn är möjligheten att ge råd begränsad och för att ge ställföreträdarna ökad trygghet i sina uppdrag har nämnden under året utökat möjligheten till stöd genom att utse mentorer som ett komplement till samtalsstöd som finns sedan tidigare.

Ytterligare en utmaning som nämnden kommer att ta sig an under närmaste tiden är kartläggning och planering för ökad digitalisering i linje med de av kommunfullmäktige uppsatta målen.

För att utveckla verksamheten och säkerställa hög kvalitet deltar både överförmyndarnämnden och enheten i olika former av erfarenhetsutbyte mellan överförmyndare i olika kommuner. Bland annat kan nämnas deltagande i Föreningen Sveriges Överförmyndares nationella studiedagar samt studiebesök inom ramen för chefsnätverk och kollegialt utbyte.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

Huvudmännen ska kunna känna sig trygga genom en effektivare granskning av ställföreträdarnas redovisning av uppdragen

Indikatorer för måluppfyllelse

Målsättningen är att av de ställföreträdare som får sin årsräkning granskad med anmärkning ska minst 50 % få en personlig kontakt från överförmyndarenheten för uppföljning och eventuell åtgärd. Uppföljning av indikatorn görs i verksamhetssystemet Wärna och i personakter.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Kommunikation mellan ställföreträdarna och överförmyndarenheten genom t ex personligt möte och fördjupad utbildning samt erfarenhetsutbyte mellan kommuner för att lära av varandras granskningsarbete.

Nämndens analys samt bedömning

Målet följs upp när samtliga årsräkningar granskats.

Rättssäkerheten för huvudmännen ska öka genom att rätt stödinsatser ges

Indikatorer för måluppfyllelse

Fördjupning/frågan ska väckas i totalt 10 ärenden där förändringar har skett som kan tyda på att behovet av god man eventuellt inte längre kvarstår. Uppföljning i verksamhetssystemet Wärna och i personakter.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Vid behov utarbeta informationsmaterial och anordna utbildning för ställföreträdarna/andra intressenter.

Nämndens analys samt bedömning

Detta mål följs upp i samband med årsbokslut.

För att huvudmännens rätt ska tas tillvara och för att de inte ska lida rättsförlust, ska årsräkningar som inlämnas i rätt tid granskas skyndsamt

Indikatorer för måluppfyllelse

Senast den 30 april ska 60 % av årsräkningarna vara granskade, senast den 31 augusti ska 75 % vara granskade och senast den 31 oktober ska 100 % vara granskade. Uppföljning sker genom statistikuttag ur verksamhetssystemet Wärna i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Kontinuerligt och systematiskt granskningsarbete med erfarenhetsutbyte och lärande inom överförmyndarenheten och genom studiebesök hos andra kommuner.

Nämndens analys samt bedömning

Vid augusti månads utgång hade 88,7 % av årsräkningarna granskats och nämnden delmål har därmed uppnåtts. Totalt sett är antalet årsräkningar som ska granskas under 2017 är 998, det vill säga något fler än 2016. En skyndsamt granskning innebär att huvudmännens rätt tas tillvara och att man så långt som möjligt undviker att eventuella rättsförluster uppstår/pågår. Granskningen ska visserligen ske skyndsamt, dock utan avkall på kvalitet. Många årsräkningar är ofullständiga eller felaktiga och måste därför kompletteras med uppgifter från ställföreträdarna för att granskning ska kunna vara möjlig. Överförmyndarverksamheten arbetar kontinuerligt med information till ställföreträdarna i syfte att kvalitet på deras redovisningar ska förbättras och granskning av att uppdragen utförs rätt och riktigt. Om så inte skulle vara fallet vidtas åtgärder.

För att tillförsäkra trygghet och säkerhet för huvudmännen, ska ställföreträdarnas möjligheter att kunna utföra sitt uppdrag på bästa sätt öka

Indikatorer för måluppfyllelse

Majoriteten av de ställföreträdare som har nyttjat stödinsatserna ska uppleva att de ökat möjligheten att kunna utföra uppdraget på bästa sätt.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Marknadsföring och information av stödinsatser.
Uppföljning av stödinsatser för ställföreträdare.

Nämndens analys samt bedömning

Stödet till gode män och förvaltare är tvådelat. Sedan september 2014 finns ett professionellt samtalsstöd i utmanande ärenden och sedan april 2017 har sex mentorer ställt sig till förfogande för praktiska frågor från andra ställföreträdare. Vid uppföljning under perioden har det framkommit att stödfunktionerna används sparsamt men uppfattats som mycket positivt i de fall de har nyttjats. Ytterligare marknadsföringsinsatser planeras under året för att öka kunskap om och användning av stödet.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

Det arbete som verksamheten bedriver bidrar till kommunfullmäktiges mål som dels gäller stödinsatser som ska utmärkas av hög kvalitet och dels att den enskilde känner social och ekonomisk trygghet.

Uppdraget att vara god man eller förvaltare är ett frivilligt, personlig lekmannauppdrag. Det är en allt större utmaning för överförmyndarverksamheten att hitta personer med kvalifikationer för att hantera de allt svårare uppdragen. Utveckling visar på att det är fler personer som har behov av stöd utifrån en sammansatt livssituation, svår ekonomi och psykisk ohälsa. Samhället har blivit allt mer komplext och därmed även uppdragen som god man/förvaltare vilket i sin tur kräver mer av överförmyndarverksamheten ur informations- rekryterings- och tillsynsperspektiv. I samarbete med kommunens Frivilligcentrum prövas nu nya sätt att samordna insatser för att rekrytera till frivilliguppdrag i kommunen.

En annan utmaning för nämnden är att tillhandahålla stöd som ger hållbara ställföreträdarskap över tid, även i de mest komplexa uppdragen. För detta ändamål finns professionellt samtalsstöd och utsedda mentorer, men nämnden behöver arbeta ytterligare med att marknadsföra dessa stödinsatser.

När det gäller tillsynen av ställföreträdarna är detta en sammansatt och svår uppgift för överförmyndarverksamheten, som kräver att åtgärder vidtas när det finns skäl för det. Verksamheten måste även fortsatt arbeta med att utveckla metoder för lämpliga och likartade bedömningar i tillsynen.

Det finns ett stort behov av att i större utsträckning nå ut och informera om överförmyndarverksamheten och ställföreträdarrollen i relation till andra aktörer och myndigheter. Vissa insatser sker men behoven är större än verksamhet i dagsläget kan svara upp mot.

Jämförelser och verksamhetsmått

I december 2016 presenterades för första gången nationell statistik för överförmyndarverksamheten, ett uppdrag som Länsstyrelsen i Dalarna fått att sammanställa. Då olika tolkningar gjorts av underlaget som efterfrågats bör materialet läsas med försiktighet och analyser bör därför tillsvidare avvaktas. Nedan presenteras ett mindre urval från den statistik som finns för hela riket avseende verksamhetsåret 2015. Det finns inte någon statistik att tillgå för verksamhetsåret 2016 ännu. Alla kommuner i urvalet är organiserade med överförmyndarnämnd men då Uppsala har valt överförmyndare i samverkan, innefattar statistiken även vissa kringkommuner.

Jämförelser nationellt, verksamhetsåret 2015

Ärendetyp	Gävle	Jönköping	Linköping	Norrköping	Uppsala*	Västerås	Örebro
Godmanskap §§ 11:1-4	665	981	979	1 244	1 931	1 017	1 024
Förvaltare § 11:7	156	207	109	196	297	171	160
Godmanskap ekb**	246	296	405	168	1 261	454	359
Förmyndarskap	300	392	559	351	829	446	460
Redovisningshandlingar	921	1 763	2 349	2 289	5 280	1 709	2 963
Anmärkningar	2	6	17	5	128	31	33

* Här ingår samverkanskommunerna Heby, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

** ekb = ensamkommande barn

Verksamhetsmått, Linköping

Verksamhetsmått	Antal aktiva ärenden			Antal aktiva ärenden, genomsnitt		
	31 aug 2017	31 aug 2016	Förändring	Jan-aug 2017	Jan-aug 2016	Förändring
Godmanskap 11:1-11:4 FB*	947	967	-20	957	974	-17
Förvaltare	109	115	-6	109	113	-4
Ensamkommande barn (ekb)**	240	391	-151	299	424	-125
Förmyndarskap ***	467	532	-65	472	537	-65
Under avslutande****	39	40	-1	42	32	10
Totalt	1 802	2 045	-243	1 879	2 080	-201

* FB = Föräldrabalken

** Antal godmanskap samt särskilt förordnad vårdnadshavare, ekb

*** Förmyndarskap = Legalt förmyndarskap, särskilt förordnad förmyndare och särskilt förordnad vårdnadshavare, ej ekb

**** Ärenden som är på väg att avslutas men som ska slutredovisas och eventuellt arvoderas

Under 2017 har det skett en minskning av godmanskap, ensamkommande barn och förmyndarskap medan förvaltare har legat relativt stabilt över tid. Även om antalet ärenden minskar kvarstår faktum att uppdragen för god man och förvaltare blir alltmer komplexa. Detta har under senare år lett till fler byten av god man och att flera personer behöver tillfrågas innan överförmyndarenheten hittar en lämplig person som är villig att åta sig uppdraget.

Den största förändringen märks bland godmanskap för ensamkommande barn och förklaras främst av att barnen blir myndiga och därmed inte längre har rätt till god man. En annan anledning är att barn flyttar mellan kommuner, avviker eller blir uppskrivna i ålder av Migrationsverket och flyttar från kommunen. Under året har inflödet av nya barn varit mycket lågt.

När det gäller förmyndarskapsärenden har dessa också minskat under 2017. Den främsta orsaken är att verksamheten under året hunnit komma i takt med att avsluta ärenden där barnen blivit myndiga.

Den 31 augusti hade 669 förordnade ställföreträdare uppdrag i Linköpings kommun. Av dessa var 355 kvinnor (53 %) och 314 män (47 %). Antalet ställföreträdare fortsätter att minska och kan till stor del förklaras av att antalet ensamkommande barn minskar.

Verksamhetsmått Linköping, prognos

Verksamhetsmått	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Godmanskap 11:1-11:4 FB*	960	1 000	-40	965
Förvaltarskap	110	125	-15	109
Ensamkommande barn (ekb)**	200	285	-85	369
Förmyndarskap***	470	520	-50	492
Under avslutande****	40	--	40	35
Totalt	1 780	1 930	-150	1 970

*-**** Se tabell ovan

Ovan redovisas prognos för de olika ärendeslagen. Överförmyndarenhetens arbete består också i att svara på förfrågningar kring ställföreträdarskap aktivt arbeta med att informera och hänvisa till andra insatser som finns tillgängliga. Det är inte alltid som godmanskap/förvaltarskap är tillämpligt, utan andra mindre ingripande åtgärder kan vara aktuellt. Under året har ny lagstiftning trätt i kraft gällande framtidsfullmakter och anhörigbehörighet vilket på sikt kan komma att påverka antalet ärenden och ge ett nytt ärendeslag för granskning.

Ställföreträdarskap för ensamkommande barn minskar kontinuerligt eftersom inflödet av barn är betydligt lägre än de som blir myndiga under året. Det kan konstateras att Migrationsverkets långa handläggningstider troligt innebär att ett stort antal barn fortfarande inte kommer att få beslut i asylärendet under 2017.

Sammantaget kommer inte ärendemängden uppgå till budgeterade värden och den största skillnaden ligger i godmanskap för ensamkommande barn.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring
Överförmyndarnämnden	258	237	21
Gode män och förvaltare, ej ekb*	3 379	3 559	-180
<i>Varav arvoden och ersättningar, netto</i>	<i>3 117</i>	<i>3 197</i>	<i>-80</i>
<i>Varav övriga kostnader</i>	<i>262</i>	<i>362</i>	<i>-100</i>
Gode män, ensamkommande barn*	-1 055	137	-1 192
<i>Varav arvoden och ersättningar, netto</i>	<i>-1 072</i>	<i>104</i>	<i>-1 176</i>
<i>Varav övriga kostnader</i>	<i>17</i>	<i>33</i>	<i>-16</i>
Summa	2 582	3 933	-1 351

* ekb = ensamkommande barn

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Överförmyndarnämnden	435	530	95	408
Gode män och förvaltare, ej ekb*	5 223	5 941	718	5 063
<i>Varav arvoden och ersättningar, netto</i>	<i>4 812</i>	<i>5 200</i>	<i>388</i>	<i>4 704</i>
<i>Varav övriga kostnader</i>	<i>661</i>	<i>741</i>	<i>80</i>	<i>590</i>
<i>Varav resultatpåverkan från föregående år</i>	<i>-250</i>	<i>0</i>	<i>250</i>	<i>-231</i>
Gode män, ensamkommande barn*	-1 572	63	1 635	-94
<i>Varav arvoden och ersättningar, netto</i>	<i>-1 600</i>	<i>0</i>	<i>1 600</i>	<i>191</i>
<i>Varav övriga kostnader</i>	<i>28</i>	<i>63</i>	<i>35</i>	<i>391</i>
Summa nettokostnader, tkr	4 086	6 534	2 448	6 053
<i>varav kostnader</i>	<i>22 589</i>	<i>20 950</i>	<i>-1 639</i>	<i>22 679</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-18 503</i>	<i>-14 416</i>	<i>4 087</i>	<i>-16 626</i>

* ekb = ensamkommande barn

Kommentarer

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott för perioden januari-augusti 2017. Resultatet är 1 774 tkr (se bilaga) och såväl kostnader som intäkter är högre än under 2016. Det är främst inom området *Gode män ensamkommande barn*, som kostnaderna är högre. I början av 2016 var visserligen antalet barn högre, men många hade ännu inte fått en god man, vilket innebar att det inte fanns några arvodeskostnader förrän senare under året. I augusti 2017 uppgick arvodeskostnaderna totalt till 8 167 tkr, vilket är mer än hälften av nämndens totala kostnader för arvoden och ersättningar. Nämnden har för 2017 fått extra medel beviljade av kommunstyrelsen på grund av förändrade statsbidragsregler för ensamkommande barn, vilket gör att intäkterna också är högre än föregående år. Övriga verksamhetsområden visar på mindre avvikelser i jämförelse med föregående år.

Prognosen för överförmyndarnämndens totala verksamhet 2017 tyder på ett överskott motsvarande 2 448 tkr.

Överförmyndarnämnden

Nämnden redovisar kostnader om 258 tkr för perioden. Kostnaderna består till största del av arvoden och övriga ersättningar till de förtroendevalda, avgifter för konferenser, logi, resor etc. De prognostiserade kostnaderna för 2017 uppgår till 435 tkr vilket är 95 tkr lägre än budgeterat.

Gode män och förvaltare, ej ensamkommande barn

Verksamhetsrådets nettokostnader består huvudsakligen av arvoden och ersättningar till ställföreträdare som har uppdrag för vuxna personer (huvudmän). En mindre del åtgår för bland annat administration av in- och utbetalningar, olika typer av stöd till ställföreträdare samt kostnader för att underhålla och utveckla nämndens verksamhetssystem. Kostnaderna som redovisas för perioden uppgår till totalt 3 379 tkr, varav 3 117 tkr är nettokostnader för arvoden och övriga ersättningar till ställföreträdare. Vid jämförelse med motsvarande period 2016 är årets kostnader något lägre (180 tkr). Prognosen för helår 2017 uppgår till 5 223 tkr, vilket är något högre än utfallet 2016 och drygt 700 tkr lägre än budgeterat.

När det gäller arvoden och ersättningar till ställföreträdare regleras i lag vem som ska stå för kostnaderna, huvudmannen och/eller kommunen. Arvodering av ställföreträdare kan göras först efter det att årsräkning granskats. I samband med granskning görs en bedömning av uppdragets omfattning och svårighetsgrad och därefter utbetalas arvode. Arvodet avser ersättning för innevarande år och utbetalas i normalfallet vid tre tillfällen under året. Vid granskningen faktureras huvudmannen om det visar sig att hen ska bekosta hela eller delar av arvodet för föregående år. Granskningsarbetet pågår under en stor del av året, vilket innebär att bruttokostnaderna inte blir kända förrän alla årsräkningar är färdigranskade. Delar av de redovisade kostnaderna inkluderar därför bedömt arvode för de räkningar som ännu inte granskats. De faktiska intäkterna kan inte beräknas förrän vid granskningen, det vill säga året efter verksamhetsåret. Alla intäkter som redovisas utgör därför en bedömning, vilken följs upp och redovisas som en positiv eller negativ avvikelse nästkommande år. På motsvarande sätt kommer det under innevarande år att redovisas en resultatavvikelse i förhållande till föregående års bedömning av intäkter. Huvudmännens andel av intäkterna 2017 bedöms till 54 % och kommunens till 46 %.

Det kan konstateras att det är svårt att både budgetera och prognostisera nämndens nettokostnader avseende arvoden och ersättningar till gode män och förvaltare då det är många faktorer som påverkar den slutliga kostnaden. Arvodena som betalas ut i respektive ärende varierar, bland annat utifrån uppdragets omfattning/karaktär. Majoriteten av ställföreträdarna väljer att ta ut arvode, dock inte alla. Dessutom förändras ärendestocken kontinuerligt, med en omsättning av cirka 200 ärenden per år. Vidare påverkar huvudmännens ekonomiska situation såtillvida att inkomster och tillgångar avgör om huvudmannen och/eller kommunen ska bekosta arvodet. Förändringar i huvudmännens inkomster och förmögenhet kan följaktligen få konsekvenser på nämndens ekonomi eftersom betalningsförmågan prövas årligen. Verksamhetsrådets nettokostnader för arvoden och ersättningar för 2017 beräknas i prognosen bli 388 tkr lägre än budgeterat. Därutöver tillkommer en positiv resultatpåverkan från 2016 om 250 tkr. Övriga kostnader antas generera ett överskott om 80 tkr och de kostnadsposter som bedöms bli lägre än budgeterat är stöd till ställföreträdare, utbildning/information samt administration. Rekryteringskostnaderna beräknas bli 50 tkr högre och även kundförlusterna bedöms bli något högre än budgeterat. Sammantagen budgetavvikelse för verksamhetsrådet summerar till 718 tkr.

Gode män, ensamkommande barn

Överförmyndarnämnden har för 2017 beviljats extra medel, totalt 3 000 kr, för att täcka beräknade nettokostnader för arvoden och ersättningar med anledning av nytt statligt ersättningssystem som infördes 1 juli 2017. Medlen redovisas i form av intäkter. För perioden har 2 000 tkr tillförts nämnden vilket fått till följd att verksamhetsområdet redovisar en nettointäkt om totalt 1 055 tkr för perioden januari till augusti. Den främsta anledningen är att handläggningstiden hos Migrationsverket är unikt lång. Statens ansvar för kostnaderna under asyltiden har inneburit att kommunen fått högre täckning än vad som tidigare förväntas. Under perioden har totalt 8 167 tkr utbetalats i arvoden och ersättningar och av dessa avser cirka 7 300 tkr tid före beslut om uppehållstillstånd. Intäkterna från Migrationsverket uppgår till 7 239 tkr.

För ensamkommande barn som anvisas från och med 1 juli 2017 gäller nya regler för statsbidrag, vilket innebär att Migrationsverket inte ersätter faktiska kostnader som tidigare utan istället utbetalas ett schablonbelopp för kostnader inom socialtjänsten samt för godmanskap. Tillströmningen av barn som omfattas av det nya regelverket är dock marginell; endast ett barn finns registrerat hos överförmyndarenheten hittills.

När det gäller kostnader för god man som kvarstår efter det att en ungdom skrivits upp till myndig ålder avslår Migrationsverket nämndens återsökningar. Hittills i år har nämnden fått avslag på ansökningar om cirka 50 tkr av denna anledning. Överförmyndarnämndens policy är att låta ställföreträdaren kvarstå under överklagandeten, utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv. Ytterligare kostnader är att förvänta.

När det gäller kostnaderna efter beslut om uppehållstillstånd (847 tkr), härrör sig största delen till barn som socialtjänsten i Linköping ansvarar för och som kommunen får ett mindre bidrag för. Bidraget tillfaller socialnämnden och ska fördelas mellan socialnämnden och överförmyndarnämnden, enligt tidigare fattat beslut (KS 2014-541). I och med att överförmyndarnämnden under 2017 fått del av retroaktiva medel, finns inget behov av ytterligare tillskott, varför ingen fördelning av dessa bidrag hittills gjorts. När det gäller barn som placerats i Linköping av andra kommuners socialtjänst, har inte nämnden möjlighet att ta del av motsvarande bidrag. Anledningen är att bidraget utbetalas till kommunen som har socialtjänstansvaret samt att det inte finns något lagstöd. Kostnaderna för dessa ärenden uppgår till cirka 168 tkr till och med augusti.

Prognosen för bruttokostnader för arvoden och ersättningar för verksamhetsområdet *Gode män ensamkommande barn* uppgår till drygt 11 000 tkr, vilket är högre än budgeterat. Dock kommer största delen av kostnaderna att ersättas av Migrationsverket och i kombination med extra tillförda medel kommer området att redovisa ett överskott. I denna prognos bedöms det uppgå till 1 635 tkr.

Valnämnden

Förvaltningschefens/Nämndansvarig tjänstemans kommentar

Valnämndens arbete intensifieras under året. Nämnden har haft två sammanträden och presidiet har träffats vid några tillfällen.

Valnämnden har beviljats tilläggsanslag för 2017 med maximalt 90 tkr för inköp av ett valsysteem. Systemet kommer att förenkla och kvalitetssäkra valadministrationen och hanteringen i alla led.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

Under 2018 kommer val att genomföras till riksdagen samt landstings- (region-) och kommunfullmäktige. Samtidigt kommer planering att ske inför val till Europaparlamentet 2019.

En av utmaningarna inför kommande val är ett högt och jämlikt valdeltagande. Även om valdeltagandet i Sverige och därmed Linköping är högt ur ett internationellt perspektiv skiljer sig valdeltagandet stort mellan olika grupper och geografiska områden. Så är även fallet i Linköpings kommun.

Genomförande av val är en grundbult i vårt demokratiska samhälle. En av valets utmaningar är en väl fungerande valadministration. Valsystemets utformning och valadministrationens organisation påverkar valdeltagandet och tilltron till demokratin. Väljaren måste känna sig säker på att varje röst räknas.

Kommunen och valnämnden har ett stort ansvar i en väl fungerande valadministration och det är en utmaning att se till att allt är på plats och fungerar som det ska. Tidigare erfarenheter på nationell nivå visar att valets genomförande i kommunerna måste prioriteras i högre grad och inför kommande val behöver rutiner för till exempel förtidsröstning, bemanning, lokaler och information behöva stärkas.

Ett högt och jämlikt valdeltagande bidrar till en mer sammanhållen kommun, vilket är ett av de strategiska utvecklingsuppdragen i kommunen.

Den nya vallagen, som gäller från och med valet 2018, för med sig en del förändringar som påverkar valnämndens förutsättningar och arbete. Bland annat ställs högre krav på tillgänglighet i samtliga röstmottagningsställen. Inga undantag kommer att accepteras från länsstyrelsen. Dessutom finns krav på att samtliga valförrättare ska utbildas, inte bara ordförande och vice ordförande. En annan förändring är att minst två röstmottagare måste vara närvarande i förtidsröstningslokal vid förtidsröstning.

Den växande staden resulterar i att fyra nya valdistrikt behövs i kommunen. Dessutom justeras gränserna för nio valdistrikt. Av dessa anledningar kommer antalet röstmottagare att öka inför valet 2018. Idag är sammanlagt närmare 950 personer engagerade som valförrättare under valdagarna och i föregående förtidsröstning. En allt större volym kräver åtgärder för att underlätta och snabba upp sammanräkningen och rapporteringen på valnatten, samt förbättring av rutiner kopplade till valadministrationen.

Arbetet med att förbereda 2018 års val med dess utmaningar intensifieras under 2017.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring
Valnämnden	187	57	130
Summa	187	57	130

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Valnämnden	282	282	0	88
Summa nettokostnader, tkr	282	282	0	88
<i>varav kostnader</i>	282	282	0	88
<i>varav intäkter</i>	0	0	0	0

Prognosen visar att Valnämnden följer budgeten för år 2017

Äldrenämnden

Förvaltningschefens/Nämndansvarig tjänstemans kommentar

Behovet av demensplatser har varit högt under hela året. Äldrenämnden har tagit beslut om att succesivt omvandla platser på Berga äldreboende till demensplatser samt ökat antal demensplatser vid Gröna Gården och vid Sandrinoparken. Målsättningen är att under 2017 öka antalet demensplatser med 50 st. I slutet av augusti fanns det 5 personer som väntat längre tid än tre månader på att flytta till demensboende. Alla hade erbjudits boende men valt att tacka nej. Jämfört med årets första månader ser behovet av demensplatser något bättre ut. Omsorgskontoret följer utvecklingen fortlöpande och succesiv omvandling till demensplatser kommer att ske i samband med avtalsförläggning.

Äldrenämnden fattade i slutet av 2016 beslut om sammanhållna servicehus och att omvandla en del servicehus till trygghetsbostäder. För fyra servicehus och 1 trygghetsboende har nämnden fattat beslut om verksamhetsuppdrag till Leanlink och för fyra servicehus och 1 trygghetsboende har nämnden beslutat om att upphandling skall ske. Upphandlingen avslutas och tilldelningsbeslut kommer att fattas i september.

Under årets första månader har betalningsansvaret för utskrivningsklara patienter varit högt. Omsorgskontoret har arbetat på flera olika sätt med att använda tillgängliga resurser på ett så effektivt sätt som möjligt så att äldre personer kan skrivas ut från sjukhuset och få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda. Med anledning av det höga betalningsansvaret öppnades ett nytt korttidsboende på universitetssjukhuset den 15 mars. Inför sommaren har 8 lediga servicelägenheter i Vikingstad ställts om till korttidsplatser. Betalningsansvaret har därefter minskat. Trygghetsteamet som infördes i slutet av 2016 har varit i full drift under hela 2017. Omsorgskontoret arbetar tillsammans med utförare och socialförvaltningen för att förbättra processerna för framförallt uppföljning i samband med att brukare beviljats korttidsboende. Syftet är att den tid man vistas på korttidsboende skall minskas.

De vidtagna åtgärderna har inneburit att betalningsansvaret har minskat och har under sommaren legat på en relativt låg nivå. I januari och februari var betalningsansvaret mellan 12-14/personer per dygn under senare delen av sommaren har betalningsansvaret i genomsnitt varit under 1 patient per dygn.

Äldrenämnden har fastställt ett nytt förfrågningsunderlag och förtydligat kraven för att bli hemtjänstutförare inom valfrihetssystemet. En hemtjänstutförare har på egen begäran sagt upp sitt avtal och två nya utförare har godkänts.

Införandet av tids och insatsregistrering pågår. Antalet hemtjänsttimmar och brukare ligger något under budgeterad nivå.

Arbete med att prova ny teknik fortsätter, vid enheterna Vikingstad, Sandrinoparken och Gröna Gården pågår utvecklingsarbete bl. a att prova tillsyn på annat sätt genom kameror och sensorer. Omsorgskontoret arbetar tillsammans med SKL och andra kommuner för att följa rättsläget utifrån olika domar och det tillsynsarbete som Inspektionen för vård- och omsorg genomför.

Arbets sättet individens behov i centrum – IBIC är genomfört och kommer att bidra till att äldreomsorgen i högre grad kommer att utgå från individuella behov och att man ser den enskildes egna resurser och förmågor. Verksamhetssystemet Treserva har anpassats till IBIC. Uppföljning och dialog sker kontinuerligt med äldreomsorgens olika utförare om detta.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

Äldrenämndens insatser skall bidra till att äldre personer känner sig trygga i sin vardag och får stöd och hjälp när behov uppstår.

Indikatorer för måluppfyllelse

- De som beviljas vårdboende skall erbjudas det inom 3 månader efter beslut om behov.
- Den tid den enskilde betalar för hemtjänst skall max ha 5 % avvikelse mot den tid som hemtjänstpersonalen planerat att besöka den enskilde.
- Antal brukare per nattpersonal vid vårdboende skall minska från 20 stycken (2015) och 17 stycken (2016).
- Personalkontinuiteten inom hemtjänsten skall innebära att en individ max möter 12 personer under en 14dagars period i de fall man har hemtjänst minst två ggr per dag och exklusive natt.
- Antal personer som deltar vid informationsmöten om äldreomsorgen skall öka.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

- Införande av Trygghetsteam som skall öka den enskildes föreutsättningar att kunna bo kvar i sin egen självvalda bostad efter sjukhus- och korttidsvistelse.
- Genom införande digital nyckelhantering och tids- och insatsregistrering kommer uppföljning av kontinuitet och överensstämmelse av tider kvalitetssäkras.
- Nattpersonalen har utökats vid 9 vårdboenden.
- Nya arbetssätt och metoder för att nå fler personer med information om äldreomsorgen.

Nämndens analys samt bedömning

- I slutet av augusti fanns det 5 personer som fått vänta längre tid än tre månader på att flytta in till särskilt boende. Samtliga hade dock erbjudit boende men valt att tacka nej till erbjudandet och istället kvarstå i kön. Kösituationen har förbättrats under året och antalet personer med betalningsansvar har minskat. I genomsnitt var det 2017-08-31, 4,2 utskrivningsklara patienter på universitetssjukhuset jämfört med första halvåret då betalningsansvaret var i genomsnitt 6,2 patienter. De åtgärder äldrenämnden vidtagit är tillskapande av ett nytt korttidsboende på universitetssjukhuset samt ökning av korttidsplatser vid Vikingstads servicehus. Totalt har 18 nya korttidsplatser tillkommit.
- Omsorgskontoret arbetar fortsatt i samverkan med socialkontoret och de utförare som ansvarar för korttidsboende för att minska vårdtiderna på korttidsboendena. En minskning av genomsnittsvårdtiderna på korttidsboende innebär att platser friställs till fler personer.
- Ca 21 % av de som bjuds in till äldreombudsmannens träffar deltar. Genom marknadsföringsåtgärder har även en del närstående kommit.

Målet är uppfyllt

Nämndens verksamhet skall präglas av kvalitet och utveckling

Indikatorer för måluppfyllelse

- Andelen som är mycket eller ganska nöjda med insatserna i vårdboende och hemtjänst skall öka (Öppna jämförelser).
- Andelen som är nöjda med måltidens helhetsintryck och kvalitet skall öka (Öppna jämförelser).
- Omvårdnadspersonalens kompetens skall öka.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

- Planering och upphandling pågår för ett profilboende med inriktning kost och måltider.
- Planering av utbildningsinsatser sker bland annat inom Vård- och omsorgscollege. Aktuella utbildningsinsatser är vård och omsorg om de mest sjuka äldre, palliativ vård, demensvård och språkbudsutbildning. Planering har skett och utbildningarna startar i höst.
- Utbildningsinsatser till verksamhetschefer och samordnare har skett kring Individens behov i centrum. Samtliga chefer och samordnare har deltagit i utbildningsinsatser om Individens Behov i Centrum (IBIC).

Nämndens analys samt bedömning

- För hemtjänsten har kommunen ett nöjdhetsstal som ligger något över riksgenomsnittet För särskilt boende ligger talen något under riksnittet se diagram nedan. I stort ligger resultaten 2016 på samma nivå som 2015 bedömningen är att måttet är trubbigt och på aggregerade nivå svårt att nyttja för genomföra analys av måluppfyllelsen särskild uppföljning krävs för de enheter som har negativa resultat. För 2017 finns inga resultat redovisade.
- Kommunen har goda resultat för särskilt boende beträffande mat och måltider samt möjligheten att komma ut på promenad. Detta är områden som Äldrenämnden har ställt utökade krav på i förfrågningsunderlag.
- Flera utförare vittnar om svårigheter att rekrytera utbildad omsorgspersonal/undersköterskor till äldreomsorgen. De satsningar som gjorts beträffande rätt till heltid/önskad sysselsättningsgrad bedöms på sikt kunna underlätta rekrytering.

Målet är delvis uppnått

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

Äldrenämndens viktigaste utmaning är att tillgodose äldre behov av stöd och hjälp. Den redovisade statistiken visar att antalet brukare inom hemtjänsten har minskat något. Antalet korttidsplatser har under året ökat med 18 platser och trygghetsteamet kan ge insatser till ca 20 personer samtidigt.

Äldrenämnden har fattat flera strategiskt viktiga beslut för att möta framtiden. Genom att samordna servicehusen så bedöms dessa kunna möta behoven hos äldre som inte längre kan bo kvar hemma och som önskar möjligheten att delta i fritidsverksamhet och äta gemensamma måltider. Vidare har nämnden beslutat att vårdboende skall finnas med två inriktningar, för somatiskt sjuka och för demenssjuka. Antalet platser för demenssjuka kommer att utökas. Det är särskilt angeläget att utöka antal platser för demenssjuka då behovet för denna målgrupp inte tillfälligtvis kan lösas med mer hemtjänst/hemsjukvård såsom fallet ofta är för somatiskt sjuka.

2018 införs Lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Den nya lagen ersätter den tidigare betalningsansvarslagen. Att i samverkan med regionens öppna och slutna vård tillgodose behovet av vård och omsorg efter vård på universitetssjukhuset är en stor utmaning.

Möjligheten att använda välfärdsteknik för att öka tryggheten genom att kunna uppmärksamma brukarnas behov är ett annat viktigt utvecklingsområde. Linköpings kommun arbetar tillsammans med SKL och andra kommuner för följa utvecklingen genom analys av rättsfall och de tillsynsbesök som Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) gjort.

Arbete med kompetensförsörjning samt insatser för att utveckla och bibehålla den personal som redan i dag arbetar inom äldreomsorgen är ett prioriterat område. Utförarna erbjuds regelbundet möjlighet att delta i utbildningsinsatser som initieras av omsorgskontoret. Exempel på detta är t ex språkbudsutbildning.

Äldrenämndens övergripande mål är: En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv, Fler bostäder för en växande kommun och en kommun med bra arbetsvillkor. De ovan redovisade utvecklingsområden ha alla en koppling till detta.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Äldrenämnden antar årligen en Kvalitetsuppföljningsplan. Kvalitets- och utvärderingsgruppen redovisade till äldrenämnden i juni de uppföljningar som genomförts 2017. Vissa övergripande uppföljningar i form av fokusgruppsintervjuer avseende promenader/utevistelse, egen tid och aktiviteter samt personalens kompetens korrelerat till kvalitet har inte genomförts.

7 avtalsuppföljningar har genomförts vid vårdboenden och tre uppföljningar pågår f.n.

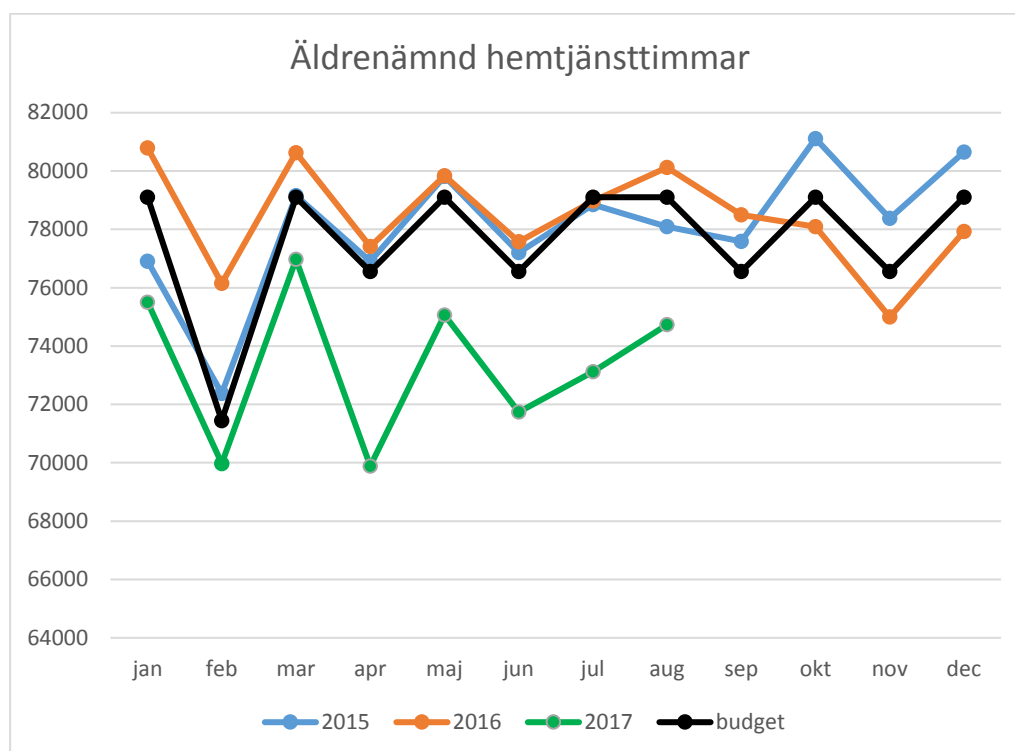
Äldreombudsmannen har hittills under 2017 mottagit något fler ärenden jämfört med föregående år. Hälften av ärendena är stöd- och vägledningssamtal och hälften är synpunkter/klagomål.

Utöver den uppföljning som kvalitetskontoret genomför sker uppföljning av Medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) och (MAR) Medicinskt ansvarig för rehabilitering ur ett hälso- och sjukvårdsperspektiv.

Äldrenämndens politiker följer upp verksamhet vid enhetsråd och genom platsbesök. 4 besök har genomförts och 4 planeras under hösten. Vid vårens platsbesök får personalen beröm för gott bemötande. Viktiga frågor som lyfts fram är maten som är bra men kan vara mer varierad samt att information om aktiviteter behöver anslås bättre.

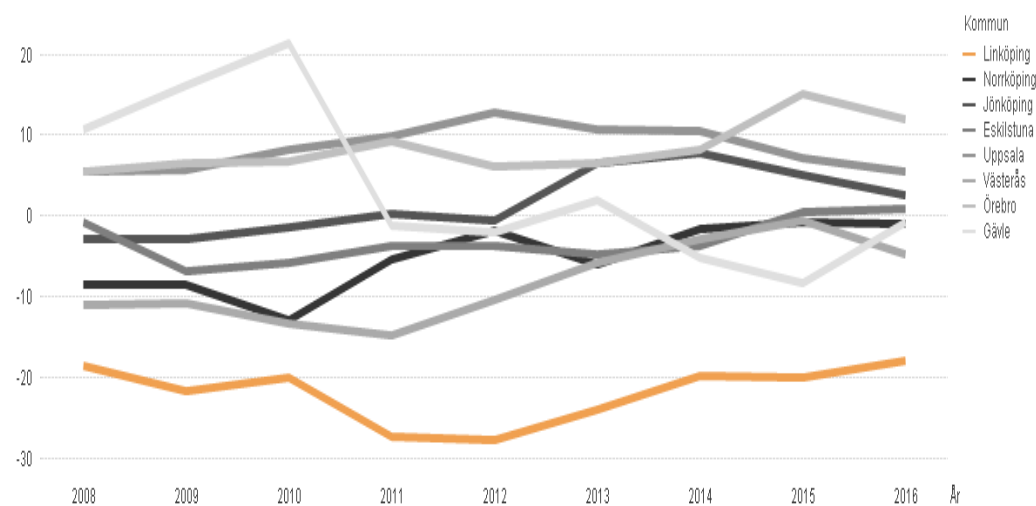
Omsorgskontoret följer varje halvår upp de extra ersättningar som utges till utförare när brukare har ett så omfattande vård och omsorgsbehov att grundersättningen inte täcker kostnaderna. För 15 personer av drygt 1 300 brukare utgavs extra ersättning vid halvårsskiftet 2017.

Jämförelser och verksamhetsmåt

Hemtjänsttimmarna ligger lägre än budgeterade värden och lägre än tidigare två år. Antalet individer har minskar med från i genomsnitt 2183 till 2134 personer med tid per månad.

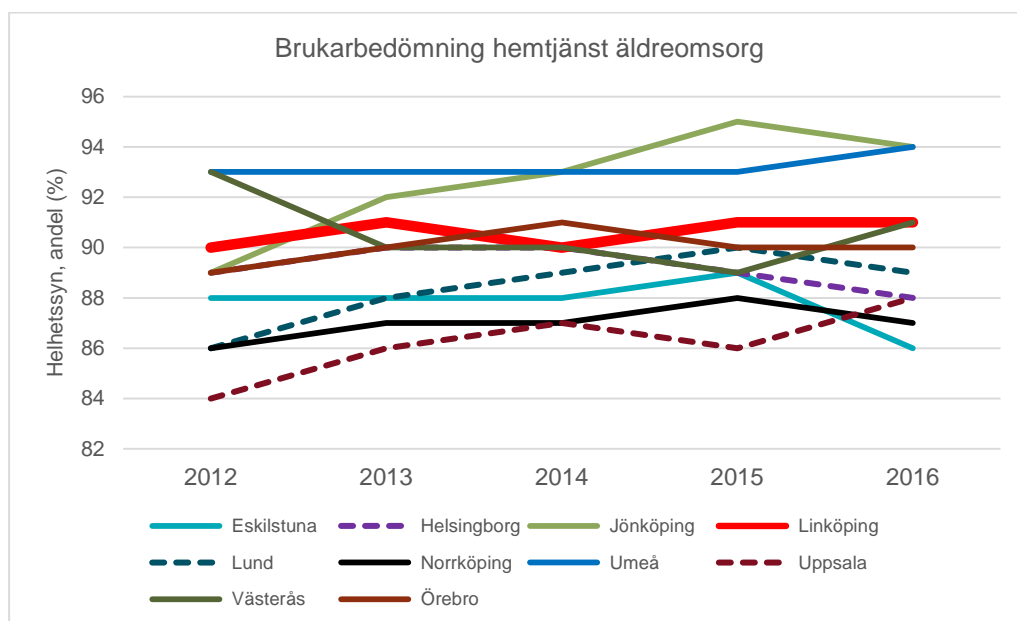
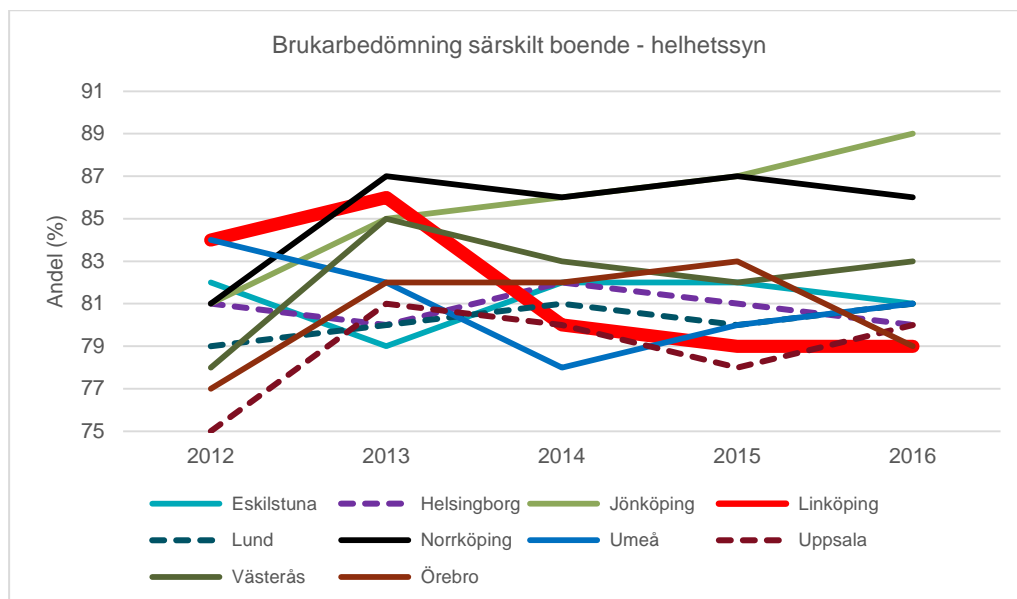
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%) (Värde (N20900))

Nettokostnadsavvikelsen i jämförelse med utvalda kommuner visar att Linköping fortsatt har lägre kostnader än vad skulle förväntas. Skillnaden har dock minskat med ett par % -enheter mellan 2015 och 2016.

Kvalitetsuppfattning

Brukarbedömningen

Kommentar: Brukarbedömningen inom hemtjänst och särskilt boende skiljer sig åt. Hemtjänsten ligger något över de andra kommunerna i jämförelsenätverket medan uppgifterna för särskilt boende är sämre. Linköping har tillsammans med Örebro kommun lägst värde. Kvalitets- och utvärderingskontoret följer utvecklingen och ansvarar för uppföljning.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Äldrenämnden	1 171	1 241	-70	29
Köpta administrativa tjänster	16 448	10 654	5 796	-503
Äldreomsorg <i>varav</i>	755 695	730 877	24 818	7 198
<i>Särskilda boendeformer för äldre</i>	<i>406 971</i>	<i>409 379</i>	<i>-2 408</i>	<i>14 442</i>
<i>Hemtjänst 65 år -</i>	<i>297 840</i>	<i>280 310</i>	<i>17 530</i>	<i>-8 437</i>
<i>Hemsjukvård</i>	<i>50 884</i>	<i>33 432</i>	<i>17 452</i>	<i>1 192</i>
Föreningsbidrag	2 634	2 702	-68	-227
Summa	775 948	745 474	30 474	6 497

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Kostnadsökningen i jämförelse med motsvarande period beror på olika periodiseringar och prisökningar. I kolumnen för redovisning 31/8 2017 är justeringar gjorda för hemsjukvården. Avvikelsen mot periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Äldrenämnden	1 800	1 800	0	2 014
Köpta administrativa tjänster*	23 918	23 918	0	16 765
Äldreomsorg <i>varav</i>	1 144 339	1 144 339	0	1 118 689
<i>Särskilda boendeformer för äldre</i>	<i>635 120</i>	<i>632 120</i>	<i>-3 000</i>	<i>631 325</i>
<i>Hemtjänst 65 år -</i>	<i>431 105</i>	<i>434 105</i>	<i>3 000</i>	<i>404 547</i>
<i>Hemsjukvård</i>	<i>78 114</i>	<i>78 114</i>	<i>0</i>	<i>82 817</i>
Föreningsbidrag	3 610	3 610	0	3 571
Summa nettokostnader, tkr	1 173 667	1 173 667	0	1 141 040
<i>varav kostnader</i>	<i>1 486 153</i>	<i>1 486 153</i>	<i>0</i>	<i>1 467 406</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>312 486</i>	<i>312 486</i>	<i>0</i>	<i>326 366</i>

*) Inom området köpta administrativa tjänster ingår i budget 2017 markeringsmedel, 5 000 tkr.

Kommentarer

Intäkter i form av hyror och ersättningar från brukare avviker ej i större omfattning mot budgeterade intäkter. Intäkterna för 6 % moms visade i bokslutet 2016, 8 000 tkr mer än budgeterat. I budget 2017 är intäkterna justerade mot utfallet 2016 och beräknas ligga på budgetnivå.

Särskilda boendeformer för äldre

Inom området särskilda boendeformer för äldre (vårdboende) prognostiseras ett underskott med 3 000 tkr. I kostnaderna för vårdboende ingår kostnader för betalningsansvar. Under årets första månader var kostandena för betalningsansvar höga. Öppnandet av den särskilda enheten på Universitetssjukhuset har inneburit att kostnaderna i stort upphört. Kostnaderna för betalningsnavar under perioden januari till augusti är 4 417 tkr jämfört med budgeterat 2 000 tkr.

Hemtjänst 65 år-

De totala kostnaderna för hemtjänst fortsätter att vara något lägre än budgeterat. Varför ett överskott prognostiseras. Ingen justering för demografi har gjorts i prognosen, men kan komma att göras i samband med bokslut.

En sammantagen bedömning efter augusti månad visar att kommunbidraget kommer att täcka den kostnadsutveckling som finns. Underskottet inom området vårdboende täcks av överskottet inom området hemtjänst 65 år-. Prognosen ger därmed en budget i balans med ett 0 resultat.

Investeringar

Investeringar Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 Netto	Investerings- ram 2017
Nyckelfri hemtjänst och tids- och insatsregistrering						
Digital nyckelhantering, låsenheter till 3 500 brukare			6 300		6 300	
Digital nyckelhantering låsenheter till 1 000 entréer			3 600		3 600	
IT-stöd, nyckelfri hemtjänst			2 160		2 160	
IT-stöd, tids- och insatsregi- strering			2 160		2 160	
Övrigt						
IT-stöd mobil omvårdnads- dokumentation			2610		2610	
Årlig nyttjanderätt omvård- nads dokumentation.			600		600	
Pascal, ordinationsverktyg läkemedel för personal			1 350		1 350	
NPÖ, nationell patientöver- sikt			1 350		1 350	
IBIC, individens Behov i Centrum			1 350		1 350	
Summa	0	0	21 480	0	21 480	3 218

Kommentarer

Flertalet av investeringarna är under införande men är ej fakturerade utan det görs vid leveransgodkännande. Osäkerheter finns om leveransgodkännande kommer göras innan årsskiftet. Planen var att införandet i stort skulle skett under 2016. Prognosen för 2017 är baserad på budget 2016 och innebär att nämnden kommer återkomma om utökad ram för 2017 när kunskap finns om exakta belopp.

Uppföljning av Lokalförsörjningsplanen

Följande uppföljning ska göras:

Omsorgskontoret har utrett om det planerade boendet i Majelden skulle kunna ersättas av boende i Berga. I Berga finns möjlighet att bygga fler vårdbostadslägenheter och utforma boendet mer effektivt utifrån personalbehov och överblickbarhet.

Inga lokalupphandlingar pågår.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

Typ av lokal Belopp tkr	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Nyttjande grad
Vårdbostäder	71 kvm	15000	95-100%

Kommentarer

Nyckeltalen ska uppdateras via Karplan, ovanstående uppgifter är de som är ingångsvärdena för budget 2018

Lokalprojekt 2017

Kommentarer

Inga lokaler beräknas färdigställas 2017. Arbete med projektering pågår med Vallastaden.

Nyckeltalsredovisning – Egna lokaler jämfört med andra kommuner

Linköpings kommun har låga lokalkostnader inom äldreomsorgen. I Vad kostar verksamheten i din kommun (tabell 8) redovisas "Kostnader för lokaler exklusive externa lokalintäkter, äldreomsorg, kr/inv 65+" Uppgifterna avser 2015. (Uppgiften för Örebro avser 2014).

Kommun	Kostnader för lokaler exklusive externa lokalintäkter, äldreomsorg, kr/inv 65+
Eskilstuna	3 093
Jönköping	3 628
Linköping	2 565
Norrköping	4 181
Västerås	4 149
Örebro	3 312

Kommentarer

Under 2017 tillkommer inga nya lägenheter. Vårdboendet vid Vallastaden beräknas öppna i januari 2019. Nämnden har godkänt hyreskontrakt med Lejonfastigheter för Vallastaden.

Den planerade avvecklingen 2017 har inte kunnat genomföras.

I de avtal äldrenämnden har med kommunala och externa utförare anges för vårdboende en garanterad beläggningsvolym. Det innebär att utföraren är garanterad ersättning för 95 % av möjliga vårddygn beräknat per år. Med något undantag uppnår alla vårdboenden detta. De enheter som ibland inte når upp till garantibeläggningen är verksamheter med hög andel korttids- och växelvårdspplatser.

För de drygt 2 000 lägenheter samt tillhörande lokaler för t ex personal, expeditioner och gemensamhetslokaler sker årligen en mängd lokalanpassningar. Omsorgskontoret samverkar med LK-lokalplanering och de olika fastighetsägarna i detta arbete.

Förklaring till nyckeltalsredovisning

Yta = kvm BRA

Plats = elev, boende (maxkapacitet)

Lokalkostnad = Total hyreskostnad exkl moms/år. I lokalkostnad ingår alla kostnader i Karplan, d v s inkl el, va, värme, fastighetskatt, ev ombyggnadstillägg osv exkl moms. Lokalplaneringen bistår med rapporter.

Nyttjandegrad, idrottshallar = Bokade timmar/Möjligt bokade timmar/år

Nyttjandegrad, boenden, förskolor, skolor, administrativa lokaler = ”andel av maxkapacitet”

Omsorgsnämnden

Förvaltningschefens/Nämndansvarig tjänstemans kommentar

Nämndens utmaningar i form av att möta ett ökat behov av sociala insatser ställer krav på ekonomiska förutsättningar. Nämndens arbete under 2017 och inför budgetarbetet 2018, har därför handlat om att fokusera på basuppdraget och vad som krävs för att ha en långsiktighet i arbetet med en ekonomi i balans. Utmaningarna inför budget 2017 handlade även om sammanhållen stad, där arbete har påbörjats, samt myndighetskrav och rättsliga processer.

Omsorgsnämnden har genom beslut i kommunstyrelsen erhållit en ramjustering för felaktigt överförda kostnader avseende hem för vård eller boende (HVB) där vissa öppenvårdsinsatser som omsorgsnämnden fortsatt ansvarar för ingår. Ramjustering är en förutsättning för att omsorgsnämnden skall kunna finansiera pågående öppenvårdsinsatser samt handla upp öppenvårdsinsatser alternativt ge Leanlink verksamhetsuppdrag avseende insatser där socialnämnden redovisar resursbrist på grund av ökade behov.

I omsorgsnämndens lokalförsörjningsplan finns en utbyggnad av ett flertal boenden med särskild service. Flera av dessa är tyvärr försenade och köer finns. Personer som väntar på boende har dock andra insatser eller en extern placering i avvaktan på att utbyggnaden blir klar. Ett par boenden har försenats bland annat på grund av överklaganden och de rättsliga processerna som följer på det.

En brand uppstod i början av året på en gruppboendena inom LSS-området. De boende evakuerades till tillfälligt boende. I samband med evakueringen har extra kostnader uppstått för bl a lokaler, extra personalinsatser, utrustning och resor. En del av extrakostnaden förväntas täckas av försäkringar.

En LSS-dag är inplanerad den 5:e oktober. Syftet är att visa och informera medborgare om verksamheter och aktörer inom LSS-området. Dagen kommer att innehålla föreläsningar, underhållning och utställarmässa.

Inom daglig verksamhet LSS har en ny aktör med inriktning mot neuropsykiatri tillkommit under året. Detta kan möta en del av de behov av platser för personer med neuropsykiatrisk diagnos som tidigare har varit svårt att tillgodose.

Det sociala investeringsprojektet Familjelotsen har redovisat positiva resultat för de familjer som deltagit. Projektet är ett metodutvecklingsprojekt och erfarenheter kommer successivt att implementeras i socialt familjestödande arbete.

Antalet ensamkommande barn och ungdomar har under året successivt minskat och Migrationsverket har beslutat om ett nytt ersättningssystem. Ett flertal avtal med privata utförare om boende för ensamkommande barn har sagts upp och från den 1 juli ansvarar Leanlink, Råd och stöd, för boenden och stöd till flertalet ensamkommande barn och ungdomar. Leanlink Råd och stöd har fått ett verksamhetsuppdrag som kräver stor flexibilitet för att kunna möta behovet av kontinuerlig omställning utifrån antalet ungdomar och behovet av personalstöd. Regeringen har under sommaren beslutat utge extra ersättning till kommunerna för att möjliggöra att ensamkommande ungdomar över 18 år som befinner sig i asylprocessen skall kunna kvarstanna i kommunen i avvaktan på beslut om uppehållstillstånd. Detta innebär ökade kostnader för kommunen under hösten 2017. De ökade kostnaderna föreslås finansieras av socialnämndens uppbokade medel från Migrationsverket för ensamkommande barn i bokslut 2016.

Linköpings kommun har under flera år erbjudit flera av socialtjänstens insatser utan föregående biståndsbeslut. Detta har ifrågasatts av Inspektionen för vård och omsorg och Kammarrätten har beslutat att både hemtjänst och boendestödande insatser skall föregås av biståndsbeslut. Linköpings kommun har på olika sätt påtalat för regeringen att lagstiftningen behöver ses över. Den 6 april beslutade regeringen om direktiv för översyn av socialtjänstlagen (Dir.2017:39). I direktiven skriver regeringen att utredaren skall ”se över möjligheten för kommuner att tillgängliggöra och erbjuda insatser på ett enklare sätt än idag och samtidigt säkerställa en socialtjänst som är jämlik, jämställd, likvärdig och rättssäker. Ytterligare ett steg i utvecklingen att möjliggöra för barn och unga att få tidiga och samordnade insatser ges genom ett Regeringsuppdrag till socialstyrelsen och skolverket att under tre år ta fram goda exempel och synliggöra juridiska hinder.

I en departementspromemoria om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre föreslås nya bestämmelser införas i socialtjänstlagen. Kommunerna föreslås få befogenhet att under vissa förutsättningar

kunna bevilja äldre personer vissa insatser inom äldreomsorgen utan föregående biståndsprövning. Syftet är att förenkla möjligheten att få hjälp och skapa större utrymme för självbestämmande. Linköpings kommun har beretts möjlighet att yttra sig över förslaget som helt går i linje med det utvecklingsarbete som kommunen bedrivit under många år.

En översyn pågår av korttidstillsyn för skolungdom över 12 år, korttidsvistelse och bostad med särskild service för barn och ungdomar. Syftet är att hitta ett mer effektivt sätt att organisera och leda verksamheterna.

En ökning av antalet timmar finns inom personlig assistans. Försäkringskassan har blivit alltmer restriktiv i sina bedömningar av personlig assistans. Det kan delvis förklara ökningen av antalet beslutade timmar i kommunen.

Hemtjänstens kostnader har sjunkit vilket beror på att antalet hemtjänstärenen minskat och därmed även antalet utförda hemtjänsttimmar. I åtgärdsplanen ingår att analysera orsaken till de senaste årens utveckling. I jämförelse med andra liknande kommuner ligger Linköping på samma nivå.

Flera öppenvårdsverksamheter inom Individ- och familjeomsorg har handlats upp i konkurrens och nya avtal kommer att gälla från årsskiftet 2017/2018. Flera nya utförare har fått uppdrag vilket innebär utförarbyten och avveckling av verksamhet för några utförare.

Kvalitets- och utvärderingsgruppen har det övergripande ansvaret för uppföljningen av avtal och kvalitén inom omsorgsnämndens och äldrenämndens ansvarsområden. Uppföljningen sker utifrån ett brukarperspektiv med fokus på hur utförarna lever upp till krav i avtal och förfrågningsunderlag.

Nämndens fokus avspeglas även i de kommunövergripande målen: En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv, Fler bostäder för en växande kommun, En kreativ kommun samt att fler personer ska ha ett arbete och kunna försörja sig på den öppna arbetsmarknaden.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

Medborgare i Linköpings kommun ska känna sig trygga med att stöd och hjälp finns att få när behov uppstår.

Indikatorer för måluppfyllelse

Kommunens medborgare ska kunna erhålla rådgivning och stöd inom 10 dagar.

De som beviljas bostad med särskild service ska kunna erhålla en bostad inom sex månader.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Förbättra och utveckla informationen om de stödinsatser som kommunen erbjuder. Det ska tydligt framgå vilken hjälp som finns att få och vart man vänder sig för att få hjälp.

Utbyggnad av bostäder med särskild service.

Nämndens bedömning

Målet är delvis uppnått.

Flera verksamheter kan erbjuda rådgivning och stöd inom 10 dagar t.ex. Råd och Stöds mottagning samt Beroendemottagningen. Insats i form av boendestöd har inte alltid kunnat verkställas och kö till verksamheten har funnits under våren. I augusti finns 13 personer i kö. Informationen om kommunens olika stödinsatser finns på kommunens hemsida och är väl utbyggd. Hemsidan revideras kontinuerligt. Det finns även skriftliga informationsbroschyrer.

En omfattande utbyggnad pågår av bostäder med särskild service som successivt ska möta behovet. Flera bostäder kommer att kunna färdigställas under perioden 2016 till 2019. Det finns flera orsaker till att planerad utbyggnad försenas. En vanlig orsak är överklagningar av detaljplaner och bygglov. För närvarande står 45 personer i kö och 28 personer har väntat mer än 6 månader. Utöver kön finns personer som intresseanmält och personer som önskar flytta till Linköping från enskilda vårdhem. Sammantaget finns idag kända behov av bostäder med särskild service för ca 100 personer. Utbyggnadsplaneringen inom ram omfattar ca 90 bostäder. Det finns 14 lediga platser, varav flertalet har erbjudits till personer i kön. Det finns även en viss omsättning genom utflyttning eller att personer avlider. Sammantaget bedöms kända behov kunna tillgodoses av planerad utbyggnad inom ram.

Medborgare i Linköpings kommun ska känna sig nöjda med den hjälp och de insatser som de erhållit.

Indikatorer för måluppfyllelse

Nöjdhetsindex (helhetsomdöme) ska vara över 80 för både män och kvinnor (brukarenkäter).

Index ska vara över 80 på frågan om brukaren upplever att personalen är kunnig (brukarenkäter).

Minst 70 % ska känna till vart man vänder sig med förslag och klagomål (brukarenkäter).

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Formerna för brukarmedverkan ska utvecklas när det gäller planering, genomförande och uppföljning av verksamhet.

Nöjdhetsundersökningar genom brukarenkäter skall genomföras.

Nämndens analys samt bedömning

Målet är delvis uppnått

En nöjdhetsundersökningarna har genomförts våren 2016 och visade mycket höga nöjdhetsindex i flertalet verksamheter inom socialpsykiatri och individ och familjeomsorg. Inom de flesta verksamheter var nöjdhetsindex över 80 inom socialpsykiatri och individ och familjeomsorg. Sammanställning av undersökningen med analyser har genomförts och redovisats för berörda utförare.

Omsorgsnämnden har sedan flera år regelbundna samråd med intresseorganisationerna, samt brukarråd inom socialpsykiatri där även representanter från Regionen medverkar. Även vid platsbesök följs verksamheten upp tillsammans med brukare, representanter från omsorgsnämnden och omsorgskontoret.

Kvalitets- och utvärderingskontoret har brukarfokus vid genomförda uppföljningar. Syftet med det uppföljningsarbetet är dels att följa upp verksamheten utifrån nuvarande avtal och dels att få underlag för verksamhetsutveckling. Bättre verksamhet ger förutsättning för nöjdare brukare. Under hösten 2015 genomfördes en undersökning riktad till anhöriga till personer som vistas på korttidsverksamhet inom LSS. Undersökningen gav en grund för en översyn av hur verksamheterna för barn och ungdomar ska organiseras. Arbetet med översynen pågår.

Sociala stödinsatser ska vara lättillgängliga och kunna erhållas genom olika serviceinsatser utan krav på biståndsbeslut.

Indikatorer för måluppfyllelse

Antalet insatser som erbjuds på service ska vara oförändrat eller öka.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Aktivt påverkansarbete för att säkerställa rätten att tillhandhålla socialtjänst enligt Linköpingsmodellen.

Undersöka möjligheten till stadsdelslokaliserad socialtjänst.

Med statliga stimulansmedel öka tillgängligheten och intresset för ungdomshälsan i de områden där nuvarande besöksfrekvenser är låga.

Nämndens analys samt bedömning

Målet är uppfyllt.

Omsorgsnämnden samt Omsorg- och äldreförvaltningen har under året tagit initiativ till möte med representant från Socialdepartementet. En kartläggning av förekomsten av öppna sociala insatser utan föregående biståndsprövning har genomförts där mer än 50 % av landets kommuner svarat. Inom individ och familjeomsorg erbjuder 98 % av de svarande kommunerna socialtjänstinsatser utan biståndsbedömning. Inom äldreomsorgen är andelen 79 % och inom socialpsykiatri 67. I kommittédirektiv för nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen som beslutades i juni 2015 finns direktiv om att utreda möjligheten och lämna förslag som innebär att kommunerna kan besluta om omsorg och annan service för äldre på ett enklare och mer flexibelt sätt än idag där bibehållen rättssäkerhet är en förutsättning. Den 6 april beslutade regeringen om direktiv för översyn av socialtjänstlagen, (Dir.2017:39). I direktiven skriver regeringen att utredaren skall "se över möjligheten för kommuner att tillgängliggöra och erbjuda insatser på ett enklare sätt än idag och samtidigt säkerställa en socialtjänst som är jämlik, jämställd, likvärdig och rättssäker." I en departementspromemoria om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre föreslås nya bestämmelser införas i socialtjänstlagen för att kunna förenkla möjligheten att få hjälp och skapa större utrymme för självbestämmande.

Omsorgsnämnden och socialnämnden arbetar gemensamt med att ta fram en plan för en ändamålsenlig och kostnadseffektiv individ- och familjeomsorg. Inom ramen för detta arbete genomfördes 3 workshops tillsammans med deltagare från både omsorgskontoret, socialkontoret och olika utförare i kommunen. Målsättningen är att individ- och familjeomsorg ska arbeta än mer förebyggande, flexibelt och samordnat. Arbetet har resulterat i att stödinsatser har flyttats ut till två pilotområden, Berga och Lambohov. Verksamheten kommer ha ett nära samarbete med medborgarkontoret i Berga. Arbetet är ett led i att undersöka möjligheten till en mer stadsdelslokaliserad socialtjänst samt utveckla modeller för socialt områdesarbete.

Metodutvecklingsprojektet Lotsen visar på betydelsen av att familjerna själva fick avgöra vilket stöd de ville ha från familjeombuden som arbetar på familjernas uppdrag.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

För att nå kommunens övergripande mål att *alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt* liv erbjuder omsorgsnämnden flera olika stödande, rådgivande och behandlande insatser. Även insatser för att främja gemenskap och delaktighet samt motverka isolering erbjuds i form av öppna dagverksamheter. Arbete och sysselsättning är en hälsofrämjande faktor och omsorgsnämnden erbjuder både daglig verksamhet och arbetsstödande insatser. Inom flera områden finns ökade behov vilket resulterat i ökade kostnader och även kö till vissa verksamheter. För att möta behoven finns en omfattande utbyggnadsplan av bostäder med särskild service I samtliga förfrågningsunderlag för bostäder med särskild service enligt LSS eller SoL finns krav på att utförarna ska erbjuda de boende hälsofrämjande och fysisk aktivitet.

Flera åtgärder med syfte att erbjuda alternativa insatser istället för placering på HVB (hem för vård eller boende) för ungdomar och vuxna pågår. Dessa innehåller förstärkta familjestödande insatser, nätverksarbete samt öppenvårdsprogram för vuxna med missbruks- och beroendeproblematik. Arbetet sker i nära samverkan med socialkontoret som även ser över och utvecklar det interna arbetet på förvaltningen.

Målsättningen en *sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet* arbetar omsorgsnämnden med bland annat genom att utveckla en mer stadsdelslokaliserad socialtjänst där delar av socialtjänstens insatser i större utsträckning finns lokaliserade i kommunens stadsdelar. Nämnden har redan nu verksamheter i stadsdelarna såsom familjecentraler, brobyggare, brottsförebyggande arbete, fältverksamhet och "vårt Nygård" i Skäggetorp. Under hösten 2017 kommer delar av de sociala stödinsatserna föras ut och lokaliseras till två pilotområden, Berga och Lambohov. Verksamheten kommer att följas upp av FoU-centrum.

För att *människor skall nå egen försörjning* finns flera verksamheter som ger arbetsinriktat stöd. Behovet och efterfrågan på denna verksamhet är stor och kartläggning inom socialpsykiatri visar att det finns många personer som inte har någon form av sysselsättning eller arbete. Omsorgsnämnden har även initierat ett arbete för att utveckla möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att närma sig och erhålla arbete. Arbetet pågår i samverkan med utbildningsförvaltningen och samordningsförbundet för att skapa större valfrihet avseende daglig verksamhet och arbetsinriktat stöd.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Omsorgsnämnden fastställer årligen en Kvalitetsuppföljningsplan. Kvalitets- och utvärderingsgruppen på Omsorgs- och äldreförvaltningen redovisade i juni 2017 de uppföljningar som hittills genomförts under första halvåret.

Inom omsorgsnämndens ansvarsområde har 14 uppföljningar av specifika verksamheter genomförts under perioden december 2016 till och med maj 2017. Ett antal övergripande uppföljningar genomförs också varav två har färdigställts under första halvåret 2017. En av de senare var en kartläggning av personalens kompetens/utbildningsnivå inom boendeverksamheter; den andra var en granskning av hälso- och sjukvårdsjournaler inom bostäder med särskilt service samt inom psykiatrisk hemsjukvård.

Utöver de uppföljningar som kvalitets och utvärderingsgruppen genomför sker uppföljning av Medicinskt ansvarig sjuksköterskor (MAS) och medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR).

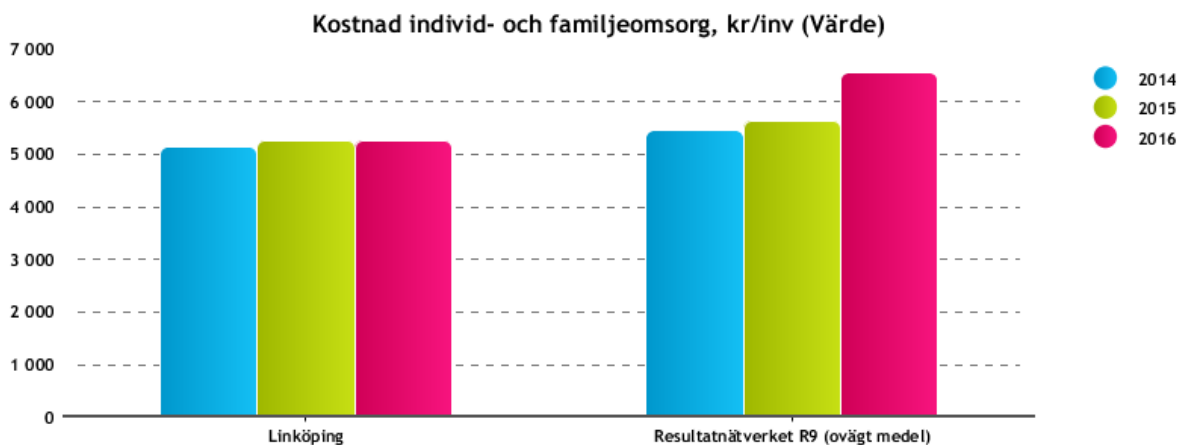
Uppföljning av verksamhet sker även genom regelbunden kontakt med samtliga utförare vid verksamhetsråd och enskilt i syfte att följa upp verksamheten för att anpassa och utveckla verksamhetens inriktning utifrån kända behov och aktuell forskning.

Omsorgsnämndens politiker följer upp verksamheten i olika fora, vilka redovisas på nämndens sammanträde.

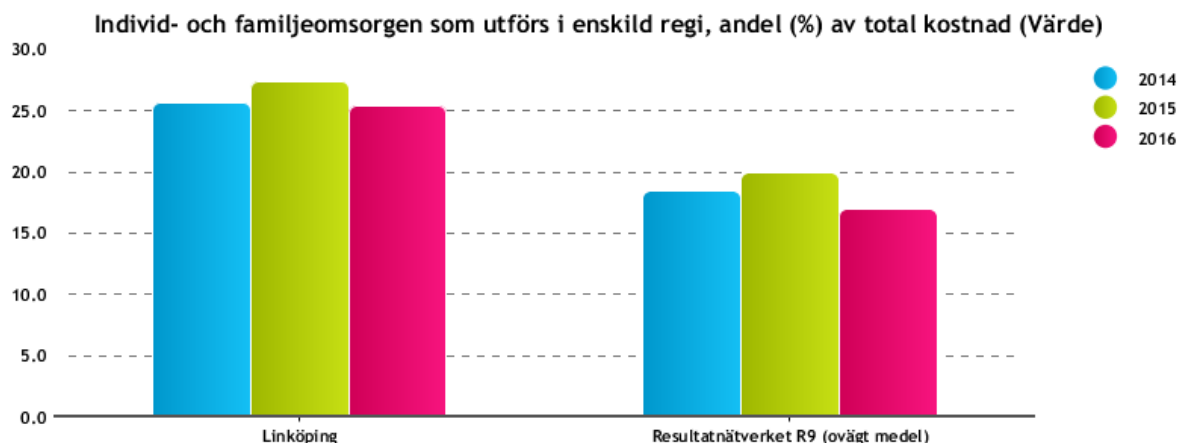
Jämförelser och verksamhetsmått

Jämförelser med andra kommuner samt utveckling över tiden för Linköping med fokus på resultatmått. Jämförelserna ska ge en bild av hur Linköpings resultat för den aktuella verksamheten ligger till i jämförelse med övriga ”för den verksamheten relevanta” kommuner. Det är viktigt att redovisa **analyser** av jämförelserna t ex där resultatet i KKIK (Kommunens kvalitet i korthet) eller R9 föranleder frågeställningar. Analysen bidrar till bedömningen av hur väl verksamheten uppfyller kraven på ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Analysen förklarar resultatet och ger grund för beslut om omprioriteringar och förbättringar. Kommentera och analysera utfallet med hjälp av kommunens analysmodell.

Jämförelser och verksamhetsmått ska där det är relevant och möjligt redovisas och analyseras uppdelat på kön.

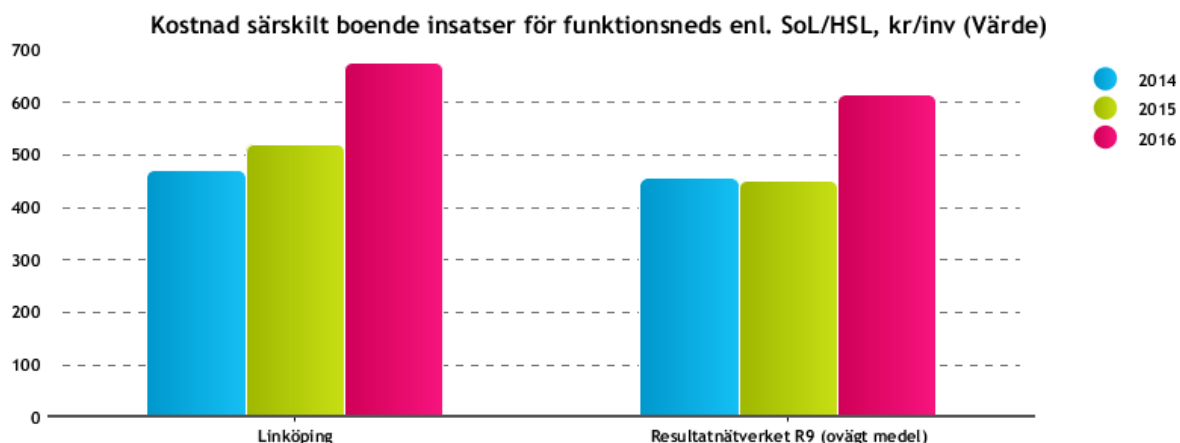

*Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för individ- och familjeomsorgen, inklusive familjerätt och familjerådgivning dividerad med antalet invånare i kommunen den 31/12. Avser vård för vuxna med missbruksproblem, barn- och ungdomsvård, övrig vuxen vård, ekonomiskt bistånd samt familjerätt och familjerådgivning. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

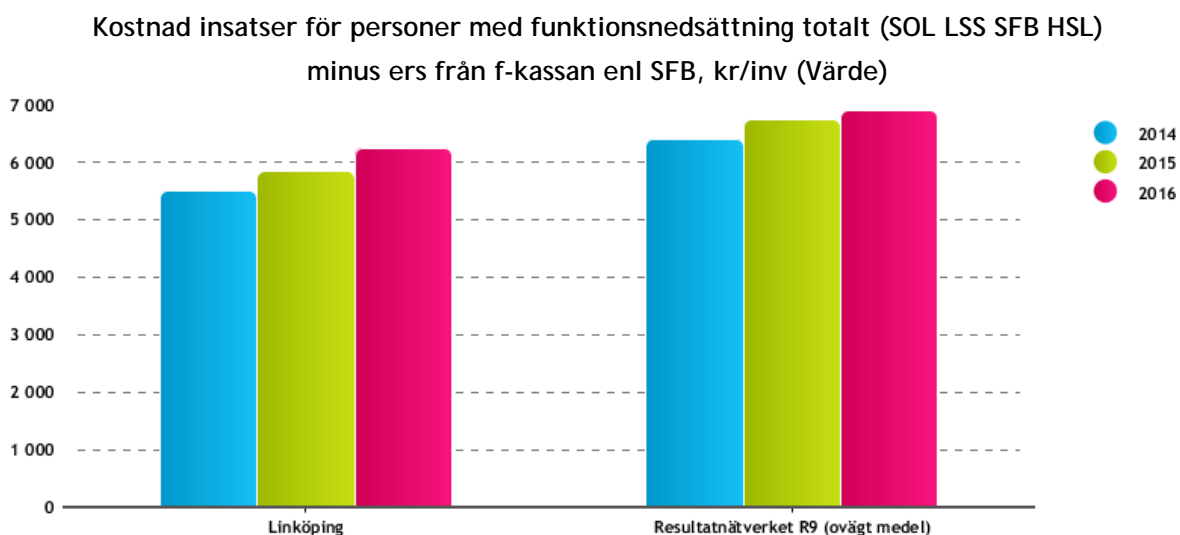

Kostnad för köp av verksamhet för individ- och familjeomsorgen, inklusive familjerätt och familjerådgivning, som utförs i enskild regi dividerat med bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för individ- och familjeomsorgen, inklusive familjerätt och familjerådgivning. Källa: SCB.

Analysen. Av diagram 2 framgår att Linköping har mer verksamhet i enskild regi än övriga kommuner i jämförelsen. Av det första diagrammet framgår att kostnadsutvecklingen i Linköping har bromsats på grund av en aktiv ekonomistyrning och fokus på de ekonomiska villkoren vid avtalstecknande. Traditionen med upphandlingar har gett ekonomiska effekter i jämförelse med andra. I åtgärdsplanen för Omsorgsnämnden ingår uppdraget att sätta takpris med en samtidig kostnadsminskning med 1-2%. För 2017- 2018 finns flera sådana avtal. Under 2016 har bland annat kostnaderna för HVB placeringar minskat.

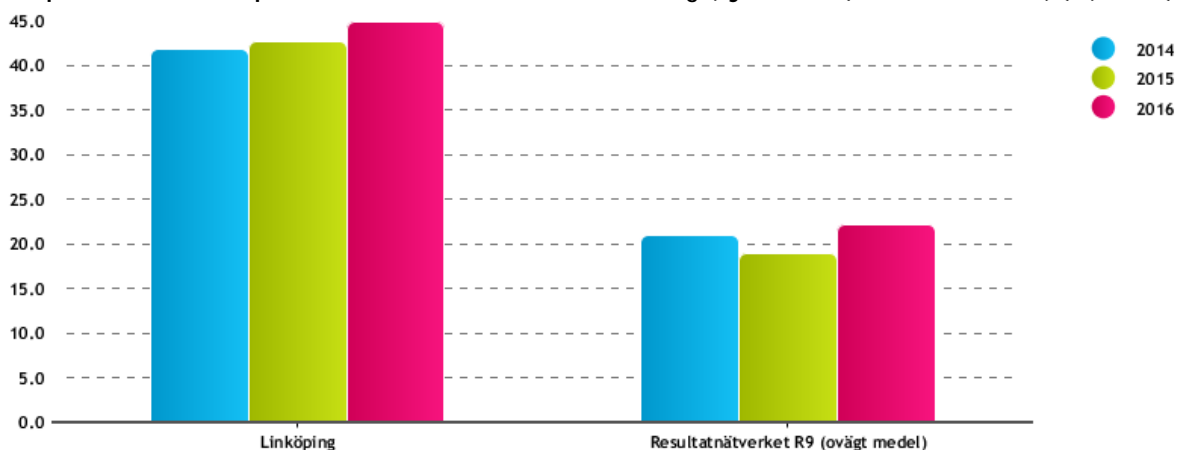

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för särskilt boende insatser för funktionsnedsättning enligt SoL/HSL, dividerat med antal invånare den 31/12. Avser samtlig regi. Källa: SCB.

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för insatser för personer med funktionsnedsättning totalt exklusive ersättning från försäkringskassan, dividerat med antal invånare 31/12. Detta nyckeltal visar kostnaden efter justering för det delade ansvaret, det vill säga den kommunala kostnaden för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Avser samtlig regi. Källa: SCB.

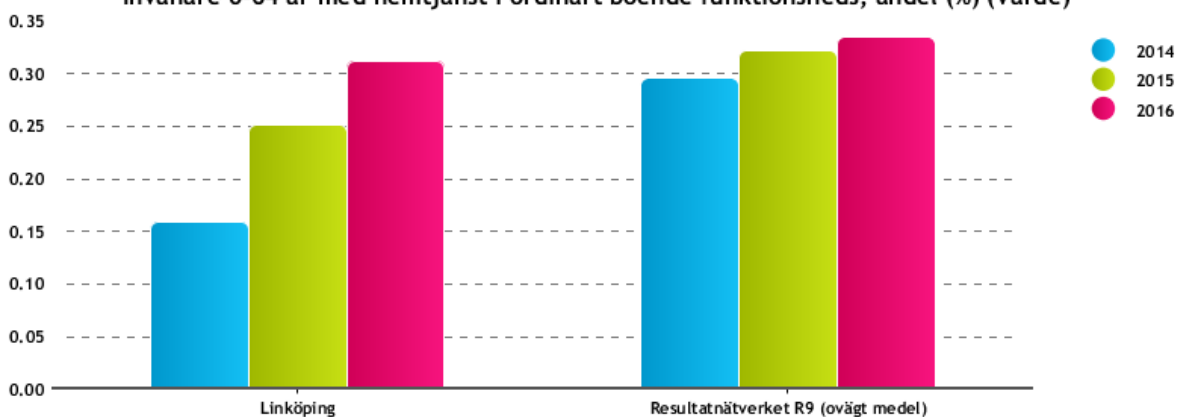
Köp av insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB), totalt, andel (%) (Värde)

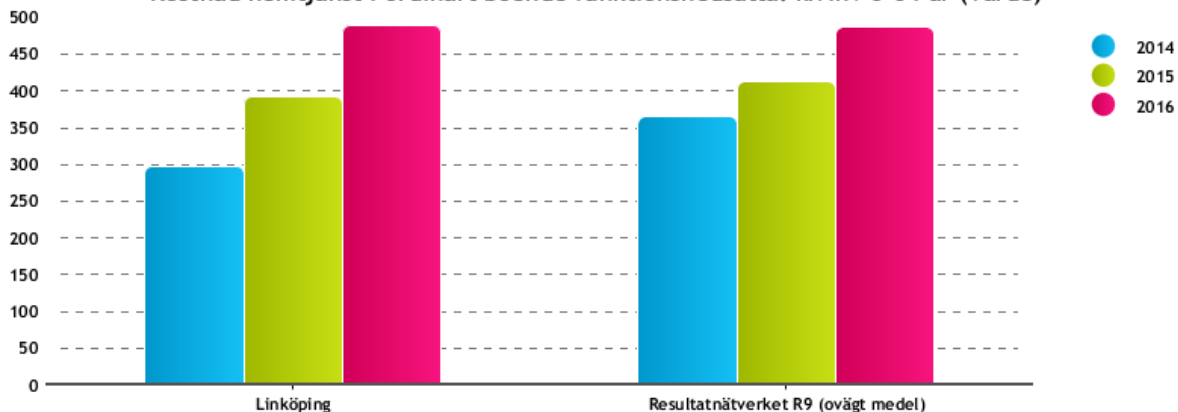
Köp av insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB) från privatägda företag, tkr dividerat med bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB), tkr. Källa: SCB

Analysen av ovanstående tre diagram ger att Linköping har kunnat hålla igen på kostnadsutvecklingen i jämförelse med andra. En stor del av förklaringen finns i upphandlingssystemet. Kostnaderna för särskilt boende har ökat framförallt på grund av utbyggnaden av antalet boenden.

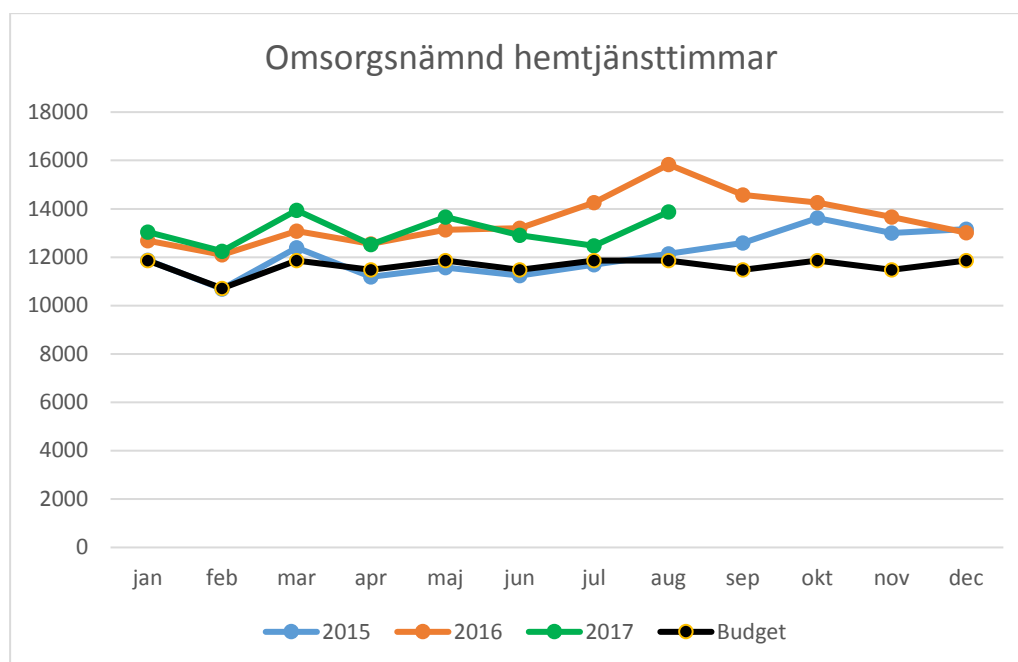
Invånare 0-64 år med hemtjänst i ordinärt boende funktionsneds, andel (%) (Värde)

Kostnad hemtjänst i ordinärt boende funktionsnedsatta. kr/inv 0-64 år (Värde)

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för hemtjänst insatser för funktionsnedsatta dividerat med antal invånare 0-64 år 31/12. Avser samtlig regi. Källa: SCB

Analysen av ovanstående första två diagram ger att hemtjänstutvecklingen i Linköping har närmare sig jämförbara kommuner. Såväl när det gäller antalet individer med hemtjänst som kostnaderna. Utvecklingen för kommande år beror på hur övriga insatser t ex i form av assistans kommer ersättas med hemtjänst. Det sista diagrammet visar nämndens timmar per månad under perioden 2015-2017. Utvecklingen under 2017 visar på en avstannande effekt i totala antalet timmar gentemot 2016. Detta förklaras av att det är i genomsnitt har något färre individer som erhåller hemtjänst. Den ekonomiska budgeten kommer överskridas. För 2018 innebär den nya ekonomiska ramen att 2017 års nivå ska rymmas inom budget.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Omsorgsnämnd	983	1 022	-39	17
Köpta administrativa tjänster	2 259	3 018	-759	-239
Fou-Centrum	1 356	1 356	0	0
Individ- och familjeomsorg	106 211	106 659	-448	7 236
Socialpsykiatri	139 082	127 872	11 210	3 146
Insatser för personer med utvecklingsstörning	302 536	286 601	15 935	-6 008
Funktionshindrade barn- och vuxna (personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken)	52 088	35 914	16 174	-2 941
Funktionshindrade barn-och vuxna (LSS-insatser)	38 305	46 422	-8 117	5 289
Hemtjänst 0-64 år	42 521	36 753	5 768	6 263
Föreningsbidrag	4 091	4 316	-225	-1 234
Summa	689 432	649 933	39 499	-997

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning. Resultatet gentemot periodiserad budget uppgår till -997 tkr. Kostnadsökningen augusti 2017 jmf med motsvarande period 2016 uppgår till 15 423 tkr och beror främst på olika periodiseringar och prisökningar.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Omsorgsnämnden	1 500	1 500	0	1 544
Administrativa tjänster	3 030	3 030	0	4 801
Fou-Centrum	2 035	2 035	0	2 034
Socialpsykiatri	212 342	213 342	1 000	197 454
Individ- och familjeomsorg	165 070	170 170	5 100	150 838
Insatser för personer med utvecklingsstörning	457 392	444 792	-12 600	445 012
Funktionshindrade barn- och vuxna (personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken)	72 720	73 720	1 000	65 547
Funktionshindrade barn-och vuxna (LSS-insatser)	64 891	65 391	500	67 049
Hemtjänst 0-64 år	62 388	54 388	-8 000	60 169
Föreningsbidrag	4 285	4 285	0	4 328
Summa	1 045 653	1 032 653	-13 000	998 776
<i>varav kostnader</i>	<i>1 231 249</i>	<i>1 218 249</i>		<i>1 293 704</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>185 596</i>	<i>185 596</i>		<i>294 928</i>

Kommentarer

Manuell periodisering har gjorts med 12 000 tkr gällande insatser för personer med utvecklingsstörning. Markeringsmedel för 2017 uppgår till 2 755 tkr.

Med hänsyn till verksamhetens antaganden och med gjorda upphandlingar beräknas det totala underskottet för året till 13 000 tkr. När det gäller intäktsidan föreligger viss osäkerhet gällande återsökningen från migrationsverket som sker med eftersläpning och är svår att bedöma.

De stora prognosavvikelserna gentemot budget ligger inom insatser för personer med utvecklingsstörning med ett prognosticerat underskott på 12 600 tkr, hemtjänst med ett beräknat underskott på 8 000 tkr samt individ-och familjeomsorg med ett prognosticerat överskott på 5 100 tkr.

Insatser till personer med utvecklingsstörning

Detta område prognosticerar ett underskott med 12 600 tkr och det beror främst på externa placeringar och daglig verksamhet.

Vid jämförelse med föregående år har kostnader för externa placeringar ökat.

Ökningen beror bland annat på att ett par enskilda personer försämrats vilket lett till att de behövt placeras på enheter med specialistkompetens. Vårddygnskostnaden för sådana enheter uppgår till ca 15 tkr medan de flesta övriga enheter ligger på en kostnad på ca 3-5 tkr per vårddygn. De aktuella personerna har haft extra personalinsatser bekostade av omsorgsnämnden innan extern placering har skett. Planering finns för hemtagning i samband med nybyggnation. Ev kan hemtagning till befintliga platser göras om ledig plats uppkommer på någon av de enheter som kan ta emot personer med omfattande stödbehov. Sannolikt kräver då detta någon form av ombyggnation och omställning av verksamheten innan hemflytt kan ske. Osäkerhet föreligger när i tid dessa planerade hemtagningar kan göras.

Verksamheterna inom daglig verksamhet är svåra att prognosticera då fler personer inom daglig verksamhet inte nödvändigtvis medför ökade kostnader. Kostnaderna är beroende av individernas nivåindelning samt närvaro. Kostnadsutvecklingen inom daglig verksamhet verkar stabiliserats jmf med föregående år. För 2018 beräknas behovet vara täckt i budget.

Hemtjänst

Under 2017 ökar inte antalet timmar på samma sätt som de två senaste åren. Antalet individer som erhåller hemtjänst minskat något. I jämförelse med övriga kommuner (diagram ovan) visar Linköpings kommun ett genomsnittsvärde gällande såväl kostnader som omfattning. Prognosticerat underskott för året är 8 mnkr. Viss osäkerhet föreligger inom detta område beroende på att det individuella behovet av omfattningen av insatser kan variera stort. Inför budget 2018 har utrymme skapats för att finansiera det behov som idag föreligger.

Individ-och familjeomsorg

Prognosticerat överskott är 5 100 tkr, detta främst beroende på beräknad återbetalning pga verksamhet som ej varit i full drift under året beroende på svårigheter med bemanning etc. För 2018 beräknas berörda verksamheter vara i full drift.

Kommentarer

Åtgärdsplanens effekter 2017-2018

Omsorgsnämndens åtgärdsplaner för att hantera det ekonomiska underskottet från 2015 och 2016 påverkat ekonomin för 2017 med följande:

- Individ och familjeomsorg: 240 tkr ca
- Socialpsykiatri: omförhandling och upphandling med reducering 1,5 % samt upphörande av platser på rättspsykiatriska regionkliniken 1 700 tkr, samt övertagande av verksamhet vid Frösunda ca 1 mnkr
- LSS upphörande av beviljande av nivå 5+ inom daglig verksamhet,
- LSS, upphandling med reducering 1,5 %, 600 tkr

Arbetet pågår/ avtal har tecknats inom flertal områden men som ej bedöms kunna ge stora ekonomiska effekter 2017. De ekonomiska effekterna uppstår 2018 med följande.

- Individ och familjeomsorg upphandling med reducering 1,5 %, 3 300 tkr samt verksamhetsuppdrag avseende IHF, familjestöd ca 2 mnkr
- Socialpsykiatri: omförhandling och upphandling med reducering 1,5 % 800 tkr samt övertagande av verksamhet vid Frösunda ca 2 mnkr
- Översyn av lediga platser s k tomplatser och kö till boende förberedelse för ev omställning av gruppbo-städer.
- Översyn riktlinjer boende
- Utredning korttidsvistelse, korttidstillsyn för skolungdom över 12 år, samt bostäder med särskild service för barn och ungdomar enl LSS

Investeringar

Investeringar Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 Netto	Investerings- ram 2017
Verksamhet						
IT-stöd, nyckelfri hemtjänst			240		240	
IT-stöd, tids- och insats			240		240	
IT-stöd mobil omvårdnads- dok			290		290	
Årlig nyttjande mobil dok.			68		68	
Pascal			150		150	
NPÖ			150		150	
IBIC			150		150	
Nyckelfria lås, brukare			706		706	
Nyckelfria lås, entréer			403		403	
Summa	0		2 397		2 397	358

Kommentarer

Flertalet av investeringarna är under införande men är ej fakturerade utan det görs vid leveransgodkännande. Planen var att införandet i stort skulle skett under 2016. Prognosen för 2017 är baserad på budget 2016 och innebär att nämnden kommer återkomma om utökad ram för 2017 när kunskap finns om exakta belopp.

Uppföljning av Lokalförsörjningsplanen

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

Typ av lokal Belopp tkr	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Nyttjande grad
Gruppbestäder	71 kvm	22tkr	

Lokalprojekt 2017

Typ av lokal Belopp tkr	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Nyttjande grad

Kommentarer

En omfattande utbyggnad pågår av bostäder med särskild service som successivt ska möta behovet. Flera bostäder kommer att kunna färdigställas under perioden 2018- 2019. Utbyggnadsplaneringen inom ram omfattar ca 90 bostäder. Flera utbyggnadsprojekt är försenade. Det finns flera orsaker till att planerad utbyggnad försenas. En vanlig orsak är överklagningar av detaljplaner och bygglov.

Planen var att en gruppbestad i Alorp skulle färdigställas under 2017. Försening av start för byggnation beror bland annat på anpassning i miljön samt geologiska utredningar innan byggstart.

För en gruppbestad i Västerlösa har byggstart försenast bland annat p g a processen kring bygglov och framtagning av ritning utifrån tomtens läge och utformning.

Utbyggnadsplaneringen för bostäder i f d osv. Gottfridsbergsskolan med 9 platser är försenad p g a ökade kostnader. Hyresoffertter inväntas avseende en gruppbestad i Harvestad med 6 platser och servicebostäder i Slaka med 6 platser.

I lokalförsörjningsplanen finns även redovisat behov av utbyggnad för att möta behov av korttidsvård både för vuxna och barn. I planen har även hänsyn tagits till befolkningsökningen och den omsättning som sker i bostäder med särskild service varje år.

Barn- och ungdomsnämnden

Skolchefens kommentar

För att nå framgång är det viktigt att det finns en gemensam syn i hela verksamheten på de viktiga prioriteringarna och att fokus är på de frågor för vilka det finns evidens i vetenskap samt beprövad erfarenhet. Nämnden har därför ett fåtal kommunicerbara mål som är kända i hela verksamheten. Målen är desamma för alla nämndens verksamheter. Målen är:

- Maximalt lärande
- Likvärdiga möjligheter
- Lust och engagemang

Till målen har nämnden kopplat ett antal indikatorer som kan följas över tid på både kommun- och enhetsnivå. De statliga målen och majoritetens samverkansprogram har legat till grund för framtagande av mål, indikatorer och aktiviteter.

När det gäller andelen inskrivna barn 3-5 år i förskola och pedagogisk omsorg, uppdelat på barn boende i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden gentemot övriga bostadsområden, är skillnaden stor. Under året har det öppnats ett flertal förskolor i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden, vilket leder till att flera barn kan tas emot i förskolan. Processtödjarna som är kopplade till familjecentralerna har bland annat i sitt uppdrag att arbeta uppsökande för att informera om förskolans verksamhet och stödja föräldrar vid ansökan till förskolan. De arbetar även för att stödja förskolans personal i uppdraget med barnens språkutveckling.

Barngruppernas storlek har minskat på samtliga förskolor i Linköpings kommun. Skolchefen har i uppdrag att säkerställa att Linköpings kommunala förskolor organiserar och utvecklar arbetssätt som möjliggör att i högre utsträckning arbeta med att dela in barn i fler och mindre grupperingar under större del av dagen och över tid. Ett arbete har även påbörjats för utöka tiden för barn till föräldralediga, arbetslösa samt för allmän förskoleplats till 4 timmar om dagen. För att ge förutsättningar för ett maximalt lärande samt skapa en bättre kontinuitet för barn ges en strukturerad pedagogisk verksamhet i mindre barngrupper.

Utbildningskontoret har rekryterat av förste förskollärare och förstelärare mot fritidshem. Avsikten med dessa åtgärder är att ytterligare höja kvaliteten i förskola och fritidshem och även ge bättre förutsättningar för rekrytering. Ett arbete pågår för att synliggöra förutsättningarna för på vilket sätt fritidshemmen kan vara ett komplement till skolan när det gäller stöd till lärande, utveckling och elevers måluppfyllelse.

Det har gjorts förstärkningar av lärartätheten med hjälp av lågstadiesatsningen. Förstärkningen med annan pedagogisk personal har i första hand lett till ökad personaltäthet som möjliggjort mer anpassningar och individuellt stöd. En förstärkning av personaltätheten har även skett i fritidshemmen med hjälp av fritidshemssatsningen. Andelen elever i årskurs 3 som har klarat alla delprov i de nationella proven i svenska, svenska som andraspråk och matematik är nästan oförändrat jämfört med 2016. Det är stor skillnad mellan skolorna när det gäller andelen elever som klarar alla delprov i årskurs 3, samma bild återkommer i årskurs 6 och 9. Det är en fortsatt utmaning att både öka andelen som klarar alla delprov samt att öka likvärdigheten mellan skolor och elever.

Meritvärdet för samtliga elever i årskurs 9 visar på en svag nedgång jämfört med föregående år. Flickor har fortsatt högre meritvärde jämfört med pojkar. För de elever som inte är nyanlända är meritvärdet oförändrat jämfört med tidigare år. Totalt sett är det en ökad spridning av meritvärdet mellan eleverna. Behörigheten för samtliga elever till gymnasieskolans yrkesprogram låg våren 2017 på 78,8 %. Detta är lägre än föregående år.

Skillnaderna i elevernas resultat är fortfarande stor mellan elever i de socioekonomiskt prioriterade områdena och övriga bostadsområden. Detta är en fråga där det behövs en övergripande samverkan i kommunen. I barn- och ungdomsnämndens olika verksamhetsområden behöver arbetssätt och arbetsformer fortsatt utvecklas och implementeras för att alla elever, oavsett bakgrund och förutsättningar, ska ha möjlighet att komma så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

För att öka måluppfyllelsen genomförs den statliga satsningen Läslyftet, en kompetensutvecklingsinsats i språk-, läs- och skrivdidaktik för lärare och förskollärare genomförs på majoriteten av grundskolorna under läsåret 2017/18. Under läsåret genomförs även Skolverkets fortbildning ”Specialpedagogik för lärande” på ett antal skolor.

Under 2017 genomförs insatser kopplade till de statliga satsningarna när det gäller läxhjälp samt lov- och sommarskola. När det gäller läxhjälp har samtliga skolor erbjudit någon form av extra stöd i skolarbetet till alla elever. Lov- och sommarskolor har under året erbjudits i olika former. Elever i årskurs 9 har deltagit i sommarskola för att få behörighet i gymnasieskolans nationella program, ett flertal har nått behörighet.

Ett arbete har påbörjats med att skapa en samlad särskoleorganisation med större integration mellan grundskola och särskola och att skapa bättre förutsättningar för att möta nya krav i läroplan och skollag. En samlad särskoleorganisation skapar förutsättning för att bättre ta vara på den specialpedagogiska kompetens som finns inom särskolan.

Inom ungdoms- och fritidsverksamheten pågår arbete för att skapa en mer flexibel organisation för att kunna möta ungdomarna på ett relevant sätt under dag, kväll och helg men även på olika delar av året.

Varje år genomförs en attitydundersökning inom nämndens samtliga verksamheter, både till fristående och kommunala verksamheter. Det som undersöks är frågor om trygghet, lärande och inflytande. Generellt är resultaten positiva. I årskurs 8 genomförs en enkät med frågor om elevers hälsa. I den framkommer att det flesta elever upplever sin hälsa som bra men att det också finns en relativt stor grupp, framför allt flickor, menar att de är stressade eller upplever psykisk ohälsa. En genomlysning har påbörjats av elevhälsan i Linköping för att kvalitetssäkra elevhälsoarbetet på skolorna. När det gäller elevfrånvaro över 10 % så har den ökat i samtliga stadier sedan föregående år. Störst ökning av frånvaron finns i årskurs 7-9 där nästan 40 % av eleverna är frånvarande mer än 10 %. Insatser behöver göras inom detta område.

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren vilket kommer att ställa stora krav på att bemanna förskolor och grundskolor med legitimerad och behörig personal. Utöver denna förändring har antalet nyanlända barn och ungdomar ökat kraftigt de senaste åren i Linköpings kommun. Verksamheten har som helhet ett stort rekryteringsbehov både utifrån pensionsavgångar, övriga avgångar och ökande barnkullar. Rekryteringen av förskollärare och lärare inom förskola, fritidshem och grundskola behöver prioriteras de kommande åren. På grund av bristen på utbildade förskollärare och lärare krävs extraordinära insatser samt nytänkande på olika nivåer i kommunen.

Utifrån bemanningsstatistik framkommer det att lärare med behörighet att undervisa i svenska som andraspråk är låg. Detta behöver undersökas vidare och åtgärder vidtas för att säkerställa att det finns erforderlig behörighet hos de lärare som undervisar i det ämnet.

Både när det gäller förskolan och grundskolan är det en utmaning att tillse att det finns ändamålsenliga lokaler som möter ökningen av antalet barn och elever. Ett flertal nya förskolor har öppnats under 2017 och utbyggnationen fortsätter. Kommunens skolor är i stort nyttjade till sin fulla kapacitet. I vissa skolor i Linköpings ytterområden finns en viss "överkapacitet". Nya skolplatser planeras i de områden som i prognos har ett ökande elevantal.

Efter preliminär justering av nämndens budgetram till följd av demografiska förändringar prognostiserar barn- och ungdomsnämnden ett negativt resultat om -23 276 tkr för 2017. Nämndens anslagsdel prognostiserar ett underskott om -13 000 tkr och de kommunala enheterna prognostiserar ett underskott om -10 276 tkr.

Nämndens anslagsdel prognostiserar ett negativt resultat om -13 000 tkr. Skillnaden jämfört med prognosen i april (-19 800 tkr) beror framförallt på högre intäkter än beräknat när det gäller schablonbidrag för flyktingar och bidrag för asylsökande och lägre kostnader för nämndens resursfördelningsmodell gällande nyanlända elever. Antalet nyanlända elever minskar, i augusti finns det totalt 986 nyanlända elever jämfört med 1 078 nyanlända elever i april.

Det prognostiserade negativa resultatet beror framförallt på ett underskott när det gäller lokaler om ca 24 mnkr. Ett underskott finns även inom särskola och särskolefritids, där nämnden inte får demografisk kompensation för förändrade volymer, underskottet beräknas till ca 4 mnkr. För 2018 har medel tillskjutits barn- och ungdomsnämnden i samband med budgetbeslutet i kommunfullmäktige i juni. Nämndens kostnader för lokaler och särskola kommer för 2018 att hållas inom ram. Det beräknas även ett mindre underskott när det gäller barn i behov av extraordinära stödinsatser. Underskotten möts för 2017 till viss del upp av nämndens resursmedel och beräknade överskott när det gäller utvecklingsmedel.

De kommunala enheterna prognostiserar ett negativt resultat om -10 276 tkr. Det negativa prognostiserade resultatet finns främst inom grundskolan men även ett mindre underskott finns gällande förskolan. Underskottet finns hos ett fåtal enheter och där har åtgärder satts in för att se över lämpliga insatser för att anpassa organisationen och nå en ekonomi i balans. Det ekonomiska läget kommer att följas upp intensivt under hösten och även i samband med budgetarbetet som påbörjats. Samtliga enheter har ett eget kapital som kan möta de underskott som prognostiseras.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

I tabellerna nedan visas värden för respektive indikator. I vissa fall finns fortfarande inte värden men är under framtagande, dessa rutor redovisas tomma. Pilarna visar förändring gentemot föregående mätning. I de fall det finns flera värden för indikatorn visas i vissa fall pilar på den samlade bedömningen av indikatorn. Indikatorerna visas i olika former och skalor. Gränsvärden för avvikelserna är satta för respektive indikator för hur stor avvikelsen ska vara från föregående värde för att visa en förändring åt positivt eller negativt håll.

Maximalt lärande

Alla barn och elever utmanas i sitt lärande och förväntas nå så långt som möjligt i sin utveckling.

Majoritetens övergripande mål som nämndens mål kopplas till:

3. En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor.

Indikatorer för måluppfyllelse

	Indikator	Målvärde	Föregående värde	Uppnått värde	Pilar
Förskola					
1.	Andel legitimerade förskollärare i förskolan	70 %	37 %	40 %	
2.	Andel inskrivna barn i förskola 3-5 år	100 %	95 %	96 %	
3.	Barns språkutveckling vid 3/4/5 års ålder	Metod saknas för att följa i nuläget			
4.	Det kommungemensamma resultatet som rör "genus och jämställdhet" från insynsbesöket i förskolan ska öka.	6 på en 7-gradig skala	2,9	3,1	
5.	Det kommungemensamma resultatet som rör "Utveckling och lärande" från insynsbesöket i förskolan ska öka.	6 på en 7-gradig skala	4,4	4,8	
Fritidshem					
6.	Andel grundlärare med inriktning fritidshem samt fritidspedagoger med fritidspedagogexamen.	70 %			
7.	Det kommungemensamma resultatet som rör "Utveckling och lärande" från insynsbesöket i fritidshem ska öka.	Indikatorn går inte att följa	2,8		
Förskoleklass och grundskola					
8.	Språklig medvetenhet förskoleklass	Andelen elever med stanine 1-3 minskar, andelen med stanine 7-9 ökar	Resultat – ht-15 Andelen stanine 1-3: 25,5% Andelen stanine 7-9; 23,1%	Resultat – ht-16 Andelen stanine 1-3: 28 % Andelen stanine 7-9; 22 %	
9.	Andel elever i årskurs 1 som kan läsa. Andel elever i årskurs 1 som kan läsa (minst uppnått nivå A i Skolverkets bedömningsstöd)	100 %		Resultat vt-17 Svenska 95 % SVA 75,9 %	

10.	Andel elever i åk 3 som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska/SVA respektive matematik(%)	100 %	<i>Resultat vt-16</i> Sv/Sva: 70 % Ma: 65 %	<i>Resultat vt-17</i> Sv/Sva: 72 % Ma: 64 %	
11.	Andel undervisande lärare, åk 1-3, som är behöriga att undervisa i Svenska/SVA respektive matematik.	100 %		HT 2017: Ma: 87% Sv:88% SVA: 56 %	
12.	Elevers betygspoäng i åk 6 i matematik, svenska och svenska som andraspråk.	Öka över tid	<i>Resultat vt-16</i> Sv: 13,9 Sva: 6,3 Ma: 13	<i>Resultat vt-17</i> Sv: 14,0 Sva: 6,1 Ma: 12,9	
13.	Andel undervisande lärare, åk 4-6, som är behöriga att undervisa i Svenska/SVA respektive matematik.	100 %		HT 2017: Ma: 73% Sv:71% SVA:19%	
14.	Andelen elever som uppfattar att de utmanas i undervisningen (attitydundersökningen).	100 %	<i>Resultat ht-15</i> Åk 2-3: 92,5 % Åk 4-6: 88,5 % Åk 7-9: 87,6 %	<i>Resultat ht-16</i> Åk 2-3: 91,1 % Åk 4-6: 87,5 % Åk 7-9: 85,3 %	
15.	Andel undervisande lärare i åk 7-9 som är behöriga i alla de ämnen de undervisar i.	100 %		HT 2017: Ma: 72% Sv:81% SVA:64%	
16.	Elever i åk 9, meritvärde (kommunala skolor) <i>Resultat vt-17; exklusive resultat från sommarskola</i>	Ökar	<i>Resultat vt-16</i> Alla elever: 219,4 Exkl nyanlända: 230,4	<i>Resultat vt-17</i> Alla elever: 218,2 Exkl nyanlända: 230,7	
17.	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram andel (%) <i>Resultat vt-17; exklusive resultat från sommarskola</i>	100 %	<i>Resultat vt-16</i> Alla elever: 81 % Exkl nyanlända: 87,8 %	<i>Resultat vt-17</i> Alla elever: 78,8 % Exkl nyanlända: 87,1%	
18.	Elever i åk. 9 som är behöriga till naturvetar- och teknikprogrammet andel (%)	100 %	<i>Resultat – vt-16</i> Alla elever 77 %	<i>Resultat vt-17</i> Alla elever 75,5 %	
19.	Andel lärare med behörighet och lärarlegitimation i respektive ämne åk 1-9	100 %		HT 2017: 77,5% (andel undervisningsgrupper med en eller flera behöriga lärare)	
20.	Andel elever med frånvaro över 10 procent.	0 %	<i>Resultat – vt-16</i> Åk 1-3: 17,4 % Åk 4-6: 16,6 % Åk 7-9: 33,6 %	<i>Resultat – vt-17</i> Åk 1-3: 19,7 % Åk 4-6: 20,0 % Åk 7-9: 39,0 %	
21.	Andel elever som uttrycker att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektionerna (attitydundersökningen).	100 %	<i>Resultat – ht-15</i> Åk 2-3: 83,5 % Åk 4-6: 75,9 % Åk 7-9: 71,6%	<i>Resultat – ht-16</i> Åk 2-3: 83 % Åk 4-6: 75,3 % Åk 7-9: 69 %	

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

- Ökad tillgänglighet till förskoleplatser
- Mindre barngrupper i förskolan
- Fortsätta rekryteringen av förste förskollärare
- Genomföra kompetensförsörjningsinsatser
- Inrätta förstelärare i fritidshem
- Ökat antal förstelärare
- Ökad lärartäthet i förskola, förskoleklass och i lågstadiet
- Underlätta lärarnas och rektorernas arbetssituation
- Ökad samverkan grundskola och gymnasieskola
- Ge stöd i skolarbete/förlängd skoldag/föräldraengagemang
- Ombyggnationer och modernisering av skollokaler – utformade så att de är ändamålsenliga och möter kravet på pedagogiska lärmiljöer

Nämndens analys samt bedömning

Förskola

Andelen legitimerade förskollärare har ökat från 37 % (december 2016) till 40 % (augusti 2017). Under tiden har ett flertal barnskötare och övrig personal anstälts. Under hösten 2016 startade en ny utbildningsomgång för barnskötare som ska bli förskollärare. Detta bidrar till att på sikt öka andelen legitimerade förskollärare. Det finns fortsatt ett stort behov av att anställa legitimerade förskollärare.

Andelen inskrivna barn i förskola 3-5 år har minskat marginellt. Under föregående läsår öppnas flertalet förskolor i områden där barnomsorgskön är lång, vilket förhoppningsvis leder till att andelen inskrivna barn ökar ytterligare. På grund av svårigheten att rekrytera personal kommer sannolikt en del förskolor inte att kunna öppnas med full kapacitet.

Resultaten från insynsbesöken när det gäller genus och jämställdhet samt utveckling och lärande har ökat marginellt och ligger fortfarande under målvärdet. Arbetet med dessa frågor behöver vidareutvecklas på förskolorna. Utbildningskontorets genuspedagog arbetar med kartläggning och förslag på utveckling till de förskoleområden som önskar.

Under läsåret 2016-2017 har ett arbete med att revidera skattningsmaterialet – KUL pågått (Kvalitets Utveckling i Linköpings förskolor). Från och med höstterminen arbetar alla förskolor med det nya reviderade materialet.

Sedan hösten 2016 har arbete pågått på samtliga förskolor i Linköpings kommun för att minska barngruppernas storlek. Skolchefen har i uppdrag att säkerställa att Linköpings kommunala förskolor organiserar och utvecklar arbetssätt som möjliggör att i högre utsträckning arbeta med att dela in barn i fler och mindre grupperingar under större del av dagen och över tid.

En plan för hur förskolan ska ge förbättrade förutsättningar för undervisning och små barns lärande i förskolan har tagits fram. Syftet är att skapa en bättre kontinuitet och därigenom ge förbättrade förutsättningar för ett maximalt lärande hos barnen. En innehåller ett förslag på vistelsetiden på 4 timmar varje dag, för barn som har föräldraledighetsplats, arbetslöshetsplats eller allmän förskoleplats. Detta innebär också ett uppdrag för förskolorna att under denna tid särskilt strukturera verksamheten och arbeta med barnen i mindre grupperingar.

Utbildningskontoret fortsätter rekryteringen av förste förskollärare 2017. Uppdraget som förste förskollärare innebär att arbeta för att säkra god undervisning, utveckla verksamheten samt att ge bättre förutsättningar för rekrytering.

Fritidshem

Andelen årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen är i Linköpings kommun 52 %. Andelen legitimerade lärare bland dem som har befattningen fritidspedagog är 36 % (93 av 258 är behöriga att undervisa i grundskolan i årskurs 1-6 i estetiska ämnen).

Barn- och ungdomsnämnden tillsätter under läsåret 2016/17 tjugo nya förstelärartjänster mot fritidshem. Uppdraget som förstelärare i fritidshem innebär att arbeta för att säkra god undervisning och utveckla verksamheten. Avsikten med att tillsätta förstelärare i fritidshem är att ytterligare höja kvaliteten i fritidshemmen och även ge bättre förutsättningar för rekrytering. Förstelärare i fritidshem har påbörjat en utbildning i ”Mentoring coaching”.

Under 2016 genomfördes en genomlysning av fritidshemmen med syfte att synliggöra förutsättningarna för på vilket sätt fritidshemmen kan vara ett komplement till skolan när det gäller stöd till lärande, utveckling och elevers måluppfyllelse. De rekommendationer som genomlysningen pekar på är:

- Skapa gemensam förståelse av uppdrag och syfte
- Utveckla arbetsformer för utbyte och samverkan
- Ta fram metoder för att mäta och utveckla kvalitet i fritidshemmen
- Stödja ledning och styrning med fokus på behovet av förutsättningar

Under 2017 genomförs arbete med att implementera utvecklingsinsatser utifrån resultatet på genomlysningen.

Förskoleklass och grundskola

De flesta elevresultat som finns för ett läsår i grundskolan (betyg, nationella prov, frånvaro etc.) sammanställs i mitten av juni. Det innebär att analysarbetet både i verksamheten och på utbildningskontoret pågår under höstterminens första del och kan därför först presenteras i verksamhetsberättelsen.

Förskoleklass

I förskoleklass genomförs en kartläggning av barnens språkliga utveckling. Höstens test genomförs i början av terminen och resultatet blir klart i slutet av oktober. Det kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.

Årskurs 3

I årskurs 3 beskriver kunskapskraven för varje ämne den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev. De nationella proven (NP) prövar dessa kunskapskrav. Varje NP består av flera kortare delprov där resultaten bedöms utifrån om eleverna uppnått eller inte uppnått kravnivån på delprovet.

Andelen elever i årskurs 3 som har klarat alla delprov i de nationella proven i svenska/svenska som andraspråk (sva) har ökat något jämfört med 2016. I matematik har resultatet sjunkit något (64 % jmf med 65 % 2016), det handlar då framför allt om att flickor fått sämre resultat (65 % jmf med 70 % år 2016). Pojkarna har däremot något bättre resultat (62 % jmf med 61 % år 2016). Det delprov i matematik med lägst resultat är det som prövar skriftliga räknemetoder, drygt 78 % av eleverna klarar detta delprov. Utbildningskontoret kan konstatera att detta är ett mönster sedan tidigare år och att det även stämmer överens med resultaten för riket som helhet.

Fler flickor än pojkar klarar samtliga delprov i alla tre ämnena. Störst skillnad mellan könen är det i svenska/sva. Framförallt gäller det de tre delprov som handlar om att skriva som flickorna klarar bättre. Detta är ett mönster som återkommer i de nationella proven i svenska i årskurs 6 och 9.

Det är stor skillnad i måluppfyllelse mellan skolorna, andelen elever som klarat alla delprov varierar mellan 17 % - 100 % i matematik och 37 % -100 % i svenska/SVA.

Det har gjorts förstärkningar av lärartätheten med hjälp av lågstadiesatsningen som generellt sett inneburit att ca 50 lärartjänster tillkommit. Det har dock varit svårt att rekrytera lärare och därför har annan pedagogisk personal anställts. Förstärkningen med annan pedagogisk personal har i första hand lett till ökad personaltäthet som möjliggjort mer anpassningar och individuellt stöd.

Årskurs 6

Betygspoängen i svenska och matematik ligger i princip oförändrat kvar på samma nivåer under perioden 2015-2017. I svenska som andraspråk har en sänkning skett (från 7,8 jmf med 6,1 år 2017), samtidigt som andelen elever i SVA ökat, vilket kan vara en del i analysen av det lägre resultatet. Bland de 66 nyanlända eleverna i årskurs 6 har 70 % av eleverna inte nått kravnivåerna för betyget E i svenska som andraspråk. Av dessa är en majoritet pojkar. (Nyanländ – har kommit till Sverige de senaste 4 åren)

Årskurs 9

Under läsåret 2015/16 invandrade många ungdomar som började i den svenska skolan under årskurs 9. Några av dessa elever har valt att använda sig av möjligheten att gå ett tionde eller elfte skolår i grundskolan. Dessa elever får ett nytt slutbetyg efter det extra året/åren. I statistiken syns dessa nyanlända elever framförallt i antal elever med okänd bakgrund. Den ovanligt stora förändringen i elevsammansättningen i årskurs 9 både nationellt och lokalt, tillsammans med svårigheter att betygsätta elever som kommit till Sverige kort tid innan slutbetygen sattes, gör att resultaten inte är direkt jämförbara med tidigare år. De statistiska beräkningarna av ämnesbetygen påverkas av om elever haft anpassad studiegång, fått streck eller fått ett F i betyg. Olika skäl till uteblivet betyg får olika effekter på skolors genomsnittliga resultat.¹

¹ Skolverket, Siris

Meritvärdet för samtliga elever i årskurs 9 visar på en svag nedgång jämfört med föregående år, det ligger nu på 218,2. Flickor har fortsatt högre meritvärde jämfört med pojkar. För de elever som inte är nyanlända är meritvärdet jämförbart med tidigare år. För den gruppen var meritvärdet 230,4 våren 2016 och våren 2017 hade det stigit till 230,7. Det är en ökad spridning av meritvärdet mellan eleverna, för år 2017 är det en förbättring av de lägsta resultaten samtidigt som andelen elever med mycket höga betyg ökar.

I den årskull som lämnade årskurs 9 våren 2017 motsvarar andelen nyanlända elever (1-4 år i Sverige) 5 % av eleverna. En stor del av de nyanlända eleverna är ensamkommande pojkar med mestadels låg skolbakgrund.

Behörigheten för samtliga elever till gymnasieskolans yrkesprogram låg våren 2017 på 78,8 %. Detta är lägre än föregående år. Om man gör samma differentiering av grupperna som ovan ligger behörigheten på 87,1 % för elever som varit bosatta i Sverige mer än fyra år. Bland de elever som inte är behöriga till yrkesprogram finns ett antal elever med relativt högt meritvärde, men som inte klarat minst betyget E i antingen svenska, matematik eller engelska. Knappt en fjärdedel av de nyanlända eleverna i åk 9 (2017) är behöriga till yrkesprogram. Ett flertal elever har blivit behöriga efter genomförd sommarskola. De elever inte ovan redovisad behörighetsstatistik.

Behörigheten till gymnasieskolans högskoleförberedande program (naturvetenskapliga och tekniska programmen) har sjunkit något sedan föregående år och ligger nu på 75,5 %. En av orsakerna till detta är den stora andelen nyanlända elever som kommit sent till Sverige under sin grundskoletid.

Det finns en klar förbättringspotential när det gäller elever vars föräldrar har förgymnasial utbildning, då Linköping presterar under snittet för samarbetskommunerna. Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning har meritvärde som ligger över snittet.

För skolorna i Linköping är det fortsatt viktigt att arbeta med analysen av resultaten för att kunna utveckla arbetet i klassrummet så att föräldrarnas utbildningsbakgrund minskar i betydelse.

För att öka kunskapen om hur elever från grundskolan klarar sina gymnasiestudier genomförs resultatuppföljningar tillsammans med rektorer i grund- och gymnasieskola. Vid dessa tillfällen följs bl a eleverns resultat över tid för att få en bild av hur betygen från grundskolan står sig på gymnasiet.

Frånvaro

När det gäller elevfrånvaro över 10 % så har den ökat i samtliga stadier sedan föregående år. Störst ökning av frånvaron (både giltig och ogiltig) finns i årskurs 7-9 där nästan 40 % av eleverna är frånvarande mer än 10 %. Bland eleverna i åk 8 är det 45 % av eleverna som har mer än 10 % frånvaro. Frånvaron kan bero på flera saker; beviljad ledighet, anmäld sjukfrånvaro och ogiltig frånvaro.

Andelen elever med frånvaro över 20 % ökar markant mellan åk 7 och åk 8.

Det är inte någon större skillnad mellan pojkar och flickor vad gäller frånvaro i åk 1-6. Det finns en liten skillnad i åk 7-9 där pojkar har 1 procentenheter högre frånvaro än flickor. En del av eleverna har mycket hög frånvaro, men mest handlar det om ströfrånvaro. Respektive skola arbetar aktivt med de elever som har hög frånvaro. Därutöver genomförs särskilda insatser för ett aktivare arbete med elevfrånvaron.

Framgångsfaktorer i arbetet med att öka elevernas närvaro i skolan är bland annat bra inskolning vid studieövergångar, tidiga insatser samt att man tidigt uppmärksammar elever med ströfrånvaro. En annan framgångsfaktor är att skapa goda relationer mellan vuxna och elever. Flera av högstadieskolorna har anställt sk elevcoacher som bl a har ansvar för att fånga upp elever som inte kommer till skolan. Det centrala närvaroteamet har identifierat ett mönster när det gäller vilka elever som har hög frånvaro och beskriver att det ofta handlar om elever som har någon form av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Arbetsklimat

Andelen elever som uttrycker att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektionerna undersöks årligen i attitydundersökningen. Den senaste undersökningen visar på relativt lika resultat jämfört med föregående år. Värt att notera är att elevernas upplevelse av arbetsron sjunker ju äldre eleverna blir. Inför attitydundersökning 2016 har en definition av begreppet arbetsro tagits fram för att få en större likvärdighet i hur begreppet tolkas och även för att ge en tydligare bild av vad resultaten beror på. Definitionen lyder: "Alla i gruppen arbetar med det de ska på lektionerna."

Behöriga lärare

Utbildningskontoret redovisar för första gången andelen undervisande lärare som är behöriga i matematik, svenska och svenska som andraspråk för respektive stadium. Därutöver redovisas även andel lärare med behörighet och lärarlegiti-

mation i respektive ämne. Behörigheten för att undervisa i svenska som andraspråk är anmärkningsvärt låg på alla stadier men framförallt i mellanstadiet. Av underlaget framgår även att det är stor skillnad mellan olika skolor. Då måluppfyllelsen utifrån kunskapskraven i ämnet är låg är det av stor vikt att analysera resultatet på både skol- och huvudmannnivå. En analys bör även ske av behörigheten för att undervisa i matematik och svenska.

Kompetensutvecklingsinsatser

Läraryftet 2 är en statlig satsning som riktar sig till lärare som inte har behörighet för de ämnen som de undervisar i. Hittills har ca 300 lärare och fritidspedagoger deltagit i kurser inom Läraryftet II. Linköpings kommun har i denna satsning prioriterat för studier i bl a svenska och svenska som andraspråk, för att höja kompetensen bland kommunens lärare. I dessa studier ingår läs- och skrivutveckling och lässtrategier som en del i kurserna. Cirka 50 lärare har hittills läst kurser inom svenska/svenska som andraspråk.

Sedan 2015 är det även möjligt att läsa speciallärarutbildning inom Läraryftet II. Under innevarande läsår läser drygt 25 lärare till speciallärare inom läs- och skrivutveckling, matematik och utvecklingsstörning. Det är en treårig utbildning på avancerad nivå.

Utöver detta deltar ca 20 lärare från Linköpings kommunala grundskolor i en uppdragsutbildning till speciallärare med inriktning språk-, skriv- och läsutveckling alternativt matematik 90 hp, som genomförs av Högskolan Kristianstad.

I syfte att öka kompetensen kring specialpedagogiska frågor har 22 lärare under ht 16 - vt 17 genomgått en utbildning i specialpedagogik om 7.5 hp.

Den statliga satsningen Läsllyftet, en kompetensutvecklingsinsats i språk-, läs- och skrivdidaktik för lärare och förskollärare genomförs på majoriteten av våra grundskolor under läsåret 2017/18. Under läsåret genomförs även Skolverkets fortbildning "Specialpedagogik för lärande" på ett antal skolor.

Bedömning av måluppfyllelsen för målet maximalt lärande

Utifrån redovisade indikatorer bedöms målet som ej uppnått.

Likvärdiga möjligheter

Samtliga verksamheter ska bidra till att utjämna skilda förutsättningar.

Majoritetens övergripande mål som nämndens mål kopplas till:

3. En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor.

Indikatorer för måluppfyllelse

	Indikator	Målvärde	Föregående värde	Uppnått värde	Pilar
Förskola					
22.	Andel inskrivna barn 3-5 år i förskola och pedagogisk omsorg, uppdelat på barn boende i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden gentemot övriga bostadsområden. Skillnaden ska minska.	Skillnaden ska minska över tid utan att andelen totalt inskrivna minskar.	Socioekonomiskt prioriterade områden 91 % Övriga områden 99 % Skillnaden: 8 %	Socioekonomiskt prioriterade områden 90 % Övriga områden 96 % Skillnaden: 6 %	
Grundskola					
24.	Elever i åk 9, meritvärde uppdelat på föräldrars utbildningsbakgrund. Skillnaden utifrån föräldrars utbildningsbakgrund ska minska. (Kommunala skolor)	Minska utan att eleverna totalt sett får lägre meritvärde.	2016: Förgymn eller gymnasial – 190,3 Eftergymn – 250,9 Tot meritvärde 219,2	Redovisas i samband med verksamhetsberättelse/bokslut.	
25.	Elever i åk 9, meritvärde, uppdelat på kön. Skillnaden utifrån kön ska minska. (Meritvärdet ska öka för både flickor och pojkar samtidigt som skillnaden mellan könen minskar)	Minska utan att eleverna totalt sett får lägre meritvärde.	Resultat vt- 16: Pojkar: 210,4 Flickor: 230,3	Resultat vt-2017: Pojkar: 201,2 Flickor: 237,3	
26.	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel (%), uppdelat på elever boende i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden gentemot övriga bostadsområden. Skillnaden ska minska.	Skillnaden ska minska över tid utan att totala andelen minskar.	Resultat vt- 16 Soc prioriterade omr: 60 % Övriga områden 89 % Skillnaden: 29 %	Resultat vt- 17 Soc prioriterade omr: 58 % Övriga områden 82 % Skillnaden: 24 %	

Ungdoms- och fritidsverksamhet					
27.	Ungdomarnas totalbedömning gällande kommunens fritidsgårdsverksamhet (attitydundersökningen).	100 %	86,2 %	85,1	

Planerade aktiviteter för att nå målpuffyllelse

- Ökad tillgänglighet till förskoleplatser
- Ombyggnationer och modernisering av skollokaler – utformade så att de är ändamålsenliga och möter kravet på pedagogiska lärmiljöer
- Tillsättning av processtödjare
- En ny familjecentral har öppnats
- Ökad samverkan grundskola och gymnasieskola
- Ge stöd i skolarbete/förlängd skoldag/föräldraengagemang

Nämndens analys samt bedömning

Förskola

När det gäller andelen inskrivna barn 3-5 år i förskola och pedagogisk omsorg, uppdelat på barn boende i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden gentemot övriga bostadsområden, är skillnaden oförändrad. Under föregående läsår öppnades ett flertal förskolor i socioekonomiskt prioriterade bostadsområden, vilket leder till att flera barn har kunnat tas emot i förskolan.

Förskoleklass och grundskola

När man jämför betygspoängen i årskurs 6 för de elever som är bosatta i socioekonomiskt prioriterade områden (Skägetorp, Berga, Ryd) med övriga elever kan man se att det är stor skillnad, speciellt för matematik och svenska som andraspråk. Skillnaderna har dock minskat något jämfört med vårterminen 2016. Det beror på att betygspoängen i ”övriga områden” är lägre vt 17 jämfört med året innan, samtidigt som betygspoängen i socioekonomiskt prioriterade områden ökat något.

Meritvärdet för samtliga elever i årskurs 9 visar på en svag nedgång jämfört med föregående år, det ligger nu på 218, 2. Flickor har högre meritvärde jämfört med pojkar och skillnaden mellan könen har ökat. Elever vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning har ett högre meritvärde 2016 jämfört med 2015. Samtidigt har den elevgrupp vars föräldrar har förgymnasial/gymnasial utbildning ett lägre meritvärde 2016 jämfört med 2015, skillnaden har alltså ökat sedan föregående år. Uppgiften finns ännu inte tillgänglig men kommer att finnas till verksamhetsberättelsen.

Om man jämför behörigheten till yrkesprogram för de elever som bor i socioekonomiskt prioriterade områden så ligger den på 58 %. För övriga områden ligger den på 82 %. En av förklaringarna till den lägre behörigheten är att fler nyanlända elever har mottagits på skolorna i de socioekonomiskt prioriterade bostadsområdena. Skillnaderna har till stora delar sin orsak i en ökad bostadssegregation. För att kunna arbeta framgångsrikt har ett samlat förvaltningsövergripande arbete initierats.

Om man tar bort andelen nyanlända elever i redovisningen av behörighet till yrkesprogram så ökar andelen elever som är behöriga till yrkesprogram både i socioekonomiskt prioriterade områden och övriga områden. För elever (exkl nyanlända) bosatta i socioekonomiskt prioriterade områden har ökningen stannat av sedan föregående år. Skillnaden mellan grupperna är dock fortsatt stor.

Under 2017 genomfördes insatser kopplade till de statliga satsningarna när det gäller läxhjälp samt lov- och sommarskola. När det gäller läxhjälp har samtliga skolor erbjudit någon form av extra stöd i skolarbetet till alla elever. Lov- och sommarskolor har under året erbjudits i olika former. Elever i årskurs 9 har deltagit i sommarskola för att få behörighet i gymnasieskolans nationella program. Sommarskola har även erbjudits för övriga årskurser samt särskild sommarskola riktad till nyanlända elever. Särskilt statsbidrag har funnits för att finansiera sommarskolorna. I rektorernas redovisningar framgår att det framför allt gett elever möjlighet att nå kravnivåerna i olika ämnen. För nyanlända elever erbjuds extra undervisning utöver timplanen i svenska som andraspråk, kostnaderna täcks av ett statsbidrag. På flera skolor organiseras den extra undervisningen i form av samlad skoldag där läxhjälp, återkoppling lärare -elev och fritidsaktiviteter kombineras.

Bedömning av målpuffyllelsen för målet maximalt lärande

Utifrån redovisade indikatorer bedöms målet som ej uppnått.

Lust och engagemang

Samtliga barn och elever trivs, bemöts av engagerad personal och känner sig delaktiga.

Majoritetens övergripande mål som nämndens mål kopplas till:

3. En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor.

4. En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv.

Indikatorer för målpuppfyllelse

	Indikator	Målvärde	Föregående värde	Uppnått värde	Pilar
	Trygghet				
28.	Andel vårdnadshavare som uttrycker att de känner sig lugna och trygga under dagen när deras barn är i förskolan/familjedaghemmet (attitydundersökningen förskola).	100 %	95,3	95 %	
29.	Andel elever som uttrycker att de känner sig trygga i skolan (attitydundersökning grundskola).	100 %	Åk 2-3: 96,4% Åk 4-6: 95,3% Åk 7-9: 94,9%	Åk 2-3: 95,4 % Åk 4-6: 94,8 % Åk 7-9: 93,7 %	
30.	Andel elever som uttrycker att de känner sig trygga i grundsärskolan (attitydundersökningen).	100 %	För få svar	För få svar	
31.	Andel barn som uttrycker att de känner sig trygga på fritidshemmet (åk 1-3, attitydundersökningen).	100 %	97,5 %	96,9 %	
32.	Andel barn som uttrycker att de känner sig trygga i den öppna fritidsverksamheten (åk 4-6, attitydundersökningen).	100 %	96,2 %	95,8 %	
33.	Andel ungdomar som uttrycker att de känner sig trygga i fritidsgårdsverksamheten (åk 7-9, attitydundersökningen).	100 %	93,4 %	93,6 %	
34.	Andel elever som upplever att de blivit mobbade (kränkande behandling, enkätfråga i "Om Mig" till elever årskurs 8).	0 %	10,9 %	10,89	
	Hälsa och miljö				
35.	Andelen positiva svar gällande frågan "Hur tycker du att din hälsa är", enkätfråga till elever i årskurs 8, uppdelat på kön (enkätfråga i "Om Mig" till elever årskurs 8).	100 %	Flickor:71,6 % Pojkar:83,8%	Flickor:66,7 % Pojkar:82,9 %	
36.	Andelen i elever som ofta känner sig stressade en vanlig dag i skolan (enkätfråga i	Minskar	Flickor:50,5 % Pojkar:21,6 %	Flickor:47,7 % Pojkar:20,2 %	

	"Om Mig" till elever årskurs 8).				
37.	Elevers ogiltiga frånvaro på lektioner i årskurs 7-9 (andel av total kvitterad tid, mäts HT).	0 %	1,43 (2015)	1,63 (2016)	
38.	Andel förskolor som inventerats och rensats utifrån handledningsmaterialet "Vi rensar! – Steg för steg handledning för en giftfri förskola".	100 %	96 %	-	
39.	Andel förskolor som genomgått utbildning om kemikalier i vardagen och hur man skapar en giftfri närmiljö på förskolan.	100 %	94 %	96 %	
40.	Matsvinnet ska minska i förskola och skola (tallriksvinn i %).	0 %	6 %	7 %	
Inflytande					
41.	Det kommungemensamma resultatet som rör barns inflytande från insynsbesöken (förskolan).	6 på en 7-gradig skala	4,1	4,3	
42.	Andel positiva svar gällande elevers syn på deras inflytande i skolan (grundskola, attitydundersökningen).	100 %	Åk 2-3:84,6 % Åk 4-6:79,4 % Åk 7-9:66,8 %	Åk 2-3:86,0 % Åk 4-6:78,9 % Åk 7-9:64,9 %	
43.	Andel positiva svar gällande elevers syn på deras inflytande i grundskolan (attitydundersökning, svar från vårdnadshavare).	100 %	För få svar	För få svar	
44.	Andel positiva svar gällande barns syn på deras inflytande i fritidshem (attitydundersökningen).	100 %	90,6 %	90,5 %	
45.	Andel positiva svar gällande barns syn på deras inflytande i öppen fritidshemsverksamhet (attitydundersökningen).	100 %	86,9 %	85,5 %	
46.	Andel positiva svar gällande ungdomars syn på deras inflytande i fritidsgårdsverksamheten (attitydundersökningen).	100 %	86,8 %	86,0 %	

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

- Ombyggnationer och modernisering av skollokalerna – utformade så att de är ändamålsenliga och möter kravet på pedagogiska lärmiljöer
- Underlätta lärarnas och rektorernas arbetssituation
- Fortsatt uppföljning av föräldrars inflytande via föräldraråd eller motsvarande vid insynsbesök i förskolan.
- Utbildningsinsatser för giftfri förskola.

Nämndens analys samt bedömning

Förskola

Förskolan arbetar medvetet och aktivt med introduktion och information till föräldrar för ett gott samarbete och en grundläggande trygghet hos barn och vårdnadshavare. Resultatet i attitydundersökningen gällande upplevd trygghet bland vårdnadshavarna har minskat men ligger på en fortsatt hög nivå.

Insynsbesöken i förskolan gällande inflytande visar förbättrat resultat jämfört med föregående år, men är ett fortsatt utvecklingsområde.

Fritidshem

Andelen elever som i attitydundersökningen uttrycker att de känner sig trygga på fritidshemmet ligger på fortsatt hög nivå. Detta är också något som undersökts i insynsbesöken på fritidshem. Resultatet från intern insyn är samstämmigt med attitydundersökningen.

Andelen elever som i attitydundersökningen upplever att de har inflytande i fritidshemmet är på samma höga nivå som tidigare. Resultatet från de interna insynsbesöken är samstämmigt med attitydundersökningen.

Förskoleklass och grundskola

Nästkommende attitydundersökning genomförs våren 2018. Enkätundersökningen "Om mig" genomförs under hösten 2017. De resultat som redovisas nedan kommer från de undersökningar som genomfördes hösten 2016.

Andelen elever som uttrycker att de känner sig trygga i skolan är hög, ca 95 % i de olika stadierna. Detta är också något som undersöks i de interna insynsbesök som genomförs på grundskolan och resultatet i dessa är samstämmigt med attitydundersökningen.

Samtidigt som en stor andel elever känner sig trygga i skolan visar Om mig-enkäten som genomförs i årskurs 8 och årskurs 2 hela Östergötland att en stor andel av eleverna i årskurs 8 (Linköping) ofta känner sig stressade en vanlig dag i skolan. Resultatet för flickor ligger betydligt högre än pojkarnas, nästan varannan flicka känner sig stressad dagligen. Detta är ett resultat som håller i sig från tidigare år. Generellt sett så visar de tre första åren med *Om mig* att de allra flesta ungdomar mår bra. Men det finns skillnader; yngre mår bättre än äldre. Killar mår bättre än tjejer, men sämst hälsa uppger ungdomar med annan könsidentitet.

Inför attitydundersökning 2016 har definitioner för de fem frågor som vägs in i resultatet när det gäller elevinflytande tagits fram. Definitionerna är tänkta att ge större likvärdighet i hur begreppen tolkas och även för att ge en tydligare bild av vad resultaten beror på. Frågeställningarna handlar bland annat om i vilken grad som eleverna kan vara med och planera sitt skolarbete och i vilken omfattning man får vara med och utvärdera undervisningen.

Eleverna upplever mer inflytande i fritidsverksamhet än i skolan, detta resultat gäller för samtliga stadier. För årskurs 2-3 kan en positiv trend konstateras. På mellan- och högstadiet är det främst frågan: *Jag får vara med och utvärdera hur mina lärare undervisar* som får låga resultat. De interna insynsbesöken i grundskolan visar också på att detta är ett utvecklingsområde för många av de besökta skolorna.

Målsättningen är 0 % tallrikssvinn. Under olika perioder uppmärksammas svinn på olika vis, även om köken kontinuerligt arbetar med att göra eleverna medvetna om vad ett minskat svinn innebär för både miljö och ekonomi. Januari 2017 tog Kost & Restaurang över de kök som ISS fram till årsskiftet lagade mat till. Om detta har gett en effekt på tallrikssvinn har vi ännu inte sett då Kost & Restaurangs stora svinnmätning görs först vecka 39 och vecka 40. Kost & Restaurang och ISS har arbetat på liknande sätt med matsvinn och därför borde det inte innebära några större förändringar åt vare sig positivt eller negativt håll enbart på grund av byte av kostentreprenör. Däremot finns ett nytt livsmedelsavtal som för med sig ett ändrat utseende på vissa produkter jämfört med de som fanns på tidigare avtal, vilket Kost & Restaurang tror kan generera ett ökat tallrikssvinn under hösten tills eleverna har vant sig.

Grundsärskola

Andelen svar från attitydundersökningen och svar från vårdnadshavare angående elevernas syn på inflytande i grundskolan har tidigare varit för få för att slutsatser ska kunna dras. Under 2016 genomfördes ingen attitydundersökning mot grundsärskolan.

Ansvar och inflytande identifierades vid intern insyn som ett förbättringsområde. Utvecklingsarbetet resulterade i ett systematiskt kvalitetsarbete kring detta i tre steg: Steg 1 - enkätstudie som genomförs med alla elever angående deras upplevelse av skolan och arbetsmiljön. Steg 2 - besök från elevhälsoteamets medlemmar i verksamheten med elevintervjuer. Steg 3 – fokusintervjuer som genomförs med ett urval av elever.

Utbildningskontoret arbetar 2017 med att fördjupa analysen av dessa indikatorer för att kunna föreslå åtgärder.

Ungdoms- och fritidsuppdraget

Fritidsgårdarna besöks regelbundet av knappt 20 % av eleverna i årskurs 7-9, vilket innebär ca 600 ungdomar. De flesta av dessa besökare deltar i verksamhet en eller flera gånger i veckan. En något högre andel pojkar än flickor besöker verksamheten.

27 % av det totala antalet ungdomar uppger att de inte är nöjda med vad som finns att göra efter skolans slut. Det är en utmaning för verksamheten att på olika sätt fånga upp denna grupp och kunna erbjuda relevant verksamhet.

Attitydundersökningen från 2016 visar att de ungdomar som besöker fritidsgårdarna överlag har en positiv syn på verksamheten. Resultatet när det gäller trygghet och inflytande är oförändrat jämfört med tidigare år.

En genomlysning av kvalitetsarbetet på fritidsgårdarna har genomförts. Genomlysningen pekade på ett antal förbättringsområden. Barn- och ungdomsnämnden har utifrån detta fastställt ett inriktningsdokument som innehåller ett förtydligande om vad nämndens mål om Maximalt lärande, Likvärdighet och Lust och engagemang betyder för ungdoms- och fritidsverksamheten. För att öka måluppfyllelsen behöver bli ett bredare utbud av aktiviteter erbjudas för att nå ungdomars olika intressen och behov. Därvid har ett antal övergripande utvecklingsområden tagits fram. Nämnden har gett skolchefen i uppdrag att återkomma med förslag till indikatorer för måluppfyllelse, organisation och ett utvecklat systematiskt kvalitetsarbete där en modell för insynsbesök kan utgöra en del i kvalitetsarbetet. Indikatorerna kommer användas vid insynsbesök under 2017. En översyn pågår för att skapa en flexibel organisation för att kunna möta ungdomarna på ett relevant sätt under dag, kväll och helg men även på olika delar av året. För att nå både ungdomar och deras vårdnadshavare har en digital applikation tagits fram där all verksamhet presenteras. Via "appen" kan personalen snabbt nå ungdomarna med info om olika arrangemang.

En plan kommer att tas fram för att skapa en helhetssyn på kommunens fritidsverksamhet. Detta kommer att göras tillsammans med Kultur- och fritidskontoret.

Satsningar har gjorts på olika förebyggande insatser. Generella utbildningar i föräldraskapsstöd erbjuds föräldrar med barn i olika åldrar. Särskilda riktade insatser genomförs i kommunens mångkulturella områden. Målgruppen är nyanlända som ännu inte lärt sig svenska språket tillräckligt bra för att kunna tillgodogöra sig information och som behöver vägledning i den nya kulturen och tidigare invandrade föräldrar/familjer som av olika skäl inte integrerats i så stor omfattning och behöver information på sitt modersmål. Kurser i föräldraskap erbjuds gruppen. Ett samarbete pågår med omsorgskontoret inom området.

Bedömning av måluppfyllelsen för målet maximalt lärande

Utifrån redovisade indikatorer bedöms målet som ej uppnått.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

För att nå framgång är det viktigt att det finns en gemensam syn i hela verksamheten på de viktiga prioriteringarna och att fokus är på de frågor för vilka det finns evidens i vetenskap samt beprövad erfarenhet. Nämnden har därför ett fåtal kommunicerbara mål som är kända i hela verksamheten. Målen är desamma för alla nämndens verksamheter. Till målen har nämnden kopplat ett antal indikatorer som kan följas över tid på både kommun- och enhetsnivå. De statliga målen och majoritetens samverkansprogram har legat till grund för framtagande av mål, indikatorer och aktiviteter.

En stor utmaning är att öka måluppfyllelsen för alla barn och elever utifrån deras förutsättningar. För barn- och ungdomsnämnden innebär det att ytterligare stärka det systematiska kvalitetsarbetet och utveckla stödstrukturer för att främja elevernas lärande. För att kunna lyckas med arbetet med högre måluppfyllelse måste barn, elever och personal känna engagemang, delaktighet och trygghet. För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling följas, dokumenteras och analyseras. Verksamheten behöver fortsatt utveckla metoder för detta.

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren vilket kommer att ställa stora krav på att planera lokaler och bemanna förskolor och grundskolor med legitimerad och behörig personal. Utöver denna förändring har antalet nyanlända barn och ungdomar ökat kraftigt i Linköpings kommun. Verksamheten har som helhet ett stort rekryteringsbehov både utifrån pensionsavgångar, övriga avgångar och ökande barnkullar. Rekryteringen av förskollärare och lärare inom förskola, fritidshem och grundskola behöver prioriteras de kommande åren. Dessutom måste rekrytering lärare som är behöriga att undervisa i svenska som andraspråk samt lärare med erfarenhet av att arbeta med nyanlända prioriteras. På grund av bristen på utbildade förskollärare och lärare krävs extraordinära insatser samt nytänkande på olika nivåer i kommunen. Både när det gäller förskolan och grundskolan är det en utmaning att tillse att det finns ändamålsenliga lokaler som möter ökningen av antalet barn och elever.

Skillnaderna i elevernas resultat är stora mellan elever i de socioekonomiskt prioriterade områdena och övriga bostadsområden. Detta är en fråga där det behövs en övergripande samverkan i kommunen. I barn- och ungdomsnämndens olika verksamhetsområden behöver arbetssätt och arbetsformer fortsatt utvecklas och implementeras för att alla elever, oavsett bakgrund och förutsättningar, ska ha möjlighet att komma så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Systematiskt kvalitetsarbete

Utbildningskontoret följer systematiskt upp de indikatorer som barn- och ungdomsnämnden tagit beslut om. Resultaten visualiseras och samlas i ett internt samarbetsrum som rektorer och biträdande rektorer har tillgång till. Resultaten följs upp på skolnivå där rektor har stöd i analysen av områdeschef och kvalitetskoordinator. Respektive områdeschef ansvarar för uppföljningen och analys av resultaten inom området. Arbete har påbörjats för att tillse att verksamhetens analys av resultat förs vidare till huvudman. Detta är ett ansvarsområde för områdeschefer.

Utbildningskontoret följer upp och analyserar bland annat det som ”sticker ut” (positivt/negativt), pojkars och flickors resultat, trender, samband etc. Kontoret tittar på bakgrundsfaktorer, trender och ställer upp hypoteser som sedan undersöks. Slutsatser som dras och orsakssamband som identifieras stämmer väl överens med forskning som finns om elevers resultat.

Utbildningskontoret tar också fram fördjupade resultatbilder för de skolor som så önskar. Det kan bland annat handla om s k value added-statistik, lärares betygssättning, trender över tid m m.

Som ett underlag för analysarbetet görs jämförelser för att se hur Linköping förhåller sig till andra kommuner när det gäller ett antal nyckeltal.

Barn- och ungdomsnämnden genomför årligen en kvalitetsnämnd. Vid dessa tillfällen ges nämndens ledamöter möjlighet att träffa representanter från verksamheten kring kvalitetsfrågor. Som ett underlag för analysarbetet görs jämförelser för att se hur Linköping förhåller sig till andra kommuner när det gäller ett antal nyckeltal.

Insynsbesök

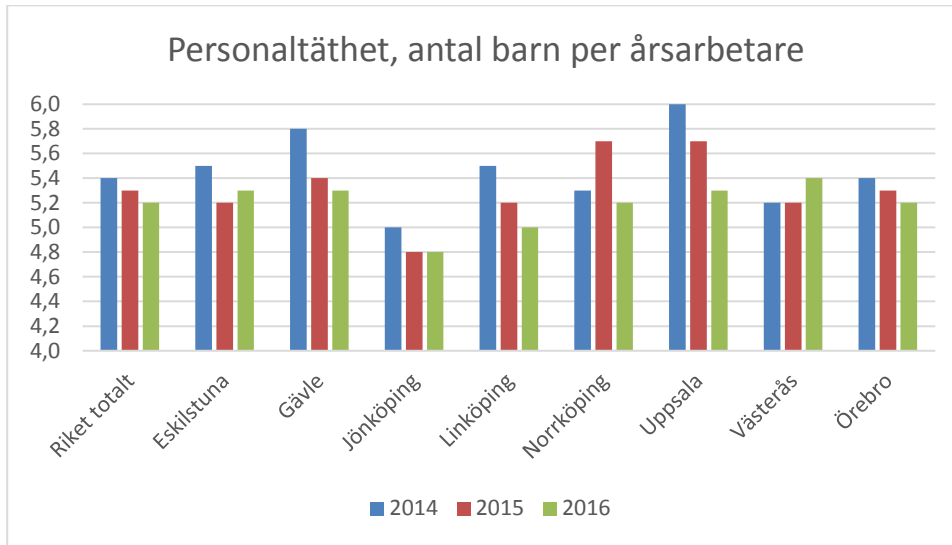
Insynsbesök är ett sätt att stärka likvärdigheten och en del av det systematiska kvalitetsarbetet på såväl huvudmannanivå som verksamhetsnivå. Enheterna får stöd i sitt utvecklings-/kvalitetsarbete och det är kompetensutvecklande för arbetslag och observatörer. Insynsbesök genomförs idag i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem samt inom ungdoms- och fritidsverksamheten. Insynsbesök görs regelbundet även i de fristående verksamheterna.

Attitydundersökning

Varje år genomförs en attitydundersökning inom nämndens samtliga verksamheter, både till fristående och kommunala. Det som undersöks är frågor om trygghet, lärande och inflytande. Undersökningen riktas till vårdnadshavare till barn i förskolan, elever i grundskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet och fritidsgårdsverksamhet.

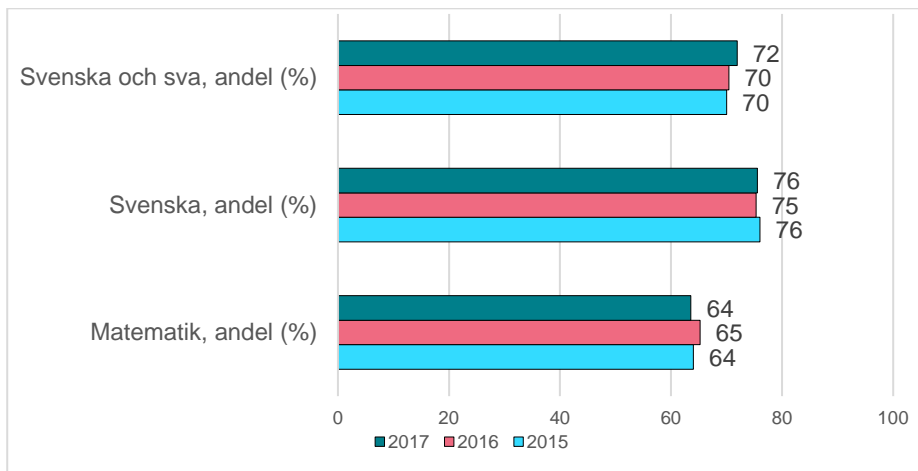
Jämförelser och verksamhetsmått

Personaltäthet i förskolan

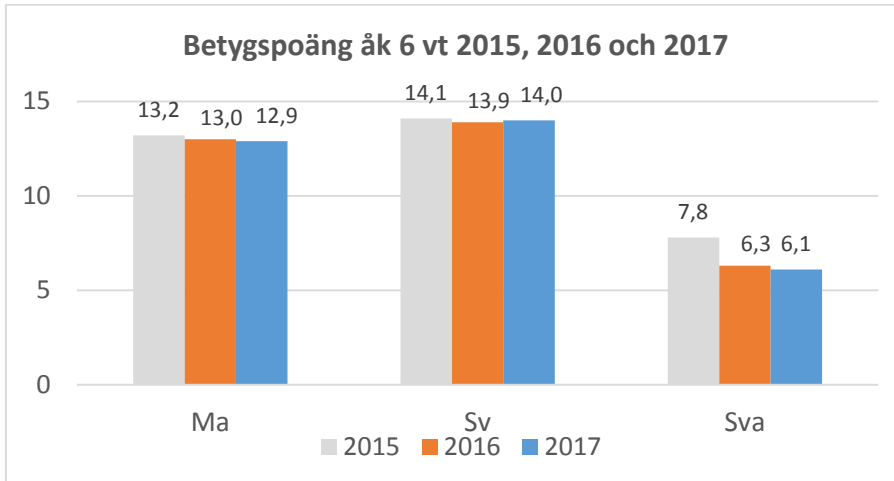
Diagrammet visar att personaltätheten för kommunala förskolor. Personaltätheten har ökat mot föregående år 5,0 barn per årsarbetare jämfört med 5,2 år 2015. Statsbidrag gällande mindre barngrupper i förskolan bidrar till att personaltätheten ökar.

Andel elever i åk 3 som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska/SVA respektive matematik

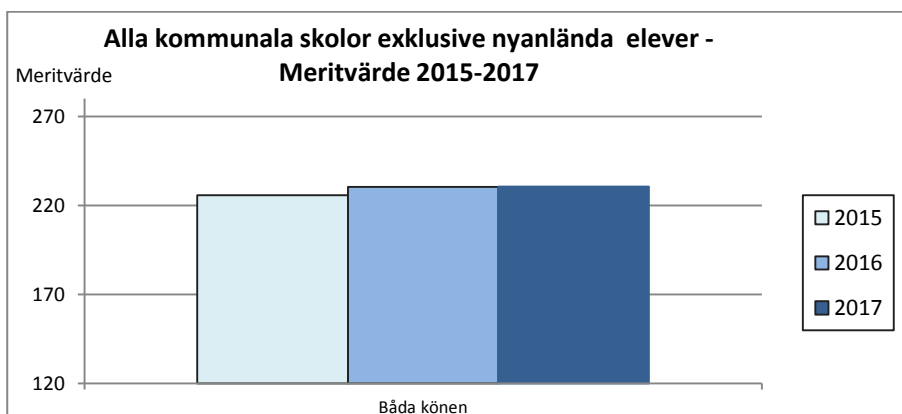
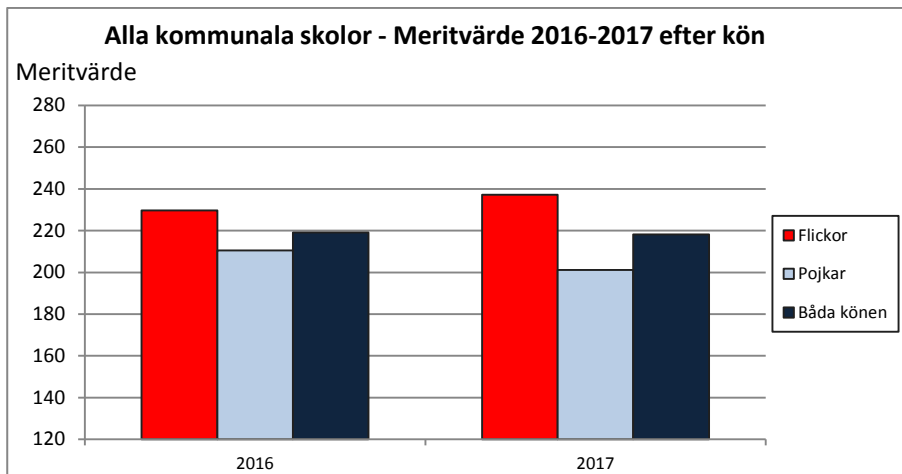
Linköpings kommunala skolors resultat 2015-2017.

Elevers betygspoäng i åk 6 i matematik, svenska och svenska som andraspråk 2015-2017

Diagrammen visar betygspoängen i matematik, svenska och svenska som andraspråk för elever i årskurs 6, 2015-17. En jämförelse med andra kommuner är inte möjlig ännu.

Meritvärde årskurs 9

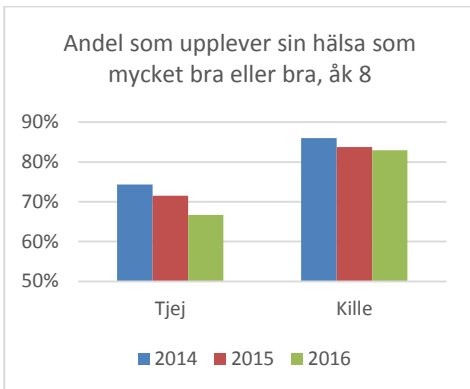

Meritvärdet för samtliga elever i årskurs 9 visar på en svag nedgång jämfört med föregående år, det ligger nu på 218, 2. Flickor har högre meritvärde jämfört med pojkar och skillnaden mellan könen har ökat. För de elever som inte är nyanlända är meritvärdet jämförbart med tidigare år. För den gruppen var meritvärdet 230,4 våren 2016 och våren 2017 hade det stigit till 230,7. Det är en ökad spridning av meritvärdet mellan eleverna, för år 2017 är det en förbättring av de lägsta resultaten samtidigt som andelen elever med mycket höga betyg ökar.

Behörighet till nationellt program gymnasieskolan vt-17

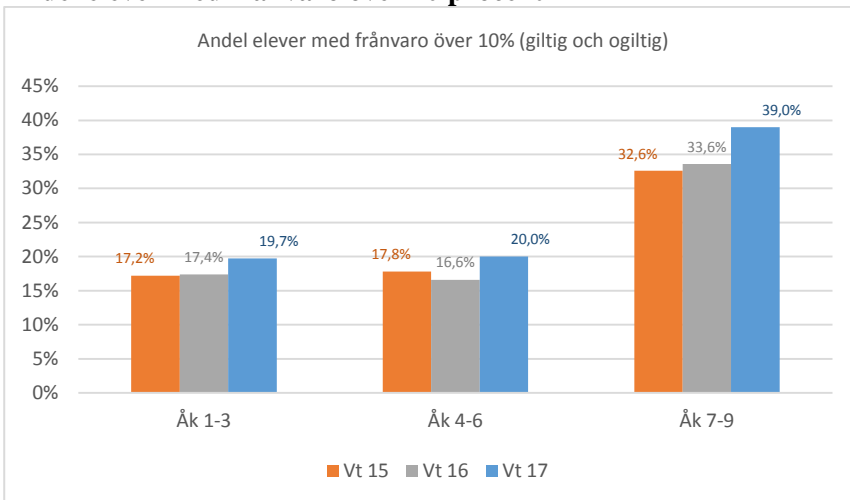
	Yrkesprogram	Estetiskt program	Ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram	Naturvetenskapligt och tekniskt program
Behörighet till nationellt program (andel)				
Genomsnitt kommunala skolor	78,8	78,4	76,8	75,5
Genomsnitt kommunala skolor ej nyanlända	87,1	86,6	85,0	83,6

Bilden visar behörighet till gymnasieskolans nationella program vårterminen 2017, dels för samtliga elever, dels för elevgruppen exklusive nyanlända elever. (Nyanländ= kommit till Sverige de senaste 4 åren).

Enkätfråga i "Om Mig" till elever i årskurs 8 i undersökningen som genomfördes hösten 2016. Nästkommande enkät genomförs under hösten 2017 och resultatet kommer att kunna redovisas i verksamhetsberättelsen för 2017.

Andel elever med frånvaro över 10 procent

Frånvaron i alla årskurser ökar, störst är ökningen i åk 7-9. Nästan 40 % av eleverna på högstadiet är frånvarande mer än 10 %.

Jämförelser och verksamhetsmått

Verksamhetsmått/nyckeltal Antal i genomsnitt jan-aug 2017	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring
Barn i förskola och annan pedagogisk verksamhet	8 536	8 370	166
varav förskola	8 350	8 182	168
varav familjedaghem	186	188	-2
Barn i fritidshem	7 151	6 982	169
varav fritidshem	6 195	6 011	184
varav öppen fritidsverksamhet	956	971	-15
Elever i grundskolan	17 650	17 174	476
varav förskoleklass	1 845	1 845	0
varav grundskola	15 805	15 329	476
Elever i grundsärskolan	155	156	-1
varav grundsärskoleklass	132	134	-2
varav individintegrerade	23	22	1

Antalet inskrivna barn och elever ökar inom nämndens verksamheter totalt sett. När det gäller familjedaghem, öppen fritidsverksamhet och grundsärskola finns ett något minskad elevantal.

Verksamhetsmått/nyckeltal	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Barn i förskola och annan pedagogisk verksamhet	8 432	8 264	168	8 267
varav förskola	8 249	8 104	145	8 082
varav familjedaghem	183	160	23	186
Barn i fritidshem	7 359	7 281	78	7 198
varav fritidshem	6 335	6 326	9	6 148
varav öppen fritidsverksamhet	1 024	955	69	1 049
Elever i grundskolan	17 723	17 649	74	17 283
varav förskoleklass	1 842	1 862	-20	1 840
varav grundskola	15 881	15 787	94	15 443
Elever i grundsärskolan	155	153	2	156
varav grundsärskoleklass	132	134	-2	133
varav individintegrerade	23	19	4	23

I prognosen för 2017 beräknas fler barn i förskolan än budgeterat. Prognosen avseende grundskolan är högre än budgeterat och beror framförallt på asylsökande elever som ej är inkluderade i kommunprognosen. I augusti fanns det totalt 175 (212 i april) asylsökande elever i grundskolan varav 104 (143 i april) finns i årskurs 7-9.

EKONOMI

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Barn- och ungdomsnämnden	1 716	1 671	-45	21
Grundskola	1 096 616	1 027 573	-69 043	16 941
Grundsärskola	43 518	40 028	-3 490	-3 712
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	679 553	646 020	-33 532	-5 686
Fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	161 884	158 739	-3 145	1 450
Ungdoms- och fritidsverksamhet	36 323	36 723	400	932
Vårdnadsbidrag	0	1 054	1 054	0
Verksamhetssystem	-266	724	990	372
Summa	2 019 343	1 912 532	-106 812	10 318
Resultat nämndens kommunala enheter ¹⁾	-53 554	-103 466	-49 912	-19 982
Summa, inkl kommunala enheter	1 965 790	1 809 066	-156 724	-9 664

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

¹⁾ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Nettokostnaden för perioden inkluderat de kommunala enheter januari till augusti är 1 965 790 tkr. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är -9 664 tkr. Förändringen i nettokostnader gentemot föregående år motsvarar en ökning om 156 724 tkr. Kostnadsutvecklingen mellan åren beror på löneökningar men även på ökade volymer när det gäller barn och elever samt ökade kostnader när det gäller bland annat lokalhyror.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
Verksamhet	helår	2017		2016
Barn- och ungdomsnämnden	2 605	2 605	0	2 620
Grundskola	1 684 343	1 693 623	9 280	1 622 405
Grundsärskola	66 907	59 732	-7 175	61 524
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	1 007 830	994 510	-13 320	967 060
Fritidshem	251 022	248 644	-2 378	242 169
Ungdoms- och fritidsverksamhet, förebyggande verksamhet	56 596	57 189	593	54 789
Övrig verksamhet				
Vårdnadsbidrag	0	0	0	1 243
Verksamhetssystem	159	159	0	630
Summa nettokostnad tkr	3 069 462	3 056 462	-13 000	2 952 441
<i>varav kostnader</i>	<i>3 478 432</i>	<i>3 407 844</i>	<i>-70 588</i>	<i>3 318 141</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-408 970</i>	<i>-351 382</i>	<i>57 588</i>	<i>-365 700</i>
Resultat nämndens kommunala enheter ¹⁾	10 276	0	-10 276	-15 024
Summa nettokostnad tkr, inkl kommunala enheter	3 079 738	3 056 462	-23 276	2 937 417

¹⁾ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Not. Enligt gällande princip kommer nämndens budgetram att justeras för demografiska förändringar i slutet av året. I tabellerna är budgetramen preliminärt justerad för demografiska förändringar om 3 136 tkr, för resursmedel om 3 500 tkr samt 18 810 tkr gällande prognos för utnyttjande av markeringsmedel.

Barn- och ungdomsnämnden inklusive de kommunala enheterna prognostiserar en negativ avvikelse avseende nettokostnaderna, d v s ett negativt resultat om -23 276 tkr.

Nämndens anslagsdel prognostiserar ett negativt resultat om -13 000 tkr. Det negativa resultatet beror främst på ett underskott när det gäller lokaler om ca 24 mnkr som främst finns inom förskolan. Ett underskott finns även inom särskola och särskolefritids, där nämnden inte får demografisk kompensation för förändrade volymer, underskottet beräknas till ca 4 mnkr.

De kommunala enheterna prognostiserar ett negativt resultat om -10 276 tkr. Underskottet beror på en överbemanning på ett fåtal enheter i förhållande till de barn- och elevvolymer som finns. Åtgärder har satts in för att se över lämpliga insatser för att anpassa organisationen och nå en ekonomi i balans.

Kommentarer

Tabell över avvikelse mot periodiserad budget fördelad på nämnd och enheter, januari-augusti 2017

Verksamhet	Avvikelse mot periodiserad budget 31/8 2017	varav nämndens anslagsdel	varav kommunala enheter
Barn- och ungdomsnämnden	21	21	0
Grundskola	-3 531	16 941	-20 473
Grundsärskola	-3 063	-3 712	649
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	-12 403	-5 686	-6 717
Fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	9 800	1 450	8 351
Ungdoms- och fritidsverksamhet	-189	932	-1 121
Verksamhetssystem	372	372	0
Särskild omsorg/övrigt	-671	0	-671
Summa	-9 664	10 318	-19 982

För perioden januari till augusti redovisar barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde en negativ avvikelse på -9 664 tkr jämfört med budget för perioden, varav nämndens anslagsdel redovisar en positiv avvikelse på 10 318 tkr och de kommunala enheterna en negativ avvikelse på -19 982 tkr.

Nämndens anslagsdel

Den positiva avvikelsen för perioden gällande nämndens anslagsdel beror främst på ännu ej genomförda insatser inom nämndens utvecklingsmedel samt på ett överskott gällande resursmedel. Ett underskott för perioden finns gällande lokaler, grundsärskola och särskolefritids samt för kostnader för barn och elever i behov av extraordinära stödåtgärder. Ökade intäkter när det gäller schablonbidrag för flyktingar och bidrag för asylsökande bidrar till det positiva resultatet för perioden.

Kommunala enheter

En negativ avvikelse finns för perioden om -19 982 tkr och beror på att det finns en överanställning av personal i förhållande till antalet barn och elever i verksamheten. Inför läsåret 2017/18 har det lättat något när det gäller rekrytering av lärare. Verksamheterna har haft ett tydligt uppdrag att våga rekrytera när det finns möjlighet vilket har bidraget till ökade kostnader. Även svårigheter kring att rekrytera rätt kompetenser i kombination med den osäkerhet som en finns kring de förstärkningar som görs i form av statsbidrag bedöms bidra till att verksamheten är något överbemannad i nuläget. Underskottet finns hos ett fåtal enheter och där har åtgärder satts in för att se över lämpliga insatser för att anpassa organisationen och nå en ekonomi i balans.

Prognostiserat årsresultat 2017

Tabell över prognostiserat årsresultat fördelat på nämnd och kommunala enheter

Verksamhet	Avvikelse prognos -budget 2017	varav nämndens anslagsdel	varav kommunala enheter
Barn- och ungdomsnämnden	0	0	0
Grundskola	-6 922	9 280	-16 203
Grundsärskola	-7 030	-7 175	146
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	-16 906	-13 320	-3 585
Fritidshem	8 096	-2 378	10 474
Ungdoms- och fritidsverksamhet, förebyggande verksamhet	-491	593	-1 084
Övrig verksamhet			
Verksamhetssystem	0	0	0
Särskild omsorg/övrigt	-24	0	-24
Summa nettokostnad tkr	-23 276	-13 000	-10 276

Efter preliminär justering av nämndens budgetram till följd av demografiska förändringar prognostiserar barn- och ungdomsnämnden ett negativt resultat om -23 276 tkr för 2017. Nämndens anslagsdel prognostiseras ett negativt resultat om -13 000 tkr och de kommunala enheter ett negativt resultat om -10 276 tkr.

Nämndens anslagsdel

Nämndens anslagsdel prognostiserar ett negativt resultat om -13 000 tkr. Skillnaden jämfört med prognosen i april (-19 800 tkr) beror framförallt på högre intäkter än beräknat när det gäller schablonbidrag för flyktingar och bidrag för asylsökande och lägre kostnader för nämndens resursfördelningsmodell gällande nyanlända elever. Antalet nyanlända elever minskar, i augusti finns det totalt 986 nyanlända elever jämfört med 1 078 nyanlända elever i april.

Det prognostiserade negativa resultatet beror framförallt på ett underskott när det gäller lokaler om ca 24 mnkr. Ett underskott finns även inom särskola och särskolefritids, där nämnden inte får demografisk kompensation för förändrade volymer, underskottet beräknas till ca 4 mnkr. För 2018 har medel tillskjutits barn- och ungdomsnämnden i samband med budgetbeslutet i kommunfullmäktige i juni. Nämndens kostnader för lokaler och särskola kommer för 2018 att hanteras inom ram. Det beräknas även ett mindre underskott när det gäller barn i behov av extraordinära stödinsatser.

Underskotten möts för 2017 till viss del upp av nämndens resursmedel och beräknade överskott när det gäller utvecklingsmedel.

Kommunala enheter

De kommunala enheterna prognostiserar ett negativt resultat om -10 276 tkr. Det negativa prognostiserade resultatet finns främst inom grundskolan men även ett mindre underskott finns gällande förskolan. Den positiva prognosen för fritidshem bör ses tillsammans med prognosen för grundskolan. Totalt redovisar grundskola inklusive fritidshem en negativ prognos om -5 729 tkr.

Underskottet finns hos ett fåtal enheter och där har åtgärder satts in för att se över lämpliga insatser för att anpassa organisationen och nå en ekonomi i balans. Del av underskottet beror även på att kostnaderna för fritidsklubsverksamheten som finns i Berga, Skäggetorp och Ryd är svåra att rymma inom den tilldelning som finns när det gäller utjämningspengen, vilket även lyfts i internbudgetarbetet för 2018. Det prognostiserade resultatet förutsätter att vidtagna åtgärder får effekt. Det ekonomiska läget kommer att följas upp intensivt under hösten och även i samband med budgetarbetet som påbörjats. Samtliga enheter har ett eget kapital som kan möta de underskott som prognostiseras.

Vid prognos i april fanns en osäkerhet för förskolorna när det gäller Skolverkets beslut gällande statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan för läsåret 2017/18. Beslut togs av Skolverket i juni och för innevarande läsår beviljades 52 mnkr jämfört med 44 mnkr föregående läsår.

Investeringar

Investeringar Belopp tkr	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2107 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 Netto	Investeringsr am 2017 Netto
Grundskola inkl f-klass	7 455	0	18 310	0	18 310	18 310
Grundskola	23	0	270	0	270	270
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	3 829	0	7 740	0	7 740	7 740
Fritidshem	68	0	1 080	0	1 080	1 080
Ungdoms- och fritidsverksamhet	0	0	150	0	150	150
Summa	11 375	0	27 550	0	27 550	27 550

Kommentarer

Ingen avvikelse prognostiseras gällande utgifter för investeringar under året.

UPPFÖLJNING AV LOKALFÖRSÖRJNINGSPLANEN

Under januari – augusti 2017, har c:a 500 nya förskoleplatser och c:a 800 nya skolplatser färdigställts. I samband med att nya förskolor har öppnat har 250 äldre, uttjänade eller tillfälliga förskoleplatser avvecklats. I början av året öppnade nya förskolor/skolor i Skäggetorp, Berga och Bankekind. I samband med läsårstarten i augusti öppnade Vallastadens skola, Norrbergaskolan i Sturefors och tillbyggnaden vid Folkungaskolan.

Nya förskolor/skolor färdigställda jan-aug 2017

Nya platser

Nya förskolor/skolor färdigställda jan-aug 2017	Nya platser	
Förskola/Skola F-6	Nygårdsskolan	160
Förskola	Skattegården, Skäggetorp	100
Förskola	Berga/Bäck	60
Förskola	Bankekind	75
Förskola/Skola F-6	Norrberga, Sturefors	240
Skola/Särskola	Vallastadens skola	420
Skola 7-9	Folkungaskolan	300

Nämnden har i sin lokalförsörjningsplan ett stort antal nya objekt för att möta behovet av nya förskole- och skolplatser. Nya platser skapas genom upphandling i konkurrens (LOU) eller genom direktupphandling i befintliga fastigheter. Ett flertal av de objekt som direktupphandlats av Lejonfastigheter är försenade och framflyttade i tid. Detta har starkt bidragit till den brist på platser som nu finns i vissa områden i kommunen.

I Vikingstad, Gottfridsberg, Harvestad och Södra Ekkällan är behovet av nya förskoleplatser stort. I Vikingstad skapas 60 nya tillfälliga förskoleplatser under september 2017. I Gottfridsberg färdigställs nya platser först under sommaren 2019 och under 2018 kommer därför vårdnadshavare i behov av barnomsorg hänvisas till förskolor i närliggande områden.

I Harvestad öppnar ny förskoleenhet under våren 2018.

I Södra Ekkällan är upphandling av ny förskoleenhet försenad på grund av överklagad detaljplan. Kommunens skolor för årskurs F-6 är nyttjade till sin fulla kapacitet. Nya skolplatser planeras i de områden som i prognos har ett ökande elevantal.

Eventuell avvikelse från övergripande mål

Södra Ekkällan, Vikingstad och Gottfridsberg kan få svårigheter att erbjuda förskole och skolplatser utifrån skollagens krav gällande placering nära hemmet.

Åtgärdsplan

Tillfällig lösning för att klara förskole- och skolbehovet i Gottfridsberg och Södra Ekkällan tas fram inför 2018.

Mängden av byggprojekt hos Lejonfastigheter innebär att tidsplaner inte klaras. Åtgärder för att minska antalet byggprojekt till Lejonfastigheter behöver tas fram.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

Typ av lokal	Area/plats, kvm	Lokalkostnad/plats, tkr/år	Nyttjandegrad, sept. 2017
Förskola	11,0	15,9	90-102 %
Skola			

Kommentar: I kommunens hyresavtalsregister KARPLAN finns idag ingen möjlighet att registrera kapacitet för skolor och därmed få ut nyckeltal area per plats, lokalkostnad per plats och nyttjandegrad.

Nyckeltalsredovisning – lokalprojekt, färdigställda jan-sep 2017

Typ av lokal	Area/plats, kvm	Lokalkostnad/plats, tkr/år	Nyttjandegrad, sept. 2017
Nygårdsskolan, FSK/GR	10,7	17,6	67 %
Skattegården 72, FSK	10,3	18,4	69 %
Berga tillfällig. Pav. FSK	9,9	32,9	75 %
Bankekind, Lerboga FSK	10,1	19,1	83 %
Vallastadens grundskola	11,1	20,1	9 %
Vallastadens särskola	30,3	54,9	70 %
Norrberga, Sturefors FSK/GR	11,4	25,1	77 %
Vikingstad tillfällig. Pav. FSK	9,1	36,1	73 %

Kommentar: Nyttjandegrad i en förskola är alltid lägre vid läsårsstart. Vid läsårets slut är nyttjandegraden som regel över 100 %. En nyöppnad skolas nyttjandegrad, i ett nytt bostadsområde, blir som regel inte 100 % förrän efter 5-6 läsår.

Redovisningen visar på dubbel lokalkostnad per plats när nämnden tvingas till tillfälliga paviljonglösningar för att klara platsbehovet.

Nyckeltalsredovisning – egna lokaler jämfört med andra kommuner

Typ av lokal	Area/plats, kvm	Lokalkostnad/plats, tkr/år	Nyttjandegrad, sept. 2017
Kommun 1 etc			

Kommentar: Se kommentar ovan, ”Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler”. Nationella jämförelsetal finns idag inte gällande area per plats och nyttjandegrad.

Förklaring till nyckeltalsredovisning

Yta = kvm BRA

Plats = elev, boende (maxkapacitet)

Lokalkostnad = Total hyreskostnad exkl moms/år. I lokalkostnad ingår alla kostnader i Karplan, d v s inkl el, va, värme, fastighetsskatt, ev ombyggnadstillägg osv exkl moms. Lokalplaneringen bistår med rapporter.

Nyttjandegrad, idrottshallar = Bokade timmar / Möjligt bokade timmar/år

Nyttjandegrad, boenden, förskolor, skolor, administrativa lokaler = ”andel av maxkapacitet”

Bildningsnämnden

Kommentarer skolchefen och avdelningschefen för arbetsmarknad- och integrationsinsatser

Resultatet per den 31 augusti 2017 för hela bildningsnämndens ansvarsområde visar ett negativt resultat på -1 549 tkr jämfört med budget, varav nämndens anslagsdel redovisar ett överskott på 8 427 tkr och de kommunala enheterna ett underskott på -9 976 tkr. Den stora avvikelsen för perioden på nämndens anslagsdel är inom arbetsmarknad- och integrationsinsatser och beror på större schablonbidrag för samhällsorientering än budgeterat samt lägre kostnader för offentligt skyddat arbete. De stora avvikelserna för perioden på de kommunala enheterna finns på Birgittaskolan och på Anders Ljungstedts gymnasium och beror på färre elever jämfört med budget.

Efter preliminär justering av nämndens budgetram för demografiska förändringar samt ianspråktagande av markeringsmedel och tilläggsanslag, prognostiserar bildningsnämnden ett underskott på -7 213 tkr för 2017. Nämndens anslagsdel prognostiserar ett överskott på 210 tkr och de kommunala enheterna prognostiserar ett underskott på -7 423 tkr. Det är framförallt Birgittaskolan och Anders Ljungstedts gymnasium som har stora underskott. Birgittaskolans helårsprognos beräknas bli -3 300 tkr och beror på färre elever än budgeterat både inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Åtgärder vidtas för att minska underskottet, men med bakgrund av att Skolinspektionen identifierade brister i den regelbundna tillsynen, är det svårt att göra större besparingar inom gymnasieverksamheten. Helårsprognosen för Anders Ljungstedts gymnasium beräknas bli -3 750 tkr. Underskottet beror främst på betydligt färre elever än förväntat på språkintröduktion. Även andra program har färre elever än budgeterat, vilket bidrar till underskottet. Ledningen på Anders Ljungstedts gymnasium arbetar under hösten med att anpassa organisationen så att enheten har en budget i balans till 2018.

Avdelningen för gymnasieskola och vuxenutbildning

Gymnasieutbildning

För gymnasieskolan är nämndens viktigaste mål att alla elever i gymnasieskolan ska nå gymnasieexamen. I avgångsklasserna juni 2017 ökade andelen flickor som når examen medan andelen pojkar som når examen minskar jämfört med föregående år. Andelen pojkar som når examen minskar både på yrkesprogram och högskoleförberedande program. Sett över en treårsperiod (2015-2017) är dock andelen flickor respektive pojkar som når examen i princip oförändrad. Andelen flickor som når examen är högre än andelen pojkar. En analys angående examensgraden ur ett genusperspektiv pågår både på skol- och förvaltningsnivå.

Gymnasieutbildningen har ett kompensatoriskt uppdrag, d v s att åtgärder, som syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för alla ungdomar att nå goda studieresultat ska sättas in. Nämnden prioriterar under budgetåret insatser som syftar till att utveckla och förstärka insatser riktade till elever i behov av stöd. Tillgången till elevhälsans samtliga kompetenser samt förebyggande och hälsofrämjande arbete utgör i detta sammanhang betydelsefulla delar.

I Digital agenda för Linköping 2017-2019 utgör *Digitalisering som förstärker lärande* ett prioriterat insatsområde. Viktiga förutsättningar för att kunna digitalisera undervisningen är att samtliga elever, lärare och annan berörd personal inom gymnasieskolan har tillgång till ett eget digitalt verktyg, att den digitala infrastrukturen fungerar och att lärare och annan personal har tillräcklig kompetens för att kunna utveckla digitaliseringen av utbildningarna. Gymnasieskolan genomför nu en heltäckande satsning för att digitalisera undervisningen och att kompetensutveckla personal. Digitaliseringen har visat sig vara kostnadsdrivande.

Bildningsnämnden står inför ett stort omställningsbehov vad gäller lokaler under den kommande 10-årsperioden. Utmaningarna kan huvudsakligen delas in i tre delar:

- Utbildningarna på Anders Ljungstedts gymnasium behöver omlokaliseras utifrån ineffektiv lokalutnyttjande, kommande stadsbebyggelse och Ostlänkens dragnig.
- Den demografiska elevökningen inom gymnasieskolan medför att det kommer behöva tillskapas ca 1 000 nya utbildningsplatser inom gymnasieskolan där den största efterfrågan återfinns på utbildningsplatser för högskoleförberedande program.
- Ett mer effektivt lokalutnyttjande

Vuxenutbildning

Bildningsnämndens mål att samtliga behöriga sökande ska erbjudas gymnasial vuxenutbildning är uppfyllt.

Ett av majoritetens övergripande mål för mandatperioden är att fler människor ska nå egen försörjning och en välutbyggd vuxenutbildning är ett viktigt verktyg för att nå målet. Det finns idag också ett behov av att som vuxen kunna läsa eller komplettera en tidigare gymnasieutbildning. En välfungerande vuxenutbildning är också en förutsättning för att inkludera de grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Inom dessa grupper återfinns exempelvis personer som inte fullföljt sin gymnasieutbildning, nyanlända och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Vuxenutbildningen är till sin karaktär mer regional då vuxna elever i större utsträckning väger in arbetsmarknadens behov, samt ekonomiska förutsättningar för att kunna studera. Det finns också en förväntan att vuxenutbildningen ska motsvara arbetsmarknadens behov av kompetens och/eller möjliggöra fortsatta studier.

För att vuxenutbildningen i Linköpings kommun ska stärkas och bättre kunna möta behoven kommer Centrum för vuxenutbildning att skapas under 2018. Den nya organisationen ska ge förutsättningar för en mer effektiv ledning, styrning och verksamhetsuppföljning. Centrumet kommer att ledas av en enhetschef där uppdragen för samordning av SFI, antagning, studie- och yrkesvägledning, kvalitetsuppföljning, kommunikation, information och uppsökande verksamhet, stödverksamhet och verksamhetsutveckling samlas.

Avdelningen Arbetsmarknad & Integration

Under perioden har förändringsarbetet för att säkerställa och fokusera på verksamhetens grunduppdrag och mål fortsatt. Förberedelserna för att implementera självstyrande team på Jobb- och Kunskapstorget är klara och kommer att verkställas i oktober. Teamen bildas utifrån de kompetenser som behövs för att verkställa nämndens uppdrag; insatser, uppföljning och målpuppfyllelse. Varje team har specifika ansvarsområden. Utefter ansvarsområden har teamen i uppdrag att utforma handlingsplaner för deltagarna. Dessa ska innehålla uppgifter om vad som krävs för att medborgaren ska komma närmre sysselsättning, arbete eller studier, vad som krävs av andra myndigheter och samarbetspartners. Handlingsplanerna ska utformas tillsammans med medborgaren och belysa det som också förväntas av medborgaren.

Jobb- och Kunskapstorgets matchare arbetar tillsammans med medarbetarna inom arbetsmarknadssatsningen - Jobbslussen. Linköpings Kommun ska erbjuda 380 arbetsplatser till personer som behöver extra stöd för att komma ut i praktik eller arbete. Hittills har 70 medborgare matchats till arbeten inom Jobbslussen.

Ett flertal initiativ till förflyttning av uppdrag har skett t ex det kommunala aktivitetsansvaret KAA, Budgetskuld- och konsumentrådgivning och hemutrustningslån där placeringen av uppdragen anses kunna utföras mer effektivt, integrerat och effektiviserat med övrig verksamhet på annan instans än Jobb- och Kunskapstorget.

Förändringsarbetet tillsammans med Idrott & Service gällande OSA (Offentligt Skyddat Arbete) och vidare utveckling för de medborgare som har en sådan anställning fortsätter med målet anställning på ordinarie arbetsmarknad med eller utan statligt anställningsstöd. Sedan starten av utvecklingsarbetet har fyra OSA-anställningar utmynnat i annan anställning utanför kommunen. (Jämfört med 2016, där ingen medborgare gick vidare till arbete eller studier). Förändringsarbetet fortsätter.

Under våren 2017 har en lokal överenskommelse mellan Linköpings kommun och Arbetsförmedlingen slutits. Den lokala överenskommelsen används som grund för det gemensamma arbetet i etableringen för integrering av nyanlända och utvecklas genom kommande samarbetsprojekt i Delegationen för Unga i Arbete – Etablering (DUA). Utvecklingsarbetet innehåller bland annat tre arbetsspår för snabbare och effektivare etablering av nyanlända; arbete inom Jobbslussen (utbildning, vård och omsorg), arbete inom industrin och arbete inom byggnadsbranschen. Dessa projektinriktningar delar vi med grannkommunerna, Kinda, Ydre och Åtvidaberg, som bildar upptagningsområdet för arbetsförmedlingen i Linköping.

För att kunna följa verksamhetens resultat och medborgarnas progression för att närma sig arbete eller studier arbetar avdelningen för arbetsmarknad- och integration tillsammans med avdelningen för försörjningsinsatser (AFI) och med Samordningsförbundet i Centrala Östergötland för en modell som synliggör progressionen. Uppgiften är av komplicerad art och vi kommer att ta stöd av forskare.

Konsument- budget- och skuldrådgivning: I samarbete med medborgarkontoret, som i dag är utförare, arbetar vi för att flytta uppdraget i sin helhet dit.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2017

Nämndens viktigaste mål för 2016- 2017

Alla elever i gymnasieskolan ska nå gymnasieexamen.

Indikatorer för måluppfyllelse

Andelen elever i kommunala gymnasieskolor i Linköping som når gymnasieexamen inom tre respektive fyra år ska årligen öka med minst 2 procentenheter.

	2015	2016	2017	Mål uppnått/ej uppnått
Gymnasieexamen inom 3 år (inkl elever som börjar på introduktionsprogram)	70 %	66 %	Ingen ny statistik tillgänglig	Ingen bedömning kan göras än
Gymnasieexamen inom 4 år (inkl elever som börjar på introduktionsprogram)	71 %	76 %	Ingen ny statistik tillgänglig	Ingen bedömning kan göras än

Resultaten ovan har redovisats i verksamhetsberättelsen för 2016, siffror för innevarande budgetår kan redovisas först när den nationella statistiken är tillgänglig i slutet på året och kommer redovisas i bokslutet för 2017.

Andelen flickor respektive pojkar i avgångsklasserna som får gymnasieexamen ska öka årligen. (källa: Extens)

	2015	2016	2017	Mål uppnått/ej uppnått
Uppnått examen flickor	87 %	85 %	86 %	Uppnått
Uppnått examen pojkar	81 %	85 %	82 %	Ej uppnått

Andelen flickor som får examen har ökat medan andelen pojkar som får examen minskar. Andelen pojkar som får examen minskar både på yrkesprogram och högskoleförberedande program jämfört med föregående år. På vissa program/skolor är förändringen särskilt stor.

Andelen elever som går från introduktionsprogram till nationellt program inom ett år ska öka. Basnivå 2014: 25 % (källa: Skolverket, jämförelsetal)

	2014	2015	2016	Mål uppnått/ej uppnått
Andel elever som gått från introduktionsprogram till nationellt program inom ett år ska öka.	25 %	24 %	24 %	Ej uppnått

Andelen elever som gått från introduktionsprogram till nationellt program inom ett år har inte ändrats jämfört med tidigare år. Resultat från 2017 kan redovisas först när den officiella statistiken redovisas i slutet av året.

Andelen flickor respektive pojkar i det kommunala aktivitetsansvaret som påbörjar eller återgår till studier ska öka jämfört med föregående år (källa: Accorda).

	2015	2016	2017	Mål uppnått/ej uppnått
Andel i det kommunala aktivitetsansvaret som är inskrivna i gymnasieskolan (introduktionsprogram)	71 % (30 % kvinnor och 41 % män)	48 % (43 % kvinnor och 52 % män)	Ingen ny statistik tillgänglig	
Andel som påbörjat eller återgått till studier och därmed inte längre är en del av kommunala aktivitetsansvaret	39 % (25 % kvinnor och 14 % män)	9 % (51 % kvinnor och 46 % män)	Ingen ny statistik tillgänglig	

Den 1 januari 2015 trädde kommunala aktivitetsansvaret i kraft. Enligt skollagen har kommunen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt, men som inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt sin utbildning på nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. En elev har fullföljt ett nationellt program om han eller hon har fått ett examensbevis. Elever som går på något av introduktionsprogrammen ingår även i kommunens aktivitetsansvar. I första hand ska åtgärderna motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning.

Kontakt tas numera alltid inom två veckor efter avbrott. Målet är därför hittills uppnått.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

- Se över yrkesutbildningarnas organisering och skolornas programutbud**
Bildningsnämnden gav i november 2016, § 142, utbildningsdirektören i uppdrag att utreda yrkesutbildningens framtida organisering samt framtida programutbud på Nya Kungsberget och övriga kommunala gymnasieskolor. Utredningsuppdraget redovisades i juni 2017 och innehåller scenarier vad gäller framtida organisation av yrkesutbildningarna och övriga gymnasieskolors programutbud bland annat med utgångspunkt i att minska segregationen och bidra till en mer likvärdig gymnasieskola.
- Lärare vidareutbildas i specialpedagogik**
Det specialpedagogiska projekt som pågått sedan 2014 avslutades i juni 2017. Lärare har genom erbjudandet om utbildning i specialpedagogik rustats för att bättre kunna möta behoven i klassrummet.
- Arbeta med språkutvecklande arbetssätt för alla elever och deltagande i Läslifvet**
Flera skolor arbetade redan 2014 språk- och kunskapsutvecklande, arbetet fortsatte sedan genom det specialpedagogiska utvecklingsprojektet för att slutligen ledas och utvecklas av handledare på de olika skolorna genom Skolverkets Läslifv.
- Fortsatt samarbete med Linköpings universitet inom matematikdidaktikprojekt**
Samarbete fortgår och avslutas vårterminen 2018.
- Utveckla visualiserad statistik som möjliggör fördjupad analys av elevresultat och underlag för insatser på skolnivå för ökad måluppfyllelse**
I skolstarten 2017 har skolorna fått ett större "paket" av statistik. Flera av filerna möjliggör analys på nedbruten nivå på skolorna. Alla skolor har inbjudits till så kallade "live-sessions" där möjlighet att ta fram underlag för analys av skolspecifika frågor har getts. Det finns behov av enklare verktyg för att skolorna själva ska kunna ta fram underlag för analys. Under hösten kommer sakkunniga bjuda in skolorna till så kallade resultatdialoger, ett nytt forum för stöd i analysarbetet.
- Stöd av genuspedagog**
Bildningsnämnden har i budget 2016-2017 avsatt medel för genuspedagog om 25 %. Vidare har en resurs om 10 % per gymnasieskola avsatts. Varje skola utgår från sina specifika behov inom genus och jämställdhet där de preciserar sina mål- och utvecklingsområden. Som stöd till de genusansvariga på skolorna finns ett nätverk under ledning av genuspedagog.
- Förstärk elevhälsan**
En genomlysning av elevhälsan pågår inom såväl grundskolan som gymnasieskolan under hösten 2017. Utredningen syftar till att genomlysna hälsans organisation lokalt och centralt för att bättre möta elevernas behov och skollagens krav.

- **Slutför och utvärdera försöksverksamhet med heltidsmentor**
Pilotprojektet är avslutat och utvärderat. Det övergripande resultatet pekar på ett positivt utfall. De elever som fått möjlighet att ha en heltidsmentor är nöjda med den hjälp och det stöd de fått och de mål de satt upp för sina studier. De lärare som avlastats mentorskapet beskriver upplevelsen av ökad kvalitet och likvärdighet i undervisningen, men också en ökad arbetsglädje och arbetsro. De lärare som haft heltidsmentoruppdraget beskriver ett omfattande arbete som kräver prioriteringar, flexibilitet och effektivitet i relation till uppdragets omfattning (antal elever och arbetsuppgifter). Heltidsmentorerna talar om läraryrkets komplexitet och det positiva med att dela upp undervisning och mentorskap, och pekar på heltidsmentorns ökade möjlighet att ta ett helhetsgrepp samt göra eleverna delaktigare och undervisningen mer likvärdig. Elevhälsoteamen tar till den övervägande delen upp fördelar med heltidsmentorskapet. Vad gäller närvaron kan en tendens mot ökad närvaro skönjas.
- **Förstärk överlämning/mottagning i gymnasieskola från grundskola**
Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att utvärdera övergången från grundskola till gymnasieskola för de elever som påbörjade sina gymnasiestudier höstterminen 2017. Utvärderingen redovisas för nämnden i oktober 2017.

Nämndens analys samt bedömning

Målet är inte uppnått. En analys av pojkarnas försämrade examensgrad kommer göras under hösten 2017.

Samtliga behöriga sökande ska erbjudas gymnasial vuxenutbildning

Indikatorer för måluppfyllelse

Samtliga sökande till gymnasial vuxenutbildning i Linköping bereds plats (källa: egen statistik ur Procapita)

Alla behöriga sökande har antagits till gymnasial vuxenutbildning i Linköpings kommun. Finns inte en viss yrkesutbildning i Linköpings kommun kan eleven söka den i en annan kommun. Linköpings kommun beviljar då detta, men varje kommun gör sin egen antagning och alla får inte plats.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Utveckla lärlingsutbildningen inom vuxenutbildningen så att samtliga behöriga sökande till lärlingsutbildning kan erbjudas sökt utbildning

Utvecklingsarbetet för lärling inom vuxenutbildningen slutfördes under våren 2017. Gemensamma rutiner och riktlinjer är utarbetade och håller på att implementeras på skolorna. I oktober arrangerar Linköpings kommun tillsammans med Skolverket en regional konferens kring lärling inom vuxenutbildningen.

Nämndens analys samt bedömning

Målet är uppnått. Alla behöriga sökande har antagits till gymnasial vuxenutbildning.

Andelen kvinnor och män som efter bildningsnämndens insatser försörjer sig själva ska ha ökat

Indikatorer för måluppfyllelse

Andelen kvinnor och män som efter Jobb- och Kunskapstorgets insatser arbetar eller studerar ska öka Basnivå 2014: 13 procent lämnade Jobb- och Kunskapstorget för arbete och 17 procent för studier.

Under 2017 påbörjades en omstrukturerad av Jobb- och Kunskapstorget (JKT). Förberedelser inför arbete i självstyrande team är nu klara och utredningar kring uppföljningsmöjligheter är igångsatta. Avdelningen för Arbetsmarknad och Integration (AMI) har under 2017 inlett diskussioner med avdelningen för försörjningsinsatser (AFI) på socialförvaltningen och med Arbetsförmedlingen för att tillsammans hitta/definiera indikatorer för stegförflyttning på funktionstrappan som är kompatibel för dessa parter etablerade system.

Förutom detta är målet att alla deltagare på JKT ska ha en handlingsplan som är ett stöd för personen att komma vidare till jobb eller studier. Två stora utmaningar som finns just nu i samband med detta är att jobba med kvaliteten på handlingsplan samtidigt som kvantiteten. Vi är övertygade om att vårt utvecklingsarbete med bl a självstyrande team kommer att vara en del av lösningen på det. Vi jobbar där med tre parallella processer; TEAM/SAMVERKAN/KVALITET.

I systemet Accorda som används på JKT var aktiviteterna under perioden 2014 till 2016 sammanslagna med projektet 100-satsningen och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). En uppföljning av om målet för dessa arbetsmarknadsinsatser har uppnåtts eller inte var därför inte utförbart under dessa år. I år är det möjligt att se och rapportera antal personer som är registrerade och deltar i de olika aktiviteterna.

Under perioden januari till juli 2017 var totalt 380 personer inskrivna på JKT. Hittills har 29 personer lämnat JKT för arbete och 15 personer har gått vidare till studier. Detta betyder att 11,6 procent av deltagarna på JKT har gått vidare till arbete (7,6 procent) eller studier (3,9 procent) under 2017.

Under föregående år var 493 inskrivna på JKT, varv 34 deltagare gick vidare till arbete och 18 till studier. Det betyder att 10,5 procent av deltagarna på JKT har gått vidare till arbete (6,9 %) eller studier (3,6 %) under 2016.

Övergången från offentligt skyddad anställning (OSA) till annan anställning ska öka

Avdelningen för Arbetsmarknad och Integration har initierat ett förändrat arbetssätt på verksamheten Idrott- och Service. Detta har medfört att för perioden januari till juli 2017 har fler personer lämnat OSA för ett ordinärt arbete jämfört med hur det sett ut de senaste åren. Under 2014 lämnade inte någon person OSA för ordinärt arbete. Under 2015 övergick en person från OSA till annan anställning och under 2016 var det ingen person som övergick från OSA till annan anställning.

Kommentar: Källan är Idrott- och services statistik.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

- **Deltagare från prioriterade stadsdelar (Skäggetorp, Ryd och Berga) ska aktivt erbjudas vuxenutbildning**
Studie- och yrkesvägledare är närvarande ett antal tider per vecka. När studie- och yrkesvägledare inte finns på plats, så finns de tillgängliga per telefon, så att arbetsmarknadskonsulent kan få support gällande utbildningsfrågor. Själva erbjudandet om utbildning sker såväl via studie- och yrkesvägledare som arbetsmarknadskonsulent, samt via avtal med utbildningsanordnare på plats i Skäggetorp och Berga. För närvarande finns det vakanta tjänster inom studie- och yrkesvägledningen på Jobb- och kunskapstorget, så prioriteringar av studie- och yrkesvägledarnas arbete måste göras.
- **Jobb- och Kunskapstorgets arbetsmarknadsinsatser ska prioriteras mot de som har försörjningsstöd**
Anvisningar som inkommer från handläggare på Avdelningen för försörjningsinsatser handläggs skyndsamt. Enheten har ingen kö.
- **Inför ungdomsjobb i stadsdelar i samverkan med fastighetsägare**
Jobb- och kunskapstorget samarbetar med Victoria Park AB och Willhem Linköping AB för att kunna erbjuda arbetsmarknadsinsatser till ungdomar i segregerade stadsdelar. Platser erbjuds även inom feriejobb för ungdomar i samarbete med Lejonfastigheter AB och Sankt Kors Fastighets AB.
- **Idrott och service får ett uppdrag att själva svara för utsluss/matchning i samverkan med arbetsförmedling**
Hittills (jan. – juli 2017) har Idrott- och Service slussat ut 4 personer till arbete. Under förra året (2016) har Idrott- och Service inte slussat någon person alls. Vi hänvisar resultaten till Idrott och Service nya, utvecklade arbetssätt, vilket initierades av avdelningen för Arbetsmarknad o Integration.

Nämndens analys samt bedömning

Målet är uppnått. För perioden januari till juli 2017 var totalt 380 personer inskrivna på JKT. Hittills har 29 personer lämnat JKT för arbete och 15 gått vidare till studier. Detta betyder att 11,6 procent av deltagarna på JKT har gått vidare till arbete (7,6 procent) eller studier (3,9 procent) under 2017, vilket är 1,1 procent högre än förra året.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål och majoritetens samverkansprogram uppnås

Utmaning - att skapa en likvärdig skola

Koalition för Linköpings övergripande mål för mandatperioden 2015-2018:

- En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor
- En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet
- I Linköping ska fler människor nå egen försörjning

Möta det ökade stödbehovet hos många elever – elevhälsan, heltidsmentor, specialpedagogisk satsning, läsluft

På skolorna har man sedan en tid tillbaka kunnat se ett ökat stödbehov hos elever:

- En genomlysning av elevhälsan pågår inom såväl grundskolan som gymnasieskolan under hösten 2017. Utredningen syftar till att genomlysna hälsans organisation lokalt och centralt för att bättre möta skollagens krav.
- En pilotstudie med heltidsmentor på Anders Ljungstedts gymnasium och Birgittaskolan påbörjades 2015. Heltidsmentoruppdraget har handlat om alltifrån att stödja elevgruppen, hålla kontakter med elever och föräldrar, följa upp frånvaro, vara en länk mellan elev och andra stödfunktioner på skolan till att planera sociala aktiviteter. Projektet kom under 2016 att utvidgas till att omfatta också Katedralskolan och Berzeliuskolan etc. Projektet avslutades i juni 2017, men en fortsatt satsning pågår på Birgittaskolans gymnasium. Katedralskolans IB-program har utifrån eget initiativ valt att fortsätta arbetet med en heltidsmentor.
- Det specialpedagogiska projekt som pågått sedan 2014 avslutades i juni 2017. Lärare har bl a genom erbjudandet om utbildning i specialpedagogik rustats för att bättre kunna möta behoven i klassrummet. Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte fortgår också genom det nätverk av specialpedagoger och speciallärare som skapats.
- Läsluften, som är en kompetensutvecklingsinsats i språk- läs- och skrivutveckling (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt), pågår sedan en tid tillbaka på samtliga gymnasieskolor.

Möta behovet av fler gymnasieplatser i Linköping – utredningsuppdraget

Nämndens lokalplanering och utformning av programutbud på de kommunala gymnasieskolorna är en del i arbetet med en sammanhållen kommun. Bildningsnämnden står den kommande 10-årsperioden inför ett stort omställningsbehov vad gäller lokaler. Utmaningarna kan huvudsakligen delas in i tre delar:

- Den demografiska elevökningen inom gymnasieskolan medför att det kommer behöva tillskapas nya utbildningsplatser inom gymnasieskolan de kommande åren, där största efterfrågan återfinns på utbildningsplatser för högskoleförberedande program.
- Förändringar i gymnasieskolans sökmönster där en större andel elever väljer att studera på högskoleförberedande program föranleder ett behov av att nämndens sammantagna verksamhetslokaler för yrkesprogram i högre utsträckning behöver följa elevantalet samt att framtida lokaler utformas för ett mer effektivt lokalutnyttjande.
- Anders Ljungstedts gymnasiums utbildningar behöver omlokaliseras utifrån ineffektivt lokalutnyttjande, kommande stadsbebyggelse och Ostlänkens dragning.

Bildningsnämnden gav i november 2016, § 142, utbildningsdirektören i uppdrag att utreda yrkesutbildningens framtida organisering samt framtida programutbud på Nya Kungsberget och övriga kommunala gymnasieskolor. Utredningsuppdraget redovisades i juni 2017 och innehåller scenarier vad gäller framtida organisation av yrkesutbildningarna och övriga gymnasieskolors programutbud bland annat med utgångspunkt i att minska segregationen och bidra till en mer likvärdig gymnasieskola.

Minska segregationen utifrån utbildningsbakgrund, utländsk bakgrund och kön – värdegrundsprojekt

En av gymnasieskolans större framtidsutmaningar är den ökande segregationen. Skolans uppgift är att verka för likvärdighet där alla elever får chansen att nå så långt som möjligt och kompensera för sina

olika förutsättningar. Gymnasieskolan ska i enlighet med majoritetens samverkansprogram 2015-2018 ha som tydligt mål att motverka segregationen, och skolorna ska fungera som mötesplatser mellan ungdomar och med olika bakgrund. Elevsammansättningen på de kommunala skolorna skiljer sig mycket åt avseende kön, föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund. Ett av nämndens verktyg i att motverka segregationen är hur de olika gymnasieprogrammen är fördelade på skolorna, segregationen inom och mellan gymnasieskolorna kan dock även motverkas genom riktade insatser.

Anders Ljungstedts gymnasium liksom Birgittaskolans gymnasium har under ett respektive ett drygt år genomfört ett förstärkt värdegrundsarbete/ värdegrundsprojekt. Anders Ljungstedts gymnasiums språkintroduktion har arbetet med värdegrundsfrågor genom framförallt schemalagda lektioner. Lektionerna har bland annat omfattat de sju diskrimineringsgrunderna, rättigheter och skyldigheter, respekt och tolerans, jämställdhet och normkritiskt perspektiv, kulturella skillnader, vad lagen säger om trakasserier och kränkande behandling etc. På Birgittaskolan pågår ett projekt som under ledning av en projektledare involverat såväl lärare som elevhälsopersonal, rektorer och elever etc. Projektet har som mål att mynna ut i teman som ska löpa över programgränserna och över samtliga tre gymnasieår.

Utmaning – att skapa en sammanhållen kommun genom stärkta insatser för fler i arbete

Koalition för Linköpings övergripande mål för mandatperioden 2015-2018:

- I Linköping ska fler människor nå egen försörjning
- En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet

Vuxenutbildning med hög tillgänglighet

Alla sökande ska erbjudas vuxenutbildningen. Utbudet ska svara mot sökandes intresse, förutsättningar och behov samt mot den regionala kompetensförsörjningen.

Alla behöriga sökande har antagits till gymnasial vuxenutbildning. Detta gäller dock inte samtliga som sökt yrkesutbildning i annan kommun. Varje kommun gör sin egen antagning och alla får inte plats. Sökande som redan har minst godkänt i den sökta kursen har inte erbjudits utbildning eftersom bildningsnämnden har beslutat att inte erbjuda deltagande i gymnasial utbildning till denna grupp. I stället erbjuds möjlighet till prövning i kursen. Utbildningar har startats efter kontakter med näringslivet där det framkommit att det finns kompetensbrist inom olika yrkesgrupper, t.ex. bartender och industri.

SFI som kan kombineras med grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning

SFI ska kunna kombineras med annan vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå i syfte att påskynda etablering och tillvarata allas kompetens.

Det har alltid varit möjligt att kombinera SFI med annan vuxenutbildning, men det är inte så många elever som har gjort det. Sedan hösten 2016 pågår det regionala projektet Yrkesutbildning med SFI i Östergötland – en regional utbildnings- och samverkansmodell för nyanlända inom etableringen som har tidigare yrkesutbildning eller yrkeserfarenhet. Projektet finansieras av Länsstyrelsen (§37-medel). I september startar den första omgången elever en arbetsmarknadsutbildning med SFI inom industri/svets i Mjölby.

Kombinerade utbildnings- och anställningsinsatser

De statliga satsningarna på kombinerade utbildnings- och anställningsinsatser ska utnyttjas i syfte att öka övergången till anställning.

2017 har Linköpings kommun ansökt och beviljats 15 heltidsplatser inom utbildning för tidsbegränsat anställda inom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg. I dagsläget är endast några få deltagare i utbildning inom vård- och omsorg kombinerat med traineejobb. När traineejobben infördes 2016 lyckades inte Linköpings kommun få fram några deltagare och i övriga kommuner i landet var det inte få eller inga deltagare alls.

Matchningsproblematiken

Matchningsproblematiken handlar både om underskott på vissa kompetenser och svårigheter för arbetsgivare och arbetssökande att mötas på en fragmenterad arbetsmarknad. Förstärkt samarbete med Arbetsförmedlingen inom ramen för lokal överenskommelse utvecklas.

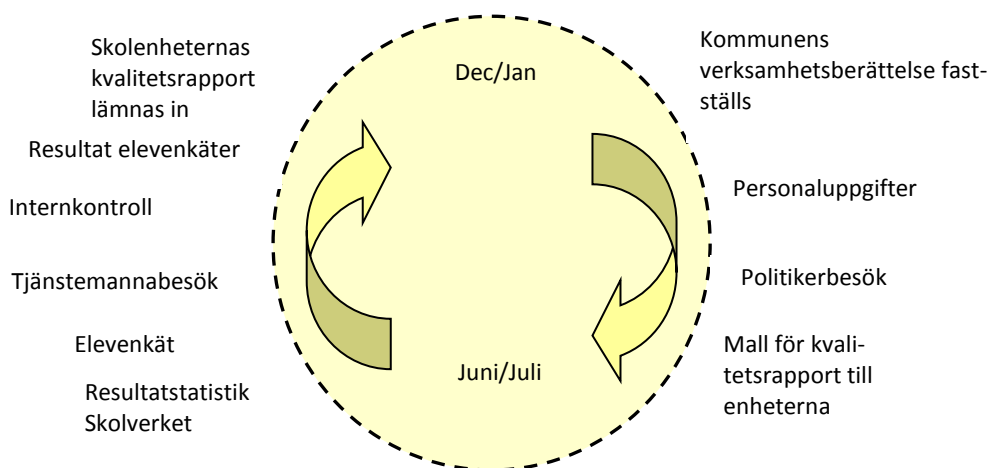
Kommunen har en aktiv roll i Teknikcollege med utbildningar inom teknik, industri och flyg. I konceptet ingår även att medarbetare informerar om utbildningarna på grundskolan, gymnasieskolan, inom vuxenutbildning och arbetsmarknad.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Kommunfullmäktige antog den 16 februari 2016 ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare. Av programmet framgår bl. a att varje nämnd ska med fullmäktiges program som grund utarbeta en plan som ses över årligen för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Planen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform, d v s även verksamhet i kommunal regi i tillämpliga delar. Vidare ska varje nämnd i avtal med privata utförare säkerställa att information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare.

Enligt program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare ska varje nämnd följa upp de avtal som nämnden tecknat med privat utförare och samt de avtal/uppdragsbeskrivningar som överenskommit med verksamheter i kommunens egen regi. Det är viktigt att utifrån resultatet redovisa eventuella förbättringsområden samt hur de följs upp.

Bildningsnämnden har en modell för systematiskt kvalitetsarbete. Skollagen ställer krav på att detta ska finnas för varje huvudman (Skollagen kap 4 § 3). Huvudsyftet för det systematiska kvalitetsarbetet är att följa upp att de mål som finns för utbildningen i skollag och andra styrdokument uppfylls.

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet sker ett antal aktiviteter såsom uppföljning av resultat och mål, enkäter, besök i verksamheterna och internkontroll. Kvalitetsarbetet sker kontinuerligt och resulterar i en årlig rapport. I och med att bildningsnämnden är huvudman för den upphandlade vuxenutbildningen och att denna utförs under en kommunal rektor har nämnden stor rådighet över verksamheten även under avtalsperioden.

- Relevanta delar av den årliga kvalitetsrapporten rapporteras i nämndens verksamhetsberättelse och delårsrapporter.
- Nämnd- och tjänstemannabesök sker enligt en systematisk form och avrapporteras till nämnd.
- Enkätresultaten för vuxenutbildning publiceras på kommunens hemsida.

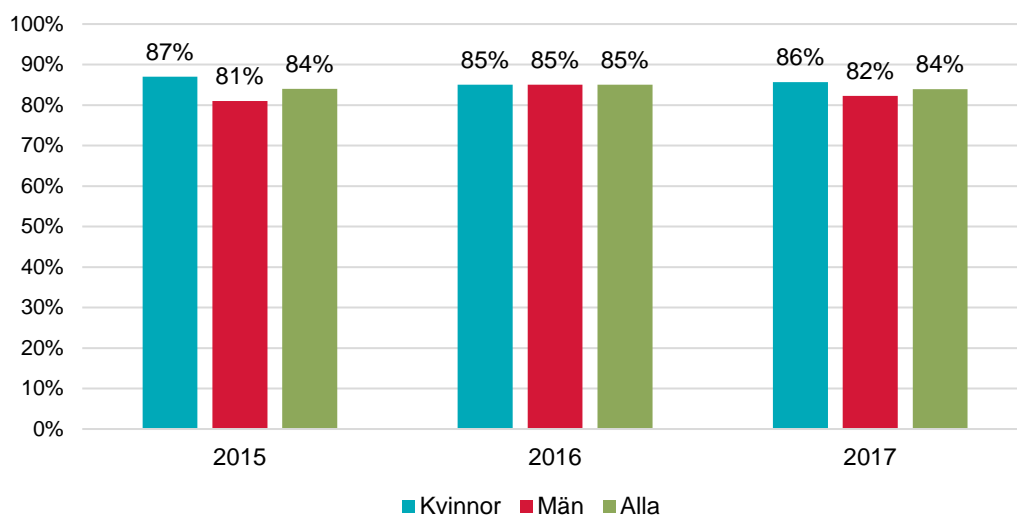
Arbetet med att ta fram en motsvarande modell för arbetsmarknadsområdet pågår. Redan idag sker nämnd- och tjänstemannabesök enligt samma modell som för nämndens utbildningsverksamhet.

Det systematiska kvalitetsarbetet ingår i de avtal bildningsnämnden sluter med privata utförare.

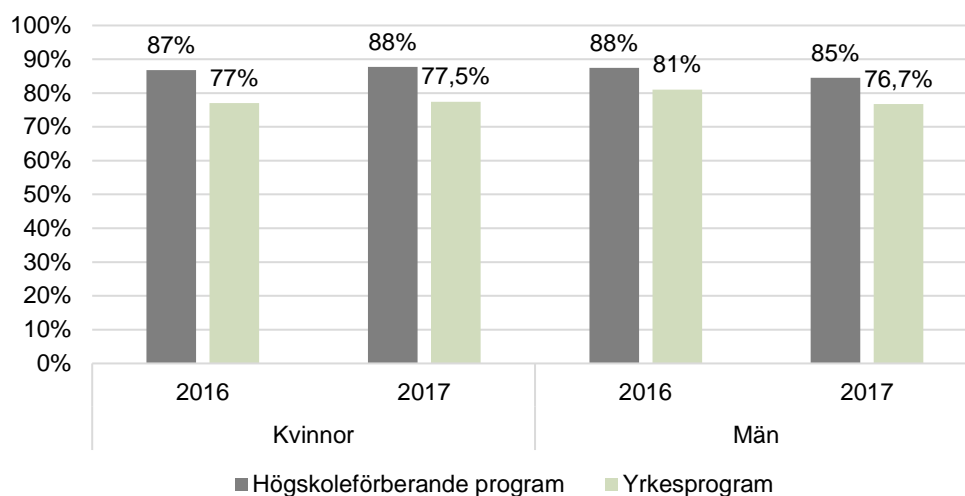
Jämförelser och verksamhetsmått

Gymnasieskola

Andel elever med examen, alla nationella program

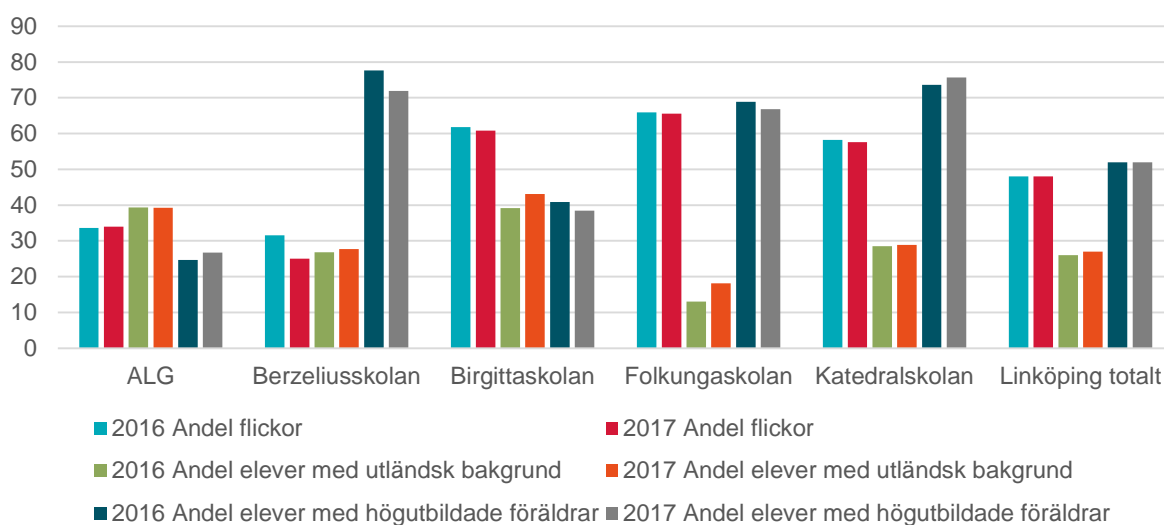
Andel kvinnor respektive män med examen per programtyp

Källa: Extens

Statistik gällande examensgrad för eleverna i avgångsklasserna. Den totala examensgraden har sjunkit med 1 procentenhet från 2016 till 2017. Examensgraden för kvinnor har ökat medan den har sjunkit för män. Från att examensgraden 2016 var lika stor för kvinnor och män är det 2017 återigen så att männen har en lägre examensgrad än kvinnorna på både yrkesprogram och högskoleförberedande program. På ett par av yrkesprogrammen har en väsentlig försämring av examensgraden skett. En analys av orsakerna till detta kommer göras under hösten.

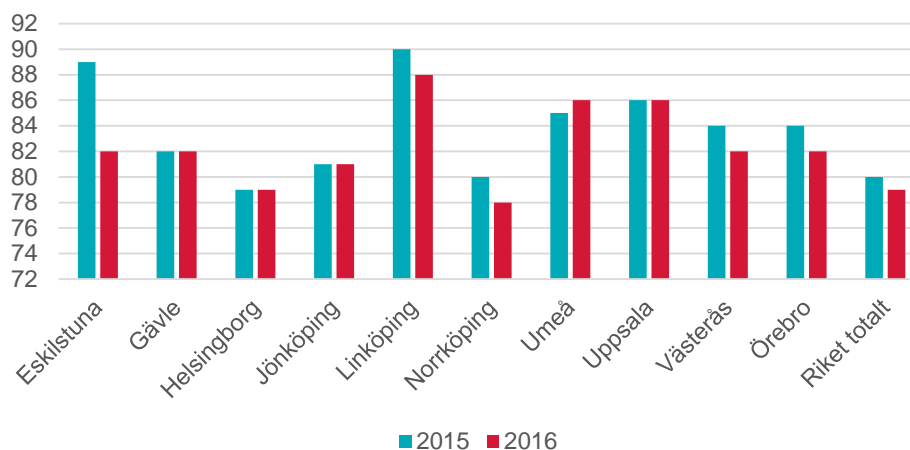
Segregationsmått 2016-2017

Källa: SIRIS

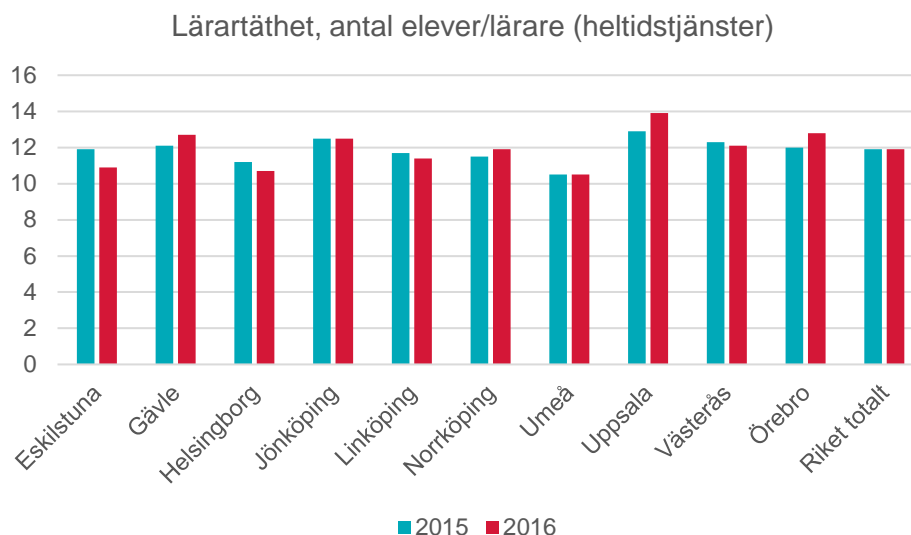
Andelen flickor minskar på Anders Ljungstedts gymnasium och Berzeliuskolan vilket bidrar till en ojämnare fördelning på dessa skolor. På Folkungaskolan ökar andelen elever med utländsk bakgrund men Folkungaskolan står fortsatt ut bland övriga skolor vad gäller de tre nyckeltalen, skolan har även en relativt hög andel flickor, liksom Birgittaskolan. Från och med läsåret 2016/17 erbjuds språkintröduktion på samtliga gymnasieskolor utom Birgittaskolan, vilket gör att andelen ökar på flera av skolorna mellan 2016-2017.

Andel lärare med pedagogisk utbildning i huvudmannens skolor (heltidstjänster)

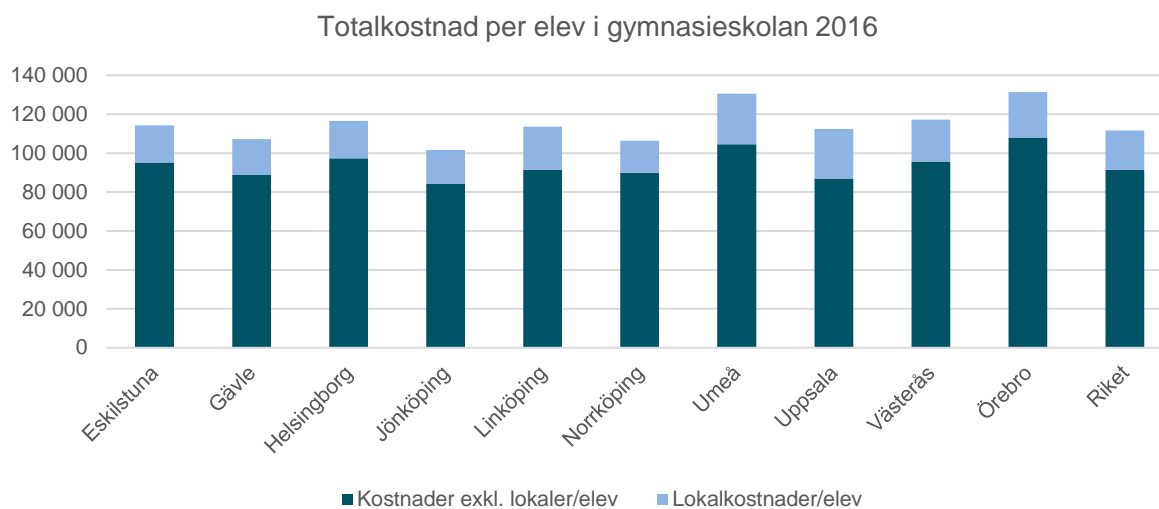
Källa: Jämförelsetal, Skolverket

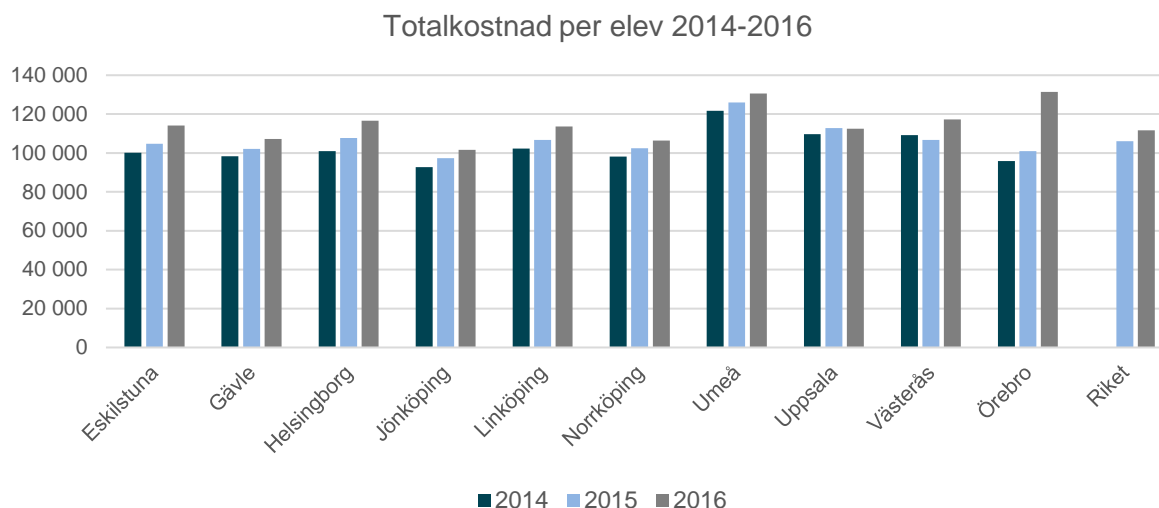
Linköpings kommun har en högre andel lärare med pedagogiskt högskoleexamen än jämförbara kommuner. Arbetet med att vidareutbilda lärare inom kommunen har pågått i många år genom det så kallade Lärarlyftet. Detta bidrar till bättre tillgång på behöriga lärare.

Källa: Jämförelsetal, Skolverket

Lärartätheten på gymnasieskolan är svår att analysera då den är beroende av andel elever på yrkesprogram, där klasser generellt sett är mindre, och av söktrycket till utbildningarna i kommunen som avgör om klasserna fylls eller inte. Linköping har dock trots en hög andel elever på högskoleförberedande program och ett högt söktryck till utbildningarna en högre lärartäthet än jämförbara kommuner.

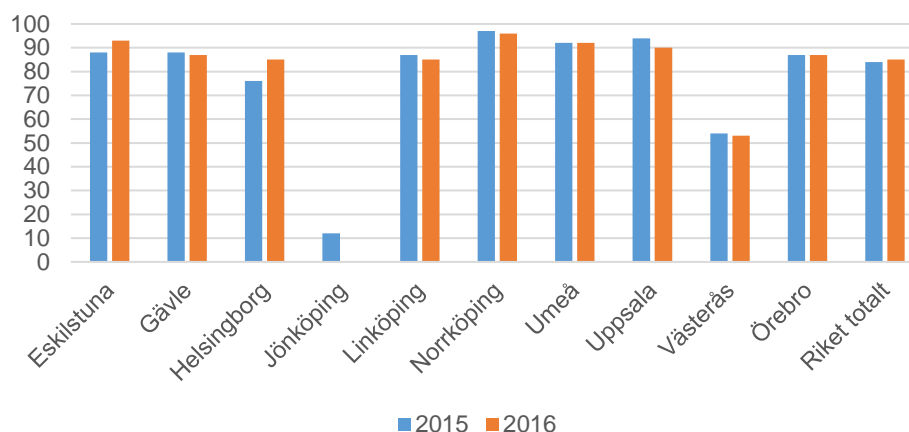

Källa: Kolada

Statistik gällande totalkostnad per elev i gymnasieskolan 2016 men publicerades under våren 2017. Linköpings kostnader per elev är något lägre än medelkostnad för de övriga kommunerna. Övre diagrammet visar även att lokalkostnader per elev där Linköping ligger något högre än riket men har liknande kostnader som kommunerna Umeå, Uppsala, Västerås och Jönköping. Lokalkostnad är svår att analysera då programutbud, nyttjandegrad och kommunernas respektive lokalbestånd kan variera. Nedre diagrammet visar total kostnadsutveckling 2014-2016 där Linköpings utveckling liknar de flesta av referenskommunerna, data för kostnadsutveckling i riket totalt 2014-2016 saknas.

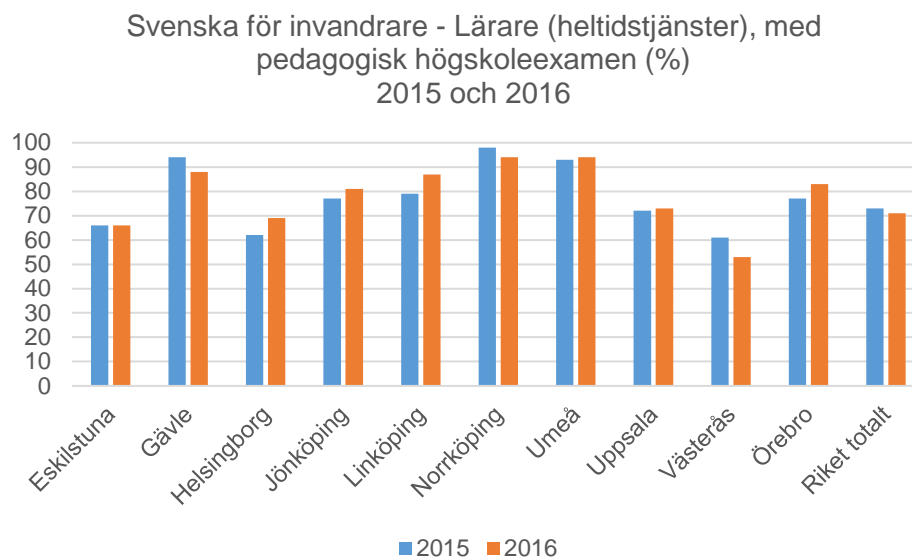
Vuxenutbildning

Vuxenutbildning - Lärare i huvudmannens skolor
(heltidstjänster) med pedagogisk högskoleexamen (%)
2015 och 2016

Källa: Jämförelsetal, Skolverket

Linköpings kommun ligger i nivå med riket gällande lärare med pedagogiskt högskoleexamen, men lägre än flera andra jämförelsekommuner. Det blir allt svårare att rekrytera behöriga lärare. Arbetet med att vidareutbilda lärare inom kommunen har pågått i många år genom det så kallade Lärarlyftet. Detta har bidragit till bättre tillgång på behöriga lärare.

Källa: Jämförelsetal, Skolverket

Linköpings kommun har en högre andel sfi-lärare med pedagogiskt högskoleexamen än riket och ligger i nivå med några andra jämförbara kommuner. Det blir dock allt svårare att rekrytera behöriga lärare. Antalet sfi-elever har under året ökat i och med genomförandet av anvisningslagen, men under hösten förväntas en minskning på grund av bristen på bostäder.

EKONOMI

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring mellan åren	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Bildningsnämnden	1 029	886	-143	76
Gymnasieskola	347 628	325 661	-21 967	1 282
Gymnasiesärskola	23 191	22 556	-635	-724
Vuxenutbildning/Särvux	79 918	48 639	-31 279	929
Arbetsmarknads- och integrationsinsatser	31 259	48 848	17 589	5 817
Konsument-, budget och skuldrådgivning	2 076	1 941	-135	47
Uppdragsutbildning	0	0	0	0
Ofördelad pris och lönejustering	0	2 937	2 937	0
Reserv oförutsedda kostnader				1000
Summa	485 102	451 468	-33 634	8 427
Resultat kommunala enheter ¹⁾	-4 542	-18 364	-13 822	-9 976
Summa, inkl kommunala enheter	480 560	433 104	-47 456	-1 549

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Not. Nämndens budget har justerats med ianspråktagande av markeringsmedel 2 225 tkr samt med ianspråktagande av tilläggsanslag för ökade kostnader för PO-pålägg för den statliga satsningen lärarlönelyftet på 1 000 tkr.

¹⁾ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Nettokostnaden för perioden januari till augusti inkluderar de kommunala enheterna och är 480 560 tkr. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är -1 549 tkr. Förändringen i nettokostnader jämfört med föregående år motsvarar en kostnadsökning på 47 456 tkr och består till största del av justering för pris och lön samt demografiska förändringar inom gymnasieskolan.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Bildningsnämnd	1 630	1 658	28	1 447
Gymnasieskola	536 457	535 922	-535	511 700
Gymnasiesärskola	35 700	33 700	-2 000	36 534
Vuxenutbildning/Särvux	120 954	121 271	317	72 108
Arbetsmarknads- och integrationsinsatser	54 714	55 614	900	82 848
Konsument-, budget och skuldrådgivning	3 185	3 185	0	2 989
Uppdragsutbildning	0	0	0	0
Ofördelad pris och lönejustering	0	0	0	
Reserv oförutsedda kostnader		1 500	1 500	
Summa nettokostnad tkr	752 640	752 850	210	707 626
<i>varav kostnader</i>	951 226	906 291	-44 935	899 679
<i>varav intäkter</i>	198 586	153 441	-45 145	192 053
Resultat nämndens verksamheter	7 423	0	-7 423	2 149
Summa nettokostnad tkr, inkl kommunal verksamhet	760 063	752 850	-7 213	705 477

Not. Nämndens budget har justerats med demografiska förändringar med 10 433 tkr, ianspråktagande av markeringsmedel 4 700 tkr samt i ianspråktagande av tilläggsanslag för ökade kostnader för PO-pålägg för den statliga satsningen lärarlönelyftet på 1 500 tkr.

Prognostiserad kostnad för 2017 är 760 063 tkr. Avvikelsen mot budget är -7 213 tkr där enheternas underskott är -7 423 tkr.

Specifikation av avvikelse mot periodiserad budget fördelad på nämndens anslagsdel och de kommunala enheterna

Verksamhet	Avvikelse mot periodiserad budget 31/8 2017	varav avvikelse nämndens anslagsdel	varav avvikelse kommunala enheter
Bildningsnämnden	76	76	0
Gymnasieskola	-10 796	1 282	-12 078
Gymnasiesärskola	-555	-724	170
Vuxenutbildning/Särvux	673	929	-256
Arbetsmarknads- och integrationsinsatser	6 340	5 817	523
Konsument-, budget och skuldrådgivning	1 712	47	1 665
Uppdragsutbildning	0	0	0
Ofördelad pris och lönejustering	0	0	0
Reserv oförutsedda kostnader	1 000	1 000	
Summa	-1 549	8 427	-9 976

Specifikation av årsutfallsprognos fördelad på nämndens anslagsdel och de kommunala enheterna

Verksamhet	Avvikelse prognos -budget 2017	varav avvikelse nämndens anslagsdel	varav avvikelse kommunala enheter
Bildningsnämnd	28	28	0
Gymnasieskola	-9 968	-535	-9 433
Gymnasiesärskola	-1 088	-2 000	912
Vuxenutbildning/Särvux	-931	317	-1 248
Arbetsmarknads- och integrationsinsatser	1 084	900	184
Konsument-, budget och skuldrådgivning	0	0	0
Uppdragsutbildning	2 163	0	2 163
Ofördelad pris och lönejustering			0
Reserv oförutsedda kostnader	1500	1500	0
Summa nettokostnad tkr	-7 213	210	-7 423

Kommentarer

Resultatet för perioden per den 31 augusti 2017 för hela bildningsnämndens ansvarsområde visar ett negativt resultat på -1 549 tkr jämfört med budget, varav nämndens anslagsdel redovisar ett överskott på 8 427 tkr och de kommunala enheterna ett underskott på -9 976 tkr. Den stora avvikelserna för perioden på nämndens anslagsdel är inom arbetsmarknad- och integrationsinsatser och beror på större schablonbidrag för samhällsorientering än budgeterat samt lägre kostnader för offentligt skyddat arbete. De stora avvikelserna för perioden på de kommunala enheterna finns på Birgittaskolan och på Anders Ljungstedts gymnasium och beror på färre elever jämfört med budget.

Prognosen: Efter preliminär justering av nämndens budgetram för demografiska förändringar samt ianspråktagande av markeringsmedel och tilläggsanslag, prognostiserar bildningsnämnden ett underskott på -7 213 tkr för 2017. Nämndens anslagsdel prognostiserar ett överskott på 210 tkr och de kommunala enheterna prognostiserar ett underskott på -7 423 tkr. Det är framförallt Birgittaskolan och Anders Ljungstedts gymnasium som har stora underskott. Birgittaskolans helårsprognos beräknas bli -3 300 tkr och beror på färre elever än budgeterat både inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Åtgärder vidtas för att minska underskottet, men med bakgrund av att Skolinspektionen identifierade brister i den regelbundna tillsynen, är det svårt att göra större besparingar

inom gymnasieverksamheten. Helårsprognosen för Anders Ljungstedts gymnasium beräknas bli -3 750 tkr. Underskottet beror främst på betydligt färre elever än förväntat på språkintrödnktion. Även andra program har färre elever än budgeterat, vilket bidrar till underskottet. Ledningen på Anders Ljungstedts gymnasium arbetar under hösten med att anpassa organisationen så att enheten har en budget i balans till 2018.

Nämndens anslagsdel (större avvikelser)

Gymnasieskolan

Gymnasieskolan redovisar för perioden ett överskott på 1 282 tkr som bland annat beror på lägre kostnader för stödinsatser hittills i år, men som beräknas förbrukas under året. Helårsprognosen visar ett underskott på ca -500 tkr. Det finns osäkerhet i prognosen för gymnasieskolan kopplad till ersättning för asylsökande elever. Kostnader som kommunen haft för asylsökande elever ska återsökas hos Migrationsverket. Vid bokslutet 2016 bokades 15 000 tkr som en fordran på Migrationsverket. Hittills i år har nämnden haft kostnader för asylsökande på 9 500 tkr. Av försiktighet har 80 procent av kostnaden bokats upp som en intäkt, något som påverkar både periodavvikelsen och årsutfallsprognosen.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan redovisar för perioden ett underskott på -724 tkr och i helårsprognosen ett underskott på -2 000 tkr. I gymnasiesärskolan finns fler elever med multifunktionsnedsättningar som kräver individuella och långtgående insatser. För att lösa undervisningssituationen ur ett elevperspektiv på ett bra vis har i vissa fall helt separata lösningar för en enskild elev behövs göras. Elevgruppen inom gymnasiesärskolan har över tid blivit mer resurskrävande. Detta är ingen tillfällig förändring utan det kommer fler och fler elever med stora behov. För några av Linköpings kommuns gymnasiesärskoleelever har huvudmannen behövt söka utbildningsplats i annan kommun p g a elever inte kunna få ett boende i Linköpings kommun. Detta medför också ökade kostnader för kommunen. Den reserv som bildningsnämnden budgeterat för oförutsedda kostnader på 1 500 tkr kommer gå till att täcka underskottet i gymnasiesärskolan. Om det prognostiserade underskottet kvarstår behöver nämnden inför 2018 göra eventuella omprioriteringar för att nå en budget i balans inom gymnasiesärskolan.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen redovisar för perioden ett överskott på 929 tkr. Avvikelsen beror bland annat på överskott på gymnasial vuxenutbildning. Årsutfallsprognosen visar ett överskott på ca 300 tkr.

Arbetsmarknads- och integrationsinsatser

Arbetsmarknads- och integrationsinsatser redovisar ett överskott på 5 817 tkr för perioden, avvikelsen beror på lägre kostnader för offentligt skyddat arbete och på större schablonbidrag för samhällsinformation än budgeterat. Årsprognosen visar ett överskott på ca 900 tkr och beror dels på att verksamhetsbidraget till Migrationscentrum upphört vid halvårsskiftet på grund av att Migrationscentrums verksamhet gått i konkurs och dels att budgeterat belopp för stadsdelsatsning och arbetsmarknadsinsatser inte används fullt ut. Prognosen förutsätter att budgeterade medel till offentligt skyddade arbeten används fullt ut, att de tänkta stadsdelsatsningarna kommer igång som planerat under hösten och att slutredovisningen av årets feriearbeten blir som prognostiserat ca -800 tkr.

Kommunala enheter (större avvikelser)

Berzeliusskolan redovisar för perioden ett underskott på ca -240 tkr jämfört med budget, där gymnasieskolan visar överskott på ca 140 tkr som beror på ett ökat elevantal och gymnasiesärskolan visar ett underskott på ca -380 tkr som beror på färre elever än beräknat under hösten. Årsutfallsprognosen beräknas bli -300 tkr för enheten.

Birgittaskolan redovisar för perioden ett underskott på ca -3 800 tkr där gymnasieskolan visar ett underskott på ca -2 200 tkr och vuxenutbildningen ett underskott på ca -1 600 tkr. Underskottet på gymnasieskolan beror på skolans små elevgrupper samt att många elever är i behov av extra stödresurser. Underskottet för vuxenutbildningen beror på färre elever än beräknat.

Helårsprognosen för Birgittaskolan beräknas bli -3 300 tkr varav gymnasieskolan beräknas bli -2 000 tkr. Åtgärder vidtas för att minska underskottet men med Skolinspektionens granskning och vitesföreläggande är det svårt att göra större besparingar inom gymnasieskolan. Helårsprognosen för vuxenutbildningen beräknas bli ett underskott på -1 300 tkr. Åtgärder vidtas under höstterminen för att anpassa organisationen till det lägre elevantalet inom vuxenutbildningen.

Anders Ljungstedts gymnasium redovisar för perioden ett underskott på ca -4 100 tkr vilket främst beror på betydligt färre elever än förväntat på språkintrödn. Även andra program har färre elever än budgeterat, vilket bidrar till underskottet. Bygg- och anläggningsprogrammet har under en längre tid uppvisat ett stort underskott. Den nya rektorn för programmet kommer tillsammans med ekonomen under hösten arbeta för att till 2018 komma tillrätta med underskottet på bygg- och anläggningsprogrammet. Vidare arbetar ledningen på Anders Ljungstedts gymnasium för att anpassa organisationen så att enheten har en budget i balans till 2018. Helårsprognosen för Anders Ljungstedts gymnasium visar ett underskott på ca -3 750 tkr.

Folkungaskolan redovisar för perioden ett underskott på ca -960 tkr som beror på färre elever på det estetiska programmet, högre kostnader för timlöner samt minskade bidrag för nystartsjobb. Helårsprognosen visar ett underskott på ca -570 tkr.

Sektionen för resurs- och stödverksamhet redovisar för perioden ett underskott på -300 tkr som beror på ökade personalkostnader pga. av ökat behov av studiehandledning. Underskottet beräknas minska under hösten och årsutfallsprognosen visar på ekonomi i balans.

Jobb- och kunskapstorget redovisar för perioden ett överskott på ca 700 tkr. Överskottet beror på lägre personalkostnader p g a vakanta tjänster. Ledningen på JKT har medvetet avvaktat med att tillsätta vakanser för att efter implementationen av det nya arbetssättet med självstyrande team göra en analys av vilka kompetenser som saknas och bör tillsättas. Enheten beräknas göra ett överskott på 1 000 tkr vid årets slut, men obalans finns mellan enhetens verksamheter där vuxenutbildningen beräknas gå med underskott på ca -1 100 tkr och arbetsmarknads- och integrationsinsatser med överskott på 2 100 tkr.

Specifikation av resultat och årsutfallsprognos för de kommunala enheterna

Resultat per skola/enhet Belopp tkr	Periodiserad budget		Avvikelse för perioden	Prognos 2017		Avvikelse mot helårsbudget
	Resultat 31/8 2017	budget 31/8 2017		Budget 2017	(augusti)	
Berzeliuskolan	2 957	3 200	-244	-300	0	-300
Berzeliuskolan Uppdragsutbildning	59	-23	82	0	0	0
Birgittaskolan	-192	3 600	-3 792	-3 300	0	-3 300
Birgittaskolan Uppdragsutbildning	-3	-3	1	0	0	0
Katedralskolan	2 350	2 966	-616	0	0	0
Anders Ljungstedts Gymnasium	-2 536	1 558	-4 094	-3 744	0	-3 744
Folkungaskolan	1 166	2 129	-964	-576	0	-576
Sektionen för resurs- och stödverksamhet	4	320	-316	-3	0	-3
Jobb- och Kunskapstorget	1 476	771	704	1 000	0	1 000
Bildning gem verksamhet	-739	0	-739	-500	0	-500
Summa	4 542	14 518	-9 976	-7 423	0	-7 423

Investeringar

Investeringar Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Investerings- ram 2017
Gymnasieskola	1 420	0	8 584	0	9 750
Gymnasiesärskola	140	0	140	0	100
Vuxenutbildning/särvux	235	0	1 350	0	300
Arbetsmarknad/integration	0	0	100	0	100
Uppdragsutbildning	108	0	110	0	100
Summa	1 903	0	10 284	0	10 350

Kommentarer

Trots att investeringar endast gjorts för ca 1 900 tkr för perioden januari till augusti beräknas den tilldelade investeringsramen till största del förbrukas under resterande del av året.

Uppföljning av Lokalförsörjningsplanen

Nämndens lokalplanering och utformning av programutbud på de kommunala gymnasieskolorna är en del i arbetet med en sammanhållen kommun. Bildningsnämnden står den kommande 10-årsperioden inför ett stort omställningsbehov vad gäller lokaler. Utmaningarna kan huvudsakligen delas in i tre delar:

- **Den demografiska elevökningen inom gymnasieskolan** medför att det kommer behöva tillskapas nya utbildningsplatser inom gymnasieskolan de kommande åren, där störst efterfrågan återfinns på utbildningsplatser för högskoleförberedande program.
- **Förändringar i gymnasieskolans sökmönster** där en större andel elever väljer att studera på högskoleförberedande program föranleder ett behov av att nämndens sammantagna verksamhetslokaler för yrkesprogram i högre utsträckning behöver följa elevantalet samt att framtida lokaler utformas för ett mer effektivt lokalutnyttjande.
- **Anders Ljungstedts gymnasiums** utbildningar behöver omlokaliseras utifrån ineffektivt lokalutnyttjande, kommande stadsbebyggelse och Ostlänkens dragning.

Bildningsnämndens investerings- och lokalplan beskriver kommande utmaningar, projekt och förändringar i nämndens lokalbestånd utifrån behovet av framtida utbildningslokaler. Mot bakgrund av det kommunövergripande uppdrag som kommunstyrelsen gett nämnderna i samband med budget 2018 med plan för 2019-2021 har prioriteringar i nämndens plan genomförts. Detta innefattar effektiviseringar vad gäller lokalytor för yrkesprogrammen i framtida utbildningslokaler, men även en ökad grad av samutnyttjande mellan bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och barn- och ungdomsnämnden i Nya Kungsberget och övriga lokaler. Arbetet med att hitta synergieffekter vad gäller lokalutnyttjande kommer fortsätta under budgetperioden där gemensam planering och behovsbedömning mellan bildningsnämnden, barn- och ungdomsnämnden och kultur- och fritidsnämnden är en viktig framgångsfaktor.

Kapacitet skolor	Kapacitet	Nyttjandegrad
Anders Ljungstedts gymnasium	1 335 platser	81,0 %
Berzeliuskolan	900 platser	90,0 %
Birgittaskolan	470 platser	87,0 %
Folkungaskolan	700 platser	114,9 %
Katedralskolan	1 100 platser	99,7 %

Typ av lokal	Yta per plats (kvm)	Lokalkostnad per plats (kr)
Högskoleförberedande program	11	12 099
Yrkesförberedande program	26	25 738
Introduktionsprogram	22	20 017

Lokalprojekt 2017

Typ av lokal Belopp tkr	Yta per plats (kvm)	Lokalkostnad per plats (kr)
Platensgatan 28	7	12 300

Kommentarer

Redovisad nyttjandegrad är beroende av respektive skolas programutbud vilket är avgörande för skolornas möjliga platsantal. Bildningsnämnden fastställer efter samråd med gymnasieskolorna antal platser per program inför varje nytt läsår vilket görs i syfte att i möjligaste mån möta elevernas förstahandsval. Lokalutnyttjandet på Folkungaskolan, Katedralskolan och Berzeliuskolan är i dagsläget mycket högt i förhållande till skolornas kapacitet.

Anders Ljungstedts gymnasium är Linköping kommuns till ytan största skola. Skollokalernas totala arena är c:a 35 000 kvm, varav huvudbyggnaden har en area på ca 32 000 kvm. Övriga byggnader, Fordonshall, Byggtält och Skolidrottshall har en total area på ca 3 000 kvm.

Stor del av skolans lokaler är specialsalar och specialanpassade verkstäder för de yrkesförberedande programmens olika behov. En förändring av dessa lokalytor är idag svår att genomföra. Programmens olika karaktärsämnen, och dess behov av större specialanpassade ytor, påverkas obetydligt av antalet elever på de olika programmen. En förändring av dessa lokaler är möjlig först då nya lokalprogram tagits fram.

Utbildningskontoret har under våren 2017 påbörjat en lokalutredning i syfte att frigöra sammanhängande lokalytor på Anders Ljungstedts gymnasium. De lokalytor som tomställs ska vara möjliga för fastighetsägaren att nyttja till annan kommunal eller extern verksamhet.

Detaljerade jämförelser på programnivå av lokalkostnad mellan kommuner är i dagsläget inte möjligt då det saknas nationellt fastslagna nyckeltal för detta. För redovisning och kommentarer av det nationella nyckeltalet lokalkostnad per elev se diagram under kapitlet "Jämförelser och verksamhetsmåt".

Kultur- och fritidsnämnden

Förvaltningschefens/Nämndansvarig tjänstemans kommentar

Nämndens större utmaningar och arbete med kommunfullmäktiges och nämndens egna mål har i stort skett enligt planering. Från och med årsskiftet har kultur- och fritidsnämnden beslutat om ny resultatenhets (362) som omfattar Ung puls-verksamheten och allaktivitetshuset i Skäggetorp. Arbetet med det kultur- och idrottspolitiska programmet, vilka är viktiga förutsättningar för utvecklingen av idrott, kultur och event i kommunen, fortgår och ska enligt planering vara klar under 2017.

Inom idrottsområdet är en av nämndens större utmaningar lokaler och anläggningar. Under våren slutfördes arkitekttävlingen för den nya simhallen och ett vinnande förslag har utsetts. Det fortsatta programarbetet för simhallen har därefter tagit vid, likaså har översynen avseende utveckling av Tinnerbäcksområdet påbörjats. Arkitekttävlingen för Nya Kungsberget, vilken enligt programförslaget omfattar två idrottshallar och kulturskolans lokal har pågått under året. Nämnden har därutöver fått i uppdrag att påbörja projekteringen och byggnationen av en dubbelhall vid Vasahallen. Vidare har nämnden fått i uppdrag att påbörja utredning om samordnad idrottsanläggning/ny multihall i Kallerstad/Stångebro. En upphandling avseende byggnation av idrottshallen i Brokind har också genomförts under perioden.

En annan av nämndens större utmaningar är utredningen av nytt bidrags- och lokalbokningssystem. Detta arbete har påbörjats, men är försenat på grund av att förvaltningen saknat personalresurser. En projektorganisation har tagits fram för upphandlingen av det nya lokalbokningssystemet som ska ersätta nuvarande lokalbokningssystem från och med årsskiftet 2017/2018. En ytterligare stor utmaning är kommande hyreshöjningar i samband med omförhandling av hyresavtalen. Nämnden för en dialog med fastighetsbolagen om detta.

Inom kulturområdet har nämnden beslutat att ersätta det tidigare kulturavtalet med nya arbetsformer för ett mer effektivt och flexibelt arbete med kulturarrangemang, utveckling av kulturarrangemang och för att kunna nå nya målgrupper. En utredning med förslag på ambitionsnivåer/framtida scenarier för Friluftsmuseets Gamla Linköpings har presenterats under första tertialen. Ett fortsatta arbete utifrån utredningen förutsätter politiskt beslut. Nämnden har även beslutat om en modell för arbetet med konstnärlig gestaltning i staden, vilket inkluderar finansiering av modellen. Utredningsarbetet avseende framtidens kulturskola, vilken omfattar nya konstnärliga uttryck, nya pedagogiska metoder och nya målgrupper har fortsatt under perioden och planeras vara klar runt halvårsskiftet. Bibliotekets arbete med projektet "Vi ses! Språkvänner i Linköping", som är ett samarbete mellan stadsbiblioteket och föreningslivet, har pågått under våren och en återrapportering till nämnden kommer att ske till hösten. Arbetet med uppförande av allaktivitetshuset i Skäggetorp har fortgått under året, likaså Ung puls-verksamheten i Skäggetorp, Berga och Ryd. Nämnden har även beslutat om kommunens sommarverksamhet, vilken dels finansieras med statliga medel, dels finansieras med medel inom nämndens ram. Beslutet har skett i samråd med utbildningsnämnderna.

Arbetet med målpåfyllelse, ökad effektivitet samt mer kostnadseffektiva, långsiktiga och hållbara resultat förutsätter fortsatt och stärkt samarbete och samverkan med kommunens andra nämnder och med kommunala bolag.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar för första tertialen ett positivt resultat om 1,7 mnkr jämfört med periodiserad budget för perioden. Nämndens överskott är cirka 1,5 mnkr medan resultatenhetsernas överskott tillsammans är cirka 200 tkr. Prognosen för helåret beräknas till ett överskott om 500 tkr där resterande periodöverskott kommer att förbrukas under hösten. Prognosen för nämndens investeringsutrymme visar ett stort överskott, varför det kan bli aktuellt att kultur- och fritidsnämnden begär att få göra ombudgetering inom nämndens investeringsram för 2017 samt överföring av investeringsram till 2018. Överskottet av investeringsutrymme beror bland annat på att investeringsramen om 11,5 mnkr för ny konstgräsplan och ett motionsspår i Ekängen inte kommer att kunna nyttjas på grund av markägarförhållanden i området. Program för uppföljning och insyn av verksamhet omfattar nämndens samtliga verksamheter som utförs av privata entreprenörer. Programmet fokuserar dock främst på upphandlade verksamheter som medborgare berörs och/eller är beroende av. Nämndens konkurrensutställningsplan reglerar vilka verksamheter som utförs av privata utförare. Kultur- och fritidsnämndens samtliga upphandlade verksamheter omfattas av nämndens löpande kvalitetsuppföljningsarbete. Uppföljning av verksamheterna sker även inom ramen för nämndens internkontroll.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

En attraktiv stad: Ett rikt och synligt kultur- idrotts- och fritidsliv ska bidra till Linköpings identitet som attraktiv kommun.

Indikatorer för måluppfyllelse

Linköpingsbor som anser att kommunens kultur-, idrotts- och fritidsutbudet till Linköpings identitet som attraktiv kommun enligt kultur- och fritidsvaneundersökningen. (Ska öka)

Beskrivning av aktiviteter i samverkan föreningsliv och kommunen. (Ökad samverkan)

Linköpingsbornas betyg för vilka möjligheter som finns gällande aktiviteter på fritiden enligt SCB:s medborgarundersökning 2018. (Ska öka eller kvarstå för minst sex storheter)

Antal sökträffar i media/år där Linköping nämns i sammanhang kring kultur, idrott och fritid. (Ska öka)

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Arbete i enlighet med det kulturpolitiska handlingsprogrammet utifrån en attraktiv kommun.

Arbete i enlighet med det idrottspolitiska programmet utifrån en attraktiv kommun.

Erbjuda ett brett och varierat utbud av kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter utifrån en attraktiv kommun.

Uppföljningsarbete utifrån kultur- och fritidsvaneundersökningen.

Utökad samverkan med föreningsliv och den ideella sektorn.

Stödja större idrottseven.

Marknadsföringsinsatser.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden har arbetat i enlighet med det idrottspolitiska och kulturpolitiska programmet. Parallellt med detta arbete har utkast till nya politiska program tagit fram.

Under första halvåret har dialogen och samverkan med föreningslivet intensifierats.

Nämnden stöttar idrottsarrangemang inom ramen för nämndens arrangemangsbidrag. Större idrottseven hanteras i enlighet med kommunens eventstrategi.

Antalet träffar i media¹ uppgår till 490 för första halvåret, varav 57 procent avser tryckt press och 43 procent avser webb. Medieexponeringen för print har en fördelning av 95 procent i landsortspress.

Redovisning av måluppfyllelse sker i samband med nämndens bokslut 2017.

¹ Rapportanalysen är baserad på sökord relevanta för kultur- och fritidsförvaltningen och dess enheter Linköpings stadsbibliotek, Passagen Linköpings konsthall, Friluftsmuseet gamla Linköping, samt Linköpings kulturskola.

En hälsosam stad: Linköpings kultur-, idrotts- och fritidsutbud ska bidra till att alla linköpingsbor har förutsättningar att leva ett hälsosamt och meningsfullt liv.

Indikatorer för måluppfyllelse

Linköpingsbor som anser att kommunens kultur-, idrotts- och fritidsutbudet bidrar till förutsättningar att leva ett hälsosamt och meningsfullt liv enligt kultur- och fritidsvaneundersökningen. (Ska öka)

Beskrivning av utbud och tillgänglighet i form av idrottshallar, bibliotek, film och andra kulturyttringar. (Ökat eller oförändrat utbud)

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Arbete i enlighet med det kulturpolitiska handlingsprogrammet utifrån ett hälsosamt och meningsfullt liv.

Arbete i enlighet med det idrottspolitiska programmet utifrån ett hälsosamt och meningsfullt liv.

Erbjuda ett brett och varierat utbud av kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter utifrån ett hälsosamt och meningsfullt liv.

Uppföljningsarbete utifrån kultur- och fritidsvaneundersökningen.
Byggnation av arenor, planer och hallar.

Fortsatt god standard i hallar samt god service till föreningar.

Samarbete inom folkhälsostrategiskt arbete.

Utökad samarbete med universitet och föreningar.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden har arbetat i enlighet med det idrottspolitiska programmet. Under första halvåret har nämnden erbjudit ett brett och varierat utbud av idrotts- och fritidsaktiviteter.

Byggnation av ny fullstor idrottshall i Brokind har påbörjats. Projektarbete pågår med nybyggnationer av idrotts-hallar i Sturefors och vid Berzeliussskolan. Nämnden arbetar kontinuerligt med att förbättra kvalitet, standard och service i nämndens idrottsanläggningar.

Breddmiljonen syftar till att få fler att bli fysiskt aktiva och har resulterat i en utökad dialog med föreningslivet. Vidare är folkhälsa och fysisk aktivitet grunden i arbetet med det nya idrottspolitiska programmet.

Samarbete med universitetet har utökats i samband med olika projekt på Smedstad Ridsportcenter. Samarbetet behöver dock utvecklas.

Redovisning av måluppfyllelse sker i samband med nämndens bokslut 2017.

En kreativ stad: Alla ska kunna ta del av ett kreativt och utmanande kultur-, idrotts- och fritidsliv med möjlighet till eget skapande.

Indikatorer för måluppfyllelse

Linköpingsbor som anser sig kunna ta del av ett kreativt och utmanande kultur-, idrotts- och fritidsliv med möjlighet till eget skapande enligt kultur- och fritidsvaneundersökningen. (Ska öka)

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Arbete med ökad delaktighet inom kultur-, idrotts- och fritidsområdet.

Produktionsbidrag och arrangörstöd som uppmuntrar till kreativa och utmanande produktioner och arrangemang.

Inköp och produktion av kreativt och utmanande konst.

Erbjuda kreativa och utmanande aktiviteter.

Erbjuda aktiviteter för eget skapande.

Nämndens analys samt bedömning

Under första halvåret 2017 har nämndens dialog och samverkan med föreningslivet intensifierats, utvecklats och formaliserats i vad som kan beskrivas som idrottspolitiska dialoger. Dialog och samverkan har bland annat skett inom ramen för framtagandet av ett nytt idrottspolitiskt program, breddmiljonen och i samband med brukardialoger kopplat till våra nybyggnationer.

Genom ökad dialog med den idéburna sektorn inom kultur, fritid- och idrottsområdet och med boende på landsbygden ges medborgarna möjlighet till ökad delaktighet. Särskilda insatser har genomförts inom ramen för Ung puls (Ungas mötesplatser) och nämndens verksamheter för barn, unga och unga vuxna som arbetar aktivt med aktiviteter för eget skapande. Under året har Linköpings kulturaktörer bjudits in dialogmöten, vilket resulterat i gränsöverskridande arrangemang och flertalet samarbeten kulturaktörer sinsemellan. Inom ramen för nämndens arrangemangs- och produktionsbidrag uppmuntras och prioriteras kreativa och utmanande produktioner och arrangemang.

Nya Lill-Valla lekpark öppnar den 21 oktober med utmanande delar som bygger på samspel.

Friluftsmuseet Gamla Linköping erbjuder prova-på och skapande för hela familjen under tidernas sommar och även lovverksamhet under övriga skollov. På biblioteket erbjuds skapande aktiviteter i samband med program och aktiviteter för barn. Workshops erbjuds i samband med program för vuxna. I samband med utvecklingen av Aktivitetshuset i Skäggetorp samt Skylten-området, har dialog inletts med kommunens kulturaktörer med fokus på verksamhet och eget skapande.

På biblioteket erbjuds skapande aktiviteter i samband med program och aktiviteter för barn. Workshops i samband med program för vuxna.

Kulturskolan bedriver i sin kärnverksamhet kreativa verksamheter samt aktiviteter för eget skapande inom samtliga inom Kulturskolan förekommande konstformer; Musik, Bild & form, Dans och Teater.

Redovisning av måluppfyllelse sker i samband med nämndens bokslut 2017.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

En av nämndens stora framtidsutmaningar är den ökande segregationen, där nämnden ska bidra till minskad segregation och arbeta för upplevelser, medskapande och mötesplatser för alla Linköpingsbor.

Inom idrottsområdet är en av nämndens större utmaningar lokaler och anläggningar. Under våren slutfördes arkitektävlingen för den nya simhallen och ett vinnande förslag har utsetts. Det fortsatta programarbetet för simhallen har därefter tagit vid, likaså har översynen avseende utveckling av Tinnerbäcksområdet påbörjats. Arkitektävlingen för Nya Kungsberget, vilken enligt programförslaget omfattar två idrottshallar och kulturskolans lokal har pågått under året. Nämnden har därutöver fått i uppdrag att påbörja projekteringen och byggnationen av en dubbelhall vid Vasahallen. Vidare har nämnden fått i uppdrag att påbörja utredning om samordnad idrottsanläggning/ny multihall i Kallerstad/Stångebro. En upphandling avseende byggnation av idrottshallen i Brokind har också genomförts under perioden.

Bland de viktigaste utmaningarna återfinns ytterligare byggnationsprojekt som har påbörjats eller fortsatt under perioden, såsom allaktivitetshuset i Skäggetorp. Arbetet med Skyltenområdets renovering fortgår och driftsformerna för Skylten, Elsas hus och Alka ses över.

En annan av nämndens större utmaningar är utredningen av nytt bidrags- och lokalbokningssystem. Detta arbete har påbörjats, men är försenat på grund av att förvaltningen saknat personalresurser. En projektorganisation har tagits fram för upphandlingen av det nya lokalbokningssystemet som ska ersätta nuvarande lokalbokningssystem från och med årsskiftet 2017/2018.

Ytterligare utmaningar är kvalitetsutveckling av verksamheter med fokus på nya målgrupper, vilket inkluderar nyanlända där nämnden tillförts medel inom ramen för flyktbudgeten. Därutöver har nämnden fortsatt arbetet med framtagande av nytt kultur- och idrottspolitiska program för kommunen. En ytterligare stor utmaning är kommande hyreshöjningar i samband med omförhandling av hyresavtalen. Nämnden för en dialog med fastighetsbolagen om detta.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Program för uppföljning och insyn av verksamhet omfattar nämndens samtliga verksamheter som utförs av privata entreprenörer. Programmet fokuserar dock främst på upphandlade verksamheter som medborgare berörs och/eller är beroende av. Nämndens konkurrensutställningsplan reglerar vilka verksamheter som utförs av privata utförare.

Kultur- och fritidsnämndens samtliga upphandlade verksamheter omfattas av nämndens löpande kvalitetsuppföljningsarbete. Uppföljning av verksamheterna sker även inom ramen för nämndens internkontroll. Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsuppföljningsplan anger vilka verksamheter, såväl nämndens egna som privata utförare, som följs upp. Vidare anger planen vad i verksamheten som följs upp, hur uppföljningen sker, i vilken omfattning och när uppföljningen redovisas för nämnden. Uppdragsföretag och andra avtalspartner lämnar bland annat in årsredovisning/ verksamhetsberättelser till nämnden. I samband med att resultatredovisningen av nyckeltalen begärs även uppgifter in från entreprenörer och andra avtalspartner såsom länsinstitutionerna. Planens revideras varje höst inför kommande verksamhetsår. I samband med upphandling av nämndens verksamheter är det av stort vikt att nämnden har ett strategiskt förhållningssätt avseende uppföljning, kontroll och insyn av verksamheten. Det strategiska förhållningssättet omfattar även allmänhetens insyn i privata utförarens verksamhet som omfattas av avtal med nämnden.

Nämndens framtida upphandlingar ska präglas av samma förhållningssätt gällande uppföljning, kontroll och insyn av verksamhet. I framtida upphandlingar ska samma eller motsvarande samt tillräckliga krav ställas för uppföljning, kontroll och insyn av verksamheten. Detta inkluderar även krav som bidrar till att säkerställa allmänhetens insyn i utförarens verksamhet som omfattas av avtal med nämnden. För det fortsatta förbättringsarbetet behöver verksamhetsuppföljningsplanen kvalitetssäkras, revideras och följas upp kontinuerligt. Nämnden behöver även förbättra allmänhetens möjlighet till insyn i befintliga verksamheter

Jämförelser och verksamhetsmått

Tabell 1

Verksamhetsmått/nyckeltal Biblioteksverksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Redovisning 31/8 2015	Förändring 2016-2017
Lån januari - augusti				
Totalt	578 115	576 716	561 360	1 399
HB*	319 058	320 531	316 532	-1 473
Närbibliotek + bokbuss	259 057	256 185	244 828	2 872
Procentuell förändring	0,2%			

Tabell 2

Verksamhetsmått/nyckeltal Biblioteksverksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Redovisning 31/8 2015	Förändring 2016-2017
Besök januari - augusti				
Totalt	601 726	608 990	619 124	-7 264
HB*	318 341	323 978	328 243	-5 637
Närbibliotek + bokbuss	283 385	285 012	290 881	-1 627
Procentuell förändring	-1,2%			

* inga digitala besök är medräknade i siffrorna

Tabell 1 visar att det totala antal utlån ökat något i jämförelse med motsvarande period för 2016. Antalen utlån på huvudbiblioteket har minskat medan närbibliotek inklusive bokbuss står för en ökning. Tabell 2 visar på att det totala antalet besök har minskat i jämförelse med motsvarande period för 2016.

Avvikelserna för utlån och besök anses ringa och bedöms ligga inom en normal avvikelse och av den anledningen påkallas ingen djupare analys.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Nämnden	942	903	-39	-174
Utvecklingsmedel & Information	3 309	2 333	-976	-3
Allmän kultur för barn	2 232	2 143	-89	0
Mötesplatser för unga	8 594	8 039	-555	297
Kulturskola	16 296	15 684	-612	77
Friluftsmuseet Gamla Linköping	10 804	10 354	-450	3
Idrotts- och friluftsanläggningar samt tempererade bad	50 136	45 295	-4 841	1 504
Föreningsstöd	12 409	11 142	-1 267	0
Kulturverksamhet	34 541	34 894	353	-219
Konst	3 233	3 425	192	33
Bibliotek	43 869	42 608	-1 261	1
Pris- och lönejusteringsmedel	0	0	0	0
Summa	186 365	176 820	-9 545	1 519
Resultat nämndens verksamheter	-2 985 ¹⁾	-4 829 ¹⁾	-1 844	182
Summa, inkl kommunal verksamhet	183 380	171 991	-11 389	1 701

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

¹⁾ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Nämnden	1 504	1 154	-350	1 496
Utvecklingsmedel & Information	9 128	9 478	350	7 919
Allmän kultur för barn	2 539	2 539	0	16 404
Mötesplatser för unga	13 484	13 484	0	
Kulturskola	24 810	24 810	0	23 424
Friluftsmuseet Gamla Linköping	16 211	16 211	0	15 682
Idrotts- och friluftsanläggningar samt tempererade bad	77 734	78 234	500	72 578
Föreningsstöd	18 820	18 820	0	19 265
Kulturverksamhet	51 021	51 021	0	50 844
Konst	4 944	4 944	0	4 771
Bibliotek	65 293	65 293	0	64 494
Pris- och lönejusteringsmedel	6 018	6 018	0	
Summa nettokostnad tkr	291 506	292 006	500	276 877
<i>varav kostnader</i>	<i>332 974</i>	<i>332 974</i>	<i>0</i>	<i>318 819</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>41 468</i>	<i>40 968</i>	<i>500</i>	<i>41 941</i>
Resultat nämndens verksamheter	0	0	0	-1 097 ¹⁾
Summa nettokostnad tkr, inkl kommunal verksamhet	291 506	292 006	500	275 780

¹⁾ Minustecken = positivt resultat/nettointäkt

Kommentarer

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett positivt resultat om 1,7 mnkr jämfört med budgeten för perioden januari till augusti 2017. Nämndens positiva avvikelse återfinns främst inom verksamhetsområde idrottsanläggningar. Linköping Arena redovisar högre intäkter än budgeterat för perioden. En återbetalning under våren från Lejonfastigheter gällande hyran på Smedstad ridsportcenter bidrar till periodens överskott. Vid årets slut beräknas merparten av överskottet som genererats under våren ha förbrukats. För helåret prognostiseras ett överskott om 500 tkr.

Nämndens resultatenheter redovisar för perioden ett överskott om ca 200 tkr enligt tabellen nedan. Samtliga enheter lägger en nollprognos för helåret.

Samtliga av de till nämnden avsatta markeringsmedel för år 2017 om 3,370 mnkr beräknas användas under året. Likaså kommer de till nämnden tilldelade medel från flyktningbudgeten om 1,5 mnkr användas.

Belopp tkr	Avvikelse mot periodiserad budget 31/8 2017	Prognos helår
Friluftsmuseet Gamla Linköping	-591	0
Stadsbiblioteket	562	0
Kulturproduktion	-73	0
Ung puls och allaktivitetshus SKG	555	0
Kulturskolan	-272	0
Summa	181	0

Investeringar

Investeringar Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 Netto	Investeringsram 2017
Idrotts- och friluftsanläggningar						
Återanskaffning inventarier idrottsanläggningar	304	0	500	0	500	500
Återanskaffning inventarier skolidrottshallar	92	0	200	0	200	200
Nytt motionsspår Ekängen	0	0	0	0	0	5 000
Idrottshall innerstaden	0	0	0	0	0	500
Idrottshall södra stadsdelen	0	0	0	0	0	500
Ny konstgräsplan Ryd/Solhaga	0	0	0	0	0	5 000
Nytt konstgräsplan 11-manna Ekängen	0	0	0	0	0	6 500
Sporthallen	0	0	500	0	500	0
Befintlig simhall	0	0	2 150	0	2 150	2 150
Idrottshall Brokind	0	0	0	0	0	400
Byte av konstgräs	0	0	0	0	0	4 000
Friluftsmuseet Gamla Linköping					0	
Maskiner och inventarier	176	0	176	0	176	100
Ung Puls, Allaktivitetshus					0	
Maskiner och inventarier	0	0	500	0	500	500
Kulturskolan					0	
Återinvestering	79	0	100	0	100	100
Konst					0	
Konstinköp	0	0	50	0	50	50
Biblioteket					0	
Återanskaffning inventarier biblioteket	0	0	400	0	400	400
Summa investeringar	651	0	4 576	0	4 576	25 900
varav utgifter	651	0	4 576	0	4 576	25 900
varav inkomster	0	0	0	0	0	0
Summa	651	0	4 576	0	4 576	25 900

Kommentarer

Under årets första 8 månader har återanskaffning av inventarier genomförts till ett belopp om 650 tkr. Samtliga medel för återinvestering kommer att användas under året.

I budgeten för 2016-2017 med plan för 2018-2019 tilldelades kultur- och fritidsnämnden för 2017 en investeringsram om 11,5 mnkr för investeringar i en ny konstgräsfotbollsplan och ett motionsspår i Ekängen. Dessa nyinvesteringar kommer inte att kunna genomföras under 2017. På grund av markägarförhållanden i området är det oklart när arbetet med dessa investeringar kan påbörjas. Kultur- och fritidsnämnden avser att söka ny investeringsram för detta när investeringen kan genomföras. Kultur- och fritidsnämnden har hos kommunfullmäktige begärt att få ombudgetera 4 mnkr 2017 till ett ”tuff-tuff”-tåg till friluftsmuseet Gamla Linköping.

Idrottshallarna som det beviljats investeringsram för kommer inte bli färdigbyggda under 2017 och dessa investeringsutrymmen kommer att begäras framflyttade i tiden för att matcha färdigställandet av hallarna. Nämnden har även för 2017 tilldelats investeringsutrymme för en ny konstgräsplan i Ryd/Solhaga samt utrymme för att byta konstgräs. Detta kommer ej genomföras under 2017 utan nämnden avser att vid årets slut begära investeringsutrymmena överflyttade till 2018.

I sporthallen kommer det under året att genomföras investeringar för 500 tkr. Denna investeringsram fanns med i ramen för 2016 med kunde på grund av en pågående utredning inte genomföras då.

Uppföljning av Lokalförsörjningsplanen

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler

	Yta	Hyreskostnad	Kostn/kvm	Antal	Nyttjande-grad *	Antal besök *
Allmänkultur						
Allmänkultur	73	81 480	1 116			
Danslokal ⁵⁾	634	840 000	1 325	1	56%	
Scen	1 399	1 443 878	1 032	2		
Barnkultur						
Ateljé	103	74 349	721	1		
Bibliotek						
Integrerade bibliotek	380	477 948	1 258	3		139 195
Huvudbibliotek	12 861	21 847 434	1 699	1		506 810
Närbibliotek	1 800	1 857 262	1 032	6		316 904
Idrott- och fritidsanläggningar						
Aktivitetshus	2 426	1 307 426	539	1		
Fotbollshall	3 630	1 167 959	322	1		
Fotboll, omklädningsrum		534 981		2		
Fotbollspaner ²⁾				14	53%	
Friidrottsarena	800	5 922 541		1		
Friidrottshall	5 200	4 536 759	872	1		
Idrottshall				5		
Isyta ¹⁾				5	82%	
Konstgräsplan ^{3) 6)}				4	79%	
Motions- och friluftsanläggning				2		
Skyttecentrum						
Ridanläggning		10 141 570		2		
Simanläggning	13 108	12 549 129		3		
Sjöbad						
Skolidrottshallar ⁴⁾	16 181	1 011 526	1 120	10	79%	
Konst						
Ateljé	1 322	682 146	516	3		
Konsthall	1 272	916 971	721	1		29 003
Kulturskolan						
Kulturskolan	2 108	1 895 001	899	1		
Museum						
Museum (inkl Valla fritidsomr)	10 936	2 393 729				
Mötesplatser för unga						
Kulturhus för unga	2 402	1 650 413	687	3		
Verksamhetshus för unga vuxna	969	1 132 097	1 168	3		

* Siffrorna gäller 2016

¹⁾ Nyttjandegrad okt-mars (bandy nov-feb), vardagar 16-22 + helger

²⁾ Nyttjandegrad av bokningsbar tid, april-sept, vardagar 17-20 + helger

³⁾ Nyttjandegrad, okt-mars vardagar 17-20 + helger

⁴⁾ Nyttjandegrad, sept-april, vardagar 17-22 + helger

⁵⁾ Nyttjandegrad av bokningsbar tid, alla dagar 8-23

⁶⁾ Siffran avser 2015 (för 2016 uppskattat samma som 2015)

Lokalprojekt 2017

Kommentarer

Skylten

Renoveringen och ombyggnationen av Skylten 3A har startat och arbetet håller tidplanen och beräknas vara klart under våren 2018. Ett konstprogram har tagits fram och konstnär är utsedd för skissuppdraget. Projektering kring utemiljön som mötesplats har påbörjats och åtgärderna beräknas vara klara under våren 2018.

Allaktivitetshuset

Byggnadsproduktionen är igång. Tidplanen följs och allaktivitetshuset beräknas vara klart under hösten 2018. Processen med framtagning av inredning, teknik samt läktare har påbörjats. Utemiljön kring huset processas för att optimera fler aktiviteter skall kunna nyttja ytan framför och sidan om huset.

Sturefors

Hallen i Sturefors kommer att ligga i anslutning till Vist skola och fastigheten kommer inrymma både idrottshall och bibliotek. Projektet ska ut på samråd i slutet av september 2017. Hallen beräknas vara klar första kvartalet 2020.

Utredning multianläggning

Utredningen kring en eventuell multianläggning har påbörjats och ska presenteras för kommunstyrelsen i december 2017. Utredningen fokuserar på lokalisering, finansiering, ägande, driftsformer och innehåll.

Ny simhall

Arbete med projektering och kalkylarbete för den nya simhallen pågår för att kunna fastställa kostnader och hyresnivåer som underlag till beslut efter årsskiftet.

Vikingstad

En ny skola ska byggas i Vikingstad. Kultur- och fritid är involverade i det inledande planeringsarbetet för att få option på att det byggs en fullstor inomhushall i anslutning till skolan. Behovet behöver utredas vidare innan beslut kan tas. Färdigställande planeras till 2021.

Kungsberget

Projektering av Nya Kungsberget pågår. En arkitekttävling har genomförts. Det planeras för två fullstora idrotts- hallar samt nya lokaler för Kulturskolans verksamhet.

Nya omklädningsrum och kansli på Skarpan

Nya omklädningsrum och kansli ska uppföras på Skarpans idrottsplats i Berga. Projektet är ett samarbete mellan kommunen, föreningsliv och allmänna arvsfonden. Fastigheten beräknas stå färdig första kvartalet 2018.

Samhällsbyggnadsnämnden

Förvaltningschefens/Nämndansvarig tjänstemans kommentar

För att bättre möta behovet i nämndens verksamhet har det tidigare Teknik- och Samhällsbyggnadskontoret delats till två kontor. Stadsmiljökontoret, vars uppdrag är att genom investering och drift skapa attraktiv stadsmiljö i vår kommun, samt Plankontoret, vars uppdrag är att arbeta med mark- och exploatering samt ta fram planer i vår kommun.

Bostadsbyggandet i Linköping är fortsatt högt och inga lokala förutsättningar tyder på en ändring av trenden. Planering för bostadsbyggande är en prioriterad del av nämndens verksamhet och målsättningen om 1 000 bostäder i antagna detaljplaner kommer att klaras. Sammantaget 4 100 bostäder ligger i pågående planer samtidigt som nämnden arbetar med flera detaljplaneprogram i olika delar av staden. Planprogrammen skapar planeringsberedskap för ett stort antal bostäder.

Planberedskapen för näringslivsutvecklingen får anses som god.

Linköpings starka tillväxt och bostadsbyggande innebär att fler projekt än vi någonsin tidigare sett pågår samtidigt, detta påverkar stadens tillgänglighet och funktion. I samverkan med stadens aktörer arbetar nämnden med att förbättra aktörernas framförhållning, planering och kommunikation. Inom kontoret pågår ett arbete med att ställa nya krav på aktörer som bygger utanför kvartermark i staden.

Uppföljning av nämndens verksamhetsplan för de två första tertialen visar endast mindre avvikelser och att målen kommer att uppfyllas.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

Mål 4. Tillgången på detaljplanerad mark för bostäder, verksamheter och handel ska vara god. Utveckla metoder för detaljplanläggning och markanvisning.

Indikatorer för måluppfyllelse

En planberedskap i antagna detaljplaner för nya bostäder som motsvarar två års bostadsproduktion ska finnas. 1 000 lägenheter i antagna detaljplaner ska produceras årligen. Nämnden ska ha en utbyggd markreserv om minst 50 ha attraktiv mark för industri och kontor samt 20 ha för handel.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Genomförda och redan planerade aktiviteter som genomförs under året, säkerställer att målet uppfylls.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden har under årets två första tertial antagit detaljplaner som motsvarar 560 lägenheter. Under årets sista fyra månader planerar nämnden att anta detaljplaner som medger en utbyggnad av ytterligare 930 lägenheter. Ca 4 000 bostäder ligger i planering i pågående detaljplaner.

Nämnden har en markreserv på 43,5 ha för industri och kontor som har ett utbyggt nät av vägar och ledningar, samt ytterligare 46 ha utan vägar och ledningar utbyggda. Målet är därmed uppnått. I kommunal ägo finns 18 ha för handelsutbyggnad. Därtill tillkommer privat mark för handelsutbyggnad samt ytterligare handelsytor i bottenvåningar och liknande i nya innerstadskvarter.

Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppfyllas.

Mål 5. Nämnden ska planera för stadsbyggnad och arkitektur av hög kvalitet och god hållbarhet.

Indikatorer för måluppfyllelse

Minst 85 % av medborgarna ska uppleva att nya, ombyggda och restaurerade byggnader, anläggningar och offentliga miljöer har arkitektur av hög kvalitet. Stadsbyggnadsinsatserna ska bidra till en hållbar utveckling med en god bebyggd miljö och ”mer och bättre stadskvaliteter”.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Genomförda och redan planerade aktiviteter som genomförs under året, säkerställer att målet uppfylls.

Nämndens analys samt bedömning

Målets indikator kommer att mätas med en medborgarenkät under tertial 3. 87 procent av medborgarna upplevde att arkitekturen och kvalitén på ny och ombyggnationer i stadsmiljöer var god (betyg 3-5 i en femgradig skala) vid mätningen 2015. Vi förväntar oss att resultatet av året enkät minst kommer att ge motsvarande resultat eftersom resultaten av omvandlingen av Industrigatan och i Vallastaden nu har adderat kvalitativa värden till vår stad.

För varje nystartat stadsbyggnadsprojekt har en arkitektonisk idé formulerats. Varje projekt har också fått visa hur det bidrar till den omgivande staden. Det offentliga byggandet bör vara ett föredöme i fråga om arkitektoniska kvaliteter och förvaltningen har stöttat i processen med arkitektävlingarna för Simhallen och Kungsbergsskolan.

Mål 6. Linköpings stadsdelar och kommunens tätorter ska utvecklas till levande och integrerade stadsmiljöer med blandade boendeformer, daglig service och bostadsnära verksamheter.

Indikatorer för måluppfyllelse

Planer för nya och ombyggda bostäder ska bidra till en ökad variation av upplåtelseformer, hustyper, bostadsstorlekar i den stadsdel eller tätort som berörs. Stadsbyggnadsinsatser ska genomföras för att integrera och utveckla stadsdelar med utanförskap eller särskilda behov.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Genomförda och redan planerade aktiviteter som genomförs under året, säkerställer att målet uppfylls.

Nämndens analys samt bedömning

Redan idag byggs nya stadsdelar ut med varierade boendeformer, service eller bättre kontakter med omgivande stadsdelar. Vallastaden och Harvestad ger exempel på hur olika delar av målet kan uppnås. Detaljplanearbeten pågår inom många olika geografiska lägen inom kommunen och tätorten Linköping. Fokus ligger inom innerstadens avgränsning men planeringsprojekt pågår också i olika stadsdelar såsom Berga, Ekholmen och Skäggetorp. Det pågående planprogrammet för Skäggetorp har som sitt huvudsyfte att skapa en mer varierad stadsdel med bättre integration inom området och med staden i sin helhet.

Att uppfylla målet är ett långsiktigt arbete. Nämnden behöver också utveckla bättre indikatorer och mått på hur arbetet fortskrider. Idag görs endast en fackmannamässig bedömning utifrån de detaljplaner som antas och den utbyggnad som verkligen sker i ny eller befintlig tätortsbebyggelse.

Alla aktiviteter inom målet har påbörjats men flera kommer att fortskrida även efter 2017.

Mål 13. Kommunens trafiksystem ska bidra till en attraktiv och hälsosam stadsmiljö med prioriteringsordning att gå, cykla, åka kollektivtrafik, åka bil.

Indikatorer för måluppfyllelse

Antalet gång-, cykel- och kollektivtrafikresor ska öka i relation till det totala antalet resor i kommunen. Minst 80 % av resenärerna ska uppleva den allmänna kollektivtrafiken som snabb och attraktiv. Trafikplaneringens aktiviteter har bidragit till att kommunens mål om koldioxidneutralitet 2025 kan uppnås.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Genomförda och redan planerade aktiviteter som genomförs under året, bidrar till att målet uppfylls.

Nämndens analys samt bedömning

Nämnden genomför många olika åtgärder för att gynna gång, cykel och kollektivtrafik. Hastighetsplanens etablering och införande av boendeparkering gynnar bland annat önskad färdmedelsfördelning.

Arbete med en handlingsplan för cykel pågår. Samtliga 13 mobility managementprojekt som omfattar beteendepåverkan samt ökar gående och cyklande till skola är påbörjade men flertalet kommer att pågå även 2018. Under året har gång – och cykelbanor färdigställs längs Gunnarstorpsvägen i Ljungsbro, längs Gamla Tanneforsvägen och längs Gällstadsvägen i Lingham. Nya cykelfält längs Östgötagatan har också byggts. Nämnden har sökt och fått stadsmiljöavtalsbidrag för att genomföra nya cykelprojekt. Planering och projektering för dessa pågår nu och skall vara klara under 2018. Planering och projektering för en rad kollektivtrafikhöjande åtgärder pågår och byggs delvis under detta år men framförallt under 2018. Merparten av dessa har också bidrag ifrån Stadsmiljöavtalen. Ny gång – och cykelväg längs Gränsliden i Tallboda pågår. Byggandet av gång – och cykelväg till Lingham pågår och blir klar till försommaren 2018.

Tillsammans med Linköpings Universitet och VTI pågår arbete med att finna på effektivare arbetssätt för vinterväghållningen, främst gång – och cykelvägar.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

Nämndens viktigaste utmaningar

Det byggs mycket i Sverige och Linköping just nu, och det har pågått under en längre tid. En stor utmaning för nämnden är att fortsatt bidra till att kommunen kan hålla en hög takt i bostadsproduktionen. Idag när vi upphandlar, är det ibland svårt att få tillgång till kompetensstöd i projekten och entreprenörer i genomförandet. Detta faktum kan medföra försening av projektstarter. Kontoret har utökat det geografiska området för anbudsförfrågningar. Att koppla ett Stockholmskontor till förvaltningen är en lösning som skulle underlätta väsentligt när det gäller tillgång till kompetens i projekten.

När vi bygger så mycket så ställer det ökade krav på kommunikation. En fråga som nämnden arbetar med enskilt och i samverkan med samverkande aktörer.

Nämndens påverkan på de övergripande målen

Kommunfullmäktiges övergripande mål	Nämndens koppling till målen
1. I Linköping ska fler människor nå egen försörjning	
2. En kommun med ett växande näringsliv Nämnden bidrar genom att ge näringslivet god service i planfrågor och erbjuda strukturerade och tydliga former för dialog med potentiella exploatörer genom forumet Byggdialog.	Sbn
3. En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor	
4. En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv Nämnden bidrar genom att i samverkan med stadens aktörer planera och bygga en funktionell, tillgänglig, attraktiv och trygg stad som skapar liv och god livskvalitet.	Sbn
5. En ekologiskt hållbar kommun Nämnden bidrar genom att ta fram planer och program med högt ställda krav gällande den ekologiska hållbarheten över tid samt att aktivt arbeta med bevarande och utveckling av kommunens värdefulla naturområden och biologiska mångfald.	Sbn
6. Fler bostäder för en växande kommun Nämnden bidrar genom att i sin verksamhet aktivt prioritera planeringsinsatser som möjliggör tillkomst av nya bostäder av olika typer och i olika geografiska lägen.	Sbn
7. En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet Nämnden bidrar genom en aktiv dialog med kommunens medborgare och intressenter, både i pågående planerings- och genomförandeprojekt men också i nämndens mer långsiktiga utvecklingsidéer. Nämnden prioriterar projekt och planeringsinsatser som syftar till att sammanlänka staden.	Sbn
8. En kreativ kommun Nämnden bidrar genom att i samverkan med stadens aktörer arbeta med att genom stadsplanering och utveckling av stadsmiljöer skapa variation och mångfald i staden, stadsdelarna och kommunens orter. Nämnden bidrar med att driva och medverka i kultur- och fritidsarrangemang, som berikar stadens invånare och besökare.	Sbn
9. En kommun med bra arbetsvillkor	
10. En ekonomiskt hållbar kommun Nämnden bidrar genom att ha god ordning på sin ekonomi samt att ständigt utveckla upphandlingsinstrumentet, för att säkerställa ändamålsenliga och kostnads-effektiva utförare i verksamheten.	Sbn
11. En kommun som är en stark röst regionalt, nationellt och internationellt Nämnden bidrar genom att aktivt medverka i sammanhang och i nätverk som stärker Linköping och där Linköping gör sin röst hörd.	Sbn

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Kommunfullmäktige antog i 16 februari 2016 ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare. Av programmet framgår bl.a. att varje nämnd ska med fullmäktiges program som grund utarbeta en plan som ses över årligen för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Planen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform, dvs. även verksamhet i kommunal regi i tillämpliga delar. Vidare ska varje nämnd i avtal med privata utförare säkerställa att information om och från utförarna ger allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare.

Enligt program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare ska varje nämnd följa upp de avtal som nämnden tecknat med privat utförare samt de avtal/uppdragsbeskrivningar som överenskommit med verksamheter i kommunal regi. Det är viktigt att utifrån resultatet redovisa eventuella förbättringsområden samt hur de följs upp.

Samhällsbyggnadsnämnden antog i september 2015 *Riktlinjer för kontroll, uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare*.

Förvaltningen har anställt kontrollant för att utöva tillsyn på nämndens beställda verksamhet inom arbeten på kommunal mark såsom återställningsarbeten vid grävningar och efterlevnad av trafikordningsplaner.

Ramavtal har tecknats för extern kontrollant, för periodvis förstärkta kontroller och inventeringar av markskötselområden. Kontroller av skötsel sker efter avrop och entreprenörerna vet inte vilka ytor som ska kontrolleras. Kontrollanten kommer också att under året särskilt följa upp de krav som är ställda i markskötselkontrakten avseende renhållning av gång- och cykelbanor, något som är en internkontrollpunkt för Samhällsbyggnadsnämnden.

Vidare har ramavtal också tecknats för en grön besiktningsman som arbetar med kontroller, besiktningar och rådgivning av och om gröna ytor för nämndens arbete med detaljplaner, stadsmiljö samt drift- och underhåll.

Ramavtal är också tecknat för en besiktningsman för asfaltarbeten. Kontroller sker av de prover som följer enligt den provtagningsplan som tas fram inför varje år och inför slutbesiktningarna. Besiktningsmannen för asfalt utför stickprov i fält under säsong, samt fungerar som rådgivare.

Uppföljning av markskötselentreprenaderna sker också genom stickprov i fält av ansvarig driftingenjör samt dokumenterade regelbundna driftmöten med respektive entreprenör, där eventuella avvikelser samt behov av förtydliganden av kontraktet hanteras.

För nyanläggning, renovering och ombyggnation av markanläggningar använder de kommunala projektledarna ett nationellt stödssystem för redovisning av produkt- eller tjänstbeställningar, mängder och kvalitéer, upphandling, kontroll, uppföljning, ekonomisk reglering och besiktningar. I denna formaliserade struktur ingår dokumenterade 1) byggmöten, 2) kvalitetmöten, 3) ekonomimöten, 4) slutbesiktningar och 5) garantibesiktningar. Under själva byggtiden används ofta bygglidare som kontinuerligt eller stickprovsmässigt ser till att kommunen får det som anges i kontraktet.

Förutom detta finns rutiner för att följa upp entreprenörernas organisation och genomförande. Utifrån ett nytt regelsystem så ska entreprenören använda sig av elektroniska personalliggare för att beställaren och skattemyndigheterna ska kunna kontrollera att entreprenören inte använder sig av svart arbetskraft.

Jämförelser och verksamhetsmätt

Antal bostäder i antagna i detaljplaner

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Summa	1 170	219	163	1 323	527	1 154	1 115	730	372	1 960

Under 2016 har nämnden antagit detaljplaner med utrymme för totalt 1 960 bostäder. Under 2017 beräknas det starta en planläggning för 2 100 bostäder, och att nämnden kommer att anta detaljplaner för ca 1 500 bostäder. De planer med flest bostäder som beräknas antas under 2017 är Södra Ekkällan med 450 bostäder, Ostbrickan 2 med 650 bostäder samt Ullstämman 5:8 med 300 bostäder. Möjligheten att överklaga detaljplanerna skapar både osäkerhet och fördröjer byggnationen.

Förvaltning av kommunala ytor

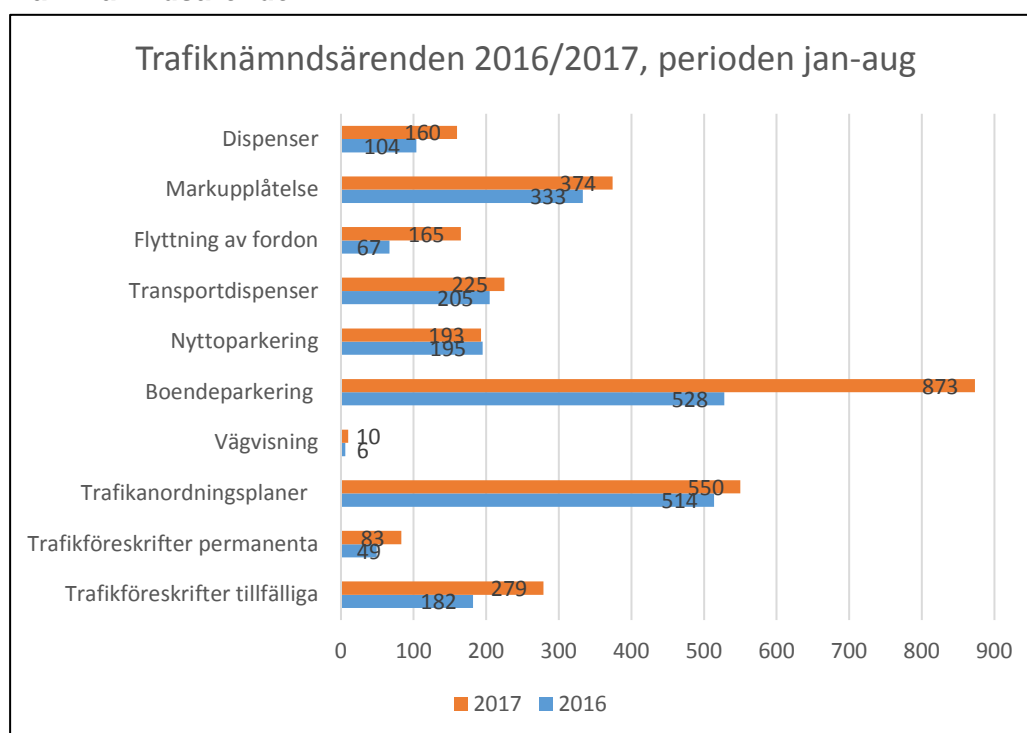
Kommunala ytor i kvm i drift 170831

Gator	4 382 535
Gc-vägar	1 396 265
Parkmark	8 541 045
Tätortsnära Natur	7 359 533
Naturreservat	15 857 000

Tillkommande ytor i kvm och ökning i % fr 1/1-17

	105 040	(2,4%)
	22 534	(1,6%)
	62 770	(0,7%)
	20 581	(0,3%)
	465 000	(2,9%)

Trafiknämndsärenden

Antal trafikärenden för perioden jan-aug har under 2017 ökat med 33 %, vilket motsvarar 729 ärenden. Den största ökningen, i antal, står *Boendeparkeringen* för, med en ökning på 346 ärenden. Anledningen är införandet av nya boendeparkeringsområden. Prognosen är att ökningen kommer att fortsätta under året och nästa år, då två nya områden tas i bruk. Största ökningen i procent med 146 % står *Flyttning av fordon* för. Denna ökning har framförallt sin grund i införandet av nya boendeparkeringsområden.

Driftkostnader och nöjdhet med gatudriften

Jämförelsen mellan kommunerna i nedanstående tabell är hämtade från Kolada som är en databas med nyckeltal från kommunal verksamhet. Urvalet av städer är baserat på de städer som deltar i projektet *Väl mätt Gata/Park*. Projektet väl mätt är ett samarbete mellan fem kommuner med mål att ta fram jämförelser för park- och gatukostnader.

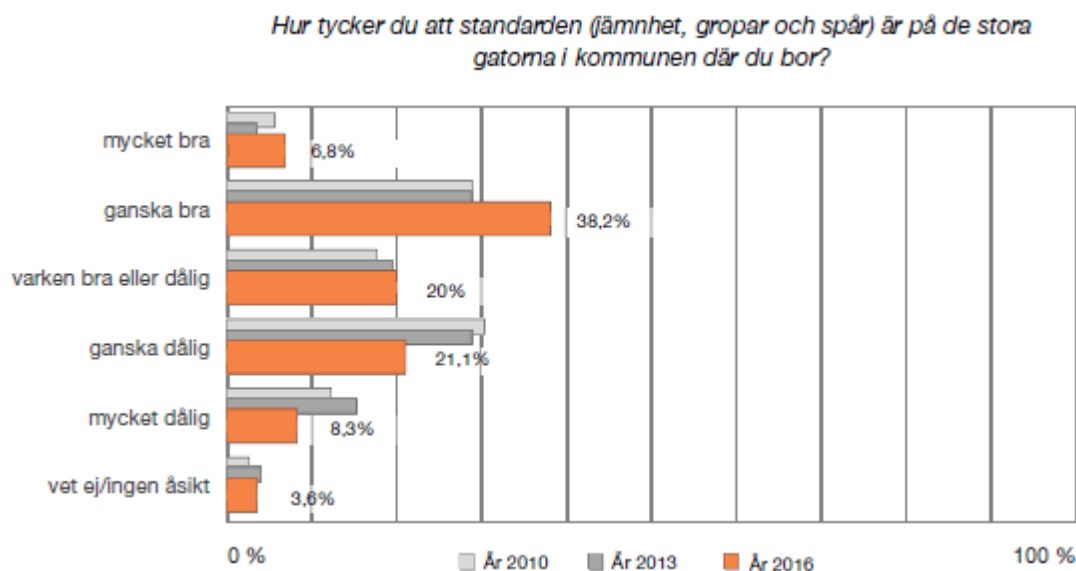
Nettokostnad gator och vägar samt parkering, kr/inv.	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Örebro	1 017	855	708	788	716	-
Västerås	973	1 062	979	870	818	790
Linköping	1 307	1 306	1 238	1 094	1 310	1 338
Jönköping	1 447	1 457	1 574	1 419	1 658	1 382
Karlstad	1 893	1 844	1 795	1 479	1 280	1 632

Linköpings nettokostnad för gator, vägar samt parkering var under år 2016 1 338 kr/inv. Linköping har klart lägst intäkter från parkeringsverksamheten. Skillnaden mellan Linköping och övriga kommuner beror på ett antal faktorer. Linköping har endast intäkter från gatuparkering inräknade eftersom resterande parkeringsintäkter tillfaller ett kommunägt bolag. Nämnden ställer höga krav mot entreprenörerna för vinterväghållningen i jämförelse med de andra kommunerna. Nämnden har också ett sop- och saltstråk som inte har motsvarighet i andra kommuner. Skötselstandard för det kommunala vägnätet är mer enhetligt över hela kommunen.

Det lägre nettokostnadsläget 2014 beror på att kostnader för beläggningsprogrammet från det året redovisas som en investering, och att kommunen genomfört en större satsning på energieffektivisering genom utbyte till ledarmatur samt att sop- och saltstråket har utökats.

Siffrorna från bokslutet för Örebro år 2016 finns ännu ej redovisade på kolada.

Nöjdheten med gatustandarden (vägbeläggningsens jämnhet) har förbättrats under den senaste treårsperioden, efter att successivt ha minskat mellan 1995 och 2013 enligt tabellen nedan som är hämtad från medborgarundersökningen Kritik på teknik 2016.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Samhällsbyggnadsnämnd	6 007	2 104	3 903	-971
Planering, mark och byggande	4 584	4 812	-229	802
Förvaltning fastigheter och mark	-12 651	-13 934	1 283	-1 611
Natur och stadsmiljö	5 564	2 872	2 692	2 639
Drift och underhåll	82 472	91 537	-9 065	22 200
Trafik och parkering	-5 353	-4 221	-1 133	3 440
Kollektivtrafik	69 156	73 246	-4 091	2 296
Kapitalkostnader	70 379	71 592	-1 214	-225
Ofördelat	0	1	-1	626
Summa	220 157	228 011	-7 854	29 196

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Samhällsbyggnadsnämnd	8 097	7 555	-542	3 843
Planering, mark och byggande	8 338	8 080	-258	7 846
Förvaltning fastigheter och mark	-20 811	-20 811	0	-20 683
Natur och stadsmiljö	12 567	12 306	-261	10 551
Drift och underhåll	150 908	157 879	6 971	150 287
Trafik och parkering	-4 671	-2 871	1 800	-6 307
Kollektivtrafik	117 922	115 982	-1 940	108 670
Kapitalkostnader	105 040	105 040	0	107 951
Ofördelat	409	939	530	2
Summa	377 799	384 099	6 300	362 161
<i>varav kostnader</i>	<i>-481 465</i>	<i>-484 418</i>	<i>2 953</i>	<i>-461 737</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>103 665</i>	<i>100 319</i>	<i>3 346</i>	<i>99 576</i>

Markeringsmedel ska ej orsaka budgetavvikelse.

Kommentarer

Utställningslokalen, Framtiden, har överskridits budget på grund av sanering av asbest. Därav avviken på nämnd gemensamt.

Det finns en ökning i antal planbesked och samtliga pågående planprogram, det vill säga Skäggetorp, Vistvägen och Norra Ekholmen beräknas kosta något mer än budgeterat belopp.

Natur och stadsmiljö har utfört fler åtgärder och därmed tagit mer medel i anspråk detta år i förhållande till samma period föregående år. Avvikelsen emot den periodiserade budgeten beror främst på ökade driftskostnader för nedtagning av belysning inom Vinterstad i ljus.

Drift och underhåll prognosticerar ett överskott på grund av lägre kostnader för vinterväghållning.

Införande av nya boendeparkeringsområden ger ökade intäkter inom området trafik och parkering. Prognosen är att ökningen kommer att fortsätta under året och nästa år, då två nya områden tas i bruk.

Den upphandlade skolskjutsen har utökats med ytterligare två bussar på grund av att Östgötatrafiken har lagt ner och förkortat turer på landsbygden. Det är även fler elever inom grundskolan och gymnasiet som utnyttjar växelvis boende.

Investeringar

Årets investering Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 Netto	Investerings- ram 2017 Netto
Gator	70 906	-48 260	144 387	-120 935	23 452	43 037
Parker och grönområden	39 433	-5 565	78 722	-14 604	64 118	57 933
Trafikantåtgärder	9 541	-495	40 103	-20 850	19 253	22 150
Stadsmiljö	15 564	-537	32 988	-537	32 451	32 180
Beläggning	12 242	0	30 000	0	30 000	30 000
Övriga investeringar	704	0	1 589	-200	1 389	700
Summa	148 389	-54 858	327 789	-157 126	170 663	186 000

Kommentarer

Investeringsramens budget är på 186 mnkr. Prognosen för helåret visar nu på de olika projekten kostar 171 mnkr. Förändringarna beror på projekt som går långsammare, brist på projekteringsresurser och att några projekt har tidigare lagts. De största avvikelserna är:

Cykellänkar	Det har tagit längre tid än beräknat för att hitta rätt utformning av konceptet cykellänken samt att det sedan varit svårt att bemanna med projekteringsresurser.
Parkering resecentrum	Tvåplanslösning för cykelparkering prövas nu vid resecentrum i Lingham; än så länge visat sig vara svårt få cyklister använda övre planet. Vi har tittat på olika lösningar men då ytan är begränsad är det varit svårt få till en bra lösning. Arbetet fortsätter med att få till en bra lösning.
GC Tallboda – Lingham	Trafikverket bygger ut delen längs landsvägen mellan Tallboda och Lingham, denna del blir klar först 2018.
Storgatan förbi Akilles	Projektet skulle vara klart 2017 men blivit försenat till försommaren 2018 på grund av mer omfattande ledningsarbeten än beräknat.
Hospitalstorget och Nygatan	Arbetet går lite bättre än planerat varför merparten nu bedöms bli klart under 2017.
Taxi Innerstaden	Projektet är försenat då ingen bra lösning ännu har utkristalliserat sig. Arbetet fortsätter för att finna på en bra lösning, blir klart först under nästa år.
Renovering kajanläggningar	Flera kajrenoveringsprojekt är tidigare lagda.
Faunapassage Nykvarn	Arkeologin för faunapassagen görs nu under 2017.
Renovering trapp Nattstuvugatan	Tidigare lagt projekt, flyttat från 2018.
Ombyggnad Raoul Wallenbergs plats	Ombyggnaden beräknas nu hinna bli klar under 2017.
GC Gränsliden, Vindarnasväg – Sidvindsvägen	Tidigare lagt projekt från 2018.
Belysning Tornby – Berg	En enklare och mer kostnadseffektiv lösning har framkommit.
Statsbidrag Tillgänglighet	Nämnden har varit framgångsrik i att få statsbidrag för olika tillgänglighetsåtgärder. En del av dessa hinns inte med under 2017 bland annat på grund av svårigheten att finna på projekteringsresurser.

Exploatering

Årets exploatering Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 netto	Exploaterings- ram 2017 Netto
Bostäder	70 078	-68 860	174 549	-160 716	13 833	8 542
Verksamheter	3 946	-11 338	23 473	-52 618	-29 145	5 051
Summa	74 025	-80 198	198 022	-213 334	-15 312	13 593

Kommentarer

Pågående exploateringsverksamhet redovisas på balansräkningen och påverkar därför inte kommunens resultat utan endast kommunens likviditet.

Enligt planen bedömdes ett underskott för helåret 2017 på 13,6 mnkr men som nu pekar på ett överskott av 15,3 mnkr. Av ovanstående sammanställning syns också att exploateringsverksamhet under årets åtta första månader haft en positiv påverkan på kommunens likviditet med 6 mnkr.

Stora fluktuationer är inte ovanliga i exploateringsplaner och det finns stora svårigheter med att bedöma om detaljplaner kommer att senareläggas och/eller överklagas, om infrastruktur tidigare-/senareläggs och om markförsäljningar eller exploateringsbidrag sker tidigare eller senare än beräknat. Avvikelse mellan plan och prognos beror till allra största del på utbyggnad och försäljning har förskjutits i tid.

Resultaträkning, tkr Exploatering	Redovisning 31/8 2017	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Intäkter	72 214	130 385	90 741	39 644	146 981
Kostnader	-49 289	-101 374	-70 741	-30 633	-139 731
Planenliga avskrivningar	0	0	0	0	0
Summa nettokostnad	22 926	29 011	20 000	9 011	7 250
Finansnetto	0	0	0	0	0
Resultat före kommunbidrag	22 926	29 011	20 000	9 011	7 250
Kommunbidrag	-13 333	-20 000	-20 000	0	-20 000
Årets resultat exkl. kommunal verksamhet	9 593	9 011	0	9 011	-12 750
Nämndens verksamhet	0	0	0	0	0
Årets resultat	9 593	9 011	0	9 011	-12 750

Kommentarer

I takt med att försäljningar genomförs, ska dessa redovisas som intäkter i kommunens resultaträkning. Samtidigt ska motsvarande kalkylerade kostnader för tomtens iordningsställande avräknas. Av tabellen ovan framgår att nettot till och med augusti har förbättrats årets resultat med 22,9 mnkr. Till årets slut beräknas resultatet bli ett överskott på 29,0 mnkr före kommunbidrag. I kommunens budget ingår ett nettoresultat för exploateringsverksamheten med 20 mnkr. Beroende av detta blir årets resultat efter kommunbidrag enligt prognosen 9,0 mnkr.

Socialnämnden

Förvaltningschefens kommentar

Linköpings kommun utvecklas och invånarantalet ökar och med det även individer som ansöker om stöd/bistånd enligt gällande socialtjänstlag samt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta. En konsekvens av ett ökat inflöde är att det blivit väntetider för handläggning både för barnärenden och ärenden som rör individer med funktionsnedsättningar samt inom äldreområdet. Förvaltningen har arbetat med åtgärdsplaner men på grund av det höga inflödet och ständig omsättning bland personalen så handläggs ärenden inte inom lagstadgad tid. Barnärenden prioriteras enligt nämndens och majoritetens målsättning. Antal anmälningar om barn som far illa är fortsatt högt, skyddsbedömning görs omedelbart i alla inkomna anmälningar men familjer kan få vänta på att utredning startar. Mottagande av ensamkommande barn har minskat och inriktningen är nu att ge de som bor i kommunen bra förutsättningar för en god integration. Förutsättningar för planering och prognostisering försvåras av nya och ändrade nationella direktiv. Det är osäkert om kommunens kostnader kommer att kunna täckas av nya lägre schablonersättningar från Migrationsverket

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd minskar och fortsatt arbete pågår med att minska antalet hushåll med långvarigt behov av bistånd, fokus är på barnfamiljer där ett systematiskt arbete pågår för att minst en vuxen i familjen ska ha sysselsättning. För att möta nyanlända på ett mer effektivt sätt så har en omorganisation skett som innebär att ett integrationsteam tar emot och handlägger dessa ärenden. Språk- och kulturkompetens har varit kriterier vid teamets sammansättning. För att ge adekvat stöd till nyanlända sker samverkan över förvaltningsgränserna och genom nära samverkan med fastighetsägare och arbetsförmedling.

Bostadsbristen är ett problemområde. Antal bostadsförfrågningar har ökat både av de som inte är aktuella för bosocial utredning likväl som av individer som ingår i nämndens målgrupper. Samarbetet med fastighetsägare har utvecklats positivt och ett ökat antal brukarna har fått överta kontrakt efter att ha bott i kommunens andrahandslägenheter. Det vräkningsförebyggande arbetet är en framgångsfaktor för att minska antalet avhysningar.

Uppföljning av nämndens viktigaste mål i budget 2016-2017

Nämndens viktigaste mål för 2017

Professionellt bemötande och god tillgänglighet

Indikatorer för måluppfyllelse

Brukarenkäter genomförs regelbundet inom nämndens verksamhetsområden. De som besvarar enkäten ska uppleva att den information de får av sin handläggare är mycket lätt eller ganska lätt att förstå, målvärde 80 %.

Samarbetet med externa parter ska öka i syfte att gagna t ex brukarens väg till egen försörjning. Medarbetarna skattar samarbetet vid regelbundna medarbetarundersökningar och målvärdet är att en förbättring ska ha skett jämfört med tidigare mätperiod.

Genomförda och planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Brukarundersökningar har redovisats gemensamt till socialnämnden med syfte att åstadkomma verksamhetsutveckling och bidra till ökad delaktighet. Frekventa frågor och svar på dessa (FAQ) och informativa filmer finns på kommunens hemsida. Socialförvaltningens avdelningar har tagit fram aktiviteter för att nå socialnämndens mål utifrån framtagna verksamhetsplaner.

En integrationsgrupp har startat på avdelningen för försörjningsinsatser (AFI). Syftet är bland annat att kunna möta flyktingar på ett bättre sätt i deras integrationsprocess. Gruppens fokus ska vara målgruppens specifika behov som till exempel språkkompetent personal med kulturkompetens. Ett fortsatt arbete sker med att bibehålla den uppnådda bemötandenivån och värna om god tillgänglighet i stort för alla målgrupper som avdelningen arbetar med. Senaste brukarenkäten visade ett bra resultat avseende tillgänglighet för avdelningen. 89 % uppgav att det var lätt eller mycket lätt att få kontakt med sin handläggare. Vad gäller professionellt bemötande sker en utveckling bland annat genom att alla medarbetare har gått systemteoriutbildning samt utbildning i motiverande samtal(MI). Alla nyanställda kommer att erbjudas samma möjligheter till utbildning.

I kontakter med brukare ska medarbetarna ha ett förhållnings- och arbetssätt som innebär återkoppling i nära anslutning till kontakt, kontinuerlig information vid pågående kontakt och att genom samverkan inom förvaltningen förenkla och förtydliga för brukare. Breddinförande ska ske av Familjehandläggare som ett resultat av metodutveckling i projektet Familjelotsen. Ökad tillgänglighet kommer på försök erbjudas genom att pröva utökad öppettid under lunchtid samt en kväll i veckan. Teknik tillhandahålls till handläggare i form av smartphones och Skype för att de bättre ska kunna möta t ex ungdomar utifrån deras sätt att kommunicera.

Om god tillgänglighet innefattar handläggningstider från första kontakt till utredning startas så finns en utvecklingspotential inom området äldre och funktionsnedsatta (ÄOF) och där är inte målet uppnått. Goda resultat redovisas i genomförd brukarenkät beträffande bemötande, men något sämre när det gäller tillgänglighet. Brukarluncher genomförs för kvalitativ uppföljning med fokus på bemötande, tillgänglighet och information. Antalet SIP-möten (SIP = Samordnad Individuell Plan) har ökat vilket är ett sätt att ge brukare en samordnad bild av de insatser som hen har. För att få en bild av brukarnas (både LSS och FH) upplevelse av de SIP som handläggarna medverkar i genomfördes en undersökning med hjälp av en webbaserad enkät, SIP-kollen. Av de 20 som kontaktades via telefon eller brev svarade 11. Även om det är ett litet urval kan man ändå se att av de som svarat finns det en positiv bild av mötet. Framförallt var de som haft uppföljning av sin SIP mer nöjda.

Nämndens analys samt bedömning

Beträffande professionellt bemötande blir man aldrig fullärd men där är bedömningen att målet är uppnått. Vad gäller tillgänglighet finns fortfarande kö till handläggning vilket gör att bedömningen blir att målet är delvis uppnått.

Barnperspektivet ska särskilt beaktas inom socialnämndens verksamhet

Indikatorer för måluppfyllelse

Ett stärkt skydd ska finnas för alla barn. Barnets situation och behov ska framträda klart i dokumentationen i samband med utredningar och beslut. Mäts genom aktgranskning i samband med internkontrollen.

Genomförda och planerade aktiviteter för att nå fortsatt måluppfyllelse

Socialförvaltningens avdelningar har tagit fram aktiviteter för att nå socialnämndens mål utifrån framtagna verksamhetsplaner.

Under hösten kommer socialsekreterarna inom AFI att göra kollegiegranskning av arbetet med barnperspektivet enligt internkontrollen. I början på oktober kommer hela avdelningen att hålla och delta i en halvdag med temat barnperspektivet för att öka kunskapen och samarbetet med IFO barngrupperna i gemensamma ärenden. Avdelningen har arbetat med att utveckla dokumentation av barnperspektivet, uppdaterat och förtydligat rutiner. De nyanställda erbjuds numera ett seminarium med temat barnperspektiv. Det tillhandahålls av den interna mentorsgruppen.

För att säkerställa att barnperspektivet beaktas finns styrdokument ”stöddokument Förstärkt barnperspektiv” inom socialförvaltningen. Styrdokumentet ska omsättas inom IFO och detta följs upp i internkontrollen. Därutöver sker aktgranskning och kontroll av på vilket sätt barn görs delaktiga i utredningar och får information om vems om är deras handläggare. Ensamkommande barn ska ges förutsättningar att ha kontakt med sitt hemland och placerade barn ska träffas minst fyra gånger per år. I det vräkningsförebyggande arbetet är målsättningen att minska antalet avhysningar och att inga barn ska behöva vara med om att bli avhysta.

Dokumentation visar hur barnets bästa har beaktats i de ärenden där barn förekommer. Barn som är placerade av ÄoF utanför föräldrahemmet följs upp fyra tillfällen per år. Barnperspektivet följs också upp genom kollegiegranskning i internkontrollen. Alternativa kommunikationssätt används i dialoger med barn med funktionsnedsättning (t ex pictogram). Ett antal aktiviteter har gjorts för att än mer beakta barnperspektivet, exempelvis utbildningsinsatser, aktgranskning samt framtagande och implementering av rutiner. Uppföljning sker under höstens internkontroll.

Nämndens analys samt bedömning

Barnperspektivet är prioriterat område inom all socialtjänst och följs upp på ett systematiskt sätt. Målet är uppnått.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

Utifrån ett brukarperspektiv behöver socialförvaltningen fortsätta med teknikutveckling/digitalisering, för att öka tillgängligheten och följa med i utvecklingen. Förvaltningen arbetar ständigt med förbättringar som frigör tid och effektiviserar verksamheten.

Ekonomiskt bistånd;

Det långsiktiga arbetet fortsätter med att få långtidsberoende klienter att nå självförsörjning antingen genom arbete, studier, sjukersättning eller på annat sätt. Särskilt prioritet läggs på att arbeta med barnfamiljer i denna målgrupp. Kärnverksamheten med klientrelaterade processer är viktigt att prioritera i så stor utsträckning som möjligt. En målsättning är att etablera ett gott samarbete med olika samhällsaktörer på chefs- och medarbetarnivå i syfte att använda samhällsresurser på bästa möjliga sätt för att gagna klienters mål att bli självförsörjande. Kvaliteten i utrednings- och handlägningsarbetet samt i motivationsarbetet med klienter ska bibehållas och utvecklas. Arbetet med integrationsgruppens målgrupper ska utvecklas på ett sådant sätt att medarbetarna kan bidra med att klienter kan etablera sig i samhället på snabbaste möjliga sätt och bli självförsörjande. Det 3-åriga VISA-projektet (varaktig inkludering i samhälle och arbetsmarknad) kommer att startas. Syftet är att utveckla innovativa sätt att arbeta med insatser som syftar till att få ut de långtidsbehövande klienterna i självförsörjning. Linköpings kommun är genom avdelningen för försörjningsinsatser en intressentkommun att få delta i ett nationellt projekt där SKL har lämnat in en ansökan till Socialdepartementet som handlar om att utveckla arbetet med de långvarigt biståndsbehövande.

Individ och familjeomsorg, barn, unga och vuxna

Inom IFO:s målgrupper barn och unga, samt vuxna är ärenden komplexa, vilket kräver en högre grad av samverkan både internt och externt. Inom barnområdet har en ökning skett av spädbarnsvåld, inom vuxenområdet konstateras en ökning av samsjuklighet, samt en ökning av ärenden med våld i nära relation.

Bostadsbristen i kommunen påverkar fortsatt socialförvaltningens bosociala verksamhet, då en ansträngd bostadsmarknad försvårar för personer med bosocial problematik att få en bostad på ordinarie bostadsmarknad och målgruppen blir hänvisad till socialtjänsten. Det innebär att en parallell bostadsmarknad uppstår och individer blir exkluderade från den ordinarie bostadsmarknaden. Under årets första månader har antalet varsel om vräkning blivit fler och därmed ökar behovet av det vräkningsförebyggande arbetet.

Antal ensamkommande barn som anvisas till kommunen är fortsatt få. Utmaningen för kommunen är att ställa om verksamheterna utifrån gällande ersättningsregler, där flertalet ungdomar förutsätts klara sig med mindre stöd än tidigare. Nya beslut och lagändringar kommer med kort varsel och ändrar förutsättningarna både för ungdomarna och verksamheterna, vilket gör både prognos- och planeringsarbetet svårt för kommunen. Migrationsverkets försenade handläggning av ungdomarnas asylansökan påverkar ungdomarnas mående negativt, men även kommunens planeringsarbete då många får positiva beslut dagen innan eller samma dag som de fyller 18 år. Regeringen har med anledning av det beslutat om ett engångsbidrag till kommunerna, för att möjliggöra för ungdomar som fyller 18 år och ännu inte fått sin asylansökan prövad, att vara kvar i kommunen. Linköpings kommun har ännu inte fattat beslut i frågan. Det som försvårar ställningstagandet är svårigheter med boenden.

Systematisk uppföljning på individnivå är en förutsättning för att hitta bättre former för framtida insatser som ger effekt för den enskilde, samt utifrån lägsta effektiva omhändertagandenivå.

Äldre och funktionsnedsatta

Planering pågår på både Länsövergripande och lokal nivå för att förbereda för införandet av Lag om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård. Lagen kommer innebära kortade ledtider och att mottagande vård- och omsorgsgivare ska förbereda för mottagande av en brukare/patient redan vid inskrivning inom slutenvården. Primärvården/öppenvården kommer få ett utökat ansvar för den fortsatta planeringen genom att de ska sammankalla till Samordnad individuell planering (SIP). I planeringsarbetet har även fokus riktats mot det proaktiva arbetet och mycket samverkan sker med Region Östergötland utifrån Nära vårdutredningen och projektet Riktad primärvård till äldre.

Avdelningen har infört IBIC (Individens Behov I Centrum) i handlägningsprocessen för målgruppen äldre. Nästa steg är införande av IT-stöd för målgrupperna inom Funktionshinderomsorg och LSS. Från första januari 2017 har avdelningen reviderade riktlinjer för särskilt boende vilket bidragit till att andelen avslag för ansökningar om särskilt boende (servicelägenhet, och vårbostad) har ökat. Andelen avslag totalt på avdelningen för insatstyperna servicelägenhet och vårbostad har ökat från cirka 4,24 % under 2016 till cirka 14,46 % 2017 (mätperiod januari – augusti).

En översyn nationellt av hela LSS lagstiftningen pågår och ska vara klar till oktober 2018. Arbetet med digitala tjänster är påbörjat på avdelningen, t.ex. mobila trygghetslarm med gps och tillsyn på annat sätt. Samarbete fortgår med enheten för IT och e-hälsa samt med Region Östergötland gällande projektet Verklighetlabb-vårdövergångar.

Nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås;

1. I Linköping ska fler människor nå egen försörjning

Genom att arbeta för att personer som uppbär försörjningsstöd ska närma sig möjligheten att nå självförsörjning antingen genom arbete, studier, sjukersättning eller på annat sätt. Särskilt prioritet läggs på att arbeta med barnfamiljer i målgruppen personer med långvarigt försörjningsstöd.

3. En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor

Genom socialtjänstens stöd och vägledning stärks föräldrars förutsättningar att ha ett föräldraskap som bidrar till trygga uppväxtvillkor för barnen. Trygga levnadsvillkor främjar en positiv skolgång och barnen ges möjlighet att ha likvärdiga kunskapsambitioner som andra jämnåriga barn. Extrastöd ges till familjehemsplacerade barn att klara sin skolgång (Skolfam). Genom att analysera, följa upp och sprida kunskap utvecklas en lärande organisation, detta har t ex skett genom uppföljning av sammanbrott på HVB och i familjehem.

4. En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv.

Bosociala enheten tillsammans med vräkningsförebyggande arbete bidrar till en ordnad och trygg boendesituation som är en av flera grundförutsättningar för en människa att få ett fungerande liv. Stöd genom sociala insatsgruppen ges till de ungdomar som vill bryta sig loss från kriminalitet och hitta ett annat levnadssätt.

6. Fler bostäder för en växande kommun

Förvaltningen arbetar aktivt för att utsatta målgrupper ska få tillträde till ett adekvat boende. En bostad bidrar till inkludering och delaktighet.

7. En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet

Förvaltningen deltar och samverkar i utvecklingen av ett områdesbaserat socialt arbete.

9. En kommun med bra arbetsvillkor

Förvaltningen arbetar systematiskt för att värna om en god arbetsmiljö. Nytt introduktionsprogram har tagits fram och kompetensutveckling sker genom framtagen kompetenstrappa. Utveckling av befintliga metoder och integrering av nya i verksamheten sker enligt Lean konceptet. Exempelvis är en modell under framtagande för att mäta arbetsbelastning i relation till resurser. Arbetsgivaren, medarbetare och fackliga arbetar i dialog och samverkan för att uppnå målet.

10. En ekonomiskt hållbar kommun

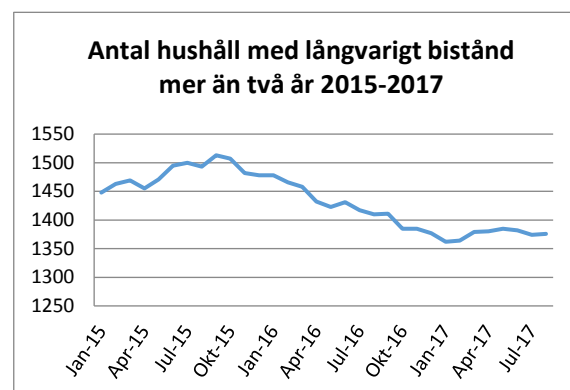
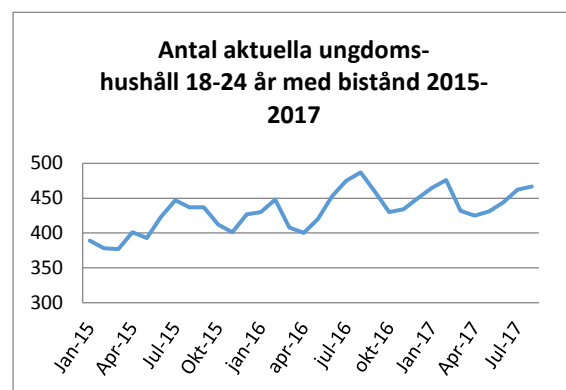
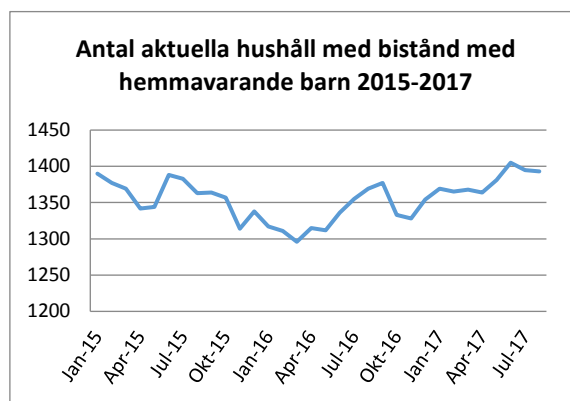
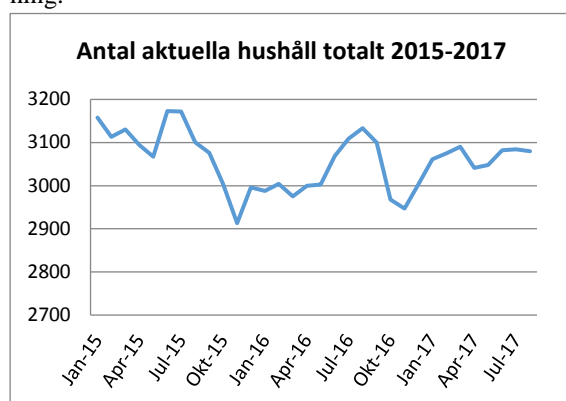
Ett ständigt arbete i enlighet med LEON samt en ekonomisk medvetenhet ger förutsättningar att nyttja resurserna effektivt både ur ett individperspektiv och ur ett kommunalt perspektiv.

Jämförelser och verksamhetsmätt

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsmätt/nyckeltal Ekonomiskt bistånd	Redovisning augusti 2017	Redovisning augusti 2016	Förändring %
Totalt antal hushåll/månad	3 070	3 056	0,5%
- varav med utbetalning	2 101	2 338	-10%
Utbetalning kr/hushåll/månad	8 464	8 275	2%
Antal nytillkomna hushåll/månad	180	184	-2%
Antal avslutade hushåll/månad	168	182	-8%

Kommentar/analys: Antalet aktuella hushåll ligger på en stabil nivå. Att antalet hushåll med utbetalning per månad minskat med 10 % i jämförelse med motsvarande period 2016 är bland annat en konsekvens av att socialsekreterarna arbetar mer aktivt med besök och följer upp planerade insatser och överenskommelser med klienter med bättre kontinuitet än tidigare. Minskat antal ärenden per socialsekreterare har gett mer tid för aktivt klientarbete, vilket ger resultat. Antal avslutade hushåll har minskat vilket bland annat beror på att samarbetet med Arbetsförmedlingen inte har varit lika intensivt som förut på grund av deras omorganisering och personalomsättning.

Källa: Nämndstatistik Treserva/LinQ

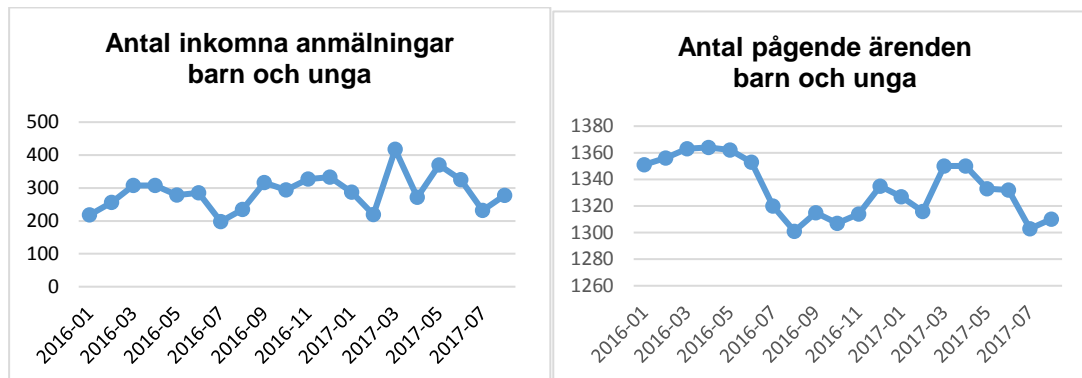
Kommentar/analys: Att antalet hushåll har ökat sedan oktober 2016 kan förklaras med att Linköping har tagit emot stora mängder med kommunanvisade flyktingar. I det ökade antalet hushåll finns det en stor andel barnfamiljer, vilket ökar antalet barn i biståndshushåll. Under perioden augusti 2015 och fram till augusti 2017 har det dock skett en minskning av antalet barnfamiljer från 1 420 till 1 393. Antalet ungdomshushåll har hållit sig på en stabil nivå. Det är mycket tack vare den goda arbetsmarknaden där ungdomar har relativt goda möjligheter att hitta arbete. Att minska antalet hushåll med långvarigt biståndsbehov är ett högprioriterat mål och det långsiktiga arbetet på avdelningen ihop med andra samhällsaktörer visar sig i resultatet. Under perioden augusti 2015 och fram till augusti 2017 har det skett en minskning med 116 hushåll per månad i denna målgrupp. Det är i kategorin långtidsbehövande med biståndstid 2-3 år där man har lyckats få flest att komma ut i egen försörjning. Den stora utmaningen är att kunna ta sig an biståndsbehövande med längre biståndstid än 3 år.

Bosociala verksamheten

Verksamhetsmått/nyckeltal Bosocial verksamhet	Redovisning augusti 2017	Redovisning augusti 2016	Förändring %
Antal kontrakt	195	206	-5%

Kommentar/analys: Det är ett fortsatt högt tryck på andrahandskontrakt men genom ett gott samarbete med fastighetsägare erhåller ett antal personer förstahandskontrakt, vilket gör att antalet andrahandskontrakt minskat.

Individ och familjeomsorg, barn, unga och vuxna

Källa Treserva/LinQ rapport 11 Aktualiseringar, Urval : Aktualiseringstyp: Anmälan/ Annat sätt 0-17, anmälan/annat sätt 18-19, Se endast nyinkomna

Källa Treserva/LinQ, rapport 21 antal aktuella ärenden, Urval: Ärendetyp: IFO barn/Vuxen, IFO Vuxen, Ålder 0-20

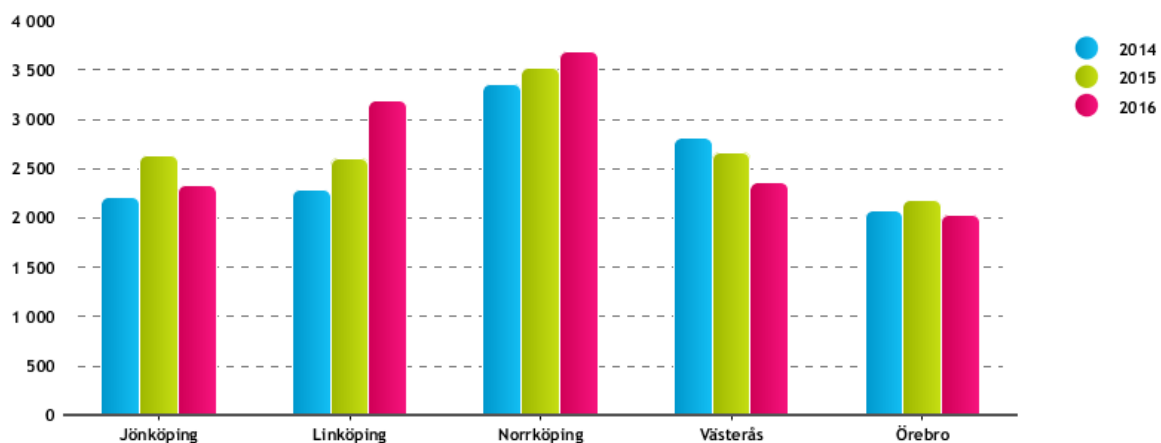
Kommentar/Analys: Antalet anmälningar var mycket högt under våren och antal pågående ärenden är fortsatt en stor utmaning.

Verksamhetsmått/nyckeltal Familjehem	Redovisning augusti 2017	Redovisning augusti 2016	Förändring %
Familjehem antal placerade*	234	259	-10%
Akut/jourhem antal placerade	17	28	-39%
Kontaktfamilj antal placerade	80	89	-10%
Kontaktperson antal placerade	84	90	-7%
Vårddygns utredningshem förälder/barn	1	1	0%

* inkl vårdnadsöverflyttningar

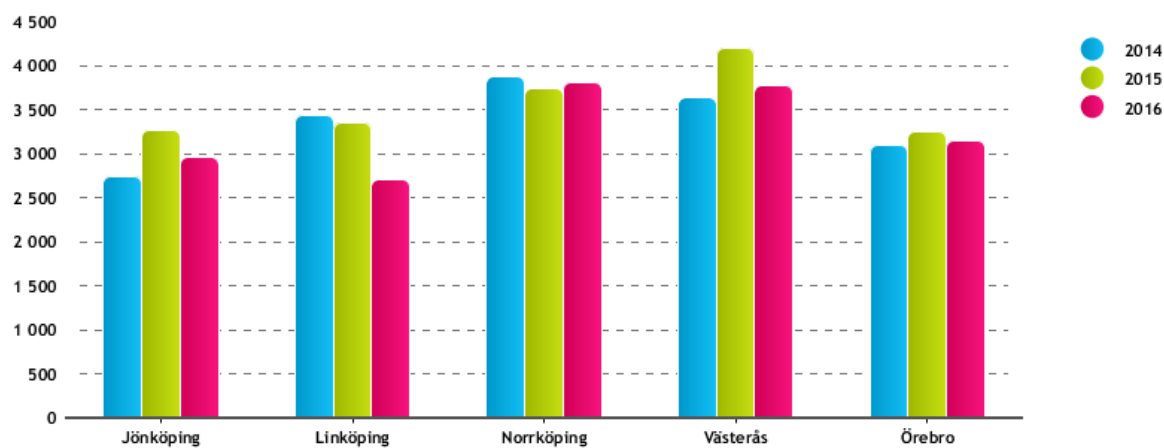
Kommentar/analys: Antalet placeringar i familjehem, akuthem och jourhem har minskat, förklaringen är att antalet ensamkommande barn som anvisas till kommunen är färre. Det är fortsatt svårt att rekrytera familjehem, vilket medför att barn blir kvar i akut/jourhem innan de placeras i stadigvarande familjehem, alternativt att fler konsulentstödda familjehem behöver anlitas, vilket medför ökade kostnader.

Kostnad familjehemsvård barn och unga, kr/inv 0-20 år (Värde)

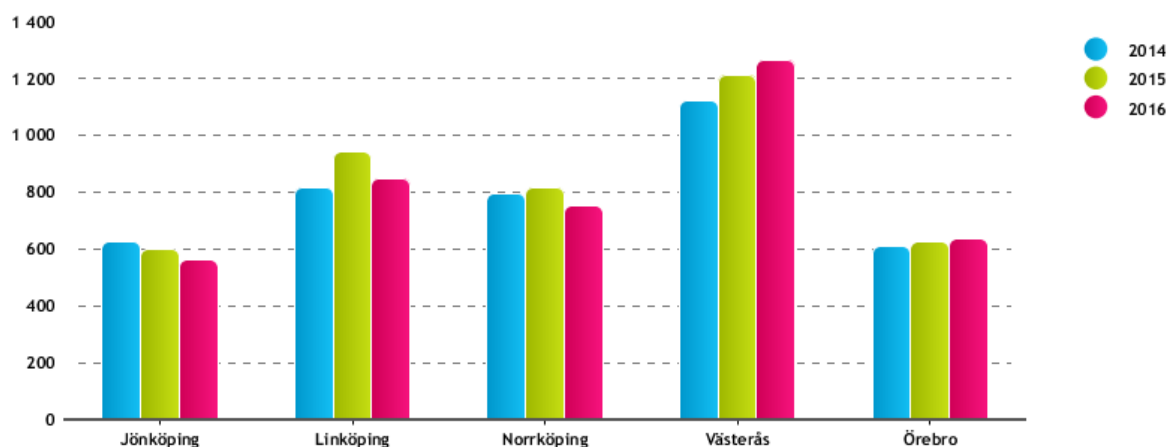
Källa: www.kolada.se

Kostnad institutionsvård för barn och unga kr/inv 0-20 år (Värde)

Källa: www.kolada.se

Nettokostnad missbrukarvård totalt för vuxna, kr/inv (Värde)

Källa: www.kolada.se

HvB ungdom	Redovisning jan-jul 2017	Redovisning jan-jul 2016	Förändring %
Vård dygn totalt	10 143	13 067	-22%
varav SiS	1 747	3 001	-42%

HvB vuxna	Redovisning jan- jul 2017	Redovisning jan- jul 2016	Förändring %
Vård dygn totalt	15 432	20 870	-26%
varav SiS	1 249	916	36%

**OBS! Finns endast statistik fram till juli 2017 så därför jämförs jan-juli 2016 med jan-juli 2017*

Kommentar/analys: Ett systematiskt internt arbete har genomförts, för att bättre planera innan, under och efter placering, med målsättningen att korta ner placeringstiderna till förmån för öppenvård, i enlighet med LEON-principen.

Äldre och funktionsnedsatta

Verksamhetsmätt/nyckeltal Äldre & funktionsnedsatta	Redovisning augusti 2017	Redovisning augusti 2016	Förändring %
Inflöde per månad (anmälningar, förfrågningar och inledda utredningar)	503	340	48%
Antal beslut per månad	618	339	82%
Antal beslut serviceavtal per månad	0	142	-100%
Uppföljningar per månad	109	119	-8%

Verksamhetsmätt/nyckeltal Debiteringsgruppen	Redovisning augusti 2017	Redovisning augusti 2016	Förändring %
Antal avgiftsbeslut per månad	335	353	-5%

Kommentar/analys: En ökning har skett av väntetiden innan handläggning påbörjas. Framförallt inom LSS området men även inom äldre. Det är fortsatt lång handläggningstid och kön är upp till 6 månader. Avdelningen har också ett antal ej verkställda beslut. Under perioden januari-augusti 2017 har 392 ärenden avslutats. Av dessa har 194 en handläggningstid över 120 dagar. Detta motsvarar 49 %. Samma period 2016 var motsvarande andel 14 %. Köerna kommer fortsatt att mätas/följas upp var 14:e dag. För äldregrupperna har antalet uppföljningar minskat med 2 % jämfört med förra året.

Under våren/sommaren har ansökningar om korttidstillsyn/läger och daglig verksamhet för ungdom som slutar gymnasiet prioriterats. Mer akuta ärenden som indragning av personlig assistans från Försäkringskassan har också prioriterats och ökat i antal senaste månaderna. Ur ett brukarperspektiv får handläggningstiden konsekvenser. Det innebär ökad belastning för de familjer som är i behov av avlastning, och svårigheter att planera vardagen. Brukarna ringer för att höra när det är deras tur att få ärendet prövat. Väntetider innebär oro och frustration.

Fortsatt fokus läggs på rättssäker handläggning och juridikhandledning sker under hösten. Rättspraxis och nya domar följs. Effekter märks av Försäkringskassans indragningar/inskränkningar i bedömning av det femte behovet. Brukare blir av med sin assistans och ärendet går över till kommunen för ny bedömning. Ett seminarium ska hållas i oktober där handläggningen av personlig assistans kommer att gås igenom. Avsikten är att uppnå samsyn i bedömningarna för en rättssäker handläggning. Inbjudan kommer att ske till brukarluncher under hösten, där några utvalda brukare tillfrågas om de vill delta för att delge sin syn på bemötande, tillgänglighet och information.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Ekonomiskt bistånd	141 472	141 597	-125	9 605
Bosocial verksamhet	8 657	7 718	939	684
HVB unga och vuxna	87 311	96 291	-8 980	3 183
Familjehem	44 752	43 720	1 032	-553
Ensamkommande flyktingbarn	0	365	0	0
Utredningsplaceringar	2 920	4 164	-1 244	2 867
Barnahus	62	148	-86	312
Socialnämnd och gemensamma funktioner	4 656	2 660	1 996	2 656
Summa	289 830	296 663	-6 468	18 754

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Ekonomiskt bistånd	216 615	226 615	10 000	212 387
Bosocial verksamhet	14 012	14 012	0	11 870
HVB unga och vuxna	133 741	135 741	2 000	132 667
Familjehem	67 098	66 298	-800	64 243
Ensamkommande flyktingbarn	0	0	0	0
Utredningsplaceringar	7 680	8 680	1 000	5 682
Barnahus	562	562	0	551
Socialnämnd och gemensamma funktioner	10 967	10 967	0	5 224
Summa nettokostnader, tkr	450 675	462 875	12 200	432 624
<i>varav kostnader</i>	<i>-975 875</i>	<i>-692 000</i>	<i>283 875</i>	<i>-863 812</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>525 000</i>	<i>229 125</i>	<i>-295 875</i>	<i>431 188</i>

Kommentarer

Socialnämndens ekonomiska uppföljning visar på ett överskott med 18 754 tkr jämfört med periodens budget (kommunbidraget). För samma period 2016 redovisades ett överskott med 12 884 tkr. Ekonomiskt bistånd visar en positiv avvikelse med 9 605 tkr per den sista augusti. Bedömningen är här att kostnaderna kommer att stiga något under hösten då antal ärenden kommer att öka successivt eftersom fler personer avslutas i etableringen hos arbetsförmedlingen. Preliminär årsprognos är ett överskott med 10 000 tkr.

HVB unga och vuxna visar ett överskott för perioden med 3 183 tkr. Trenden under året visar fortsatt ett minskat antal placeringar både vad gäller vuxna och unga, men läget är fortfarande osäkert kring hur det kommer att se ut med placeringar resten av året. Den mycket preliminära prognosen visar därför överskott med 2 000 tkr. Läget för familjehem är fortsatt något ansträngt och verksamheten beräknas visa ett underskott med 800 tkr i år. Utredningsplaceringar visar just nu ett överskott med 2 867 tkr och det beror på att det hittills endast varit en placering i år. Eftersom placeringar på utredningshem är kostsamma räcker det dock med någon ytterligare placering under hösten så är överskottet förbrukat. Bedömningen är försiktigt räknat att verksamheten kommer att redovisa ett överskott med 1 000 tkr i år.

Socialnämnden och gemensamma funktioner redovisar för perioden ett överskott, framförallt på grund av att årliga avgifter för serveringstillstånd debiterats under sommaren. Här återfinns också beviljade markeringsmedel, bland annat för kompetensutvecklingsinsatser på socialförvaltningen, Kompetenstrappan, där medel ännu inte hunnit förbrukats i så stor utsträckning. På grund av hög arbetsbelastning kommer genomförandetiden att förlängas och förutom insatser hösten 2017 är utbildningar planerade våren 2018. Den totala prognosen för socialnämnden är ett överskott i årsbokslutet med 12 000 tkr.

Bygg- och miljönämnden

Nämndansvarig tjänstemans kommentar

Inom Bygg- och miljönämndens bygglovsverksamhet har under andra tertialet antalet inkommande ärenden ökat med 5 % jämfört med motsvarande period förra året. Fakturerade bygglovsavgifter har under perioden medfört intäkter som är högre än budget. Ärendeökningen beror fortfarande i huvudsak på stor volym bostadsbyggande. En viss osäkerhet råder om den fortsatta produktionstakten, men en fortsatt stabil efterfrågan på bostäder förväntas under resten av året. Den stora ärendevolymökningen under årets första halva har medfört att handläggningstiderna ökat något jämfört med 2016. Detta är jämfört med andra kommuner fortfarande är en låg nivå. Inom ramen för den av nämnden beslutade tillsynsplanen, i enlighet med plan- och bygglagen, har kontoret påbörjat tillsynsaktiviteter på nya geografiska områden avseende ingripande mot olovliga åtgärder.

Antalet registrerande ansökningar om bostadsanpassningsbidrag ligger 9 % högre jämfört med motsvarande period förra året, men kostnadsnivån per anpassningsåtgärd är något lägre än beräknat. Bedömningen är därför att bostadsanpassningsbehovet kommer att ligga strax under budget under resten av året då antalet kostsamma åtgärder har varit färre än förväntat.

Verksamheten inom hälsoskydd, miljöskydd och livsmedel följer i stort den fastställda verksamhetsplanen. Nyckeltal gällande antalet inspektioner har minskat något, jämfört med motsvarande period 2016. Antalet inspektioner är fortfarande högt och ligger väl över budget. Det bidrar till nämndens prioriterade mål att öka dialogen med intressenter. Vid den uppsökande verksamheten kan kontoret arbeta förebyggande med information till företag och andra intressenter. Detta kan också utläsas genom de höga NKI-värden kontoret får av företagen.

Ett flertal aktiviteter har genomförts med fokus på kemikalier ur ett barn- och ungdomsperspektiv. Regelbundna kontroller avseende inom- och utomhusmiljön samt livsmedelshygien, görs på skolor och förskolor. Andra exempel på tillsynsområden är tillsyn över användning av bekämpningsmedel samt försäljning av träskyddsbehandlat virke. Även tillsyn över köldmedieanläggningar med stora läckage har påbörjats.

Aktiviteter med syfte att uppnå nämndens målsättning kring minskad klimatpåverkan har startats upp. Till exempel tittar kontoret på hanteringen av avfall i livsmedelsverksamheter och möjligheten till minskad energiförbrukning inom tryckeri- och snickeribranschen. Även en uppföljning av köldmedieanläggningar med stora läckage pågår.

För att ytterligare förbättra medborgardialogen och ge bra service har nya e-tjänster lanserats, ett antal branschträffar har anordnats och kontoren har haft extra kvällsöppet några gånger under året för att förbättra tillgängligheten.

Vi bedömer att nämndens verksamhetsplan följs och att de uppsatta målen för 2017 kommer att nås.

Totalt visar bygg- och miljönämndens prognos ett överskott på ca 3 mnkr för 2017. Nämndens anknutna verksamhet kommunlantmäteriet visar på ett nollresultat.

Nämndens viktigaste mål för 2017

Nämnden ska ha god dialog med medborgarna och andra intressenter samt ge bra service med hög tillgänglighet

Indikatorer för måluppfyllelse

Våra medborgare och intressenter ska i enkätundersökningar vara ”nöjda till mycket nöjda” enligt nöjdekundindex (NKI).

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Fortsatt utveckling av nämndens hemsida samt utskick av nyhetsblad till verksamhetsutövare.
Fortsatt utveckling av e-tjänster för att underlätta för medborgare och andra intressenter.
Utveckla den externa kommunikationen kring nämndens verksamhet.

Nämndens analys samt bedömning

Nya e-tjänster har lanserats, ett antal branschträffar har anordnats, handläggningstiderna ligger fortsatt på en låg nivå och kontoren har haft extra kvällsöppet några gånger under året för att förbättra tillgängligheten. Nyhetsblad har skickats ut till verksamheter inom miljö- respektive livsmedelsbranschen. Nyhetsbrevet är en hjälp för företagen att hålla sig uppdaterade om gällande lagstiftning och är en del av miljökontorets förebyggande arbete. Nämnden deltar under 2017 och framöver i den nationella servicemätningen ”Insikt”, där nöjdekundindex (NKI) på myndighetsutövningen mäts kontinuerligt. NKI-värdet på nämndens olika verksamheter ligger mellan godkänt och mycket högt vid den senaste redovisningen. Bedömningen är att nämnden klarar det uppsatta målet.

Nämndens tillsyn ska fokusera på minskad klimatpåverkan

Indikatorer för måluppfyllelse

Målet följs upp genom antal tillsynsbesök samt en analys av aktiviteternas uppnådda effekt. Jämförelse görs mellan faktisk och beräknad energiförbrukning för olika hustyper och använt energislag.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Information till verksamheter.
Tillsyn med syfte att minska klimatpåverkan.
Uppföljning av energiprestanda genom granskning av energideklarationer.

Nämndens analys samt bedömning

Aktiviteter med syfte att uppnå nämndens målsättning kring minskad klimatpåverkan har startats upp. Exempelvis tittar kontoret på hanteringen av avfall i livsmedelsverksamheter och möjligheten till minskad energiförbrukning inom tryckeri- och snickeribranschen. Även en uppföljning av köldmedieanläggningar med stora läckage pågår. Genom uppföljning av energiprestanda och granskning av energideklarationer säkerställs att beviljade byggnationer uppfyller de tekniska minimikraven och bidrar till minskad klimatpåverkan. Även detta mål bedöms kunna uppnås under året.

Nämndens tillsyn ska fokusera på kemikalier ur ett barn- och ungdomsperspektiv

Indikatorer för måluppfyllelse

Målet följs upp genom antal tillsynsbesök samt en analys av aktiviteternas uppnådda effekt.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Tillsyn där barn vistas och bor.

Tillsyn över kemiska ämnen utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv.

Nämndens analys samt bedömning

Ett flertal aktiviteter har genomförts med fokus på kemikalier ur ett barn- och ungdomsperspektiv. Regelbundna kontroller avseende inom- och utomhusmiljön samt livsmedelshygien, görs på skolor och förskolor. Andra exempel på tillsynsområden är tillsyn över användning av bekämpningsmedel samt försäljning av träskyddsbehandlat virke. Även tillsyn över köldmedieanläggningar med stora läckage har påbörjats.

Nämnden bedömer att det uppsatta målet följs och att de planerade aktiviteterna pågår.

Nämndens ska bidra till en effektivare plan- och byggprocess med ökat fokus på gestaltning och rättssäkerhet.

Indikatorer för måluppfyllelse

Huvuddelen av nämndens bygglovsbeslut ska klara en överprövning i domstol och fastställas utan ändring.

Besluten ska innebära ändamålsenlig utformning och arkitektur.

Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse

Delta aktivt med kontorets kompetens i planprocessen och verka för flexibla planer med lämpliga planbestämmelser.

Uppföljning och erfarenhetsåterföring i genomförda detaljplaner.

Inkomna ansökningar om bygglov som är viktiga för stadens utveckling och gestaltning ska inför handläggning presenteras för nämnden alternativt presidiet.

Nämndens analys samt bedömning

Genom att delta aktivt med kontorets kompetens i planprocessen och verka för flexibla planer med lämpliga planbestämmelser bidrar detta till effektivare plan- och byggprocess som även underlättar bygglovsprövningen.

Uppföljning och erfarenhetsåterföring i genomförda detaljplaner avseende gestaltning i Harvestad och Övre Vasastaden bidrar till rättssäker bygglovsprövning och även säkerställande av den arkitektoniska kvalitén.

Den upprättade tillsynsplanen följs och bidrar till ökad tillgänglighet och rättssäkerhet.

Nämnden bedömer att det uppsatta målet följs och att de planerade aktiviteterna pågår.

Nämndens viktigaste utmaningar samt nämndens bidrag till att majoritetens övergripande mål uppnås

En stor utmaning är att bibehålla en hög servicenivå och nöjdhetsindex inom bygglovshanteringen, trots att ärendemängden stigit kraftigt till följd av det ökade bostadsbyggandet. Handläggningstiderna har av förklarliga skäl ökat något på grund av detta, men kundens upplevelse kompenseras till stor del av bättre information och bemötande, vilket gör att det totala intrycket av serviceleveransen ändå oftast upplevs positivt.

Lagstiftningen inom nämndens område förändras kontinuerligt. Ofta har inte de centrala myndigheterna möjlighet att ge tolkningsvägledning förrän efter det att ny lagstiftning träder i kraft. Det innebär osäkerheter både för handläggare och företagare. Detta gör också att nämnden behöver arbeta ännu mer med att få ut relevant och aktuell information till både företag och medborgare.

Bygg- och miljönämnden arbetar aktivt med majoritetens övergripande mål *en ekologiskt hållbar kommun* och då främst den delen som berör koldioxidneutralitet. Information ges till verksamheter, tillsyn bedrivs och krav ställs i enlighet med lagstiftningen i syfte att uppnå klimatmålet. En stor del av nämndens tillsynsverksamhet bidrar också till målet *en kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv* med tillgång till ren luft, rent vatten och en giftfri miljö.

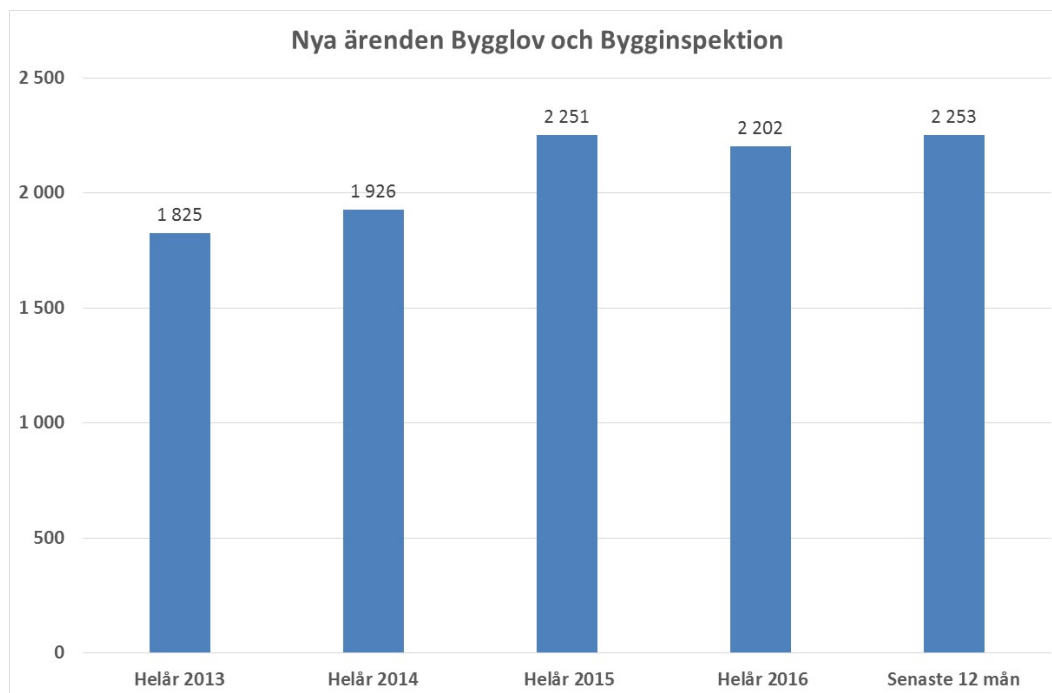
Nämndens byggrelaterade verksamhet bidrar till att förverkliga det övergripande målet *fler bostäder för en växande kommun* genom en förbättrad service och fortsatt korta handläggningstider.

För att ytterligare förbättra medborgardialogen och ge bra service har nya e-tjänster lanserats, ett antal branschträffar har anordnats och kontoren har haft extra kvällsöppet några gånger under året för att förbättra tillgängligheten. Detta är ett led i nämndens arbete med det övergripande målet *en kommun med växande näringsliv*.

Nämnden har även under detta år arbetat aktivt med pressmeddelanden för att nå ut med aktuell information till våra medborgare.

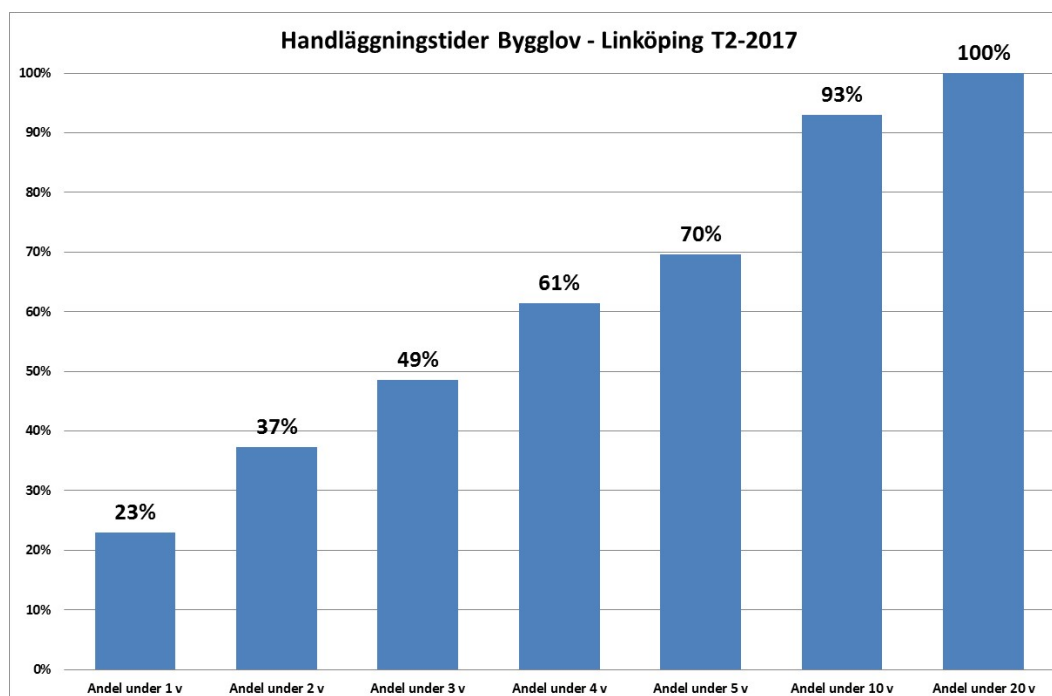
Jämförelser och verksamhetsmått

BYGGLOV OCH BYGGINSPEKTION

Diagrammet visar antalet inkommande ärenden årsvis från år 2013.

Antalet ärenden den senaste 12-månadersperioden (september 2016-augusti 2017) indikerar en prognos på ca 2 300 ärenden för helåret 2017.

Diagrammet visar hur stor andel bygglovsärenden vars beslut tas inom respektive veckotidsperiod.

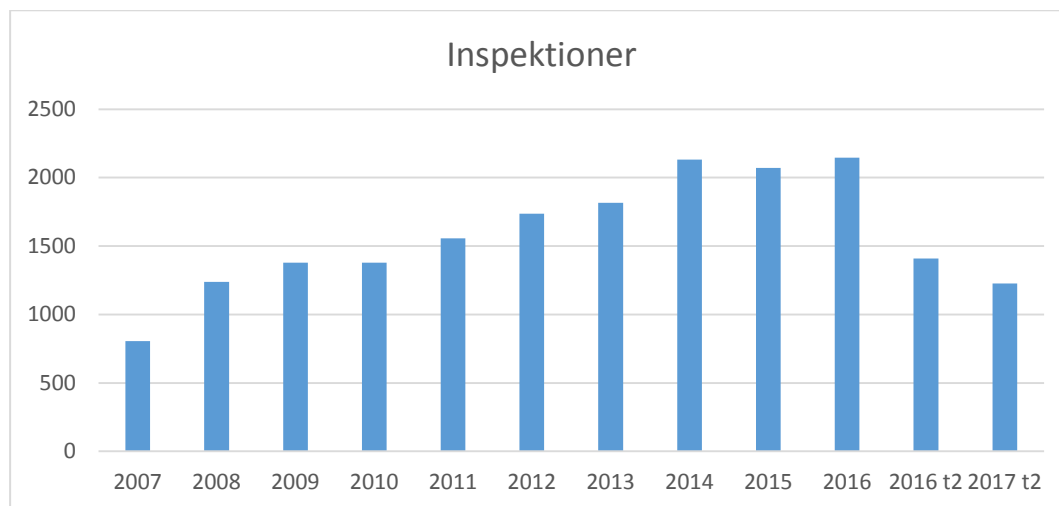
Medelvärde för bygglovshandläggning är 4,0 veckor.

93 % av ärendena klarar det lagstadgade kravet under 10 veckor. Det är dock tillåtet att förlänga handläggningstiden upp till 20 veckor om ytterligare utredning krävs på grund av särskilda skäl.

Alla värden är uppmätta under en rullande 12-månadersperiod.

MILJÖSKYDD, HÄLSOSKYDD OCH LIVSMEDEL

Verksamhetsmått	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Tertial 1+2 2016	Tertial 1+2 2017
Antal tillsynsbesök	2 049	1 989	2 139	1 302	1 226
Antal miljörapporter	99	109	118	101	88
Antal inlämnade kontrollrapporter	370	358	373	332	323
Antal klagomål	288	367	440	292	287
Antal avloppsbeslut	156	142	167	119	90

Nyckeltal gällande antalet inspektioner har minskat något, jämfört med motsvarande period 2016. Antalet inspektioner är fortfarande högt och ligger väl över budget. Det bidrar till nämndens prioriterade mål att öka dialogen med intressenter. Vid den uppsökande verksamheten kan kontoret också arbeta förebyggande med information till företag och andra intressenter. Detta kan också utläsas genom de höga NKI-värden kontoret får av företagen. Övriga nyckeltal ligger i nivå med 2016.

Ekonomi

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Verksamhet				
Bygg o miljönamnd	1 850	2 084	-234	993
Bygglov	-13 457	-11 704	-1 752	2 748
Bostadsanpassning	7 533	6 754	779	1 456
Lantmäteri	1 407	1 380	27	0
Uppdrag	-30	20	-49	120
Hälsoskydd	-1 833	-2 417	584	106
Miljöskydd	-2 748	-2 680	-68	-88
Livsmedel	-4 346	-4 262	-85	118
Summa	-11 624	-10 826	-798	5 453
Nämndens verksamhet, Kommunlantmäteriet	-428	989	-1 417	52
Summa totalt	-12 052	-9 837	-2 215	5 505

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Verksamhet				
Bygg o miljönamnd	4 104	4 264	160	3 612
Bygglov	-18 524	-16 065	2 459	-18 477
Bostadsanpassning	13 200	13 485	285	11 269
Lantmäteri	2 111	2 111	0	2 070
Uppdrag	136	136	0	-5
Hälsoskydd	-1 572	-1 552	20	-2 360
Miljöskydd	-3 155	-3 154	1	-3 203
Livsmedel	-4 375	-4 285	90	-4 531
Summa	-8 075	-5 060	3 015	-11 625
<i>varav kostnader</i>	<i>-22 172</i>	<i>-22 733</i>	<i>560</i>	<i>-18 490</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>30 247</i>	<i>27 792</i>	<i>2 455</i>	<i>30 115</i>
Nämndens verksamhet, Kommunlantmäteriet	0	0	0	989
<i>varav kostnader</i>	<i>-27 564</i>	<i>-26 891</i>	<i>0</i>	<i>-28 947</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>27 564</i>	<i>26 891</i>	<i>0</i>	<i>27 958</i>
Summa totalt	-8 075	-5 060	3 015	-10 636
<i>varav kostnader</i>	<i>-49 736</i>	<i>-49 624</i>	<i>560</i>	<i>-47 437</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>57 811</i>	<i>54 683</i>	<i>2 455</i>	<i>58 073</i>

Kommentarer

Totalt redovisar Bygg- och miljönamnden ett resultat för perioden som jämfört med periodiserad budget är 5 453 tkr bättre. Överskottet på för nämndens egen verksamhet på 993 tkr beror mest på att genomförandet av beslutade projekt ligger lite efter. Bygglovsavgifterna fortsätter att vara på en högre nivå än budgeterat och visar ett överskott för perioden med 2 748 tkr. Kostnaderna för bostadsanpassning är 779 tkr lägre än periodiserad budget. I övrigt små avvikelser i perioden. Nämndens anknutna verksamhet, Kommunlantmäteriet, ligger något bättre än budget; 52 tkr.

Prognosen totalt sett beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 3 015 tkr. Prognosen för bygglovsavgifterna beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 2 459 tkr. Kostnadsutfallet för bostadsanpassning förväntas ligga på en något lägre nivå än budget (285 tkr). Kommunlantmäteriet prognosticerar ett resultat till årets slut som är i nivå med budget.

Investeringar

Investeringar Belopp tkr Ändamål	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Investerings- ram 2017
Kommunlantmäteriet					
Geo data, utrustning etc	115	0	500	0	500
<i>varav utgifter</i>	<i>115</i>	<i>0</i>	<i>500</i>	<i>0</i>	<i>500</i>
<i>varav inkomster</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa	115	0	500	0	500

Kommentarer

Kommunlantmäteriet kommer att investera 500 tkr bestående av diverse utrustning och kontorsinventarier.

Utförarnämnden

Förvaltningschefens/Nämndansvarig tjänstemans kommentar

För planeringsperioden 2016-2017 redovisar utförarnämnden ett underskott i den ekonomiska resultatplanen. Den huvudsakliga anledningen till denna obalans är att ersättningsnivån inom hemtjänst inte motsvarar självkostnaden för att bedriva verksamheten. Under rådande förutsättningar ökar underskottet i affärsområde Äldreomsorgs ekonomi för varje utförd hemtjänststimme. Vi ser därför med oro att införandet av insatsregistreringssystemet ständigt flyttas fram. För att Leanlink fortsättningsvis ska kunna hantera uppdraget för hemsjukvården krävs ett större utvecklingsarbete för att locka och bibehålla personal, framförallt sjuksköterskor men även verksamhetschefer. Ett arbete har påbörjats som benämns "vision 2020" där vår målsättning är att helt fasa ut bemanningsföretag till år 2020. Detta arbete rymmer inte på något sätt inom de avtalsförslag som äldrenämnden har föreslagit vilket innebär att vi ej får kompensation för de nödvändiga lönesatsningar som gjorts för att behålla och rekrytera sjuksköterskor. Det har även nyligen beslutats att kostnadstäckning kopplat till att vi är tvingade till att anlita bemanningsföretag ej längre erhålls. Detta medför att totalt erhållna uppdrag från äldrenämnden genererar ett underskott på cirka 23 mnkr på årsbasis.

Inom affärsområde LSS Funktionsstöd fortsätter ekonomin att försämrats mot bakgrund av att den statliga assistansersättningen inte följer den generella lönekostnadsutvecklingen i samhället. Övriga fyra affärsområden redovisar balans i resultatprognosen och bedömningen för Leanlink totalt är att årets budgeterade resultat uppnås. Den framräknade prognosen innehåller dock en hög grad av osäkerhet mot bakgrund av att formella avtal saknas för ett 30-tal uppdrag kopplade till omsorgsnämnden och äldrenämnden.

Utifrån gällande affärsplan 2016-2017 är vår bedömning att beslutade mål är relevanta och att målen kommer att helt eller delvis uppnås. Redovisat resultat av medarbetarundersökningen 2016 visar att båda målen inom medarbetar-/ledarskapsperspektivet har uppnåtts, vilket är mycket glädjande.

Beslutad inriktning med de fyra prioriterade områdena - attraktiv arbetsgivare, Lean, varumärke och marknadsföring samt information och dialog med tillhörande aktiviteter fortskrider enligt plan och ger avsedd effekt.

Resultaträkning per den 31 augusti

Resultaträkning, tkr	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget* 31/8 2017
Intäkter	1 029 328	906 048	123 280	14 313
Kostnader	-991 789	-864 924	-126 865	-7 299
Planenliga avskrivningar	-25 198	-22 096	-3 102	429
Verksamhetens nettokostnad	12 341	19 028	-6 687	7 443
Finansnetto	-1 049	-1 323	274	468
Resultat före kommunbidrag	11 292	17 705	-6 413	7 911
Kommunbidrag	-1 897	-1 897	0	0
Årets resultat exkl. kommunal verksamhet	9 395	15 808	-6 413	7 911
Nämndens verksamhet	0	0	0	0
Periodens resultat	9 395	15 808	-6 413	7 911

* Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Resultaträkning, prognos

Resultaträkning, tkr	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse	Bokslut 2016
Intäkter	1 581 526	1 542 963	38 563	1 400 645
Kostnader	-1 538 473	-1 509 973	-28 500	-1 351 857
Planenliga avskrivningar	-36 978	-38 422	1 444	-34 562
Summa nettokostnad	6 075	-5 432	11 507	14 226
Finansnetto	-2 245	-2 275	30	-2 025
Resultat före kommunbidrag	3 830	-7 707	11 537	12 201
Kommunbidrag	-2 846	-2 846	0	-2 846
Årets resultat	984	-10 553	11 537	9 355

Kommentarer

Redovisat resultat för Leanlink till och med augusti slutar på +9,4 mnkr. Det är 7,9 mnkr bättre än periodiserad budget, och 6,4 mnkr sämre än motsvarande period föregående år. Den positiva budgetavvikelsen beror på flera faktorer; ökade intäkter pga. ökade volymer där kostnaderna inte ökar i samma omfattning, förskjutning i tiden av vissa vakanta tjänster samt lägre kapitalkostnader p g a framflyttning av investeringar. Fyra av sex affärsområden redovisar resultat som är bättre än eller i fas med budget till och med augusti.

Mot bakgrund av analysen efter augustiutfallet förbättras helårsprognosen till +1,0 mnkr vilket är 11,5 mnkr bättre än budget och 8,4 mnkr sämre än föregående år. Bedömningen för helåret 2017 innehåller en hel del osäkerhetsfaktorer såsom i vilken takt vakanta tjänster kan tillsättas, Råd & Stöds övertagande av samtliga privata EKB-boenden i kommunen till kraftigt minskad ersättning från och med 2017-07-01 samt att ett 30-tal uppdrag kopplade till omsorgsnämnden och äldrenämnden saknar formella avtal. Dessutom ser vi en oroande ökning av antalet tomma platser inom LSS Funktionsstöds gruppboendestäder vilket påverkar affärsområdets ekonomi på ett negativt sätt.

Investeringar

Investeringar Belopp tkr Affärsområde	Redovisning 31/8 2017 Utgifter	Redovisning 31/8 2017 Inkomster	Prognos 2017 Utgifter	Prognos 2017 Inkomster	Prognos 2017 Netto	Investeringsram 2017
Råd & Stöd	478	0	600	0	600	600
LSS Funktionsstöd	158	0	500	0	500	500
Äldreomsorg	1 305	0	3 000	0	3 000	3 000
Stöd & Service	0	0	1 000	0	1 000	500
Kost & Restaurang	0	0	0	0	0	200
LK-data	22 916	0	37 900	0	37 900	37 900
Leanlink ledning	97	0	100	0	100	100
Summa	24 954	0	43 100	0	43 100	42 800

Kommentarer

Investeringsutgifterna till och med augusti uppgår till 25,0 mnkr. Merparten av inköpen (LK-data) avser IT-utrustning såsom datorer till IT-arbetsplatser, skrivare och accesspunkter till trådlöst nätverk. Övriga investeringar består bland annat av möbler till kontors- och verksamhetslokaler (Råd & Stöd, LSS Funktionsstöd, Äldreomsorg) samt nyckelskåp till hemtjänstverksamheter och utemöbler till Åleryds vårdboende (Äldreomsorg).

Prognosbedömningen av årets totala investeringsutgifter uppgår till 43,1 mnkr, vilket innebär ett mindre överskridande av årets ram. Viss osäkerhet finns i bedömningen bland annat p g a att investeringsutgifterna i samband med övertagande av Järdalavägens vårdboende 1/10 inte ännu är kända (avser sängar, möbler, larm m m), samt i vilken takt utbyggnaden av IT inom utbildning fortskrider. Under hösten kommer Stöd & Service behöva byta ut sin skogsavverkningsmaskin för att kunna klara sitt uppdrag enligt avtal.

Pensionsenheten

Pensionsenheten hanterar kommunens samlade pensionsskuld till anställda och politiker samt utbetalning av pensioner till de tidigare anställda som gått i pension.

Årets intjänande

De kostnader som redovisas under rubriken årets intjänande avser nyintjänade pensionsförmåner efter 1998. Det är i huvudsak fråga om den avgiftsbestämda pensionen, som uppgår till 4,5 procent av lönen. Den anställde väljer själv vilket pensionsbolag som ska förvalta den pensionen och ifall man önskar en traditionell pensionsförsäkring eller en fondförsäkring. I mars året efter intjänandeåret betalar kommunen ut den avgiftsbestämda pensionen till det försäkringsbolag som den anställde valt. Eftersom den avgiftsbestämda pensionen betalas ut, finns hos kommunen endast den skuld som uppstår vid varje årsskifte, men den ackumuleras inte.

Anställda med lön över 7,5 inkomstbasbelopp (ca 38 tkr/månad) tjänar också in en förmånsbestämd pension. Den förmånsbestämda pensionen är en skuld som kommunen har till de anställda och den betalas ut först när de går i pension. Den förmånsbestämda pensionen är inte bestämd i förväg utan grundar sig på antaganden om löneutveckling, livslängd, ränteutveckling mm. Därför redovisas inte den förmånsbestämda pensionen som en skuld utan som en avsättning¹ i kommunens årsredovisning.

Från och med den 1 januari 2014 infördes ett nytt pensionsavtal, AKAP-KL. För de som omfattas av AKAP-KL är pensionen i sin helhet avgiftsbestämd. Pensionsavgiften är 4,5 procent på den pensionsgrundande lönen upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent på de delar som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp.

Den 30 september 2014 beslutade kommunfullmäktige i Linköping om ett nytt pensionsavtal för förtroendevalda (OPF-KL). Detta är också ett helt avgiftsbestämt system och pensionsavgiften är 4,5 procent på den pensionsgrundande lönen upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent på de delar som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp.

För att täcka kostnaderna för årets intjänande gör kommunen ett internt påslag på lönekostnaden som motsvarar en kalkylerad pensionskostnad (KP). Den kalkylerade pensionskostnaden belastar respektive verksamhet genom ett påslag på lönekostnaden och tillförs pensionsenheten som en intäkt. De faktiska pensionsutbetalningarna görs sedan via pensionsenheten. För 2017 består KP-delen av 4,5 procent plus löneskatt, det vill säga totalt 5,59 procent för samtliga verksamheter vilket ingår i arbetsgivaravgifterna. Därutöver görs en individuell beräkning för de personer som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp som bokförs i särskild ordning.

Ansvarsförbindelsen

Före 1998 var all pension förmånsbestämd. Därför består den största delen av kommunens pensionsskuld av sådan tidigare intjänad pension. Den delen av kommunens pensionsskuld brukar benämnas "ansvarsförbindelsen" eftersom den enligt lag ska redovisas som en ansvarsförbindelse och inte som en avsättning. Linköpings kommun redovisar dock hela pensionsskulden inklusive ansvarsförbindelsen, som en avsättning enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24.

Övriga pensionskostnader

I övriga pensionskostnader ingår bl a

- Utbetalning av vissa mindre pensionsåtaganden som inte skuldförs.
- Administrationsavgifter till ekonomiservice och kommunens pensionsförvaltare.

¹ En avsättning är en förpliktelse som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp.

Finansiella kostnader

De finansiella kostnaderna utgörs av basbeloppsuppräkring samt räntekostnad på pensionskulden.

För att beräkna hur mycket som behöver sättas av idag för att kunna klara framtida pensionsutbetalningar görs en beräkning med hjälp av en diskonteringsränta, som kallas för RIPS²-ränta. När diskonteringsräntan sänks ökar skulden och tvärtom³.

På grund av de allmänt sjunkande räntorna har RIPS-räntan sänkts vid två tillfällen. Första gången var i september 2011 och andra gången i mars 2013, vilket har lett till ökade pensionskulder för kommunerna. RIPS-kommittén, som har till uppgift att övervaka RIPS-räntans utveckling, har tagit fram ett förslag till modifierad beräkningsmodell (RIPS 17) som innebär att den nuvarande nominella indikatormodellen ersätts av en real modell. Denna modell antogs under våren av RKR⁴.

EKONOMI

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, tkr	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016*	Förändring	Avvik. mot periodiserad budget 31/8 2017
Verksamhet				
Årets intjänande	18 944	-10 209		
Ansvarsförbindelsen	18 114	26 972		
Övriga pensionskostnader	8 998	4 040		
Verksamhetens nettokostnader	46 056	20 803		
Finansiella kostnader	42 563	27 794		
Summa	88 619	48 597	-40 022	-31 778

* Förändrad presentation av driftsammandrag. Schablonmässig omfördelning har gjorts för att ge jämförbarhet med 2017.

Prognos resultat 2017

Driftsammandrag, netto tkr	Prognos helår	Budget 2017*	Avvikelse	Bokslut 2016
Årets intjänande	10 071			
Ansvarsförbindelsen	26 202			
Övriga pensionskostnader	10 208			
Verksamhetens nettokostnader	46 481	44 262	-2 219	
Finansiella kostnader	63 844	41 000	-22 844	
Summa	110 325	85 262	-25 063	86 148

*Flytt av budget har gjorts med 7 mnkr från verksamhetens nettokostnader till finansiella kostnader p g a förändrad presentation.

² Riktlinjer för beräkning av pensionskund – utgiven av Sveriges kommuner och landsting

³ Om någon exempelvis ska betala ut 100 kronor om ett år, så räcker det att sätta av 95 kronor om räntan är 5 procent, men om räntan är 2 procent behöver man sätta av 98 kronor.

⁴ Rådet för kommunal redovisning

⁵ Periodiserad budget innebär att årets budget är fördelad per månad efter beräknad förbrukning.

Kommentarer

För att bedöma den framtida pensionsskulden och därmed kostnadsutvecklingen för pensionsenheten är kommunen beroende av de prognoser över pensionsskuldens utveckling som redovisas av kommunens pensionsförvaltare Skandia. Pensionsenhetens budget för 2017 grundade sig på den prognos som den tidigare pensionsförvaltaren, KPA, lämnade i augusti 2015, detta då det var tvåårsbudget 2016-2017.

Till redovisningen som levererades per 31 augusti har Skandia ändrat sina beräkningar och tillämpar nu RIPS 17 enligt RKR:s rekommendation 17.2. Skandia har även utvecklat sin modell för beräkningarna av skuld och kostnad.

Prognosen för helår avviker med -25 mnkr mot budget. Denna avvikelse består av:

- årets intjänande inkl räntekostnader: +5 mnkr
- ansvarsförbindelse inkl räntekostnader: -23 mnkr
- övrig pensionskostnad: -7 mnkr.

Förändringen av pensionskostnaden 2017 mot tidigare prognos kan till största del förklaras av högre prognos för den avgiftsbestämda pensionen. Orsaken är fler nyanställda men i och med detta får också pensionsenheten mer pengar via KP. Pensionsavsättningen ökar främst på grund av nya uppgifter om tidigare anställningar. Vidare är pensionsutbetalningarna högre då fler påbörjar sin utbetalning i förtid. Prognosen för helår ligger i nivå med budget men jämfört med prognosen i april har kostnaden ökat med 4 mnkr. De finansiella kostnaderna är linjära över tid men förändringen av pensionsavsättning är ej en linjär skuld. Då skulden för intjänad FÅP (förmånsbestämd ålderspension) är samma för delår som för helår, medför det att de finansiella kostnaderna ökar linjärt men kostnaderna för avsättningen är större nu vid delår än vid helår. Prognosen för helår ger en avvikelse mot budget med +5 mnkr.

Ansvarsförbindelsen ökar markant jämfört med förra beräkningen. Detta då det nu finns mer uppgifter på tidigare anställningar samt att starter av utbetalningar av visstidspensioner flyttats fram. Detta har gjort att prognosen vid delåret har ökat med drygt 20 mnkr jämfört med tidigare prognos. Prognosen för ansvarsförbindelsen inklusive dess finansiella kostnader ligger 23 mnkr över budget.

I posten "övriga pensionskostnader" ingår 6,6 mnkr som tillhör 2016 och som blev differensen för den uppbojade kostnaden för årets intjänande, mot den verkliga kostnaden på fakturan. Avvikelsen mot budget är totalt -7 mnkr.

Intern finansiering, resursmedel

EKONOMI

Resultat 31 augusti 2017

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisning 31/8 2017	Redovisning 31/8 2016	Förändring
Reserv för demografi, pris/löneförändringar	0	0	0
Resursmedel	0	0	0
Nyttillkommen verksamhet	0	0	0
Intern ränta	-21 070	-28 238	-7 168
Summa	-21 070	-28 238	-7 168

Prognos pris/lön/demografi, resursmedel, nyttillkommen verksamhet

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse
Reserv för demografi, pris/löneförändringar	10 000	91 880	81 880
Resursmedel	16 163	43 663	27 500
Nystartad verksamhet	20 570	50 570	30 000
Summa nettokostnader, tkr	46 733	186 113	139 380
<i>varav kostnader</i>	<i>46 733</i>	<i>186 113</i>	<i>139 380</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse
Intern ränta	-30 428	-39 725	-9 297
Summa nettokostnader, tkr	-30 428	-39 725	-9 297
<i>varav kostnader</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>30 428</i>	<i>39 725</i>	<i>9 297</i>

Driftsammandrag, Totalt intern finansiering	Prognos helår	Budget 2017	Avvikelse
Nettokostnader totalt, tkr	16 305	146 388	130 083
<i>varav kostnader</i>	<i>46 733</i>	<i>186 113</i>	<i>139 380</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>30 428</i>	<i>39 725</i>	<i>9 297</i>

Intern ränta, resursmedel och reserv för demografi, pris- o löneökningar (överskott 130,1 mnkr)

Det samlade överskottet jämfört med budget beräknas till 130,1 mnkr. Av överskottet avser 30 mnkr nystartad verksamhet som inte kommit igång ännu, 81,9 mnkr avser överskott för reserv för pris, lön och demografi. I delårsrapporten per den 30 april prognostiserade ett överskott med 103,9 mnkr bl a har överskottet för reserv för pris, lön och demografi ökat.

I budgeten för 2017 fanns 60,0 mnkr budgeterade som resursmedel för olika ändamål. Av dessa har t o m augusti beslut fattats om att fördela 35,6 mnkr till nämnderna, samtlig beslut har dock ännu inte avropats av nämnderna. Resursmedel prognostiseras ge en avvikelse på 27,5 mnkr varav 20,0 mnkr är i enlighet med kommunstyrelsens beslut att reservera 20 mnkr av resursmedel för att likvidmässigt finansiera ianspråktagande av markering med motsvarande belopp (KS 2017-12-20 § 478).

Internräntan prognostiseras ge ett underskott på 9,3 mnkr på grund av försenade investeringar, motsvarande överskott redovisas under ”nyttillkommen verksamhet”.

År 2017 är andra året i tvåårsbudgetperioden därför är reserven för demografi större då den ska klara demografiska förändringar under både 2016 och 2017. För 2016 skedde inte några större förändringar jämfört med den befolkningsprognos som låg till grund för budgeten. För 2017 uppgår den till 72,9 mnkr och används för att vid årets slut göra regleringar för demografiska förändringar jämfört med budget. Äldrenämnden beräknas återlämna en ett mindre belopp, barn- och ungdomsnämnden en ökning med 3,3 mnkr och bildningsnämnden beräknas få en ökning med 10,4 mnkr utifrån antalet elever. Tvåårsbudgeten innebär att även reserven för pris- och löneökningar redovisar ett större överskott som beräknas till 32,5 mnkr och som avser både 2016 och 2017 års lönerörelse.